

NACKA
KOMMUN

Kallelse/föredragningslista
27 oktober 2021

Arbets- och företagsnämnden

Tid: kl. 18:00-19:46

Plats: Nacka stadshus

Filip Wiljander (M), ordförande

Arbets- och företagsnämnden

1. Mötesinformation

Förslag till beslut

Dag: 27 oktober 2021

Tid: kl. 18.00

Plats: Nacka stadshus, lokal Björknäs ÖF-1 (samt via Meetings)

Politisk beredning: Inget fysiskt möte. Frågor/synpunkter meddelas Filip

Wiljander senast måndagen den 25 oktober 2021

Gruppmöten: kl. 17.00-18.00, majoriteten - lokal Krokhöjden ÖF-1, oppositionen - lokal Eknäs ÖF-1

2. Upropp

3. Justering

4. Anmälan av extra ärenden

5. Information om Vägen till egen försörjning

Förslag till beslut

Muntlig dragning ca 5 min

6. Månadsrapport för arbets- och företagsnämnden september 2021 (AFN 2021/44)

Förslag till beslut

Arbets- och företagsnämnden noterar informationen till protokollet.

7. Redovisning av Arbetsmarknadsinsatser (AFN 2021/196)

Förslag till beslut

Arbets- och företagsnämnden noterar redovisning av Arbetsmarknadsinsatser till protokollet.

8. Remiss - Vissa lagförslag med anledning av en reformerad arbetsmarknadspolitisk verksamhet, Ds 2021:27 (AFN 2021/183)

Förslag till beslut

Arbets- och företagsnämnden föreslår att kommunstyrelsen antar förslag på yttrande över Ds 2021:27 enligt bilaga 1 till tjänsteskrivelse daterad den 27 oktober 2021.

Arbets- och företagsnämnden förklarar paragrafen omedelbart justerad.

9. Revidering av specifika auktorisationsvillkor för arbetsmarknadsinsatser och

Arbets- och företagsnämnden

kommunal vuxenutbildning (AFN 2021/199)

Förslag till beslut

1. Arbets- och företagsnämnden beslutar att anta föreslagna specifika auktorisationsvillkor för kundval arbetsmarknadsinsatser i enlighet med bilaga 1 till tjänsteskrivelsen daterad den 27 oktober 2021.

2. Arbets- och företagsnämnden beslutar att anta föreslagna specifika auktorisationsvillkor för kundval kommunal vuxenutbildning i enlighet med bilaga 2 till tjänsteskrivelsen daterad den 27 oktober 2021.

10. Revidering av delegationsordningen (AFN 2021/52)

Förslag till beslut

Arbets- och företagsnämnden beslutar att ändra nämndens delegationsordning enligt bilaga 1 till tjänsteskrivelsen.

11. Delegationsbeslut och anmälningar till sammanträdet den 27 oktober 2021 (AFN 2021/197)

Förslag till beslut

Arbets- och företagsnämnden noterar handlingarna till protokollet.

12. Övriga frågor

13. Borttagen på grund av sekretess (AFN 2021/212)

Månadsrapport för arbets- och
företagsnämnden september
2021

6

AFN 2021/44

2021-10-12

TJÄNSTESKRIVELSE

Dnr: AFN 2021/44

Månadsrapport för arbets- och företagsnämnden september 2021

Förslag till beslut

Arbets- och företagsnämnden noterar informationen till protokollet.

Sammanfattning av ärendet

Det ackumulerade ekonomiska resultatet vid månadsbokslut september är minus 126,3 miljoner kronor, vilket innebär en positiv avvikelse gentemot budget på 40,5 miljoner kronor.

Samtliga verksamheter redovisar ett överskott för den ackumulerade perioden. De största avvikelserna finns hos gymnasial vuxenutbildning, ekonomiskt bistånd samt nyanlända. Framförallt lägre efterfrågan än budgeterat leder till fortsatt positiv avvikelse, men även upplösta reserver samt högre intäkter än budgeterat bidrar till överskottet.

Årsprognosen visar ett överskott på 27,7 miljoner kronor jämfört med budget.

I bifogad rapport presenteras detaljerad information om utfall, statistik och analys per verksamhetsområde.

Ekonomiska konsekvenser

Förslag till beslut medför inga ekonomiska konsekvenser.

Konsekvenser för barn

Förslag till beslut medför inga konsekvenser för barn

Bilagor

Månadsrapport arbets- och företagsnämnden september 2021

Susanne Nord
Utbildnings- och arbetsmarknadsdirektör
Stadsledningskontoret

Ann-Christine Ekeblad
Business controller
Controllerenheten

Månadsrapport september 2021

Arbets- och företagsnämnden

Sep 2021

Innehållsförteckning

1	Läget i korthet	3
2	Verksamhetsresultat	4
3	Ekonomiskt resultat	5
3.1	Ekonomisk tabell.....	5
3.2	Kommunal vuxenutbildning.....	5
3.3	Arbetsmarknad	5
3.4	Ekonomiskt bistånd.....	6
3.5	Ensamkommande barn och unga	6
3.6	Flykting.....	7
3.7	Myndighetsorganisation.....	7

I Läget i korthet

Nulägesbeskrivning med anledning av pågående pandemi

Arbets- och företagsnämndens verksamheter arbetar fortsatt utifrån ett gemensamt fokus för att upprätthålla samhällskritisk och prioriterad verksamhet och förhindra smittspridning. Av nämndens ansvarsområden har verksamheten ekonomiskt bistånd, vissa delar av handläggningsprocessen för ensamkommande barn samt kontinuitet i fakturahantering inom kundvalen bedömts vara samhällskritiska och därmed prioriterade. Både nämndens prioriterade verksamheter samt all övrig verksamhet har hittills kunnat hanteras utan leveranssvårigheter då bemanningsläget under perioden varit fortsatt gott.

Nämndens verksamheter följer regelbundet upp en särskilt upprättad risk- och konsekvensanalys med anledning av pågående pandemi och reviderar den vid behov utifrån förändrade allmänna och lokala rekommendationer och förutsättningar. För att långsiktigt säkra fortsatt god bemanningsgrad upprätthålls samtliga verksamheter med minimibemanning på plats i stadshuset varje dag medan övriga medarbetare i möjligaste mån arbetar hemifrån. Att prioritera och säkerställa en god arbetsmiljö, både fysiskt och psykiskt, med anledning av ökat hemarbete i dialog mellan ansvariga chefer och medarbetare kräver ett fortsatt fokus framöver.

Etableringsstöd och bosökstöd har under perioden genomförs både i digital form och via fysiska möten när det bedöms kunna genomföras på ett smittsäkert sätt. Drop-in med fokus på arbete, bostad, ekonomi ställdes under en period om till vägledning via telefon på grund av pandemin men från och med juni månad sker den återigen på plats i stadshuset två dagar i veckan. Drop in-verksamheten för den kommunala vuxenutbildningen i stadshuset är fortsatt omställd till vägledning via telefon. Inför övriga nödvändiga fysiska möten stäms hälsoläget av med kund. I den mån fysiska möten bokas genomförs dessa i större rum med plexiglasskydd och personalen har tillgång till skyddsutrustning.

Effekterna av pågående pandemi påverkar även fortsatt nyanländas etablering. De kvotflyktingar som tas emot idag har inte längre uppehållstillståndskort, UT-kort vid ankomst. Skatteverkets handläggningstider för personnummer har ökat vilket försenar nyanländas etablering på en rad områden. Arbetsförmedlingen tar inte emot nyanlända för inskrivning om de inte har personnummer, utan gör endast inskrivningar per telefon när kunderna har fått bank-id. Totalt sett gör detta att etableringen för nyanlända på arbets- och bostadsmarknaden försenas med flera månader. Den goda samverkan i individärenden med Arbetsförmedlingen med snabba inskrivningar och gemensamma kartläggningssamtal som fanns innan pandemin har i stort sett avstannat.

Klassrumsundervisningen inom den kommunala vuxenutbildningen är till stor del tillbaka igen efter att varit ersatt av distansundervisning sedan mars 2020. Samtliga anordnare av kommunal vuxenutbildning bedriver sin verksamhet för att möta elevers olika behov i den rådande situationen. Till exempel sker undervisning och examinationer i mindre grupper och arbetsplatsförlagt lärande genomförs igen i stor omfattning. Nationella prov genomförs igen från och med 1 juli 2021 i samtliga kurser där nationella prov finns. Samtliga kommuner i länet, undantaget Stockholms stad, återgår gemensamt till ordinarie utbud från och med 11 oktober 2021.

Antalet nyansökningar om ekonomiskt bistånd är fortsatt högre än normalt. Det är fortfarande en större del som får avslag men sedan föregående period har en viss ökning av beviljandegraden märkts. Utvecklingen bevakas fortsatt nogsamt för att följa behovet av en eventuell förstärkning av bemanningen om pandemin får långvariga effekter på arbetsmarknaden.

2 Verksamhetsresultat

Övergripande mål	Fokusområde
Maximalt värde för skattepengarna	■ Individanpassade insatser mot arbete och utbildning skapar förutsättningar för egen hållbar försörjning.
Bästa utveckling för alla	■ Egen försörjning är en vinst för alla. Kommunen skapar förutsättningar till arbete, studier och eget företagande genom arbetsmarknads- och utbildningsinsatser
Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka	■ Kommunen skapar möjligheter till etablering för alla via arbete och egen försörjning i samspel med andra aktörer i hela Nacka.
Stark och balanserad tillväxt	■ Nacka kommun växer. Kommunen skapar förutsättningar för arbetssökande att matcha arbetsgivarnas behov av kompetens.

3 Ekonomiskt resultat

3.1 Ekonomisk tabell

Verksamhet, tkr	Ack utfall 2021			Ack budget 2021				Helår budget och prognos 2021		
	Kostnader (-) Intäkter (+)	Utfall intäkter	Utfall kostnader	Utfall netto	Budget intäkter	Budget kostnader	Budget netto	Budget avvikelse	Budget netto	Prognos netto
Grundläggande vuxenutbildning, check	1 339	-8 021	-6 682	750	-7 950	-7 200	518	-9 600	-9 600	0
Gymnasial vuxenutbildning, check inkl. lärlingsvux	31 588	-42 116	-10 528	23 550	-44 250	-20 700	10 172	-27 600	-23 000	4 600
Svenska för invandrare, check	656	-10 933	-10 277	2 475	-13 800	-11 325	1 048	-15 100	-15 100	0
Arbetsmarknadsinsatser - jobbpeng	0	-7 696	-7 696	0	-13 075	-13 075	5 379	-17 000	-12 000	5 000
Arbetsmarknad övriga avtal	3 215	-16 590	-13 375	1 500	-15 000	-13 500	125	-18 000	-18 000	0
Ekonomiskt bistånd inkl. Dödsbo och BUS handläggning	2 688	-52 646	-49 958	2 250	-60 825	-58 575	8 617	-78 100	-70 000	8 100
Ensamkommande barn	12 471	-11 212	1 259	11 925	-11 925	0	1 259	0	1 500	1 500
Nyanlända flyktingar inkl. bostadsförsörjning	22 505	-15 506	6 999	24 975	-24 975	0	6 999	0	8 500	8 500
Samhällsorientering	5	-89	-83	0	-437	-437	354	-583	-583	0
Nämnd	3	-1 029	-1 025	0	-1 363	-1 363	337	-1 817	-1 817	0
Myndighet och huvudmannauppgifter (M&H) & OH	1 768	-36 696	-34 928	0	-40 616	-40 616	5 687	-54 154	-54 154	0
Summa	76 238	-202 534	-126 294	67 425	-234 216	-166 791	40 495	-221 954	-194 254	27 700

3.2 Kommunal vuxenutbildning

Det ackumulerade utfallet för den kommunala vuxenutbildningen är under perioden minus cirka 27,5 miljoner kronor vilket ger en positiv avvikelse mot budget på 11,7 miljoner kronor.

Den grundläggande vuxenutbildningen ligger i princip på budget med ett litet positivt överskott på cirka 500 tusen kronor. Kostnaderna ligger enligt budget och överskottet beror på att intäkterna för interkommunal ersättning inte är budgeterade.

Den gymnasiala vuxenutbildningen står för en nettoavvikelse med plus 10,2 miljoner kronor jämfört med budget på grund av överskott av statsbidrag för 2020 samt även intäkter för interkommunal ersättning som inte är budgeterade.

Svenska för invandrare (sfi) har ett ackumulerat överskott på cirka 1 miljon kronor vilket beror på lägre kostnader än budgeterat.

3.3 Arbetsmarknad

Det ackumulerade ekonomiska utfallet för verksamheten arbetsmarknadsinsatser till och med september är cirka 21 miljoner kronor. Det motsvarar en positiv budgetavvikelse om cirka 5,5 miljoner kronor, varav cirka 5,4 miljoner kronor avser insatser hos kommunens auktoriserade anordnade. Budgetavvikelsen beror på lägre kostnader än budgeterat.

3.4 Ekonomiskt bistånd

Det ackumulerade ekonomiska utfallet för verksamheten ekonomiskt bistånd till och med september månad är minus cirka 50 miljoner kronor. Det motsvarar en positiv budgetavvikelse om cirka 8,6 miljoner kronor.

Minskade kostnader för ekonomiskt bistånd har varit en långvarig trend. En orsak bedöms vara den stabilitet kring arbetssätt som råder i verksamheten. Sedan årsskiftet har antalet hushåll som beviljas ekonomiskt bistånd varje månad varit relativt konstant. Efter att verksamheten under över ett års tid haft ett stort inflöde av nya ansökningar har antalet nyansökningar minskat något under september månad. Det är ännu för tidigt att dra några slutsatser kring om det ett trendbrott. Därför följs utvecklingen fortsatt noggrant.

Sammanlagt har 77 hushåll tagit emot ekonomiskt bistånd för tillfällig boendelösning under september månad. Två hushåll som tidigare behövt stöd med tillfällig boendelösning har under september ordnat eget boende i eller utanför Nacka kommun.

Sammanlagt har 82 hushåll tagit emot ekonomiskt bistånd för tillfällig boendelösning under 2021. Av dessa har 14 hushåll som tidigare behövt stöd med tillfällig boendelösning ordnat eget boende i eller utanför Nacka kommun.

3.5 Ensamkommande barn och unga

Det ackumulerade ekonomiska utfallet för verksamheten ensamkommande barn och unga till och med september är cirka 1,2 miljon kronor, vilket motsvarar ett positivt utfall i samma nivå. Den positiva avvikelsen beror dels på något högre intäkter i form av statliga ersättningar än budgeterat och dels på något lägre kostnader än budgeterat.

Nacka kommun har vid september månads utgång ansvar för 41 ensamkommande barn och unga, vilket är en ökning med en individ sedan föregående månad.

Under september månad har två asylsökande ensamkommande barn anvisats till kommunen. Totalt har under året sex ensamkommande barn anvisats till kommunen. Ingen familjeåterförening där ett ensamkommande barn med uppehållstillstånd har återförenats med sin närmaste familj har skett under september månad.

Tabell 1. Status i asylprocessen och boendekommun, ensamkommande

Antal barn	Asyl-sökande	PUT	TUT	Avslag	Totalt
Nacka kommun	1 (0)	10 (10)	1 (1)	0 (0)	12 (11)
Annan kommun	4 (3)	12 (12)	12 (12)	1 (2)	29 (29)
Totalt	5 (3)	22 (22)	13 (13)	1 (2)	41 (40)

Huvudregeln är att ensamkommande barn ska placeras i anvisningskommunen. De barn/unga som enligt tabellen ovan är placerade utanför Nacka har placerats med ett vårdbehov, eller på grund av att ungdomen själv hittat ett eget boende utanför Nacka men fortsatt ingår i kommunens mottagande. Kolumnen "Avslag" avser de barn som har så kallat verkställighetshinder och är kvar i kommunens ansvar till dess de blir myndiga. Siffror i parentes avser föregående månad.

Tabell 2. Ensamkommande barn/unga per boendeform och planeringsprognos framåt

Boendeform	Juli	Augusti	September	2021-12-31	2022-03-31	2022-06-30
Familjehem egna	4	4	4	4	4	2
Familjehem konsulent	8	8	8	6	6	2

Boendeform	Juli	Augusti	September	2021-12-31	2022-03-31	2022-06-30
HVB	3	3	3	3	3	2
Jourhem konsulent	5	5	5	3	3	2
Jourhem egna	0	0	1	0	0	0
Stödboende	9	9	9	13	13	12
Eget boende / hyresavtal	11	11	11	6	5	7
Summa	40	40	41	35	34	27

Boendekedjan prognostieras utifrån aktuell information och bedömning av den unges behov, mognad och ansvarstagande samt asylstatus.

3.6 Flykting

Det ackumulerade ekonomiska utfallet för verksamheten nyanlända flyktingar till och med september månad är knappt 7 miljoner kronor, vilket är ett positivt utfall i relation till budget på motsvarande summa.

Budgetavvikelsen beror främst på lägre kostnader än budgeterat.

Under januari till september har totalt 106 nyanlända, varav 44 barn, tagits emot på anvisning från Migrationsverket. Åttio av de nyanlända var kvotflyktingar, vilket motsvarar 67 procent.

Av de 143 personer som togs emot i Nacka kommun januari till september 2019 har 119 flyttat till eget boende, varav 14 personer har hittat boende i Nacka kommun. Fem hushåll, varav tre familjehushåll, har beviljats tillfälligt boende. Två familjehushåll har beviljats socialt kontrakt.

3.7 Myndighetsorganisation

Det ekonomiska utfallet för myndighetsorganisationen i september månad är cirka 35 miljoner kronor, vilket motsvarar ett positivt utfall på cirka 5,7 miljoner kronor jämfört med budget.

Budgetavvikelsen beror dels på högre intäkter än budgeterat men också på lägre kostnader.

Redovisning av Arbetsmarknadsinsatser

7

AFN 2021/196

2021-10-01

TJÄNSTESKRIVELSE

Dnr: AFN 2021/196

Redovisning av Arbetsmarknadsinsatser

Informationsärende

Förslag till beslut

Arbets- och företagsnämnden noterar redovisning av Arbetsmarknadsinsatser till protokollet.

Sammanfattning

Målgruppen för de kommunala arbetsmarknadsinsatserna har förändrats under de senaste åren och kunderna står nu allt längre ifrån arbetsmarknaden. Många av de Nackabor som är aktuella för kommunala arbetsmarknadsinsatser har ett stort stödbehov och behöver inte sällan rehabiliterande eller förrehabiliterande insatser.

Det finns en viss utmaning i att hitta rätt insats för personer som varit långtidsarbetssökande, långtidssjukskrivna samt de som bedöms ha en låg arbetsförmåga. Dessa personer kan förflytta sig mellan insatser i många år utan att komma ut på arbetsmarknaden.

Antal Nackabor som under januari till augusti 2021 omfattades av kommunala arbetsmarknadsinsatser var totalt 687 personer. Föregående år var det totalt 819 personer, vilket är en minskning med 132 personer.

Verksamheten ser att det finns ett behov av att göra en översyn av kommunens arbetsmarknadsinsatser för att säkerställa rätt stöd till rätt individ så att insats överensstämmer med behov. Syftet med en översyn skulle även vara att se om det finns en anledning att utöka eller justera de arbetsmarknadsinsatser som erbjuds idag. Detta eftersom målgruppen och behoven har förändrats under senare år.

Ärendet

Syfte och mål med Nacka kommuns arbetsmarknadsinsatser

Nacka kommuns arbetsmarknadspolitik sammanfattas i begreppet jobbpeng. Jobbpeng består av en kombination av insatser som inkluderar vuxenutbildning, svenska för invandrare, lärlingsutbildning och arbetsförlagd praktik. Insatserna beslutas och följs upp av kommunens karriärvägledare på delegation från Arbets- och företagsnämnden. Insatserna utförs av kommunens auktoriserade anordnare av arbetsmarknadsinsatser och/eller vuxenutbildning. Nackas auktoriserade anordnare av arbetsmarknadsinsatser

har i uppdrag att utifrån beslut tillsammans med den arbetsökande hitta bästa vägen till egen försörjning.

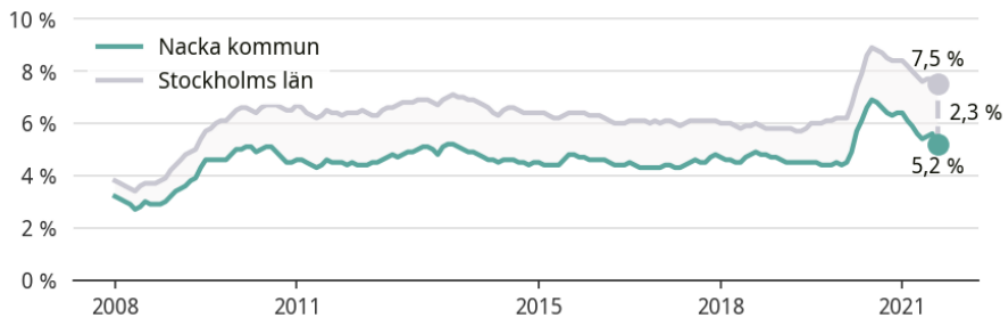
Nacka kommuns auktoriserade anordnare av arbetsmarknadsinsatser har goda kunskaper om individernas behov och situation för att på bästa sätt matcha individers förmågor med företagets efterfrågan och har det samordnade uppdraget kring individen för att underlätta inträdet på arbetsmarknaden.

Arbetslösheten i Nacka

Antalet arbetslösa för perioden januari till augusti 2021 var 2811 personer, varav 1701 är öppet arbetslösa och övriga 1110 individer deltar i olika program med aktivitetsstöd.

Arbetslösheten i Nacka har under årets första åtta månader sjunkit till 5,2 procent jämfört med föregående år då motsvarande siffra var 1,7 procent högre, det vill säga 6,9 procent. Den öppna arbetslösheten bland utrikesfödda har sjunkit från 9 procent till 6,1 procent under motsvarande period.

Diagram 1. Statistik över arbetslösheten i Nacka januari – augusti 2021

Källa: Arbetsförmedlingen

Antal Nackabor som under januari till augusti 2021 omfattades av kommunala arbetsmarknadsinsatser var totalt 687 individer. Av dessa avslutades 220 individer. Andelen utflyttade från Nacka är endast 39 individer och andra avslutsorsaker är till exempel sjukdom, insats via annan myndighet eller andra insatser via socialtjänsten. 138 individer uppnådde målet om egen försörjning, av dessa var 60 kvinnor och 78 män. Antal avslutade till egen försörjning har likt föregående år varit låg. 290 individer finns kvar i någon form av insats.

Under samma period januari till augusti föregående år 2020, var det totalt 819 individer som omfattas av kommunala arbetsmarknadsinsatser. Antalet kunder har minskat med 132 personer jämfört med 2020.

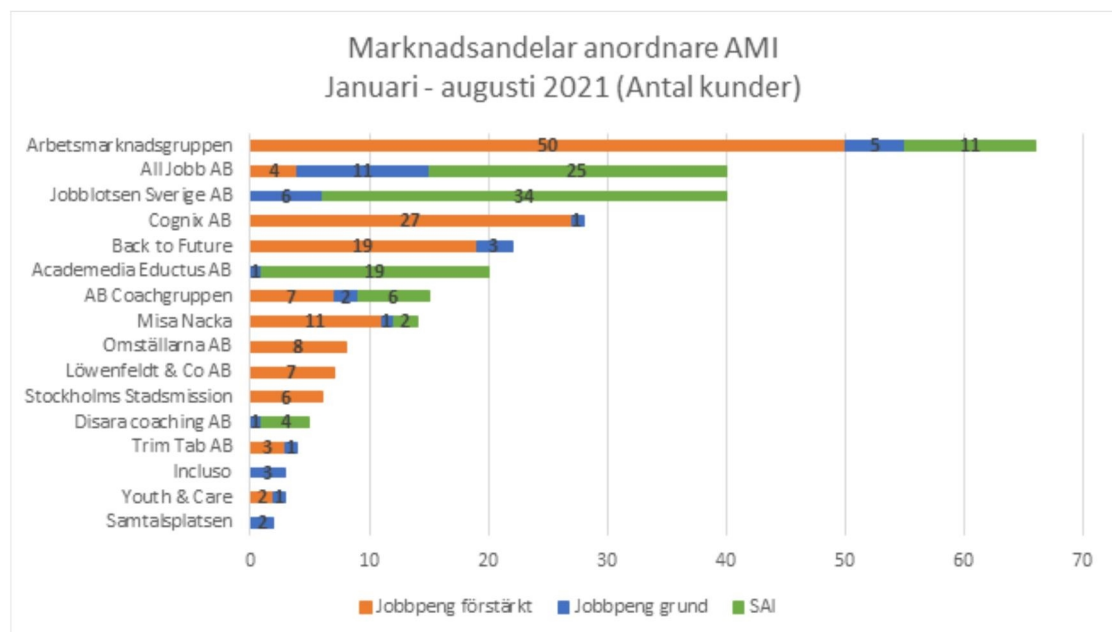
Uppföljning av insatser

Planering och uppföljning av arbetsmarknadsinsatser sker på flera olika sätt. Den auktoriserade anordnaren gör en genomförandeplan tillsammans med kunden och skickar in denna till ansvarig karriärvägledare via verksamhetssystemet. Uppföljning och utveckling av kundens insats rapporteras in månadsvis via en månadsrapport. Denna följs upp av karriärvägledaren som vid behov tar kontakt med kunden och/eller den auktoriserade anordnaren under insatsens gång. Den auktoriserade anordnaren skickar avslutningsvis in en slutrapport, som innehåller en redovisning av genomförda insatser med en tydlig sammanfattning samt en bedömning av framgångsfaktor och eventuella förslag på framtidsplanering.

Anordnare av arbetsmarknadsinsatser

I dagsläget finns det 17 auktoriserade anordnare av arbetsmarknadsinsatser som efter beslut om jobbpeng är valbara för Nackas medborgare. Se diagram nedan över antal kunder för respektive auktoriserad anordnare av arbetsmarknadsinsatser.

Diagram 2. Statistik över antal kunder per anordnare januari – augusti 2021

Befintliga Arbetsmarknadsinsatser

Nedan ges en kort överblick över befintliga arbetsmarknadsinsatser som finns tillgängliga för nämndens kunder.

Jobbpeng grund

Jobbpeng grund vänder sig till kunder som har någon erfarenhet från arbetslivet och som inte behöver testa sin arbetsförmåga. Kunden kan få stöd att uppdatera sitt CV och personliga brev. Praktik kan vara en bra början och en möjlighet att få visa upp sig för en möjlig arbetsgivare. Kunden har ofta en egen uppfattning om yrken och branscher som kan passa. Inför kundens val av utförare är det därför viktigt att de auktoriserade anordnarna redovisar på sin hemsida inom vilka branscher kontaktnät finns.

På www.nacka.se/arbete presenteras vilka auktoriserade anordnare av arbetsmarknadsinsatser och vuxenutbildning som finns samt länkar till experternas hemsidor.

Under perioden januari till augusti 2021 har totalt 38 personer varit aktuella för Jobbpeng grund, vilket är en minskning jämfört med föregående år då 59 personer var aktuella.

Jobbpeng förstärkt

Förstärkt jobbpeng är till för kunder som inte har någon arbetslivserfarenhet eller har varit borta från arbetsmarknaden en längre tid. Om det råder osäkerhet kring kunds arbetsförmåga finns det möjlighet att arbetsträna på en eller flera arbetsplatser som kan leda till anställning. Kund som beviljas jobbpeng förstärkt bedöms ha mer komplexa behov. I jobbpeng förstärkt ingår att kunden ska få extra stöd utifrån de behov som finns och därmed anpassade aktiviteter.

Under perioden januari till augusti 2021 har totalt 146 personer varit aktuella för Förstärkt Jobbpeng, vilket är en minskning jämfört med föregående år då 178 personer var aktuella.

Språk- och arbetsintroduktion, SAI

Insatsen riktar sig till Nackabor mellan 18 och 65 år där svenska språket bedöms vara ett hinder till att hitta en hållbar plats på arbetsmarknaden.

Samhällsorientering och sfi, svenska för invandrare, är obligatoriska för kunder inom språk- och arbetsintroduktion. Auktoriserade anordnare som saknar språkutbildning eller samhällsorientering kan anlita en annan auktoriserad anordnare som levererar språkutbildning eller samhällsorientering.

Arbetsförlagd språk- och arbetsintroduktion ska omfatta minst 50 procent av kundens totala insatser. Språk på arbetsplats ska alltid kombineras med språkkurser och samhällsorientering.

Under perioden januari till augusti 2021 har totalt 104 personer varit aktuella för språk- och arbetsintroduktion, vilket är en minskning jämfört med föregående år då 150 personer var aktuella. Minskningen kan antas bero på att Nacka tagit emot många kvotflyktingar som är analfabeter och haft en del hälsoproblem. Kvotflyktingar har inte sällan en längre startsträcka och kan inte direkt gå in i insatsen SAI.

Tilläggscheck

Som ett komplement till förstärkt jobbpeng finns tilläggscheckar med beloppen 5 000 kronor, 10 000 kronor och 15 000 kronor. De kan beviljas i särskilda fall, till exempel till specialutbildningar om det ger specifikt ökade chanser till anställning utifrån den aktuella kundens situation. Beslut om tilläggscheckar beslutas av karriärvägledaren utifrån inkommen ansökan från den auktoriserade anordnaren.

Under perioden januari till augusti 2021 har totalt tre tilläggscheckar beviljats på 5 000 kronor vardera, vilket är en minskning jämfört med föregående år då sex checkar beviljades. De beviljade tilläggscheckarna har sökts för:

- arbetskläder för en praktikplats
- kurslitteratur, då anställningen krävt utbildning och CSN inte kunnat sökas på grund av skulder. Kund har sökt ekonomiskt bistånd för kursböcker men fått avslag. Kunden studerar nu klart för att få en undersköterskeexamen.
- beviljades för att få körkort då kund inte varit berättigad CSN lån för körkort.

Case Manager

För kunder som har behov av samordning och stöd i myndighetskontakter finns insatsen Case Manager. Insatsen Case Manager finns även inom den sociala omsorgsprocessen för kunder som har en psykiatrisk eller neuropsykiatrisk diagnos eller bekräftat missbruk. Arbets- och företagsnämndens Case Manager kan vara aktuell när ett behov finns eller man misstänker att det finns outredd psykisk ohälsa, beroendeproblematik eller neuropsykiatrisk funktionsnedsättning. Insatsen Case Manager kan även beviljas till nyanlända kunder med fysisk ohälsa, fysisk funktionsvariation eller samsjuklighet, och där etableringsstöd inte bedöms vara ett tillräckligt stöd.

Under perioden januari till augusti 2021 har totalt 19 personer varit aktuella för Case Manager, vilket är en ökning jämfört med föregående år då 6 personer var aktuella. Dock startade insatsen Case Manager först april 2020 så det är svårt att jämföra dessa två år.

Hälsoträdgården

För kunder som står längre från arbetsmarknaden av olika anledningar, medicinskt eller socialt och har behov av en förrehabiliterande insats för att närma sig arbete eller studier finns insatsen Hälsoträdgården.

Hälsoträdgården i Nyckelviken är en naturunderstödd förrehabilitering för kunder med ohälsa eller oklar arbetsförmåga. Målet är att kund efter förrehabiliteringen ska kunna närma sig arbetsmarknaden till exempel genom att påbörja en insats med förstärkt jobbpeng. Insatsen Hälsoträdgården pågår i tre månader med möjlighet till förlängning med ytterligare tre månader.

Under perioden januari till augusti 2021 har totalt 18 personer varit aktuella för Hälsoträdgården, vilket är en minskning jämfört med föregående år då 22 personer var aktuella. Förklaringen till denna specifika minskning är att Hälsoträdgården kräver fysisk närvaro och det har med hänsyn till pandemin varit svårt efterleva.

VärNas projektverksamhet

Samordningsförbundet VärNas projektverksamhet riktar sig till invånare (16–64 år) i Nacka och Värmdö kommun som har behov av samordnat stöd från fler än en myndighet, för att komma ut på arbetsmarknaden. VärNas myndighetsgemensamma team (Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Regionen, Nacka och Värmdö kommun) är vägen in till projektverksamheten där deltagaren kan få del av olika aktiviteter för att komma närmare arbete och egen försörjning. Projekten Rätt Stöd För Mig, Amazon och Mia – vidare syftar till att ge en samordnad och sammanhållen process genom ett team, individanpassat och arbetsinriktat fokus, parallella insatser för ökad effektivitet och snabbare resultat. I VärNas projektverksamhet tillämpas ett coachande och agilt förhållningssätt som syftar till att den enskilde ska stärkas till förflyttning från beroende av offentlig sektor till självständighet.

Under perioden januari till augusti 2021 har totalt 31 personer (för Nacka) varit aktuella inom VärNas projektverksamheter, vilket är en minskning jämfört med föregående år då 42 personer var aktuella. En förklaring till minskningen kan bero på att VärNa blivit tydligare kring målgruppen samt blivit mer restriktiv med inskrivningstiden som nu är tre plus tre månader.

Extratjänst

En extratjänst är ett jobb hos en arbetsgivare inom välfärden, offentlig, kulturell eller ideell sektor. Kunden får en chans att komma in i arbetslivet och den som anställer får samtidigt ett bidrag till lönen. En extratjänst kan antingen vara en tillsvidareanställning, en deltidsanställning eller en tidsbegränsad anställning. Extratjänst beviljas den som varit arbetslös en längre tid eller som är nyanländ i Sverige. Kunden behöver vara inskriven som arbetssökande hos Arbetsförmedlingen.

Beslut om extratjänst beslutas av Arbetsförmedlingen. Välfärd och samhällsservice har via en överenskommelse i uppdrag att administrera kommunens extratjänster, identifiera arbetsgivare samt stötta personer under anställningstiden. I uppdraget ingår även att ge

kunderna stöd i att hitta en mer långsiktig lösning, antingen via anställning hos nuvarande arbetsgivare, anställning hos annan arbetsgivare eller stöd i att börja studera.

Under perioden januari till augusti 2021 har totalt 31 personer varit anmälda för insatsen Extratjänst. 14 personer har blivit beviljade, 10 personer har avslutats (flytt, hälsa, annan insats) och 7 personer är fortfarande aktuella för insatsen. Under samma period föregående år beviljades 26 personer stödet.

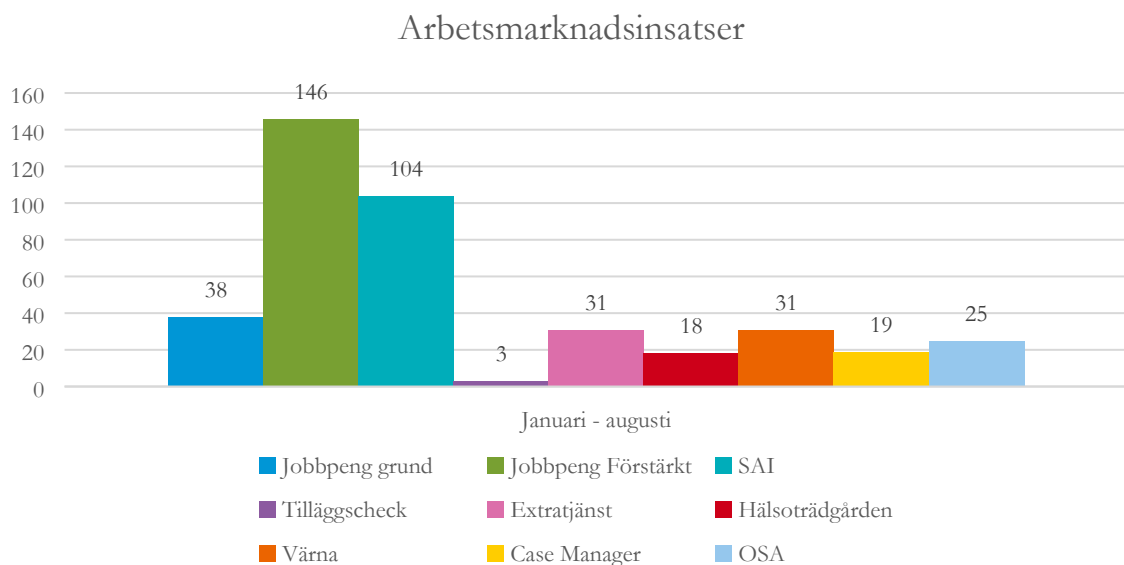
Offentligt Skyddad Anställning, OSA

En offentligt skyddad anställning, OSA ger personer med funktionsnedsättning en möjlighet till anställning med rehabiliterande inslag genom att tillhandahålla ett så kallat skyddat arbete hos offentlig arbetsgivare under ett år. Målsättning är att den anställde ska stärka sin ställning på arbetsmarknaden, utveckla sin kompetens och under/efter avslutad OSA anställning, ha uppnått det som behövs utifrån sina förutsättningar, kommit steget närmare den reguljära arbetsmarknaden.

Välfärd och samhällsservice har via en överenskommelse i uppdrag att identifiera offentliga arbetsgivare som kan erbjuda skyddat arbete och utgöra ett stöd under anställningstiden. I uppdraget ingår även att ge personen stöd i att hitta en mer långsiktig lösning, antingen via anställning hos nuvarande arbetsgivare, anställning hos annan arbetsgivare eller ge stöd till att börja studera.

Under perioden januari till augusti 2021 har totalt 25 personer varit aktuella för Offentligt skyddad anställning, vilket är en ökning jämfört med föregående år då 23 personer var aktuella.

Diagram 2. Statistik över pågående arbetsmarknadsinsatser januari – augusti 2021

Analys

Det finns en utmaning i att hitta rätt insats för personer som varit långtidsarbetsökande, långtidssjukskrivna samt de som bedöms ha en låg arbetsförmåga. Dessa personer kan förflytta sig mellan olika insatser i många år utan att komma ut på arbetsmarknaden.

Nämndens målgrupper består i hög grad av personer som står långt från arbetsmarknaden. Under senare år har en allt större andel kommit att beviljas insatsen förstärkt jobbpeng och en mindre andel jobbpeng grund. Vad detta beror på behöver verksamheten analysera ytterligare.

Utöver ökningen som nämns ovan, så befinner sig även kunderna en längre tid i insatsen. Enligt kommunens auktoriserade anordnare av arbetsmarknadsinsatser har det under pandemin varit svårt att få till en bra planering för vissa kunder. Det har till exempel varit svårt att hitta lämpliga praktikplatser och arbetsplatser, då många branscher drabbades hårt och själva behövt se över befintlig bemanning. En del kunder har även haft svårigheter med att ställa om från det fysiska mötet till den digitala kontakten.

En stor del av de nu aktuella kunderna är personer som behöver rehabiliterande eller förrehabiliterande insatser, dessa ges genom VärNas projektverksamhet eller Hälsoträdgården. Då ett mer omfattande stödbehov hos många kunder identifierades har sedan ett år tillbaka en ny insats inrättats, Case manager. Denna insats har visat sig vara ett bra stöd för kunder som blivit beviljade insatsen och en stor efterfrågan finns.

För nyanlända kunder har insatsen språk- och arbetsintroduktion fortsatt visat sig vara den mest effektiva vägen in på svensk arbetsmarknad. Även extratjänster har varit och är även fortsatt en viktig insats för målgruppen.

En prioriterad part att öka och utveckla samverkan med är Arbetsförmedlingen. Den upparbetade samverkan som skapats på framför allt handläggarnivå för målgruppen nyanlända inom etableringen har dessvärre under pågående pandemi försvårats avsevärt. För att skapa gemensamma förutsättningar för snabbaste vägen till egen försörjning. Detta innebär att en omstart är av yttersta vikt. Reformeringen av Arbetsförmedlingen och införandet av privata leverantörer inom rusta och matcha (KROM) riskerar dock att försena omstarten av samverkan eftersom Arbetsförmedlingen inte vet vilka förutsättningar som kommer att gälla framöver.

Verksamheten ser att det finns ett behov av att göra en översyn av kommunens arbetsmarknadsinsatser för att säkerställa rätt stöd till rätt individ så att insats överensstämmer med behov. Syftet med en översyn skulle även vara att se om det finns en anledning att utöka eller justera de arbetsmarknadsinsatser som erbjuds idag. Detta eftersom målgruppen och behoven har förändrats under senare år.

Ekonomiska konsekvenser

Informationen bedöms inte medföra några direkta ekonomiska konsekvenser.

Konsekvenser för barn

Med ökad sysselsättningsgrad hos föräldrar följer en minskad risk för ekonomisk utsatthet. Föräldrarnas arbetsmarknadssituation visar sig i hög grad överföras till barnen. Genom att fler föräldrar ges förutsättningar att delta i arbets- och samhällslivet minskar risken för att ett utanförskap hos föräldrarna går i arv till barnen. En undersökning gjord av Statistiska Centralbyrån visar att ungdomar med arbetslösa föräldrar löper nästan 70 procent högre risk än andra att hamna utanför både arbetsmarknad och studier.¹

Pia Stark
Enhetschef
Arbets- och Etableringsenheten

Juliette Haddad
Tf. Arbetsledare arbetsmarknadsinsatser
Arbets- och Etableringsenheten

---

¹ Informationen är hämtad från Statistiska Centralbyråns webbplats; [Risk för att arbetslöshet går i arv \(scb.se\)](#)

Remiss - Vissa lagförslag med
anledning av en reformerad
arbetsmarknadspolitisk
verksamhet, Ds 2021:27

8

AFN 2021/183

2021-10-27

TJÄNSTESKRIVELSE

Dnr: AFN 2021/183

Remiss - Vissa lagförslag med anledning av en reformerad arbetsmarknadspolitisk verksamhet, Ds 2021:27

Yttrande till Arbetsmarknadsdepartementet

Förslag till beslut

Arbets- och företagsnämnden föreslår att kommunstyrelsen antar förslag på yttrande över Ds 2021:27 enligt bilaga 1 till tjänsteskrivelse daterad den 27 oktober 2021.

Arbets- och företagsnämnden förklarar paragrafen omedelbart justerad.

Sammanfattning

Arbetsmarknadsdepartementet har remitterat promemoria, Ds 2021:27 *Vissa lagförslag med anledning av en reformerad arbetsmarknadspolitisk verksamhet*, med lagförslag rörande den föreslagna reformeringen av Arbetsförmedlingen till Nacka kommun. Lagändringarna föreslås träda ikraft den 1 december 2022. Då utredningen är en del av flertalet parallella utredningar inom den arbetsmarknadspolitiska verksamheten återstår förtydliganden inom en rad områden för att kommuner ska kunna yttra sig om de faktiska effekterna av förslagen i den aktuella utredningen.

Nacka kommun ser positivt på förslagen där de matchande och rustande insatser i huvudsak ska utföras av fristående aktörer, ett upplägg som Nacka kommun har lång erfarenhet av utifrån ett mångårigt arbete med kundval, systematisk uppföljning och utveckling av arbetet med auktoriserade anordnare.

Nacka kommun ser positivt på att flera av förslagen handlar om att möjliggöra och skapa förutsättningar för såväl en effektiv som kostnadseffektiv samverkan mellan berörda parter inom den arbetsmarknadspolitiska verksamheten. Nacka kommun lyfter vikten av en tydligare analys och förslag som inkluderar ett rättssäkert informationsutbyte och effektiv samverkan kring individer i behov av myndighetssamordning och/eller parallella insatser. Förtydliganden behövs även kring hur organiseringen av Arbetsförmedlingen och dess justerade uppdrag ska ta tillvara på all erfarenhet och kunskap kommuner har av samverkan kring målgrupper med komplexa behov.

Nacka kommun ser behov av förtydliganden kring gränsdragningar, roller, ansvar, skyldigheter och rättigheter för Arbetsförmedlingen, leverantörer och andra berörda myndigheter gällande samtliga av de områden promemorian tar upp.

Slutligen återopas det brev Nacka kommun sände till arbetsmarknadsminister Eva Nordmark i januari 2020, där kommunen önskar att under en avgränsad period få helhetsansvar för både etableringsuppdraget och det arbetsmarknadspolitiska uppdraget riktat mot nyanlända och arbetssökande i Nacka.

Ärendet

Arbetsmarknadsdepartementet har remitterat promemoria, Ds 2021:27 *Vissa lagförslag med anledning av en reformerad arbetsmarknadspolitisk verksamhet*, med lagförslag rörande den föreslagna reformeringen av Arbetsförmedlingen till Nacka kommun. Lagändringarna föreslås träda ikraft den 1 december 2022.

Synpunkter på utredningens förslag bereds av Arbets- och företagsnämnden. Efter beslut i Arbets- och företagsnämnden den 27 oktober tas vidare beslut på kommunstyrelsens sammanträde den 8 november. Sista svarsdag till arbetsmarknadsdepartementet är den 12 november 2021.

Utredningens uppdrag har varit att ta fram lagförslag som behövs för att genomföra den fortsatta reformeringen av Arbetsförmedlingen.

Utredningen behandlar lagförslag för reformeringen av Arbetsförmedlingen och hänvisar bland annat till den parallella utredningen SOU 2020:41 *Kommuner som utförare av tjänster åt Arbetsförmedlingen – en analys av de rättsliga förutsättningarna*.

Att utredningen är en del av flertalet parallella utredningar innebär att det återstår förtydliganden inom flertalet områden för att kommuner faktiskt ska kunna ta ställning till information och förslag i den aktuella utredningen. Arbets- och företagsnämndens yttrande har därför fokus på kvalitet och kostnadseffektivitet i arbetet med de individer som är i behov av myndighetssamordning för att på mest effektiva sätt få rätt stöd på sin väg till hållbar egen försörjning och därmed långsiktigt vara en del av arbetsmarknaden.

Uppdraget i promemorian och dess utgångspunkter

Uppdraget som redovisas i promemorian har varit att genom vissa lagförslag säkerställa en väl fungerande arbetsmarknad. En del i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten är att Arbetsförmedlingen, som ansvarig myndighet för den arbetsmarknadspolitiska verksamheten, på ett mer effektivt sätt än i dag (1) ger stöd till arbetssökande att komma i arbete och (2) möjliggör att fler arbetsgivare att hitta rätt kompetens.

En av utredningens utgångspunkter är att Arbetsförmedlingen ska fortsatt ha huvudansvaret för arbetsmarknadspolitiken, men matchande och rustande insatser ska i huvudsak utföras av leverantörer på uppdrag av myndigheten. Syftet med utredningen är att ta fram de förslag på lagändringar som anses behövas för genomförandet av den fortsatta reformeringen av arbetsförmedlingen.

I promemorian uppges att en större del av Arbetsförmedlingens uppdrag och ansvar kommer fokuseras på att säkerställa att kvalitet, kontroll, kostnadseffektivitet och kontinuerliga förbättringar genomsyrar ett nytt system med insatser utförda av fristående aktörer.

I promemorian anges att lagförslagen är avsedda att säkerställa en väl fungerande arbetsmarknad genom reformeringen av Arbetsförmedlingen. Arbetsförmedlingen får ett utökat ansvar för samverkan med andra myndigheter samt får i uppdrag att fokusera sin verksamhet på kontroll, uppföljning och utveckling. Utredningen anger även att anskaffandet av fristående leverantörer för rustande och matchande insatser för arbetssökande säkerställer att såväl arbetssökandes som arbetsgivares behov möts på ett mer effektivt sätt än idag.

Promemorians förslag och arbets- och företagsnämndens synpunkter

Uppdraget som redovisas i promemorian är mycket omfattande, samtidigt som den lyfter flera parallella utredningar som också kan anses ha påtagliga konsekvenser för kommuner och i förlängningen kommunens individer.

Flera av förslagen handlar om att möjliggöra och skapa förutsättningar för en effektiv och kostnadseffektiv samverkan mellan Arbetsförmedlingen och fristående aktörer.

Enligt förslaget till remissvar fokuserar Nacka kommun sina synpunkter på följande delar; samverkan kring myndighetsgemensamma individer och konsekvenser för kommuner.

Avsnitt 3 i promemorian kommenteras inte specifikt i denna tjänsteskrivelse då avsnittet inte innehåller några faktiska förslag. Nacka kommuns synpunkter som rör de frågor som diskuteras under avsnitt 3 fångas upp under avsnitt 9 Konsekvenser för kommuner. Nedan redovisas de faktiska förslag som anges i promemorian, för vilka Nacka kommun föreslås att lämna yttrande.

4.2.1 Nya sekretessbestämmelser för den arbetsmarknadspolitiska verksamheten

Förslag: Sekretess ska gälla i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten för uppgift om en enskilds personliga förhållanden, om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till denne lider men om uppgiften röjs. Sekretess ska även gälla i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten för uppgift om en enskilds affärs- eller driftförhållanden, om det kan antas att den enskilde lider skada om uppgiften röjs. För uppgift i allmän handling som avser personliga förhållanden ska sekretessen gälla i högst sjuttio år. De särskilda bestämmelserna om sekretess för uppgift om en enskilds personliga förhållanden när uppgiften förekommer i ärende om etableringsinsatser och i ärende om ersättning som kan lämnas för deltagande i etableringsinsatser ska upphöra att gälla. Även bestämmelsen som inskränker rätten att meddela och offentliggöra sådana uppgifter ska upphöra att gälla.

Nacka kommun ställer sig positiv till att sekretessbestämmelser gäller för samtliga fristående aktörer som anskaffas för utförande av arbetsmarknadsinsatser.

Gällande myndighetsgemensamma individer behövs ett förtydligande kring hur relevanta uppgifter, exempelvis för bedömning av rätt till ekonomiskt bistånd eller behov av parallella insatser, på ett rättssäkert och effektivt sätt kan kommuniceras mellan samtliga aktuella myndigheter och anskaffade fristående aktörer.

Nacka kommun vill lyfta risken att myndighetsgemensamma individer drabbas negativt av otydliga förutsättningar under nuvarande lagstiftning fram tills de föreslagna lagändringarna träder i kraft. Nacka kommun understryker vikten av att det under den tid som återstår, fram till dess att lagändringarna träder i kraft, finns tydliga lokala överenskommelser och en aktiv samverkan mellan kommunen, Arbetsförmedlingen och andra berörda myndigheter.

4.2.2 En särskild sekretessbrytande bestämmelse införs för Arbetsförmedlingen

Förslag: Sekretessen i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten ska inte hindra att uppgift lämnas till en leverantör som utför arbetsmarknadspolitiska insatser på uppdrag av Arbetsförmedlingen, om det är nödvändigt för att leverantören ska kunna fullgöra sitt uppdrag.

Nacka kommun ställer sig positiv till lagstiftning som främjar relevant uppgiftslämning mellan aktörer för att på bästa sätt fullgöra uppdraget att ge rustande och matchande insatser till individ på sin väg till egen försörjning.

Gällande myndighetsgemensamma individer behövs ett förtydligande om hur liknande lagstiftning kan möjliggöra och säkerställa att relevanta uppgifter, exempelvis för bedömning av rätt till ekonomiskt bistånd eller behov av parallella insatser, på ett rättssäkert och effektivt sätt kan kommuniceras mellan samtliga aktuella myndigheter och anskaffade fristående aktörer.

4.3 Tystnadsplikt hos leverantörer och underleverantörer

Förslag: Den som på grund av anställning eller på något annat sätt deltar eller har deltagit i en leverantörs verksamhet att utföra arbetsmarknadspolitiska insatser på uppdrag av Arbetsförmedlingen ska inte obehörigen få röja vad han eller hon då har fått veta om enskilda personliga förhållanden eller affärs- eller driftförhållanden. Detsamma ska gälla för den som deltar eller har deltagit i verksamhet hos en underleverantör som medverkar till att fullgöra leverantörens uppdrag. I det allmännas verksamhet tillämpas i stället bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen. Bestämmelsen ska placeras i lagen om den arbetsmarknadspolitiska verksamheten. Bestämmelsen om tystnadsplikt i lagen om ansvar för etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare tas bort.

Nacka kommun ställer sig positiv till lagändring som säkerställer tystnadsplikt, av uppgifter som obehörigen lämnas ut, för samtliga leverantörer som arbetar på uppdrag av Arbetsförmedlingen.

Gällande myndighetsgemensamma individer behövs ett förtydligande om hur liknande lagstiftning kan möjliggöra och säkerställa att relevanta uppgifter, exempelvis för bedömning av rätt till ekonomiskt bistånd eller behov av parallella insatser, på ett rättssäkert och effektivt sätt kan kommuniceras mellan samtliga aktuella myndigheter och anskaffade fristående aktörer.

5.2 Leverantörers skyldighet att lämna uppgifter till Arbetsförmedlingen

Förslag: Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska få meddela föreskrifter om skyldighet för en leverantör som bedriver arbetsmarknadspolitiska insatser på uppdrag av Arbetsförmedlingen att till Arbetsförmedlingen lämna uppgifter som myndigheten behöver i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten. Bestämmelsen ska placeras i lagen om den arbetsmarknadspolitiska verksamheten.

Nacka kommun ställer sig positiv till lagstiftning som säkerställer leverantörers lämning av uppgifter som Arbetsförmedlingen behöver i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten.

Gällande myndighetsgemensamma individer behövs ett förtydligande om hur liknande lagstiftning kan möjliggöra och säkerställa att relevanta uppgifter, exempelvis för bedömning av rätt till ekonomiskt bistånd eller behov av parallella insatser, på ett rättssäkert och effektivt sätt kan kommuniceras mellan samtliga aktuella myndigheter och anskaffade fristående aktörer.

6.2 Ändringar i Arbetsförmedlingens registerlag

Förslag: De paragrafer som reglerar ändamålen för Arbetsförmedlingens behandling av personuppgifter och direktåtkomst ska ändras genom att begreppet kompletterande aktör ersätts med begreppet leverantör som utför arbetsmarknadspolitiska insatser på uppdrag av Arbetsförmedlingen.

Nacka kommun ställer sig positiv till lagstiftning som reglerar ändamålen för Arbetsförmedlingens behandling av personuppgifter innefattar samtliga fristående aktörer som arbetar på uppdrag av Arbetsförmedlingen.

Utifrån erfarenhet och kontinuerlig utveckling av Nacka kommuns verktyg Jämföraren ser Nacka kommun att förtydliganden behövs gällande vilka uppgifter för respektive leverantör som kommer att publiceras och tillgängliggöras för att tillhandahålla, framförallt myndighetsgemensamma individer, ett fullgott beslutsunderlag då de väljer leverantör av sin/a beviljade insats/er.

Gällande myndighetsgemensamma individer ser Nacka kommun ett behov av att säkerställa att relevant information om samtliga anskaffade fristående aktörer även kommer kommuner och andra berörda myndigheter tillhanda, på ett effektivt och rättssäkert sätt.

7 Följdändringar i arbetslöshetsförsäkringen

Förslag: Den paragraf som reglerar att en sökande ska varnas eller stängas av från rätt till ersättning, ska ändras genom att begreppet kompletterande aktör ersätts med begreppet leverantör som utför arbetsmarknadspolitiska insatser på uppdrag av Arbetsförmedlingen. Det ska också förtydligas i paragrafen att det är hos Arbetsförmedlingen som det upprättas en individuell handlingsplan och att det är till den myndigheten som en sökande ska lämna en aktivitetsrapport samt att det är Arbetsförmedlingen som anvisar en sökande att söka lämpligt arbete.

Nacka kommun ställer sig positiv till föreslagen lagförändring.

Nacka kommun ser en överhängande risk med det statistiska bedömningsstödet, hur matchningen kommer att fungera och vad som händer med de individer som inte upptas av systemet.

Vidare ser Nacka kommun en risk gällande det statistiska bedömningsstödet möjlighet att på ett korrekt sätt bedöma myndighetsgemensamma individers förutsättningar och möjlighet att tillgodogöra sig olika typer av insatser. Nacka kommun anser att bedömningen av vilken/vilka insats/er som är mest arbetsmarknadspolitiskt motiverad/e bör, för myndighetsgemensamma individer, bör göras i samråd med individansvariga handläggare på aktuella myndigheter. Detta för att säkerställa att parallella insatser kompletterar varandra på bästa sätt, så att individen på snabbast möjliga sätt ska stå till arbetsmarknadens förfogande och slutligen komma i långvarig egen försörjning. För att säkerställa det arbetsmarknadspolitiska uppdraget bör myndighetssamordningen ske mellan individansvariga handläggare på respektive myndighet, och vid behov även tjänstepersoner ur individteam på respektive myndighet.

Nacka kommun ser även behov av förtydliganden gällande gränsdragningar för bedömning och beviljande av insatser utifrån olika individgruppers aktuella och framtida behov. Här behövs förtydliganden om ansvarsfördelning, samverkan och finansiering främst kring myndighetsgemensamma individer med behov av mer omfattande parallella insatser, för att säkerställa att individen står till arbetsmarknadens förfogande för långsiktig egen försörjning.

8. Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Förslag: Lagändringarna ska träda i kraft den 1 december 2022. Äldre bestämmelser om sekretess ska gälla för uppgifter som har lämnats före ikraftträdandet. Äldre bestämmelser ska också gälla för den tystnadsplikt som gäller för den som är eller har varit verksam inom en yrkesmässigt bedriven verksamhet för nyanlända invandrare.

Nacka kommun ställer sig positiv till förbättrade förutsättningar för Arbetsförmedlingen att ta ansvar för och utföra sitt arbetsmarknadspolitiska uppdrag.

Förtydliganden behövs angående hur utrymmet för lokala överenskommelser kan komma att se ut då lagändringarna trätt i kraft. Förtydliganden behövs även kring kommuners möjlighet att i samverkan med Arbetsförmedlingen, och vid behov andra myndigheter, skriva en överenskommelse om en lösning kring exempelvis en individgrupp, en insats eller en process för myndighetsgemensamma individer.

Nacka kommun ser en påtaglig risk att myndighetsgemensamma individer drabbas negativt av rådande otydlighet i ansvarsfördelning och utförande fram till dess att erfarenheter dragits av kundval rusta och matcha och till dess att lagförslagen träder i kraft. Nacka kommun vill se en fördjupning, såväl strukturellt som operativt, kring hur samordning och samverkan ska se ut för myndighetsgemensamma individer.

Även kommuners erfarenheter från samverkan fram till dess att lagförslagen träder i kraft bör komplettera andra erfarenheter och tillsammans forma slutgiltiga förtydliganden och gränsdragningar. Framförallt de behövda förtydligandena kring målgrupper för de olika insatserna, och vilka förutsättningar som ligger till grund för beviljande av olika insatser. Nacka kommun ser även att erfarenheter av just samverkan fram till dess att lagförslagen träder i kraft bör forma tydligare roller, förutsättningar, ansvarsfördelning för samtliga myndigheter och fristående aktörer. Dessa erfarenheter bör även bidra till att tydliggöra riktlinjer för samverkan utifrån individens förutsättningar och behov. Därutöver behöver samtliga lärdomar och erfarenheter bidra till förtydligande kring finansieringsmodellen för vad som är arbetsmarknadspolitiskt motiverat även för myndighetsgemensamma individer.

För att undvika att nuvarande otydlighet gällande arbetsmarknadsinsatser riskerar att driva på långtidsarbetslösheten ytterligare vill Nacka kommun återigen hänvisa till det brev Nacka kommun skickade till arbetsmarknadsminister Eva Nordmark i januari 2020. Nacka kommun önskar där komplettera pilotkommunerna för kundval rusta och matcha genom att under en avgränsad period få helhetsansvar för både etableringsuppdraget och det arbetsmarknadspolitiska uppdraget riktat mot nyanlända och arbetssökande i Nacka. Förslaget om att utse Nacka till pilotkommun skulle en möjlighet för staten att komplettera utredningen med kunskap om en alternativ utföringsform samt utvärdera effekterna av en mer omfattande delegering av strategiskt och operativt ansvar till kommunerna i det kommande reformerade systemet. Som bieffekt uppnås även bättre uppfyllande av lagkraven om effektiv verksamhet samt god hushållning med både statliga och kommunala medel. Förslag på finansiering av detta återfinns i ovan nämnda brev.

9 Konsekvenser för kommuner

Förslag: Reformeringen innebär inga förändringar av ansvarsfördelningen mellan stat och kommun. Införandet av förmedlingsinsatser kan förvisso väntas påverka kommuner, bland annat deras verksamheter som underlättar arbetssökandes inträde på arbetsmarknaden samt i deras roller som arbetsgivare och anordnare av arbetsmarknadspolitiska insatser som till exempel praktik. De lagförslag som lämnas i denna promemoria bedöms däremot inte i sig medföra några konsekvenser för kommunerna.

Redan i dag tar kommunerna ett stort ansvar för arbetsmarknadspolitiken. Nacka kommun vill i detta remissyttrande lyfta problematiken med de ännu outhärliga konsekvenserna av reformeringen för landets kommuner, och i förlängningen de myndighetsgemensamma individerna. Förtydliganden som krävs gäller framförallt kostnader och arbetsinsatser som riskerar att belasta kommunerna till följd av den otydliga ansvarsfördelningen.

Enligt promemorian kommer reformeringen av Arbetsförmedlingen inte att påverka ansvarsfördelningen mellan stat och kommun. Kommunerna fyller idag en viktig funktion för arbetssökande som står långt från arbetsmarknaden. I dessa fall kan samverkan mellan Arbetsförmedlingen och kommun vara det mest effektiva sättet för individen att komma närmare ett arbete och/eller studier. Här behövs ytterligare förtydliganden kring hur Arbetsförmedlingen kommer att ta ansvar för den viktiga samverkan. En sammanhållen planering och handlingsplan är avgörande för arbetssökande, speciellt för myndighetsgemensamma individer som i vissa fall är i behov av parallella insatser av myndigheter och fristående aktörer.

Brett utbud av insatser och mångfald av leverantörer

Nacka kommun understryker att det saknas en analys av de behov kommunerna möter i arbetet och samverkan runt långtidsarbetslösa i behov av kommungemensam samordning. Förtydligande behövs kring hur den nya organiseringen av Arbetsförmedlingen ska möta de behoven.

Nacka kommun ser vidare behovet av förtydliganden kring gränsdragningen av vilka insatser kommunen får bevilja. Detta gäller särskilt för individer som ännu inte anvisats till en insats eller som ännu inte har en full planering hos Arbetsförmedlingen. Förtydliganden behövs både för vilka individer som kan beviljas olika insatser, samt hur olika insatser förhåller sig till varandra.

Förtydliganden behövs även för gränsdragningar när en leverantör är skyldig att ta emot/avsluta/lämna över uppdraget till annan leverantör och/eller myndighet.

Förmedlingsinsatser

Nacka kommun bedömer att den statistiska automatiserade bedömningen som ligger till grund för anvisandet av individer till de nya förmedlingsinsatserna riskerar att missa relevant information som sedan ligger till grund för behovet av myndighetssamordning och/eller parallella insatser från kommunens sida.

Förtydliganden behövs kring gränsdragningar för målgruppen för insatsen. Det behövs även förtydliganden kring samverkan runt en myndighetsgemensam individ när förmedlingsinsats ska eller har beviljats.

Nacka kommun ser vidare behoven av förtydliganden kring ersättningsmodell och snabbhetspremier till leverantörer, specifikt avseende individer som har flera parallella insatser.

Effektivt informationsutbyte

Nacka kommun ser positivt på att flera av förslagen handlar om att möjliggöra och skapa förutsättningar för både en effektiv och kostnadseffektiv samverkan mellan berörda parter. Nacka kommun anser att det saknas förslag som inkluderar ett rättssäkert informationsutbyte kring myndighetsgemensamma individer i behov av myndighetssamordning och/eller parallella insatser. En tydligare analys behövs av systematiska och organisatoriska förutsättningar för rättssäkert och relevant informationsutbyte mellan samtliga aktörer kring en myndighetsgemensam individ.

Likvärdig tillgång till service och insatser i hela landet

Nacka kommun ser positivt på ambitionen att säkerställa likvärdig tillgång till service och insatser i hela landet och framhåller vikten av att sätta individens förutsättningar och behov i centrum.

Samverkan med andra aktörer

Nacka kommun vill belysa behovet av förtydliganden kring hur uppdraget i promemorian förhåller sig till de klargöranden som under våren 2022, enligt regeringen, ska tillkännages i kompletterande utredningar för reformeringen av arbetsmarknadspolitiken; SOU 2020:41 *Kommuner som utförare av tjänster åt Arbetsförmedlingen – en analys av de rättsliga förutsättningarna* samt lagrådsremissen *En sammanhållen utbildning för nyanlända som har utbildningsplikten*.

Nackas erfarenhet av kundval

Nacka kommun har lång erfarenhet av arbete med kundval och systematisk uppföljning och utveckling av arbetet med auktoriserade anordnare. När kundval rusta och matcha (KROM) implementeras är det av yttersta vikt att lokala överenskommelser mellan Arbetsförmedlingen och kommunerna ingås. Detta för att förtydliga hur samverkan kring myndighetsgemensamma individer i behov av parallella insatser och myndighetsgemensam samordning ska ske såväl strategiskt som operativt.

Nacka kommun som pilotkommun under tiden fram till införandet

Nacka kommun vill återropa det brev Nacka kommun sände till arbetsmarknadsminister Eva Nordmark i januari 2020 där kommunen önskar att under en avgränsad period få helhetsansvar för både etableringsuppdraget och det arbetsmarknadspolitiska uppdraget riktat mot nyanlända och arbetssökande i Nacka. Förslaget om att utse Nacka till pilotkommun skulle innebära en möjlighet att komplettera utredningen med kunskap om en alternativ lösning. Vidare skulle det ge möjlighet att utvärdera effekterna av en mer omfattande delegering av strategiskt och operativt ansvar till kommunerna i det kommande reformerade systemet.

Ekonomiska konsekvenser

En effektivare arbetsmarknadspolitik och funktionella system för ersättning till kommuner som utför insatser inom det statliga ansvarsområdet kan leda till minskade kommunala kostnader för arbetsmarknadsinsatser och ekonomiskt bistånd och/eller ökade intäkter vid uppdrag från, och samarbete med, Arbetsförmedlingen.

I dagsläget finansierar Nacka kommun en stor del av de arbetsmarknadsinsatser som levereras till arbets sökande Nackabor. Beroende på hur effektivt reformeringen av den arbetsmarknadspolitiska verksamheten i praktiken genomförs kan detta förmodas ha ekonomiska konsekvenser för Nacka kommun.

En djupare analys av ekonomiska effekter av föreslagen reformering behöver genomföras.

Konsekvenser för barn

Säkerställande av en effektiv arbetsmarknadspolitik väntas öka möjligheterna för arbets- och företagsnämndens målgrupper att på kortare tid komma ut i egen försörjning. Indirekt kan därav samtliga åtgärder som leder till effektivare arbetsmarknadsinsatser anses ha mycket positiva konsekvenser för barn vars vårdnadshavare står utanför arbetsmarknaden. Med ökad sysselsättningsgrad följer en minskad risk för ekonomisk utsatthet. Studier visar vidare att föräldrarnas arbetsmarknadssituation i hög grad överförs till barnen, även om barnen är födda och uppväxta i Sverige. Genom att fler nyanlända ges förutsättningar att delta i arbets- och samhällslivet minskar risken för att ett utanförskap hos föräldrarna går i arv till barnen.¹

Bilagor

1. Förslag till remissyttrande
2. Ds 2021:27 *Vissa lagförslag med anledning av en reformerad arbetsmarknadspolitisk verksamhet*
3. Ds 2021:27 Remissinstanser
4. KFKS 2019/1144 Test av kundvalssystem för arbetsmarknadsinsatser i Nacka kommun

Pia Stark
Enhetschef
Arbets- och etableringsenheten

Karin Dreik
Förändringsledare
Arbets- och etableringsenheten

---

¹ Med rätt att delta - Nyanlända kvinnor och anhöriginvandrare på arbetsmarknaden (SOU 2012::69)

Arbetsmarknadsdepartementet

Förslag till yttrande på Ds 2021:27, Vissa lagförslag med anledning av en reformerad arbetsmarknadspolitisk verksamhet

Promemorians förslag och arbets- och företagsnämndens synpunkter

Uppdraget som redovisas i promemorian är mycket omfattande, samtidigt som den lyfter flera parallella utredningar som också kan anses ha påtagliga konsekvenser för kommuner och i förlängningen kommunens individer.

Flera av förslagen handlar om att möjliggöra och skapa förutsättningar för en effektiv och kostnadseffektiv samverkan mellan Arbetsförmedlingen och fristående aktörer.

Enligt förslaget till remissvar fokuserar Nacka kommun sina synpunkter på följande delar; samverkan kring myndighetsgemensamma individer och konsekvenser för kommuner.

Avsnitt 3 i promemorian kommenteras inte specifikt i denna tjänsteskrivelse då avsnittet inte innehåller några faktiska förslag. Nacka kommuns synpunkter som rör de frågor som diskuteras under avsnitt 3 fångas upp under avsnitt 9 Konsekvenser för kommuner.

Nedan redovisas de faktiska förslag som anges i promemorian, för vilka Nacka kommun föreslås att lämna yttrande.

4.2.1 Nya sekretessbestämmelser för den arbetsmarknadspolitiska verksamheten

Nacka kommun ställer sig positiv till att sekretessbestämmelser gäller för samtliga fristående aktörer som anskaffas för utförande av arbetsmarknadsinsatser.

Gällande myndighetsgemensamma individer behövs ett förtydligande kring hur relevanta uppgifter, exempelvis för bedömning av rätt till ekonomiskt bistånd eller behov av parallella insatser, på ett rättssäkert och effektivt sätt kan kommuniceras mellan samtliga aktuella myndigheter och anskaffade fristående aktörer.

Nacka kommun vill lyfta risken att myndighetsgemensamma individer drabbas negativt av otydliga förutsättningar under nuvarande lagstiftning fram tills de föreslagna lagändringarna träder i kraft. Nacka kommun understryker vikten av att det under den tid som återstår, fram till dess att lagändringarna träder i kraft, finns tydliga lokala överenskommelser och en aktiv samverkan mellan kommunen, Arbetsförmedlingen och andra berörda myndigheter.

4.2.2 En särskild sekretessbrytande bestämmelse införs för Arbetsförmedlingen

Nacka kommun ställer sig positiv till lagstiftning som främjar relevant uppgiftslämning mellan aktörer för att på bästa sätt fullgöra uppdraget att ge rustande och matchande insatser till individ på sin väg till egen försörjning.

Gällande myndighetsgemensamma individer behövs ett förtydligande om hur liknande lagstiftning kan möjliggöra och säkerställa att relevanta uppgifter, exempelvis för bedömning av rätt till ekonomiskt bistånd eller behov av parallella insatser, på ett rättssäkert och effektivt sätt kan kommuniceras mellan samtliga aktuella myndigheter och anskaffade fristående aktörer.

4.3 Tystnadsplikt hos leverantörer och underleverantörer

Nacka kommun ställer sig positiv till lagändring som säkerställer tystnadsplikt, av uppgifter som obehörigen lämnas ut, för samtliga leverantörer som arbetar på uppdrag av Arbetsförmedlingen.

Gällande myndighetsgemensamma individer behövs ett förtydligande om hur liknande lagstiftning kan möjliggöra och säkerställa att relevanta uppgifter, exempelvis för bedömning av rätt till ekonomiskt bistånd eller behov av parallella insatser, på ett rättssäkert och effektivt sätt kan kommuniceras mellan samtliga aktuella myndigheter och anskaffade fristående aktörer.

5.2 Leverantörers skyldighet att lämna uppgifter till Arbetsförmedlingen

Nacka kommun ställer sig positiv till lagstiftning som säkerställer leverantörers lämning av uppgifter som Arbetsförmedlingen behöver i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten.

Gällande myndighetsgemensamma individer behövs ett förtydligande om hur liknande lagstiftning kan möjliggöra och säkerställa att relevanta uppgifter, exempelvis för bedömning av rätt till ekonomiskt bistånd eller behov av parallella insatser, på ett rättssäkert och effektivt sätt kan kommuniceras mellan samtliga aktuella myndigheter och anskaffade fristående aktörer.

6.2 Ändringar i Arbetsförmedlingens registerlag

Nacka kommun ställer sig positiv till lagstiftning som reglerar ändamålen för Arbetsförmedlingens behandling av personuppgifter innefattar samtliga fristående aktörer som arbetar på uppdrag av Arbetsförmedlingen.

Utifrån erfarenhet och kontinuerlig utveckling av Nacka kommuns verktyg Jämföraren ser Nacka kommun att förtydliganden behövs gällande vilka uppgifter för respektive leverantör som kommer att publiceras och tillgängliggöras för att tillhandahålla, framförallt myndighetsgemensamma individer, ett fullgott beslutsunderlag då de väljer leverantör av sin/a beviljade insats/er.

Gällande myndighetsgemensamma individer ser Nacka kommun ett behov av att säkerställa att relevant information om samtliga anskaffade fristående aktörer även kommer kommuner och andra berörda myndigheter tillhanda, på ett effektivt och rättssäkert sätt.

7 Följändringar i arbetslöshetsförsäkringen

Nacka kommun ställer sig positiv till föreslagen lagförändring.

Nacka kommun ser en överhängande risk med det statistiska bedömningsstödet, hur matchningen kommer att fungera och vad som händer med de individer som inte upptas av systemet.

Vidare ser Nacka kommun en risk gällande det statistiska bedömningsstödet möjlighet att på ett korrekt sätt bedöma myndighetsgemensamma individers förutsättningar och möjlighet att tillgodogöra sig olika typer av insatser. Nacka kommun anser att bedömningen av vilken/vilka insats/er som är mest arbetsmarknadspolitiskt motiverad/e bör, för myndighetsgemensamma individer, bör göras i samråd med individansvariga handläggare på aktuella myndigheter. Detta för att säkerställa att parallella insatser kompletterar varandra på bästa sätt, så att individen på snabbast möjliga sätt ska stå till arbetsmarknadens förfogande och slutligen komma i långvarig egen försörjning. För att säkerställa det arbetsmarknadspolitiska uppdraget bör myndighetssamordningen ske mellan individansvariga handläggare på respektive myndighet, och vid behov även tjänstepersoner ur individteam på respektive myndighet.

Nacka kommun ser även behov av förtydliganden gällande gränsdragningar för bedömning och beviljande av insatser utifrån olika individgruppers aktuella och framtida behov. Här behövs förtydliganden om ansvarsfördelning, samverkan och finansiering främst kring myndighetsgemensamma individer med behov av mer omfattande parallella insatser, för att säkerställa att individen står till arbetsmarknadens förfogande för långsiktig egen försörjning.

8. Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Nacka kommun ställer sig positiv till förbättrade förutsättningar för Arbetsförmedlingen att ta ansvar för och utföra sitt arbetsmarknadspolitiska uppdrag.

Förtydliganden behövs angående hur utrymmet för lokala överenskommelser kan komma att se ut då lagändringarna trätt i kraft. Förtydliganden behövs även kring kommuners möjlighet att i samverkan med Arbetsförmedlingen, och vid behov andra myndigheter, skriva en överenskommelse om en lösning kring exempelvis en individgrupp, en insats eller en process för myndighetsgemensamma individer.

Nacka kommun ser en påtaglig risk att myndighetsgemensamma individer drabbas negativt av rådande otydlighet i ansvarsfördelning och utförande fram till dess att erfarenheter dragits av kundval rusta och matcha och till dess att lagförslagen träder i kraft. Nacka kommun vill se en fördjupning, såväl strukturellt som operativt, kring hur samordning och samverkan ska se ut för myndighetsgemensamma individer.

Även kommuners erfarenheter från samverkan fram till dess att lagförslagen träder i kraft bör komplettera andra erfarenheter och tillsammans forma slutgiltiga förtydliganden och gränsdragningar. Framförallt de behövda förtydligandena kring målgrupper för de olika insatserna, och vilka förutsättningar som ligger till grund för beviljande av olika insatser. Nacka kommun ser även att erfarenheter av just samverkan fram till dess att lagförslagen träder i kraft bör forma tydligare roller, förutsättningar, ansvarsfördelning för samtliga myndigheter och fristående aktörer. Dessa erfarenheter bör även bidra till att tydliggöra riktlinjer för samverkan utifrån individens förutsättningar och behov. Därutöver behöver samtliga lärdomar och erfarenheter bidra till förtydligande kring finansieringsmodellen för vad som är arbetsmarknadspolitiskt motiverat även för myndighetsgemensamma individer.

För att undvika att nuvarande otydlighet gällande arbetsmarknadsinsatser riskerar att driva på långtidsarbetslösheten ytterligare vill Nacka kommun återigen hänvisa till det brev Nacka kommun skickade till arbetsmarknadsminister Eva Nordmark i januari 2020. Nacka kommun önskar där komplettera pilotkommunerna för kundval rusta och matcha genom att under en avgränsad period få helhetsansvar för både etableringsuppdraget och det arbetsmarknadspolitiska uppdraget riktat mot nyanlända och arbetssökande i Nacka. Förslaget om att utse Nacka till pilotkommun skulle en möjlighet för staten att komplettera utredningen med kunskap om en alternativ utföringsform samt utvärdera effekterna av en mer omfattande delegering av strategiskt och operativt ansvar till kommunerna i det kommande reformerade systemet. Som bieffekt uppnås även bättre uppfyllande av lagkraven om effektiv verksamhet samt god hushållning med både statliga och kommunala medel. Förslag på finansiering av detta återfinns i ovan nämnda brev.

9 Konsekvenser för kommuner

Redan i dag tar kommunerna ett stort ansvar för arbetsmarknadspolitiken. Nacka kommun vill i detta remissyttrande lyfta problematiken med de ännu outredda konsekvenser reformeringens får för landets kommuner, och i förlängningen de myndighetsgemensamma individerna. Förtydliganden som krävs gäller framförallt kostnader och arbetsinsatser som riskerar att belasta kommunerna till följd av den otydliga ansvarsfördelningen.

Enligt promemorian kommer reformeringen av Arbetsförmedlingen inte att påverka ansvarsfördelningen mellan stat och kommun. Kommunerna fyller idag en viktig funktion för arbetssökande som står långt från arbetsmarknaden. I dessa fall kan samverkan mellan Arbetsförmedlingen och kommun vara det mest effektiva sättet för individen att komma närmare ett arbete och/eller studier. Här behövs ytterligare förtydliganden kring hur Arbetsförmedlingen kommer att ta ansvar för den viktiga samverkan. En sammanhållen planering och handlingsplan är avgörande för arbetssökande, speciellt för myndighetsgemensamma individer som i vissa fall är i behov av parallella insatser av myndigheter och fristående aktörer.

Brett utbud av insatser och mångfald av leverantörer

Nacka kommun understryker att det saknas en analys av de behov kommunerna möter i arbetet och samverkan runt långtidsarbetslösa i behov av kommungemensam samordning. Förtydligande behövs kring hur den nya organiseringen av Arbetsförmedlingen ska möta de behoven.

Nacka kommun ser vidare behovet av förtydliganden kring gränsdragningen av vilka insatser kommunen får bevilja. Detta gäller särskilt för individer som ännu inte anvisats till en insats eller som ännu inte har en full planering hos Arbetsförmedlingen. Förtydliganden behövs både för vilka individer som kan beviljas olika insatser, samt hur olika insatser förhåller sig till varandra.

Förtydliganden behövs även för gränsdragningar när en leverantör är skyldig att ta emot/avsluta/lämna över uppdraget till annan leverantör och/eller myndighet.

Förmedlingsinsatser

Nacka kommun bedömer att den statistiska automatiserade bedömningen som ligger till grund för anvisandet av individer till de nya förmedlingsinsatserna riskerar att missa relevant information som sedan ligger till grund för behovet av myndighetssamordning och/eller parallella insatser från kommunens sida.

Förtydliganden behövs kring gränsdragningar för målgruppen för insatsen. Det behövs även förtydliganden kring samverkan runt en myndighetsgemensam individ när förmedlingsinsats ska eller har beviljats.

Nacka kommun ser vidare behoven av förtydliganden kring ersättningsmodell och snabbhetspremier till leverantörer, specifikt avseende individer som har flera parallella insatser.

Effektivt informationsutbyte

Nacka kommun ser positivt på att flera av förslagen handlar om att möjliggöra och skapa förutsättningar för både en effektiv och kostnadseffektiv samverkan mellan berörda parter. Nacka kommun anser att det saknas förslag som inkluderar ett rättssäkert informationsutbyte kring myndighetsgemensamma individer i behov av myndighetssamordning och/eller parallella insatser. En tydligare analys behövs av systematiska och organisatoriska förutsättningar för rättssäkert och relevant informationsutbyte mellan samtliga aktörer kring en myndighetsgemensam individ.

Likvärdig tillgång till service och insatser i hela landet

Nacka kommun ser positivt på ambitionen att säkerställa likvärdig tillgång till service och insatser i hela landet och framhåller vikten av att sätta individens förutsättningar och behov i centrum.

Samverkan med andra aktörer

Nacka kommun vill belysa behovet av förtydliganden kring hur uppdraget i promemorian förhåller sig till de klagoranden som under våren 2022, enligt regeringen, ska tillkännages i kompletterande utredningar för reformeringen av arbetsmarknadspolitiken; SOU 2020:41 *Kommuner som utförare av tjänster åt Arbetsförmedlingen – en analys av de rättsliga förutsättningarna* samt lagrådsremissen *En sammanhållen utbildning för nyanlända som har utbildningsplikt*.

Nackas erfarenhet av kundval

Nacka kommun har lång erfarenhet av arbete med kundval och systematisk uppföljning och utveckling av arbetet med auktoriserade anordnare. När kundval rusta och matcha (KROM) implementeras är det av yttersta vikt att lokala överenskommelser mellan Arbetsförmedlingen och kommunerna ingås. Detta för att förtydliga hur samverkan kring myndighetsgemensamma individer i behov av parallella insatser och myndighetsgemensam samordning ska ske såväl strategiskt som operativt.

Nacka kommun som pilotkommun under tiden fram till införandet

Nacka kommun vill återropa det brev Nacka kommun sände till arbetsmarknadsminister Eva Nordmark i januari 2020 där kommunen önskar att under en avgränsad period få helhetsansvar för både etableringsuppdraget och det arbetsmarknadspolitiska uppdraget riktat mot nyanlända och arbetssökande i Nacka. Förslaget om att utse Nacka till pilotkommun skulle innebära en möjlighet att komplettera utredningen med kunskap om en

alternativ lösning. Vidare skulle det ge möjlighet att utvärdera effekterna av en mer omfattande delegering av strategiskt och operativt ansvar till kommunerna i det kommande reformerade systemet.

Mats Gerdau
Ordförande
Kommunstyrelsen

Victor Kilén
Stadsdirektör
Stadsledningskontoret

Vissa lagförslag med anledning av en reformerad arbetsmarknadspolitisk verksamhet

Ds 2021:27

Vissa lagförslag med anledning av en reformerad arbets- marknadspolitisk verksamhet

Ds 2021:27

Regeringskansliet
Arbetsmarknadsdepartementet

SOU och Ds finns på regeringen.se under Rättsliga dokument.

Svara på remiss – hur och varför

Statsrådsberedningen, SB PM 2003:2 (reviderad 2009-05-02).

Information för dem som ska svara på remiss finns tillgänglig på regeringen.se/remisser.

Omslag: Regeringskansliets standard

Tryck och remisshantering: Elanders Sverige AB, Stockholm 2021

ISBN 978-91-525-0211-2 (tryck)

ISBN 978-91-525-0212-9 (pdf)

ISSN 0284-6012

Innehåll

1	Sammanfattning.....	6
2	Författningsförslag.....	9
2.1	Förslag till lag om ändring i lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring.....	9
2.2	Förslag till lag om ändring i lagen (2000:625) om den arbetsmarknadspolitiska verksamheten.....	11
2.3	Förslag till lag om ändring i lagen (2002:546) om behandling av personuppgifter i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten.....	13
2.4	Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).....	16
2.5	Förslag till lag om ändring i lagen (2017:584) om ansvar för etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare	19
3	Inriktningen för en reformerad arbetsmarknadspolitisk verksamhet	21
3.1	En effektivare arbetsmarknadspolitisk verksamhet	21
3.1.1	Behov av effektivare stöd till arbetsökande och arbetsgivare	21
3.1.2	Den arbetsmarknadspolitiska verksamheten ska reformeras.....	22
3.2	Reformens genomförande	24
3.2.1	Genomförandet ska ske ordnat och successivt.....	24
3.2.2	Förordningsreglerad arbetsmarknadspolitik verksamhet	24

3.2.3	Styrning genom uppdrag och finansiell styrning.....	25
3.2.4	Vissa lagändringar	26
3.3	Arbetsförmedlingens ansvar i den reformerade verksamheten	27
3.3.1	En sammanhållen statlig verksamhet.....	27
3.3.2	Likvärdig tillgång till service och insatser i hela landet.....	28
3.3.3	Arbetsmarknadspolitiska insatser	30
3.3.4	Anskaffning av tjänster.....	32
3.3.5	Arbetsförmedlingens ansvar för beslut om insatser till enskilda.....	34
3.3.6	Den enskilde ska söka arbeten och ta del av arbetsmarknadspolitiska insatser	38
3.3.7	Samverkan med andra myndigheter och aktörer.....	40
3.3.8	Digital och annan infrastruktur.....	42
3.3.9	Vissa andra ansvarsområden hos Arbetsförmedlingen.....	43
3.4	En ny arbetsmarknadspolitisk insats införs.....	43
3.4.1	Syftet med förmedlingsinsatser.....	43
3.4.2	Målgrupp för den nya insatsen	45
3.4.3	Leverantörernas utrymme att utforma aktiviteterna.....	45
3.5	Arbetsförmedlingens anskaffning av förmedlingsinsatser	46
3.5.1	Form för anskaffningen.....	46
3.5.2	Tydliga krav på kvalitet och kontroll.....	46
3.5.3	Den enskildes möjlighet att påverka valet av leverantör	47
3.5.4	Leverantörer ska inte kunna neka arbetssökande	49
3.5.5	Ersättning till leverantörer ska ge leverantörer starka incitament att nå resultat	49
3.5.6	Systematiskt utvecklings- och förbättringsarbete.....	50

4	Sekretess och tystnadsplikt inom den arbetsmarknadspolitiska verksamheten	53
4.1	Gällande rätt	53
4.1.1	Offentlighetsprincipen.....	53
4.1.2	Sekretess kan begränsa rätten att ta del av allmänna handlingar.....	54
4.1.3	Sekretessbrytande bestämmelser möjliggör informationsutbyte trots sekretess	55
4.1.4	Sekretess inom den arbetsmarknadspolitiska verksamheten	56
4.1.5	Tystnadsplikt i privat verksamhet inom det arbetsmarknadspolitiska området.....	58
4.2	Sekretess inom den arbetsmarknadspolitiska verksamheten.....	60
4.2.1	Nya sekretessbestämmelser för den arbetsmarknadspolitiska verksamheten	60
4.2.2	En särskild sekretessbrytande bestämmelse införs för Arbetsförmedlingen	75
4.3	Tystnadsplikt hos leverantörer och underleverantörer	78
5	Uppgiftsskyldighet för leverantörer av insatser	89
5.1	Gällande rätt	89
5.1.1	Uppgiftsskyldighet mellan myndigheter	89
5.1.2	Uppgiftsskyldighet för privata aktörer	89
5.2	Leverantörers skyldighet att lämna uppgifter till Arbetsförmedlingen.....	91
6	Personuppgiftsbehandling	95
6.1	Gällande rätt	95
6.1.1	EU:s dataskyddsförordning.....	95
6.1.2	Dataskyddslagen.....	98
6.1.3	Arbetsförmedlingens registerlag	98
6.2	Ändringar i Arbetsförmedlingens registerlag	99
6.3	Personuppgiftsbehandling hos leverantörer som utför arbetsmarknadspolitiska insatser	104

7	Följändringar i arbetslöshetsförsäkringen	111
8	Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser	115
9	Konsekvenser	117
9.1	Övergripande konsekvenser	117
9.2	Konsekvenser för enskilda	118
9.3	Konsekvenser för statliga myndigheter	120
9.4	Konsekvenser för statens budget	121
9.5	Konsekvenser för kommunerna	122
9.6	Konsekvenser för företag.....	122
9.7	Andra samhällsekonomiska konsekvenser.....	124
9.8	Konsekvenser för jämställdheten mellan kvinnor och män	124
9.9	Konsekvenser för det integrationspolitiska målet.....	124
9.10	Konsekvenser för internationella åtaganden.....	125
9.11	Konsekvenser för fusk, felaktiga utbetalningar och brottslighet.....	125
10	Författningskommentar	127
10.1	Förslaget till lag om ändring i lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring	127
10.2	Förslaget till lag om ändring i lagen (2000:625) om den arbetsmarknadspolitiska verksamheten	128
10.3	Förslaget till lag om ändring i lagen (2002:546) om behandling av personuppgifter i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten	130
10.4	Förslaget till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)	133

10.5 Förslaget till lag om ändring i lagen (2017:584) om ansvar för etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare 137

1 Sammanfattning

Målet för arbetsmarknadspolitiken är att insatserna ska bidra till en väl fungerande arbetsmarknad. En del i att uppnå det är att den arbetsmarknadspolitiska verksamheten, med Arbetsförmedlingen som ansvarig myndighet, på ett mer effektivt sätt än i dag behöver kunna ge stöd till arbetssökande att komma i arbete och möjliggöra för fler arbetsgivare att hitta rätt kompetens. Arbetsförmedlingen och den arbetsmarknadspolitiska verksamheten ska därför reformeras.

Arbetsförmedlingen ska fortsatt ha myndighetsansvaret för arbetsmarknadspolitiken, men matchande och rustande insatser ska i huvudsak utföras av fristående aktörer. En ny arbetsmarknadspolitisk insats, förmedlingsinsatser, ska införas och anskaffas från leverantörer med Arbetsförmedlingen som ansvarig myndighet. Kvalitet och kontroll ska vara styrande för ett nytt system med förmedlingsinsatser. Kostnadseffektivitet ska vara vägledande för förmedlingsinsatserna, som också behöver utformas så att konkurrens mellan leverantörerna leder till kontinuerliga förbättringar. Leverantörer av förmedlingsinsatser ska ges starka incitament att nå goda resultat för alla deltagare. Den arbetssökande ska så långt som möjligt ges möjlighet att påverka valet av leverantör. I den reformerade verksamheten ska det fortsatt finnas en bredd av andra arbetsmarknadspolitiska insatser som utförs av fristående aktörer, t.ex. leverantörer, kommuner, arbetsgivare och idéburna aktörer, eller i Arbetsförmedlingens egen regi, liksom insatser som bedrivs i samverkan.

För att såväl Arbetsförmedlingen som leverantörerna ska kunna fullgöra sina respektive uppdrag på ett effektivt sätt när leverantörer i större utsträckning utför arbetsmarknadspolitiska insatser, behöver utbytet av information mellan Arbetsförmedlingen och leverantören kunna ske mer effektivt. För att skyddet för enskildas integri-

tet ska kunna upprätthållas och ett effektivt informationsutbyte ska kunna ske krävs vissa lagändringar. Reformeringen innebär även att begrepp behöver anpassas i några lagar. Denna promemoria innehåller förslag till sådana lagändringar.

Lagförslagen föreslås träda i kraft den 1 december 2022.

2 Författningsförslag

2.1 Förslag till lag om ändring i lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring

Häri genom föreskrivs att 43 § lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

43 §¹

En sökande ska varnas om han eller hon

1. utan godtagbart skäl inte medverkat till att upprätta en individuell handlingsplan,

2. utan godtagbart skäl inte lämnat en aktivitetsrapport till *den offentliga arbetsförmedlingen* inom utsatt tid,

3. utan godtagbart skäl inte besökt eller tagit kontakt med *den offentliga arbetsförmedlingen* eller en kompletterande aktör vid överenskommen eller på annat sätt beslutad tidpunkt,

4. utan godtagbart skäl inte sökt *anvisat* lämpligt arbete, eller

1. utan godtagbart skäl inte *har* medverkat till att upprätta en individuell handlingsplan *hos Arbetsförmedlingen*,

2. utan godtagbart skäl inte *har* lämnat en aktivitetsrapport till *Arbetsförmedlingen* inom utsatt tid,

3. utan godtagbart skäl inte *har* besökt eller *kontaktat Arbetsförmedlingen*, eller en *leverantör som utför arbetsmarknadspolitiska insatser på uppdrag av Arbetsförmedlingen*, vid en bestämd tidpunkt,

4. utan godtagbart skäl inte *har* sökt lämpligt arbete *som har anvisats av Arbetsförmedlingen*, eller

---

¹ Senaste lydelse 2013:152.

5. inte aktivt sökt lämpliga arbeten.

Om sökanden missköter arbetssökandet enligt första stycket vid upprepade tillfällen inom samma ersättningsperiod, ska han eller hon stängas av från rätt till ersättning.

Avstängningstiden ska vara 1 ersättningsdag vid det andra tillfället, 5 ersättningsdagar vid det tredje tillfället och 10 ersättningsdagar vid det fjärde tillfället. Vid ett femte fall av misskötsamhet under ersättningsperioden, har sökanden inte rätt till ersättning förrän han eller hon på nytt uppfyllt ett arbetsvillkor.

5. inte aktivt *har* sökt lämpliga arbeten.

Avstängningstiden ska vara 1 ersättningsdag vid det andra tillfället, 5 ersättningsdagar vid det tredje tillfället och 10 ersättningsdagar vid det fjärde tillfället. Vid ett femte fall av misskötsamhet under ersättningsperioden, har sökanden inte rätt till ersättning förrän han eller hon på nytt *har* uppfyllt ett arbetsvillkor.

Denna lag träder i kraft den 1 december 2022.

2.2 Förslag till lag om ändring i lagen (2000:625) om den arbetsmarknadspolitiska verksamheten

Härigenom föreskrivs att det i lagen (2000:625) om den arbetsmarknadspolitiska verksamheten¹ ska införas två nya paragrafer, 3 och 4 §§ av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 §²

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldighet för en leverantör som utför arbetsmarknadspolitiska insatser på uppdrag av Arbetsförmedlingen att till Arbetsförmedlingen lämna uppgifter som myndigheten behöver i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten.

4 §³

Den som på grund av anställning eller på något annat sätt deltar eller har deltagit i en leverantörs verksamhet att utföra arbetsmarknadspolitiska insatser på uppdrag av Arbetsförmedlingen får inte obehörigen röja vad han eller hon då har fått veta om enskilda personliga förhållanden eller affärs- eller driftförhållanden. Detsamma gäller den som deltar eller har deltagit i verksamhet hos en underleverantör

---

¹ Senaste lydelse av lagens rubrik 2020:480.

² Tidigare 3 § upphävd genom 2007:809.

³ Tidigare 4 § upphävd genom 2012:416.

*som medverkar till att fullgöra
leverantörens uppdrag.*

*I det allmännas verksamhet
tillämpas offentlighets- och
sekretesslagen (2009:400).*

Denna lag träder i kraft den 1 december 2022.

2.3 Förslag till lag om ändring i lagen (2002:546) om behandling av personuppgifter i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten

Härigenom föreskrivs att 4, 5 och 12 §§ lagen (2002:546) om behandling av personuppgifter i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 §¹

Arbetsförmedlingen får behandla personuppgifter inom den arbetsmarknadspolitiska verksamheten bara om det är nödvändigt för

1. handläggning av ärenden,
2. publicering av platsinformation, information om kompletterande aktörer och ansökningar om anställning,
2. publicering av platsinformation, information om leverantörer som utför arbetsmarknadspolitiska insatser på uppdrag av Arbetsförmedlingen och ansökningar om anställning,
3. planering, metodutveckling, tillsyn, uppföljning, resultatredovisning och utvärdering av verksamheten,
4. kontroll av ekonomiskt stöd till arbetsgivare och enskilda som tar del av insatser inom den arbetsmarknadspolitiska verksamheten,
5. framställning av aidentifierad statistik, och
6. samarbete på det arbetsmarknadspolitiska området inom Europeiska unionen och Europeiska ekonomiska samarbetsområdet samt enligt överenskommelsen den 6 mars 1982 om en gemensam nordisk arbetsmarknad.

5 §²

Arbetsförmedlingen får behandla personuppgifter för tillhållande av information som behövs inom

1. Försäkringskassans, Centrala studiestödsnämndens eller arbetslöshetskassornas verksamhet som underlag för beslut om och kontroll av förmåner, ersättningar och andra stöd,

¹ Senaste lydelse 2020:481.

² Senaste lydelse 2018:259.

2. Skatteverkets verksamhet som underlag för beslut om och kontroll av skatt,

3. Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringens verksamhet som avser tillsyn och uppföljning samt utfärdande av intyg enligt 48 § lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring,

4. Kronofogdemyndighetens verksamhet som underlag för bedömning enligt 4 kap. utsökningsbalken av i vilken utsträckning en gäldenär har utmätningsbar egendom,

5. socialnämndernas verksamhet som underlag för beslut om och kontroll av ekonomiskt bistånd enligt 4 kap. socialtjänstlagen (2001:453),

6. Migrationsverkets verksamhet som underlag för beslut om bistånd enligt lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl., *samt*

7. *kompletterande aktörers* verksamhet enligt uppdrag från Arbetsförmedlingen.

6. Migrationsverkets verksamhet som underlag för beslut om bistånd enligt lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl., *och*

7. *leverantörers* verksamhet att utföra arbetsmarknads-politiska insatser på uppdrag av Arbetsförmedlingen.

Arbetsförmedlingen får även behandla personuppgifter för att tillhandahålla information till riksdagen eller regeringen eller till någon annan för att fullgöra uppgiftslämnande i enlighet med lag eller förordning.

12 §³

Försäkringskassan, Centrala studiestödsnämnden, Inspektionen för arbetslöshetsförsäkring, arbetslöshetskassorna, Kronofogdemyndigheten, en socialnämnd och Migrationsverket får ha direktåtkomst till personuppgifter som behandlas i en arbetsmarknads-politisk databas om det behövs för de ändamål som avses i 5 §. En socialnämnd får ha direktåtkomst först sedan Arbetsförmedlingen har försäkrat sig om att handläggare hos socialnämnden bara kan ta del av uppgifter om personer som är aktuella i ärenden hos nämnden.

En enskild får i en arbetsmarknadspolitisk databas ha direktåtkomst till uppgifter om sig själv samt till sådana upp-

En enskild får i en arbetsmarknadspolitisk databas ha direktåtkomst till uppgifter om sig själv samt till sådana upp-

³ Senaste lydelse 2010:2029.

gifter om arbetsgivare och kompletterande aktörer som får behandlas enligt 4 § 2.

gifter om arbetsgivare och leverantörer som utför arbetsmarknadspolitiska insatser på uppdrag av Arbetsförmedlingen som får behandlas enligt 4 § 2.

En arbetsgivare får i en arbetsmarknadspolitisk databas ha direktåtkomst till sådana uppgifter om en arbetssökande som får behandlas enligt 4 § 2.

Regeringen meddelar föreskrifter om vilka personuppgifter som får omfattas av direktåtkomst enligt första- och tredje styckena.

Regeringen får meddela föreskrifter om vilka personuppgifter som får omfattas av direktåtkomst enligt första- och tredje styckena.

Denna lag träder i kraft den 1 december 2022.

2.4 Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

Härigenom föreskrivs i fråga om offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)¹

dels att 28 kap. 11–12 a och 17 §§ samt rubrikerna närmast före 28 kap. 11 och 12 a §§ ska ha följande lydelse,

dels att rubriken närmast efter 28 kap. 10 a § ska lyda ”Den arbetsmarknadspolitiska verksamheten och arbetslöshetsförsäkringen”,

dels att rubriken närmast före 28 kap. 13 § ska lyda ”Arbetslöshetsförsäkringen”.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Arbetsförmedling m.m.

28 kap.

Den arbetsmarknadspolitiska verksamheten

11 §²

Sekretess gäller för uppgift om en enskilds personliga förhållanden, om det *inte står klart att uppgiften kan röjas utan* att den enskilde eller någon närstående till denne lider men *och uppgiften förekommer i ärende om*

1. *arbetsförmedling,*
2. *yrkesvägledning,*
3. *arbetsvård,*
4. *antagning till arbetsmarknadsutbildning, eller*
5. *hjälp och stöd vid arbetslöshet eller andra åtgärder i anställningsfrämjande syfte eller*

Sekretess gäller *i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten* för uppgift om en enskilds personliga förhållanden, om det kan *antas* att den enskilde eller någon närstående till denne lider men *om uppgiften röjs.*

¹ Senaste lydelse av rubriken närmast efter 28 kap. 10 a § 2017:594.

² Ändringen innebär bl.a. att tredje stycket tas bort.

för att främja en enskilds anpassning till arbetslivet.

Sekretessen gäller inte beslut i ärende.

I ärende hos Försäkringskassan eller domstol gäller 1–3 och 6 §§ i stället för första och andra styckena.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst femtio år.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst sjuttio år.

12 §³

Sekretess gäller i ärende om arbetsförmedling och ärende enligt lagstiftningen om anställningsfrämjande åtgärder för uppgift om en enskilds affärs- eller driftförhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde lider skada.

Sekretess gäller i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten för uppgift om en enskilds affärs- eller driftförhållanden, om det kan antas att den enskilde lider skada om uppgiften röjs.

Sekretessen gäller inte beslut om stöd i ärende enligt lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete eller föreskrifter som har meddelats i anslutning till den lagen.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år.

Etableringsinsatser

Sekretessbrytande bestämmelse⁴

12 a §⁵

Utöver vad som följer av 21 kap. 5 § gäller sekretess för uppgift om en enskilds personliga förhållanden när uppgiften förekommer i ärende om etableringsinsatser och i ärende om ersättning som kan lämnas för deltagande i etableringsinsatser, om det inte står klart att uppgiften kan röjas

Sekretessen enligt 11 och 12 §§ hindrar inte att uppgift lämnas till en leverantör som utför arbetsmarknadspolitiska insatser på uppdrag av Arbetsförmedlingen, om det är nödvändigt för att leverantören ska kunna fullgöra sitt uppdrag.

³ Senaste lydelse 2021:672.

⁴ Senaste lydelse 2017:594.

⁵ Senaste lydelse 2017:594.

utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider men.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst femtio år.

17 §⁶

Den tystnadsplikt som följer av 12 a § och av ett förbehåll som har gjorts med stöd av 16 § andra meningen inskränker rätten enligt 1 kap. 1 och 7 §§ tryckfrihetsförordningen och 1 kap. 1 och 10 §§ yttrandefrihetsgrundlagen att meddela och offentliggöra uppgifter.

Den tystnadsplikt som följer av ett förbehåll som har gjorts med stöd av 16 § andra meningen inskränker rätten enligt 1 kap. 1 och 7 §§ tryckfrihetsförordningen och 1 kap. 1 och 10 §§ yttrandefrihetsgrundlagen att meddela och offentliggöra uppgifter.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 december 2022.
  2. Äldre bestämmelser gäller för uppgifter som har lämnats före ikraftträdandet.

---

⁶ Senaste lydelse 2018:1919.

2.5 Förslag till lag om ändring i lagen (2017:584) om ansvar för etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare

Härigenom föreskrivs att 7 § lagen (2017:584) om ansvar för etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare ska upphöra att gälla.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 december 2022.
  2. Den upphävda paragrafen gäller dock fortfarande för uppgifter som den som är eller har varit verksam inom en yrkesmässigt bedriven verksamhet för nyanlända invandrare har fått veta före ikraftträdandet.

3 Inriktningen för en reformerad arbetsmarknadspolitisk verksamhet

3.1 En effektivare arbetsmarknadspolitisk verksamhet

3.1.1 Behov av effektivare stöd till arbetsökande och arbetsgivare

Målet för arbetsmarknadspolitiken är att insatserna ska bidra till en väl fungerande arbetsmarknad. En väl fungerande arbetsmarknad är till nytta för arbetstagare och arbetsgivare, men även för samhället i stort och kännetecknas av hög sysselsättning och en produktiv användning av arbetskraften.

Det är Arbetsförmedlingen som ansvarar för den offentliga arbetsförmedlingen och dess arbetsmarknadspolitiska verksamhet. Myndigheten ska enligt förordningen (2007:1030) med instruktion för Arbetsförmedlingen verka för att förbättra arbetsmarknadens funktionssätt genom att effektivt sammanföra de som söker arbete med de som söker arbetskraft, prioritera de som befinner sig långt från arbetsmarknaden och bidra till att stadigvarande öka sysselsättningen på lång sikt. Arbetsförmedlingens verksamhet ska utformas så att den bedrivs på ett effektivt, enhetligt och rättssäkert sätt och så att arbetsökande och arbetsgivare har tillgång till en likvärdig service i hela landet. Den ska anpassas efter den enskildes förutsättningar, främja mångfald och jämställdhet samt motverka diskriminering i arbetslivet och en könsuppdelning på arbetsmarknaden. Arbetsförmedlingen ska säkerställa att arbetslöshetsförsäkringen fungerar som en omställningsförsäkring. Myndigheten har ett samlat ansvar för funktionshindersfrågor inom arbetsmarknadspolitiken

och ett särskilt ansvar för att nyanlända invandrare erbjuds insatser som främjar en snabb och effektiv etablering på arbetsmarknaden. Arbetsförmedlingen ska säkerställa att felaktiga utbetalningar inte görs och motverka bidragsbrott samt i detta arbete samverka med berörda parter.

Under lång tid har många insatser inom den arbetsmarknadspolitiska verksamheten utförts av fristående aktörer på uppdrag av Arbetsförmedlingen. Arbetsmarknadsutbildning har upphandlats sedan mitten av 1980-talet. Sedan 2007 har Arbetsförmedlingen även anlitat kompletterande aktörer för att få arbetssökande i arbete. Arbetsförmedlingen anskaffar i dag matchningstjänster inom ramen för bl.a. tjänsten Kundval rusta och matcha (Krom) samt rustande insatser inom ramen för bl.a. tjänsten Introduktion till arbete.

På senare år har många förändringar genomförts inom den arbetsmarknadspolitiska verksamheten för att förbättra arbetsmarknadens funktionssätt och för att förbättra möjligheterna för arbetslösa att få ett arbete. Det återstår dock många utmaningar på svensk arbetsmarknad. Redan före utbrottet av covid-19 fanns obalanser på arbetsmarknaden, som innebar att arbetslösheten var hög i vissa grupper, samtidigt som arbetskraftsbristen var hög i många yrken och branscher. Den ekonomiska nedgången i pandemins spår riskerar dessutom att leda till negativa effekter på lång sikt. Långa perioder av arbetslöshet riskerar att försämra arbetslösas yrkeskunskaper och försvåra matchningen på arbetsmarknaden. Effekterna kan medföra att redan svaga grupper drabbas särskilt hårt. För att förbättra den svenska arbetsmarknadens funktionssätt krävs olika typer av åtgärder. En del är att den arbetsmarknadspolitiska verksamheten på ett mer effektivt sätt än i dag behöver kunna ge stöd till arbetssökande att komma i arbete och möjliggöra för fler arbetsgivare att hitta rätt kompetens.

3.1.2 Den arbetsmarknadspolitiska verksamheten ska reformeras

Den arbetsmarknadspolitiska verksamheten ska reformeras i grunden. Syftet är att förbättra effektiviteten i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten och bidra till högre sysselsättning och lägre arbetslöshet. Arbetsförmedlingen ska fortsatt ha myndighetsansvaret och ansvara för att det finns en välfungerande arbets-

marknadspolitisk verksamhet i hela landet, men matchande och rustande insatser ska i huvudsak utföras av fristående aktörer. En ny arbetsmarknadspolitisk insats, förmedlingsinsatser, ska införas genom reglering i förordning. Förmedlingsinsatserna kommer att anskaffas från leverantörer. Insatsen ska stödja arbetssökande att få varaktigt arbete, antingen via direkt matchning eller vid behov via reguljär utbildning, och arbetsgivare ges därigenom också stöd att hitta arbetskraft. Myndighetens arbete bl.a. med anskaffning, kontroll och uppföljning av leverantörer och tjänster kommer därmed att få ökad betydelse. Samtidigt kommer andra uppgifter som Arbetsförmedlingen utför i egen regi att minska i omfattning. Myndigheten kommer exempelvis inte stödja deltagare i förmedlingsinsatser med sådan matchning och arbetsgivarkontakter som leverantörerna ska utföra enligt avtal. Att låta arbetsmarknadspolitiska insatser i större utsträckning utföras av leverantörer bidrar till att den arbetsmarknadspolitiska verksamheten får tillgång till fler kompetenser och andra kontaktytor. Konkurrensdrivna förbättringar av de matchande och rustande insatserna inom insatser som anskaffas kan på sikt också bidra till förbättrade arbetsmarknadspolitiska resultat i förhållande till anslagna medel.

Det ska även i den reformerade verksamheten finnas en bredd av arbetsmarknadspolitiska insatser för att svara mot varierande behov hos arbetssökande och arbetsgivare. Dessa insatser kan utföras av fristående aktörer, t.ex. leverantörer, kommuner, arbetsgivare och idéburna aktörer, eller i Arbetsförmedlingens egen regi. Vissa arbetssökande kommer även ha behov av insatser inom reguljär utbildning (dvs. kommunal vuxenutbildning inklusive sfi, yrkeshögskolor, universitet och högskolor samt folkhögskolor). Arbetsförmedlingens samverkan med andra på nationell, regional och lokal nivå kommer fortsatt att vara central för genomförandet av det arbetsmarknadspolitiska uppdraget. Arbetsförmedlingen behöver fortsatt ha en aktiv roll, även lokalt, i att utforma, samordna och anvisa sökande till sådana insatser när det är arbetsmarknadspolitiskt motiverat.

3.2 Reformens genomförande

3.2.1 Genomförandet ska ske ordnat och successivt

Regeringen har angett att det huvudsakliga regelverket för reformeringen ska beslutas under mandatperioden för ikraftträdande under slutet av 2022, se bl.a. Regleringsbrev för budgetåret 2021 avseende Arbetsförmedlingen.

Reformeringen av den arbetsmarknadspolitiska verksamheten ska ske ordnat och successivt och det ska finnas en fungerande verksamhet för arbetssökande och arbetsgivare i hela landet. Regeringen har gett Arbetsförmedlingen flera uppdrag om genomförandet av den reformerade verksamheten. Det har bl.a. skett i regleringsbrev för 2019, 2020 och 2021 samt genom särskilda uppdrag. Uppdragen har bl.a. gällt att myndigheten ska säkerställa att det finns en ändamålsenlig genomförandeorganisation som skapar förutsättningar för ett successivt genomförande av reformeringen. Regeringen gav i regleringsbrevet för 2020 Arbetsförmedlingen i uppdrag att införa utvecklade matchningstjänster under 2020 för att dra lärdomar inför ett kommande system. I regleringsbrevet för 2021 har regeringen gett Arbetsförmedlingen i uppdrag att påbörja en utökning av utvecklade matchningstjänster till fler leveransområden tidigt under 2021 och att vidareutveckla ersättningsmodeller i syfte att implementeras så snart som möjligt men senast tidigt under andra halvåret 2022. Dessa matchningstjänster utgör en del av genomförandet av reformeringen av Arbetsförmedlingen.

3.2.2 Förordningsreglerad arbetsmarknadspolitik verksamhet

Den arbetsmarknadspolitiska verksamheten regleras i huvudsak i förordning. Det framgår t.ex. av 1 § förordningen med instruktion för Arbetsförmedlingen att det är Arbetsförmedlingen som ansvarar för den arbetsmarknadspolitiska verksamheten. I 5 § förordningen (2000:628) om den arbetsmarknadspolitiska verksamheten finns bestämmelser om formerna för den arbetsmarknadspolitiska verksamheten, dvs. vilka verktyg Arbetsförmedlingen har till sitt förfogande för att utföra sitt uppdrag. Många arbetsmarknadspolitiska insatser ges inom ramen för arbetsmarknadspolitiska program, för vilka det finns särskilda förordningar (se 9 § förordningen om den

arbetsmarknadspolitiska verksamheten). I förordning regleras även vissa krav på Arbetsförmedlingen när myndigheten utför sitt uppdrag, t.ex. att beslut om anvisningar till arbetsmarknadspolitiska program ska vara arbetsmarknadspolitiskt motiverade och att alla arbetssökande ska få en individuell handlingsplan. Det finns även viss lagreglering inom den arbetsmarknadspolitiska verksamheten. Bland annat finns bestämmelser i lagen (2000:625) om den arbetsmarknadspolitiska verksamheten, lagen (2010:536) om valfrihet hos Arbetsförmedlingen, lagen (2002:546) om behandling av personuppgifter i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten och offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Den reformerade arbetsmarknadspolitiska verksamheten kommer, på motsvarande sätt som i dag, i stor utsträckning att regleras i förordning. Det innebär bl.a. att Arbetsförmedlingens ansvar och formerna för den arbetsmarknadspolitiska verksamheten kommer att framgå av en förordning med instruktion för myndigheten. Därutöver kommer det att finnas särskilda förordningar som reglerar specifika arbetsmarknadspolitiska insatser. Den förordningsreglering som nu gäller behöver dock ändras i delar, för att den reformerade verksamheten ska bli effektivare. Exempelvis kommer det att behövas en reglering för själva förmedlingsinsatserna, på samma sätt som gäller för andra insatser. Det kommer även att behövas förordningsreglering om myndighetens ansvar för anskaffning av förmedlingsinsatser. Den största delen av regleringen för den reformerade verksamheten kommer alltså att finnas i förordning. Arbetet med nödvändiga förordningsändringar pågår i Regeringskansliet.

3.2.3 Styrning genom uppdrag och finansiell styrning

En central och viktig del i genomförandet av reformen är hur Arbetsförmedlingen anskaffar förmedlingsinsatser. Förutsättningarna som ges av gällande regelverk kommer att kompletteras med mål och värden som är viktiga när Arbetsförmedlingen anskaffar förmedlingsinsatser. Utöver den förordningsreglering som behövs för den reformerade verksamheten, t.ex. bestämmelser om förmedlingsinsatser, kan regeringen även ge Arbetsförmedlingen

genomförandeuppdrag som anger vilka mål och värden som är viktiga när myndigheten anskaffar dessa insatser.

Hur många arbetssökande som kommer att få del av förmedlingsinsatser beror, på samma sätt som för alla arbetsmarknadspolitiska insatser, bl.a. på hur många som ingår i målgruppen för själva insatsen, myndighetens tillgängliga medel samt regeringens finansiella och övriga styrning.

3.2.4 Vissa lagändringar

För att genomföra reformen effektivt kommer det att behövas vissa lagändringar som understödjer den reformerande verksamheten. Exempelvis kommer en reformerad verksamhet där arbetsmarknadspolitiska insatser i större utsträckning utförs av leverantörer ställa högre krav på att Arbetsförmedlingen kan dela information med och få information om enskilda från dessa leverantörer. Syftet är att både Arbetsförmedlingen och leverantörerna ska kunna fullgöra sina respektive uppdrag effektivt. När insatser i större utsträckning utförs av leverantörer ökar även behovet av en reglering av enskildas integritetsskydd hos leverantörerna. Den reformerade verksamheten medför även ett behov av att se över begrepp i vissa lagar. Denna promemoria innehåller förslag till lagändringar. Lagförslagen syftar sammantaget dels till att förbättra möjligheterna för ett mer ändamålsenligt informationsutbyte samtidigt som intrånget i den personliga integriteten för enskilda minimeras, dels till att anpassa vissa begrepp i befintlig lagstiftning till den reformerade verksamheten.

Utöver de lagändringar som föreslås i denna promemoria och som har betydelse för reformeringen av den arbetsmarknadspolitiska verksamheten pågår beredning i Regeringskansliet av de lagförslag som Utredningen om kommuners medverkan i den statliga arbetsmarknadspolitiken har lämnat i betänkandet *Kommuner som utförare av tjänster åt Arbetsförmedlingen* – en analys av de rättsliga förutsättningarna (SOU 2020:41).

För att ge en bakgrund till det pågående arbetet med reformen inom Regeringskansliet och till de lagändringar som föreslås i denna promemoria ges i det följande en övergripande beskrivning av hur

den reformerade arbetsmarknadspolitiska verksamheten är tänkt att se ut.

3.3 Arbetsförmedlingens ansvar i den reformerade verksamheten

3.3.1 En sammanhållen statlig verksamhet

Arbetsförmedlingen ska fortsatt vara ansvarig myndighet på det arbetsmarknadspolitiska området. Även i den reformerade verksamheten ska Arbetsförmedlingen verka för att arbetsmarknadspolitiska insatser kommer till stånd. Till följd av att förmedlingsinsatser införs kommer de arbetsmarknadspolitiska insatserna i större utsträckning än i dag att anskaffas genom upphandling eller inom ramen för valfrihetssystem. Samtidigt behöver insatser också framöver tillhandahållas genom samverkan eller överenskommelser. Arbetsförmedlingen kommer bl.a. fortfarande att ha en aktiv roll i fråga om att utforma, samordna och anvisa till insatser som bedrivs i samverkan med andra fristående aktörer.

Reformeringen kommer att medföra delvis förändrade förutsättningar för Arbetsförmedlingen i dess roll som ansvarig myndighet. Myndigheten kommer även i fortsättningen att ha i uppgift att bl.a. bedöma den enskildes förutsättningar och behov och fatta beslut om arbetsmarknadspolitiska insatser samt bedriva den samverkan med andra myndigheter som krävs i förhållande till sådana bedömningar och beslut. Uppgifterna kommer också som i dag att innefatta bl.a. kontroll i förhållande till individersättningar och att besluta om och följa upp bidrag, stöd och ersättningar till leverantörer, anordnare, arbetsgivare eller andra, liksom att tillhandahålla digital och annan infrastruktur som behövs inom den arbetsmarknadspolitiska verksamheten. Myndigheten kommer också fortfarande att tillhandahålla viss grundläggande service till både arbetssökande och arbetsgivare och vissa insatser i egen regi. Samtidigt kommer vissa uppgifter som Arbetsförmedlingen utför i egen regi att minska i omfattning. Myndigheten kommer exempelvis inte stödja deltagare i förmedlingsinsatser med sådan matchning och arbetsgivarkontakter som leverantörerna ska utföra enligt avtal. Andra uppgifter kommer däremot att öka i betydelse hos myndigheten. Det rör sig exempelvis om uppgifterna att anskaffa, kontrollera och följa upp leverantörer

och tjänster, liksom att utveckla digital infrastruktur för utbyte av information mellan bl.a. myndigheten och leverantörer.

Arbetsförmedlingen ska verka för att det finns ett utbud i form av en rad olika arbetsmarknadspolitiska insatser liksom att enskilda erbjuder sådana insatser eller kedjor av insatser när det är arbetsmarknadspolitiskt motiverat. Myndigheten behöver därför upprätthålla arbetssätt och organisation som stödjer detta, inklusive att insatser anordnas och utvecklas i samverkan med kommuner och andra lokala samverkansparter. I syfte att de arbetsmarknadspolitiska insatserna ska kunna erbjudas till enskilda på ett effektivt sätt, ska Arbetsförmedlingen fortsätta arbetet med att utveckla enhetliga och träffsäkra arbetsmarknadspolitiska bedömningar, inklusive ett statistiskt bedömningsstöd.

Arbetsmarknadspolitiken ska fortsatt vara nationellt sammanhållen, med en statlig finansiering. Reformeringen innebär inga förändringar av ansvarsfördelningen mellan stat och kommun.

3.3.2 Likvärdig tillgång till service och insatser i hela landet

I egenskap av ansvarig myndighet behöver Arbetsförmedlingen i den reformerade verksamheten upprätthålla en likvärdig tillgång till såväl grundläggande service som arbetsmarknadspolitiska insatser i hela landet.

Likvärdig tillgång till grundläggande service och stöd

Grundläggande service och stöd till arbetssökande, arbetsgivare och allmänhet innefattar t.ex. att myndigheten behöver tillhandahålla information, samt ge möjlighet att ställa frågor och begära ut handlingar. Sådan grundläggande service kan ges via olika kanaler, t.ex. genom digitala tjänster, telefon eller att ha en tillgänglighet för fysiska besök. Arbetsförmedlingen kommer även framöver att behöva utveckla olika servicekanaler i syfte att de ska svara väl mot behov hos användare och vara kostnadseffektiva.

Likvärdig tillgång till arbetsmarknadspolitiska insatser

Utöver sådan grundläggande service behöver myndigheten också erbjuda arbetssökande och arbetsgivare likvärdig tillgång till stöd i form av arbetsmarknadspolitiska insatser när detta är arbetsmarknadspolitiskt motiverat. I sådant stöd ingår t.ex. förmedlingsinsatser eller andra arbetsmarknadspolitiska program samt insatser som ges i samverkan. Sådant stöd innefattar även stöd till arbetsgivare i deras rekryteringsarbete.

Med likvärdig tillgång avses i detta sammanhang att arbetssökande och arbetsgivare, oberoende av t.ex. var i landet de bor eller verkar, ska ha tillgång till insatser av god kvalitet utifrån sina behov och förutsättningar samt vad som är arbetsmarknadspolitiskt motiverat. Med likvärdighet avses däremot inte att insatserna måste vara utformade på samma sätt överallt eller att innehållet måste vara detsamma för alla. Med likvärdighet avses inte heller att alla arbetssökande och arbetsgivare måste få precis lika mycket insatser eftersom insatserna behöver prioriteras utifrån bl.a. den arbetssökandes förutsättningar och utifrån vad som är arbetsmarknadspolitiskt motiverat. Insatserna behöver också alltså tillhandahållas på ett kostnadseffektivt sätt.

Många av de uppgifter som Arbetsförmedlingen fortsatt ska utföra förutsätter ändamålsenlig lokal närvaro i hela landet, t.ex. för att Arbetsförmedlingen vid behov ska kunna ha fysiska möten med arbetssökande och arbetsgivare inom rimligt reseavstånd. Även som samverkanspart behöver Arbetsförmedlingen finnas tillgänglig på ett likvärdigt sätt, t.ex. gentemot kommuner. Regeringen har i regleringsbrevet för både 2020 och 2021 uppdragit åt Arbetsförmedlingen att säkerställa bl.a. närvaro och likvärdig service i hela landet. Arbetsförmedlingen kommer behöva fortsätta arbetet med att säkerställa en ändamålsenlig och väl fungerande lokal närvaro, t.ex. genom egna kontor, eller genom samarbetslösningar med kommuner eller Statens servicecenter.

Arbetsförmedlingen behöver fortlöpande följa om det i hela landet finns tillgång till arbetsmarknadspolitiska insatser, inklusive förmedlingsinsatser, i tillräcklig omfattning. Arbetsförmedlingen behöver också, genom såväl incitament och krav som andra lämpliga åtgärder, verka för att marknadsutbudet av förmedlingsinsatser och andra insatser som myndigheten anskaffar över tid är tillräckligt i

hela landet. Ett tillräckligt marknadsutbud av förmedlingsinsatser är av central betydelse för att en reformerad arbetsmarknadspolitisk verksamhet ska fungera väl. Om det tillfälligt inte bedöms finnas ett tillräckligt marknadsutbud, behöver Arbetsförmedlingen under en tydligt avgränsad övergångsperiod, på det sätt som är mest ändamålsenligt, kunna säkra ett tillräckligt utbud av matchningstjänster. Det kan tänkas ske på olika sätt, t.ex. genom lokala samarbetslösningar med kommuner, att andra upphandlade aktörer träder in som leverantörer av matchningstjänster under en avgränsad tid, eller att motsvarande insatser ges av Arbetsförmedlingen i egen regi.

3.3.3 Arbetsmarknadspolitiska insatser

En fortsatt bredd av arbetsmarknadspolitiska insatser och utförare

De arbetsmarknadspolitiska insatserna utgör Arbetsförmedlingens huvudsakliga verktyg för att uppfylla det arbetsmarknadspolitiska uppdraget. Insatserna ska svara mot olika behov som finns hos arbetssökande och arbetsgivare, och även syfta till att bidra till att stadigvarande öka sysselsättningen på lång sikt. De ska därigenom stödja målet för arbetsmarknadspolitiken om att insatserna ska bidra till en väl fungerande arbetsmarknad.

Det ska fortsatt finnas en bredd av insatser, motsvarande de som följer av 5 § förordningen om den arbetsmarknadspolitiska verksamheten. De kan vara av matchande karaktär och syfta till att sammanföra arbetssökande med arbetsgivare som har lediga platser, t.ex. platsförmedling och vägledning. De kan också vara av rustande karaktär och syfta till att stärka den enskildes förutsättningar att få och behålla ett arbete, t.ex. arbetsmarknadsutbildning, arbetspraktik eller reguljär utbildning. Insatser kan också samtidigt innehålla både matchande, rustande och andra inslag. De utvecklade matchningstjänsterna inom Krom innehåller t.ex. sådana olika inslag. Subventionerade anställningar kan vidare syfta både till att stärka den enskilde och stimulera arbetsgivare till att anställa personer som har svårt att få ett arbete utan sådant stöd. Detsamma gäller arbetsmarknadsutbildningar som både ska stärka den enskildes möjligheter att komma i arbete och bidra till en förbättrad kompetensförsörjning.

Vidare ska Arbetsförmedlingen fortsatt ansvara för att stöd tillhandahålls till arbetsgivare, bl.a. i deras rekryteringsarbete och genom rådgivning och stöd för arbetsgivare som har anställda med en funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga.

Arbetsförmedlingen har ansvar för att de arbetsmarknadspolitiska insatser som myndigheten har till sitt förfogande för att utföra sitt uppdrag finns tillgängliga, antingen genom anskaffning, samverkan, överenskommelser eller genom att de utförs i egen regi. I dag anskaffar myndigheten bl.a. förberedande utbildning, arbetsmarknadsutbildning och tjänster inom arbetslivsinriktad rehabilitering. Inom den arbetsmarknadspolitiska verksamheten kommer det vidare, liksom i dag, att finnas andra fristående aktörer som utför insatser men som Arbetsförmedlingen inte anskaffar. Det handlar bl.a. om möjligheten för arbetssökande att under vissa förutsättningar ta del av utbildning på grundläggande, gymnasial och eftergymnasial nivå samt svenska för invandrare med aktivitetsstöd eller etableringsersättning, och om studiemotiverande utbildning inom folkhögskolor. Vid sidan av förmedlingsinsatserna kommer det också fortsatt att finnas arbetsplatsförlagda insatser som erbjuds hos eller anordnas av arbetsgivare eller av andra organisationer, inklusive idéburna aktörer. Vissa insatser kan också komma att utföras av exempelvis kommuner inom ramen för samverkanslösningar eller inom ramen för till exempel projekt med finansiering från Europeiska socialfonden.

Arbetsförmedlingen behöver även i fortsättningen verka för att ett sådant utbud av arbetsmarknadspolitiska insatser, eller kedjor av insatser, ska finnas genom anskaffning, samverkan eller överenskommelser med privata företag och andra organisationer, såväl som med kommuner och statliga myndigheter.

Arbetslivsinriktad rehabilitering och insatser för personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga

För arbetssökande som har en konstaterad funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga kommer det, liksom i dag, att finnas särskilda insatser enligt förordningen (2017:462) om särskilda insatser för personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga. Arbetsförmedlingen kommer även framöver att ansvara för beslut, uppföljning och kontroll av dessa insatser. Sådana

beslut behöver fortsatt vara arbetsmarknadspolitiskt motiverade. Leverantörer av förmedlingsinsatser kommer att kunna stödja den enskilde att hitta arbetsgivare som kan vara intresserad av att anställa den enskilde. Det är dock Arbetsförmedlingen som utreder förutsättningarna för och fattar beslut om lönebidrag. Däremot kan endast Arbetsförmedlingen matcha och anvisa en arbetssökande till ett arbete hos Samhall Aktiebolag och till skyddat arbete hos offentlig arbetsgivare, som främst anordnas av kommuner. Korrekt funktionshinderkodning är fortsatt viktig för att personer med funktionsnedsättning ska få ett stöd baserat på individens behov.

I den reformerade verksamheten kommer det också fortfarande att finnas t.ex. utredande, vägledande, rehabiliterande och arbetsförberedande insatser, som kan erbjudas oavsett om den enskilde har en funktionsnedsättning eller t.ex. deltar i arbetslivsinriktad rehabilitering. Liksom i dag kommer det att vara upp till Arbetsförmedlingen att avgöra hur sådana mer specialiserade insatser bör utföras, t.ex. utföras i egen regi, erbjudas i samverkan med andra aktörer eller anskaffas från leverantörer. För vissa insatser av denna typ och för denna målgrupp kan idéburna aktörer bidra med mervärde. Det ska finnas möjligheter för ideell sektor att medverka inom ramen för den reformerade arbetsmarknadspolitiska verksamheten. Det s.k. förstärkta samarbetet mellan Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan avseende sjukskrivna och unga som uppbär aktivitetsersättning kommer att finnas kvar i den reformerade verksamheten. Detsamma gäller Arbetsförmedlingens uppdrag att delta i samordningsförbund för finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser (Finsam). En väl fungerande operativ samverkan kommer att vara grunden för detta arbete.

3.3.4 Anskaffning av tjänster

När myndigheten anskaffar en insats gäller lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, förkortad LOU. Den reglerar hur Arbetsförmedlingen ska förfara vid köp, men inte vad myndigheten får eller ska köpa. Om Arbetsförmedlingen väljer att anskaffa arbetsmarknadspolitiska insatser genom att inrätta ett valfrihetssystem ska myndigheten enligt lagen (2010:536) om valfrihet hos Arbetsförmedlingen tillämpa lagen (2008:962) om valfrihetssystem, för-

kortad LOV. Utgångspunkten är att Arbetsförmedlingen väljer den anskaffningsform som är mest ändamålsenlig för varje enskild anskaffning, med utgångspunkt i att kvaliteten och kostnadseffektiviteten i tjänsterna ska upprätthållas.

Kontroll och uppföljning av leverantörer och utförda tjänster

När en myndighet anskaffar tjänster är systematisk kontroll och uppföljning av leverantörer en central del. Det är också en förutsättning för att säkerställa kvalitet i utförandet av anskaffade tjänster och motverka fusk och brottslighet hos oseriösa aktörer. Arbetsförmedlingen ska säkerställa en strikt och systematisk kontroll och uppföljning av leverantörer och utförda tjänster. Myndigheten ska vidta relevanta åtgärder vid konstaterade brister eller oegentligheter. Arbetsförmedlingens kontroll av leverantörer behöver vara god såväl vid inträdet som under pågående tjänst. Myndighetens förebyggande arbete är också av betydelse.

Det är angeläget att oseriösa aktörer förhindras att bli leverantörer. Det är därför viktigt att identifiera och utesluta oseriösa aktörer redan i upphandlingsprocessen. Lagstöd för att utesluta sådana aktörer finns under vissa förutsättningar i dag i såväl LOU som LOV i form av s.k. uteslutningsgrunder. LOU innehåller dock fler uteslutningsgrunder. Valfärdsutredningen har i sitt slutbetänkande Ordning och reda i välfärden (SOU 2016:78) föreslagit att det ska införas utökade grunder för när en sökande aktör får uteslutas från ett valfrihetssystem. Valfärdsutredningens förslag bereds inom Regeringskansliet. En sådan reglering skulle då gälla även för Arbetsförmedlingen i de fall LOV används för anskaffning. Arbetsförmedlingen ska vid anskaffning ställa strikta kvalificeringskrav på de leverantörer som deltar i myndighetens upphandlingar eller ansöker om att få ansluta sig till ett av myndighetens valfrihetssystem.

Kontroll och uppföljning behöver också åtföljas av att myndigheten skyndsamt vidtar nödvändiga åtgärder vid identifierade brister så att leverantörer som inte håller tillräckligt hög kvalitet antingen kan förmås att förbättra sig eller kan uteslutas genom avslutande av avtal. Vidare behöver myndigheten bedriva ett systematiskt arbete för att kontinuerligt vidareutveckla och förbättra anskaffningen av

insatser. I denna promemoria föreslås det att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska kunna meddela föreskrifter om skyldighet för leverantörer att lämna vissa uppgifter till Arbetsförmedlingen. Syftet med bestämmelsen är att de uppgifter som leverantörerna lämnar till Arbetsförmedlingen ska bidra till att myndigheten på ett effektivare sätt ska kunna fullgöra sitt uppdrag, t.ex. när det gäller beslut om insatser och myndighetens kontrolluppdrag. Uppgiftsskyldigheten kan därför bidra till att stärka förutsättningarna för Arbetsförmedlingen att kontrollera och följa upp leverantörer och tjänster.

3.3.5 Arbetsförmedlingens ansvar för beslut om insatser till enskilda

Beslut om insatser till enskilda ska vara arbetsmarknadspolitiskt motiverade

Arbetsförmedlingen ansvarar för att arbetssökande som är anmälda hos myndigheten erbjuds arbetsmarknadspolitiska insatser när det är motiverat, liksom för att kunna ge arbetsgivare stöd vid rekryteringar och anställningar. Arbetsförmedlingen kommer att ha kvar all myndighetsutövning och därmed ansvara för att utreda förutsättningarna för och besluta om sådana insatser. Myndighetens beslut om anvisningar till insatser ska vara arbetsmarknadspolitiskt motiverade. Det gäller även beslut om anvisning till en förmedlingsinsats. Att en insats ska vara arbetsmarknadspolitiskt motiverad innebär att den ska vara lämplig både för den enskilde och ur ett övergripande arbetsmarknadspolitiskt perspektiv. Det är Arbetsförmedlingen som i det enskilda fallet bedömer behovet av en insats och om den är arbetsmarknadspolitiskt motiverad inom ramen för en arbetsmarknadspolitisk bedömning. Inom ramen för den bedömningen ska Arbetsförmedlingen främja jämställdhet, bl.a. så att kvinnor och män får tillgång till arbetsmarknadspolitiska insatser på lika villkor. Arbetsförmedlingen behöver också fortsatt bedöma om en arbetssökande har en funktionsnedsättning, och om denna i så fall kan anses ha en påverkan på arbetsförmågan. I detta syfte kommer Arbetsförmedlingen även framöver att ansvara för insatser som syftar till att bl.a. klargöra arbetssökandes arbetsförutsättningar och anpassa arbetssituationen.

För att den arbetssökande ska få ett sammanhållet och effektivt stöd i form av arbetsmarknadspolitiska insatser lämnas i denna promemoria förslag om att Arbetsförmedlingen ska ges möjlighet att lämna ut uppgifter om enskilds förhållanden till leverantörer. Det kan t.ex. handla om uppgifter om den enskildes arbetslivserfarenhet, utbildningsbakgrund eller behov av vissa hjälpmedel. Arbetsförmedlingen behöver utveckla den digitala infrastruktur som är nödvändig för detta informationsutbyte.

Arbetssökandes process och behovet av information från leverantörer

När en person skrivs in hos Arbetsförmedlingen och under inskrivningstiden, t.ex. när en anvisning till en förmedlingsinsats upphör utan att den enskilde har lämnat arbetslösheten, kommer myndigheten att bedöma bl.a. vilket stöd i form av arbetsmarknadspolitiska insatser som är motiverat för den enskilde. I sådana bedömningar kommer myndigheten använda s.k. statistiska bedömningsstöd som genererar automatiserade bedömningar. Myndigheten kommer även att behöva använda andra former av bedömningsstöd än statistiska som stöd för fördjupade bedömningar eller för bedömningar av vilken insats som den enskilde är i behov av. En arbetssökande kan hänvisas att söka jobb på egen hand med stöd av företrädesvis digitala självservice-tjänster och ta del av Arbetsförmedlingens digitala vägledningsverktyg. En arbetssökande kan också anvisas till en arbetsmarknadspolitisk insats, t.ex. en förmedlingsinsats, en arbetsmarknadsutbildning eller en insats som ges i samverkan med andra fristående aktörer. Under den tid då en arbetssökande söker jobb på egen hand eller deltar i en arbetsmarknadspolitisk insats ansvarar myndigheten fortfarande för att bedöma vilket stöd som är arbetsmarknadspolitiskt motiverat och besluta om den enskilde bör anvisas till en arbetsmarknadspolitisk insats, t.ex. om nya uppgifter framkommer som påverkar bedömningen av den enskildes stödbehov. Det kan t.ex. handla om att myndigheten mot bakgrund av information från den arbetssökande själv eller från en leverantör bedömer att en arbetssökande som deltar i en förmedlingsinsats är i behov av att ta del av en arbetspraktik, utbildning eller en subventionerad anställning. Arbetsförmedlingen kommer också att behöva göra en bedömning på nytt när den arbetssökande har varit

inskriven en viss tid eller när en anvisning till en insats upphör, utan att den arbetssökande har lämnat arbetslösheten. Hur stödet till den enskilde utformas under inskrivningstiden kan således, liksom i dag, se olika ut beroende på den enskildes förutsättningar och behov.

I en reformerad verksamhet där leverantörer ska utföra förmedlingsinsatser behöver Arbetsförmedlingen säkerställa en rätts-säker och effektiv ärendehandläggning för arbetssökande. Sannolikt kommer vissa arbetssökande redan att vara anvisade till förmedlingsinsatser när det framkommer information som föranleder Arbetsförmedlingen att göra en ny prövning av den arbetssökandes behov av insatser. Sådan information kan komma t.ex. från den arbetssökande eller från leverantören. Informationen kan avse t.ex. möjlig förekomst av en funktionsnedsättning som är av betydelse för den enskildes förutsättningar på arbetsmarknaden, eller att den enskilde kan vara i behov av en kompletterande eller annan arbetsmarknadspolitisk insats. Utöver den information som Arbetsförmedlingen får direkt från den enskilde, behöver myndigheten, när den bereder och fattar beslut i ärenden, därför i högre grad kunna få uppgifter om den enskilde som kan ha betydelse för ett ärende från leverantörer som utför förmedlingsinsatser eller annan insats. Bland annat mot denna bakgrund föreslås det i denna promemoria att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska kunna meddela föreskrifter om skyldighet för leverantörer att lämna vissa uppgifter till Arbetsförmedlingen.

Myndigheten kommer också i högre grad att behöva lämna uppgifter om den enskilde till leverantörer, t.ex. uppgifter som har framkommit under handläggningen av ett ärende om en insats för den enskilde, i syfte att leverantören ska kunna tillhandahålla ett mer ändamålsenligt stöd. Bland annat mot denna bakgrund föreslås det en lagändring i denna promemoria om sekretessbrytande bestämmelser för Arbetsförmedlingen.

Den arbetsmarknadspolitiska bedömningen behöver utvecklas

För att Arbetsförmedlingen ska kunna fatta beslut om insatser som är arbetsmarknadspolitiskt motiverade, behöver myndigheten bl.a. bedöma den enskildes behov av insatser för att komma i arbete. Regeringen har i regleringsbrevet för både 2020 och 2021 uppdragit

åt Arbetsförmedlingen att utveckla mer enhetliga och träffsäkra arbetsmarknadspolitiska bedömningar, inklusive utveckling av ett statistiskt bedömningsstöd som ska utgöra en integrerad del av myndighetens arbetsmarknadspolitiska bedömning. För att ett statistiskt bedömningsstöd ska kunna anses utgöra en integrerad del av den arbetsmarknadspolitiska bedömningen behöver detta ingå i myndighetens bedömningsförfarande. Genom statistiska bedömningsstöd kan myndigheten uppskatta sannolikheten för en arbetssökande att komma i arbete inom en viss tid, utifrån bl.a. registerdata om den enskilde. Bedömningsstödet kan därigenom ligga till grund för att bedöma hur stort stödbehov den enskilde har och därmed också behovet av insatser tidigt under inskrivningstiden.

Träffsäkra och enhetliga bedömningsstöd är av stor betydelse för att förbättra förutsättningarna för att ge arbetssökande ett ändamålsenligt stöd. Det statistiska bedömningsstödet utfall om stödbehovet hos den enskilde kommer också att ligga till grund för att generera mått som förhåller sig till olika kategorier, s.k. spår, inom ersättningssystemet för leverantörer av förmedlingsinsatser, vilka kan användas när myndigheten ska fatta beslut om ersättning till leverantören. Under 2020 införde Arbetsförmedlingen ett nytt statistiskt bedömningsstöd som används inför anvisning till matchningstjänsten Krom. Myndigheten har genomfört en studie av kvaliteten i detta bedömningsstöd (Träffsäkerhet och likabehandling vid automatiserade anvisningar inom Rusta och matcha – En kvalitetsgranskning, Arbetsförmedlingen analys 2021:9).

Arbetsförmedlingen bedömer i återrapporten Förbereda för reformeringen av myndigheten – Återrappport regleringsbrev 2020 att även andra former av bedömningsstöd än statistiska behöver utvecklas, bl.a. i syfte att kunna göra förbättrade fördjupade arbetsmarknadspolitiska bedömningar liksom för att bedöma vilken insats som är mer lämplig för en enskild arbetssökande.

Användningen av automatiserade bedömningar och beslut kan bidra till ökad effektivitet och enhetlighet. Inom den nuvarande matchningstjänsten Krom görs i dag en automatiserad arbetsmarknadspolitisk bedömning med hjälp av bedömningsstöd, som kompletteras med en manuell bedömning av en arbetsförmedlare. Arbetsförmedlingen har också infört ett s.k. digitalt självserviceflöde där arbetssökande som uppger att de kommer att påbörja jobb eller utbildning inom 90 dagar utför sina ärenden digi-

talt. Statistiska bedömningsstöd och automatiska beslutsprocesser kan bidra till att verksamheten blir mer effektiv och att besluten blir mer enhetliga.

Arbetsförmedlingens pågående utvecklingsarbete med den arbetsmarknadspolitiska bedömningen behöver fortsätta, i syfte att myndigheten ska kunna säkerställa att såväl manuella som automatiska bedömningar är effektiva, träffsäkra och tillförlitliga samt att beslut som fattas med grund i bedömningen är rättssäkra. Arbetsförmedlingen behöver i detta syfte också kontinuerligt följa upp och utvärdera bedömningsstöd liksom att bedöma behovet av ytterligare eller andra uppgifter för bedömningsstöd. Myndigheten behöver även i detta arbete aktivt främja jämställdhet mellan kvinnor och män. I arbetet med att utveckla bedömningsstöd behöver myndigheten överväga vilka personuppgifter som kan behöva behandlas.

3.3.6 Den enskilde ska söka arbeten och ta del av arbetsmarknadspolitiska insatser

Den individuella handlingsplanen

Det kommer även i den reformerade verksamheten att ställas krav på den enskilde att själv aktivt vidta åtgärder för att ta sig ur arbetslösheten, t.ex. genom att vara aktivt arbetssökande, delta i arbetsmarknadspolitiska insatser eller ansöka om reguljär utbildning. Liksom i dag behöver det vara tydligt för den enskilde vad som förväntas av honom eller henne när det gäller aktivt arbetssökande och deltagande i arbetsmarknadspolitiska insatser. Arbetsförmedlingen ansvarar för att det finns en sammanhållen planering i en individuell handlingsplan. Handlingsplanen utgör ett stöd för den enskilde att vidta lämpliga åtgärder för att ta sig ur sin arbetslöshet. Den fyller också en funktion av att ge en samlad och aktuell information till den enskilde om skyldigheter, inriktning för arbetssökandet och beslutade insatser.

En arbetssökande som anvisas till insatser som utförs av leverantörer behöver, utöver den individuella handlingsplan som Arbetsförmedlingen upprättar, även ha en närmare planering av sina aktiviteter hos leverantören. För att kunna göra en ändamålsenlig planering behöver leverantören få del av uppgifter ur den individuella handlingsplanen hos Arbetsförmedlingen. En leverantör av förmed-

lingsinsatser kan t.ex. behöva veta inriktningen på arbetsökandet för den enskilde och om hon eller han ska delta i andra insatser vid sidan av förmedlingsinsatsen. Leverantörens planering av aktiviteter behöver alltså ske med utgångspunkt i de bedömningar av den enskildes behov av insatser som Arbetsförmedlingen har gjort. Även de som inte deltar i förmedlingsinsatser behöver ha en planering av aktiviteter som bl.a. kan stödja deltagarens jobbsökande, och som myndigheten fortsatt kommer att stödja dessa arbetsökande med. Arbetsförmedlingen ansvarar för att den enskildes planering blir sammanhållen oberoende av om hon eller han deltar i insatser som utförs hos fristående aktörer, i andra insatser som utförs inom ramen för samarbetslösningar eller i myndighetens regi.

Arbetsförmedlingens kontrolluppdrag

Arbetsförmedlingen ska säkerställa att arbetslöshetsförsäkringen fungerar som en omställningsförsäkring samt bedriva kontroll av att den enskilde uppfyller vissa skyldigheter i förhållande till arbetslöshetsförsäkringen liksom de individersättningar som får lämnas vid deltagande i program, bl.a. aktivitetsstöd.

Arbetsförmedlingen kommer även framöver att bl.a. ange inriktningen för arbetsökandet och tydliggöra vissa andra förväntningar på den enskilde i förhållande till skyldigheter som följer av villkoren för individersättningarna i handlingsplanen. Det är av betydelse att handlingsplanen både håller kvalitet och är aktuell bl.a. för att den enskilde ska veta vad som i ett senare skede kan komma att ligga till grund för myndighetens underrättelser till en arbetslöshetskassa eller för utredning om sanktion avseende de ersättningar som lämnas vid deltagande i program. Arbetsförmedlingen kommer också fortsatt att ansvara för att följa upp de aktivitetsrapporter som den som är arbetslös ska lämna till myndigheten. Arbetsförmedlingen ska också fortfarande kunna anvisa den som är arbetslös att söka ett arbete om det behövs för att matcha den som söker arbetskraft med den som söker arbete, eller för att kontrollera att han eller hon står till arbetsmarknadens förfogande och aktivt söker arbeten. Möjligheten för myndigheten att göra en sådan anvisning kommer fortsatt att vara av betydelse, t.ex. för arbetsökande som söker jobb på egen hand med företrädesvis digitala tjänster.

Arbetsförmedlingens kontrolluppdrag gäller oavsett om den enskilde söker arbete på egen hand eller deltar i en insats, t.ex. en förmedlingsinsats eller annan insats. För att Arbetsförmedlingen ska kunna fullgöra sitt kontrolluppdrag i förhållande till arbetssökande som deltar i insatser hos en leverantör behöver det säkerställas att leverantören kontinuerligt lämnar nödvändig information till Arbetsförmedlingen om sådant som kan påverka den enskildes rätt till ersättning eller som kan leda till att Arbetsförmedlingen återkallar en anvisning till en insats. Bland annat av den anledningen föreslås det en uppgiftsskyldighet för leverantörer.

3.3.7 Samverkan med andra myndigheter och aktörer

Arbetsförmedlingen ansvarar fortsatt för samverkan

Arbetsförmedlingen kommer fortsatt att ha ansvaret för den arbetsmarknadspolitiska verksamheten och även vara den aktör som har samlad kunskap om arbetsmarknaden och dess behov. Inom myndighetens verksamhetsområde ska Arbetsförmedlingen därför fortfarande ansvara för samverkan med andra aktörer, bl.a. med kommuner, statliga myndigheter och andra aktörer på nationell, regional och lokal nivå. Samverkansansvaret avser både den samverkan som krävs för att Arbetsförmedlingen ska kunna utföra sina myndighetsutövande uppgifter och sådan samverkan som avser utformning och samordning av, samt anvisningar till arbetsmarknadspolitiska insatser. Samverkan ska alltså även framöver finnas för t.ex. etableringsinsatser, rehabiliterande insatser och insatser som syftar till övergångar till reguljär utbildning, men även för lokala arbetsmarknadsinsatser. Arbetsförmedlingen behöver också fortsätta att bedriva samverkansarbete som syftar till att underlätta för arbetsgivares kompetensförsörjning, t.ex. med regioner, branschorganisationer och utbildningsanordnare.

Samverkansansvaret innefattar dels samverkan i ett individ-ärende, t.ex. inför bedömningar, beslut och eventuell samordning av vilka insatser den enskilde ska ta del av, dels samverkan som syftar till att t.ex. upprätta gemensamma arbetssätt och kontaktvägar eller klargöra gränsdragningar mellan olika aktörers uppdrag. Arbetsförmedlingen behöver säkerställa att det finns tydliga och smidiga

kontaktvägar mellan myndigheten och samverkansparterna, bl.a. i syfte att samverka kring en enskild fortsatt ska fungera smidigt.

Samverkan med kommuner

Kommunerna har en central betydelse för arbetsmarknadspolitiken, och bedriver insatser och verksamheter som på olika sätt underlättar arbetssökandes inträde på arbetsmarknaden. Kommunerna ansvarar bl.a. för insatser enligt socialtjänstlagen (2001:453) för individer som är i behov av sådant stöd och för vuxenutbildning på grundläggande och gymnasial nivå samt i form av svenska för invandrare. Kommunerna är även stora arbetsgivare och anordnar ofta arbetsmarknadspolitiska insatser som t.ex. praktik.

Särskilt för vissa arbetssökande som står långt från arbetsmarknaden och redan har upparbetade kontakter med kommunen, kan insatser i samverkan mellan Arbetsförmedlingen och respektive kommun vara det mest effektiva sättet att komma närmare ett arbete. Arbetsförmedlingen kommer därför även i den reformerade verksamheten att behöva ha ett långsiktigt och utvecklingsinriktat förhållningssätt till samverkan med kommunerna. Upparbetade och ändamålsenliga strukturer för samverkan och samordning mellan Arbetsförmedlingen och kommuner behöver tas till vara och utvecklas. I regleringsbrevet för 2021 har regeringen bl.a. angett att Arbetsförmedlingen ska säkerställa en operativ samverkan med kommuner i individärenden samt tydligt definierade och väl fungerande kontaktvägar i varje kommun, säkerställa en strategisk samverkan med kommunerna och andra aktörer, samt främja lokala projekt i samverkan.

Utredningen om kommuners medverkan i den statliga arbetsmarknadspolitiken lämnade också förslag som bl.a. syftar till att förbättra förutsättningarna för kommuner att ingå olika typer av samarbeten med Arbetsförmedlingen. Betänkandet bereds i Regeringskansliet. Kommunerna är viktiga aktörer i arbetsmarknadspolitiken även i den reformerade verksamheten. Det gäller till exempel för unga som omfattas av det kommunala aktivitetsansvaret och personer som uppstår ekonomiskt bistånd från kommunen samtidigt som de söker arbete. Regeringens inriktning för hanteringen av förslagen är därför bl.a. att genomföra de förslag som syftar till att förbättra

förutsättningarna för samverkan mellan Arbetsförmedlingen och kommunerna. Samtidigt avses de förslag som syftar till att underlätta för kommuner att vara utförare av arbetsmarknadspolitiska insatser åt Arbetsförmedlingen i konkurrens med privata aktörer inte genomföras.

Samverkan med idéburna aktörer och folkbildningens aktörer

Det mervärde som idéburna aktörer tillför inom den arbetsmarknadspolitiska verksamheten behöver tas till vara även i den reformerade verksamheten. Arbetsförmedlingen behöver därför ha som utgångspunkt att det även framöver ska finnas goda förutsättningar för samverkan med sådana aktörer, t.ex. ideella föreningar, registrerade trossamfund och stiftelser, kooperativa rörelser samt arbetsintegrerade och sociala företag. Även Arbetsförmedlingens samverkan med folkbildningens aktörer är viktig för att folkbildningsinsatser ska kunna erbjudas inom den arbetsmarknadspolitiska verksamheten.

3.3.8 Digital och annan infrastruktur

Det ingår också i Arbetsförmedlingens ansvar att tillhandahålla och utveckla infrastruktur i syfte att effektivt stödja den arbetsmarknadspolitiska verksamheten och de aktörer som verkar inom denna. I detta ingår informationsutbyte mellan olika aktörer, liksom sådan infrastruktur som behövs för att verksamheten ska kunna följas upp som grund för verksamhetsutveckling, kontroll och utvärdering.

Arbetsförmedlingen ansvarar som en del av detta för utveckling, drift, förvaltning och support av digital infrastruktur inom den arbetsmarknadspolitiska verksamheten. I detta ingår att kvalitets-säkra och tillgängliggöra relevanta data för olika användare liksom att garantera effektiv och säker lagring och bearbetning av information i IT-system. I regleringsbrevet för både 2020 och 2021 har regeringen uppdragit till Arbetsförmedlingen att utveckla den digitala infrastruktur som är nödvändig för ett effektivt utbyte av information mellan berörda aktörer i den arbetsmarknadspolitiska

verksamheten, inklusive leverantörer av arbetsmarknadspolitiska insatser.

3.3.9 Vissa andra ansvarsområden hos Arbetsförmedlingen

Arbetsförmedlingen har fortsatt till uppgift att ta fram statistik, analysera, följa upp och utvärdera den arbetsmarknadspolitiska verksamheten inklusive de arbetsmarknadspolitiska insatserna. Arbetsförmedlingen har också i uppgift att göra arbetsmarknadsanalyser och analysera kompetensförsörjningsbehov inom olika branscher och yrken på nationell och regional nivå, bl.a. för att stödja den arbetsmarknadspolitiska bedömningen samt inriktningen och dimensioneringen av arbetsmarknadspolitiska insatser. Arbetsförmedlingen behöver även framöver kontinuerligt och systematiskt tillgängliggöra statistik, arbetsmarknadsanalyser och utvärderingar externt. Myndigheten ska också säkra tillgång till data om leverantören och den verksamhet som denne bedriver i syfte att både kunna kontrollera, följa upp, utvärdera och utveckla tjänsterna liksom att leverantören behöver lämna information till myndigheten om förhållanden som avser enskilda deltagare. Vidare har myndigheten uppgifter enligt lagen (1974:13) om vissa anställningsfrämjande åtgärder.

Arbetsförmedlingen kommer att ha kvar sina uppgifter vid höjd beredskap. Myndigheten har också kvar motsvarande uppgifter och befogenheter som myndigheten har i dag på det internationella området eller som följer av samarbetet inom Europeiska unionen (EU).

3.4 En ny arbetsmarknadspolitisk insats införs

3.4.1 Syftet med förmedlingsinsatser

Som ett led i reformeringen av verksamheten behöver en ny arbetsmarknadspolitisk insats, förmedlingsinsatser, införas genom reglering i förordning. Förmedlingsinsatserna kommer att utföras av leverantörer som anskaffas av Arbetsförmedlingen. Förmedlingsinsatserna ska stödja den enskilde att få varaktigt arbete, antingen via direkt matchning eller vid behov via reguljär utbildning. Därmed behöver insatserna till betydande delar utgöras av matchande insat-

ser i form av platsförmedling, stöd för att förbättra deltagarens jobbsökande och vägledning, tillsammans med kartläggning, planering och uppföljning av hans eller hennes aktiviteter. Insatserna ska också kunna innehålla insatser av rustande karaktär som understödjer matchningen.

Syftet med förmedlingsinsatserna är att den enskilde ska få varaktigt arbete. Det innebär bl.a. att den arbetssökande matchas mot jobb som svarar väl mot hennes eller hans förutsättningar i form av utbildning, kompetens och yrkeserfarenhet. Det kan också innebära att den arbetssökande matchas mot jobb som kan ge kvalifikationer, arbetslivserfarenhet, kontakter med arbetsgivare eller annat som kan leda till en mer varaktig förankring på arbetsmarknaden. Genom sådan matchning ska också arbetsgivare ges stöd att hitta arbetskraft. Detta innebär att leverantörerna behöver ha goda kontakter med arbetsgivare.

Bland de arbetssökande som deltar i förmedlingsinsatser kommer det att finnas vissa arbetssökande som för att få ett varaktigt arbete har behov av utbildning inom det reguljära utbildningssystemet, dvs. inom kommunal vuxenutbildning (komvux), yrkeshögskolor, universitet och högskolor eller folkhögskolor. Inom förmedlingsinsatserna behöver arbetssökande därför också kunna ges stöd och vägledning för att kunna övergå till reguljär utbildning. Att förmedlingsinsatserna ska stödja arbetssökande till utbildning är nödvändigt för att insatserna ska kunna bidra till att stärka arbetssökandes ställning på arbetsmarknaden och till en förbättrad kompetensförsörjning.

Förmedlingsinsatserna ska däremot inte innehålla specialistinsatser som endast riktar sig till ett fåtal av deltagarna eller andra dyrare rustande insatser. Sådana rustande insatser bör tillhandahållas separat från förmedlingsinsatserna och föregås av en arbetsmarknadspolitisk bedömning. För att säkerställa ett fullgott stöd i form av arbetsmarknadspolitiska insatser till arbetssökande med andra behov än vad som kan tillgodoses inom ramen för förmedlingsinsatserna ska Arbetsförmedlingen kunna besluta om andra arbetsmarknadspolitiska insatser när detta är arbetsmarknadspolitiskt motiverat.

3.4.2 Målgrupp för den nya insatsen

Målgruppen för förmedlingsinsatserna ska vara bred och omfatta arbetssökande som är arbetslösa. En förutsättning för en anvisning till en förmedlingsinsats är att Arbetsförmedlingen bedömer att en sådan anvisning är arbetsmarknadspolitiskt motiverad för den enskilde. Behov av förmedlingsinsatser kan finnas både bland arbetslösa som varit inskrivna kort tid som löper risk för långtidsarbetslöshet och bland arbetslösa som har varit inskrivna en längre tid. Behov kan också finnas för bl.a. deltagare i etableringsprogrammet och för personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga.

3.4.3 Leverantörernas utrymme att utforma aktiviteterna

Förmedlingsinsatserna ska, i likhet med övriga arbetsmarknadspolitiska insatser, anpassas utifrån den enskildes förutsättningar. Inom ramen för insatserna ska det därför finnas utrymme att anpassa aktiviteterna utifrån den enskildes behov. Insatserna behöver även utformas så att de är tillgängliga för bl.a. personer med funktionsnedsättning och för personer med bristande språkkunskaper i svenska. Insatserna ska också utformas på ett effektivt sätt så att de främjar mångfald och jämställdhet samt motverkar diskriminering i arbetslivet och en könsuppdelning på arbetsmarknaden.

Leverantören av förmedlingsinsatser behöver inom ramen för regelverk och avtal, ges ett tillräckligt handlingsutrymme att anpassa och utforma aktiviteter till den enskilde i form av aktiviteter inom den insats som Arbetsförmedlingen har beslutat om för den enskilde, liksom utrymme att utveckla arbetsmetoder och arbetssätt i syfte att leverantören ska kunna nå kvalitet och goda resultat i insatsen. Sådana arbetssätt kan, om leverantören bedömer det som önskvärt, även innefatta olika former av samarbeten med andra relevanta aktörer utifrån de förutsättningar som ges av avtal med Arbetsförmedlingen och gällande regelverk i övrigt. Eftersom det fortsatt är Arbetsförmedlingen som har ansvaret för myndighetsutövning, dvs. att utreda och besluta i ärenden, kommer leverantörerna däremot inte att ta över Arbetsförmedlingens utpekade samverkansskyldigheter.

3.5 Arbetsförmedlingens anskaffning av förmedlingsinsatser

3.5.1 Form för anskaffningen

I egenskap av ansvarig myndighet för den arbetsmarknadspolitiska verksamheten ansvarar Arbetsförmedlingen för anskaffning av förmedlingsinsatserna. Vid anskaffningen behöver Arbetsförmedlingen överväga hur anskaffningen ska göras utifrån vad som är mest ändamålsenligt. Det är i många avseenden möjligt att ha tjänster med liknande utformning både inom ramen för LOU och LOV. Som exempel kan den enskilde ges möjlighet att påverka valet av leverantör enligt såväl LOU som LOV. Det går på samma sätt att uppnå syftet med båda regelverken att ersättning till leverantörer ska baseras på hur väl de lyckas uppnå målet med insatsen. Leverantörer kan också vara föremål för strikta kvalificeringskrav, utförandekrav, uppföljning och uteslutning inom ramen för såväl LOU som LOV.

I valet av form för anskaffningen behöver Arbetsförmedlingen göra flera överväganden. Myndigheten behöver bl.a. förhålla sig till syftet med förmedlingsinsatserna, den tänkta målgruppen, förutsättningar på leverantörsmarknaden samt lokala och regionala förutsättningar i övrigt. Arbetsförmedlingen behöver vidare utgå från de behov som finns hos arbetssökande och arbetsgivare. Myndigheten behöver även överväga om någon av formerna för anskaffningen ger bättre eller mindre bra möjligheter till kontroll av leverantörer och utförda tjänster. Arbetsförmedlingen behöver därför pröva vilken form för anskaffning som ska användas i varje enskild anskaffning av förmedlingsinsatser, på samma sätt som gäller för anskaffningar av andra tjänster.

3.5.2 Tydliga krav på kvalitet och kontroll

Kvalitet, goda resultat och kontroll är viktiga utgångspunkter när Arbetsförmedlingen anskaffar förmedlingsinsatserna, liksom kostnadseffektivitet i syfte att statliga medel ska användas effektivt. Det behöver säkerställas att alla deltagare får ett ändamålsenligt stöd. En central del i att insatserna ska fungera väl och hålla kvalitet för alla deltagare är att Arbetsförmedlingen ställer strikta och relevanta krav på såväl de leverantörer som anlitas som på hur tjänsten som sådan

ska utföras. Myndigheten behöver t.ex. kunna säkerställa att de aktiviteter som erbjuds inom förmedlingsinsatser kan anses vara lämpliga och att leverantören har rätt kompetens och i övrigt är lämpliga att utföra insatsen. Anskaffningen behöver också utformas på ett sådant sätt att fusk och brottslighet hos leverantörer motverkas. Arbetsförmedlingen ska därför i sin anskaffning ha strikta och tydliga kvalitetskriterier som ska garantera leverantörer som är lämpliga och kan leverera tjänster av hög kvalitet. Redan vid anskaffningen behöver myndigheten säkerställa att det finns förutsättningar för kontroll och utvärdering av leverantörer och deras tjänster. Tydliga krav minskar utrymmet för oavsiktliga fel och är en förutsättning för att myndigheten ska kunna korrigera felaktigheter. Det gäller såväl i dialog med leverantörerna som i en eventuell rättslig process. Tydliga och objektiva krav ger sammantaget myndigheten bättre förutsättningar att bedriva en effektiv kontrollverksamhet.

Det finns samtidigt en avvägning mellan detaljeringsgrad på kraven som syftar till att öka kvaliteten hos leverantörer och i utförandet av tjänsterna, och att krav också kan medföra administrativa kostnader och minska utrymmet för leverantörer att utveckla metoder och arbetssätt i syfte att förbättra sina resultat. Därför behöver kraven ställas så att leverantörernas handlingsutrymme och möjligheter att utveckla nya metoder och arbetssätt inte begränsas på ett omotiverat sätt och så att onödig administration kan undvikas.

3.5.3 Den enskildes möjlighet att påverka valet av leverantör

När Arbetsförmedlingen har beslutat om att anvisa en arbetsökande till en förmedlingsinsats, ska hon eller han så långt som möjligt ges möjlighet att påverka valet av leverantör. En förutsättning för detta är att kvalitet, goda resultat, kontroll och kostnadseffektivitet kan upprätthållas. Det innebär att Arbetsförmedlingen behöver ställa ett sådant krav vid anskaffningen av förmedlingsinsatsen, oavsett form för anskaffningen. För att möjligheten att påverka valet av utförare ska kunna bidra till kvalitet för de arbetsökande och kvalitetskonkurrens bland leverantörerna, behöver den enskilde ges förutsättningar att göra ett aktivt och välgrundat val.

Möjlighet för den enskilde att påverka valet av leverantör kan ges inom både LOV och LOU, men under olika förutsättningar. Inom LOV som är ett valfrihetssystem påverkar den enskilde genom att välja

leverantör. Inom LOU är det myndigheten som väljer leverantör för den enskilde utifrån i avtal fastställda kriterier, men där ett kriterium kan vara att den enskilde ska ges möjlighet att påverka detta val.

Deltagaren behöver då ges tillräcklig information för att kunna göra ett välgrundat val. Myndigheten behöver därför tillhandahålla tillgänglig och jämförbar information om kvalitet och resultat i förmedlingsinsatser liksom om andra förhållanden om leverantörerna. Det kan handla om att utveckla ett ratingsystem som möjliggör för individen att göra informerade val utifrån sin situation och som underlättar för myndigheten att göra en kontinuerlig kvalitetsuppföljning. Myndigheten ska också se till att även arbetssökande med särskilda behov, t.ex. på grund av en funktionsnedsättning eller bristande språkkunskaper i svenska, ges förutsättningar att göra ett aktivt och välgrundat val. För en arbetssökande som inte väljer att nyttja möjligheten att påverka valet av leverantör, ska det finnas ett system där han eller hon ändå erbjuds att ta del av insatsen hos en leverantör. Fördelningen av arbetssökande mellan leverantörer kan komma att ske på olika sätt beroende på vilken form för anskaffning som väljs, men bör grundas på tydliga principer och objektiva kriterier.

En mångfald av aktörer eller aktörstyper kan bidra till olika slags kompetens hos leverantörer, t.ex. branschspecifik kompetens. Det kan också handla om kompetens att arbeta med specifika målgrupper, t.ex. ungdomar, personer som har en funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga, nyanlända invandrare inom etableringsprogrammet eller arbetssökande som är i behov av omställning. Leverantörer med olika inriktning på verksamheten skulle också kunna bidra med kontaktnät gentemot olika arbetsgivare och andra aktörer som kan vara viktiga för att nå målet med insatsen. Anskaffningen ska också främja medverkan av leverantörer med lokal och regional kännedom. Eftersom den enskilde så långt möjligt ska ges möjlighet att påverka valet av leverantör finns det därför skäl att eftersträva en variation och mångfald av aktörer, inklusive idéburna aktörer, bland de leverantörer som tillhandahåller förmedlingsinsatser.

3.5.4 Leverantörer ska inte kunna neka arbetssökande

Alla arbetssökande som tar del av förmedlingsinsatser ska ges ett ändamålsenligt stöd. En leverantör som tecknar avtal med Arbetsförmedlingen om att utföra förmedlingsinsatser ska kunna ta emot de arbetssökande som Arbetsförmedlingen anvisar till insatsen. Det finns annars en risk för att leverantörer väljer att prioritera att ge insatser till arbetssökande som är lättare att få i arbete, om det ger leverantören större ekonomisk avkastning. En leverantör ska därför inte kunna neka att ta emot en enskild.

Det kan dock finnas anledningar till att Arbetsförmedlingen på förhand i avtal preciserar vissa situationer där leverantören inte behöver ta emot fler deltagare, t.ex. att leverantören får ange en övre gräns för hur många deltagare denne kan ta emot. Dessa förutsättningar behöver tydliggöras när Arbetsförmedlingen anskaffar förmedlingsinsatserna.

3.5.5 Ersättning till leverantörer ska ge leverantörer starka incitament att nå resultat

Leverantörer av förmedlingsinsatser ska ges starka incitament att nå goda resultat för alla deltagare. Den ersättningsmodell som ska gälla för förmedlingsinsatserna behöver därför utformas så att den på ett kostnadseffektivt sätt ger leverantörerna starka incitament att nå resultat i form av varaktigt arbete. Varaktiga resultat motsvarar en tillräckligt lång tid i arbete för att undvika att arbetslösa snabbt återgår i arbetslöshet. Med varaktiga resultat menas också att en arbetssökande har lämnat insatsen för att gå över till reguljär utbildning, och där den arbetssökande inte avbryter utbildning i förtid för att åter hamna i arbetslöshet. För att Arbetsförmedlingen rättssäkert och mer effektivt ska kunna fastställa rätten till och storleken på ersättningen till en leverantör kan myndigheten behöva uppgifter om det arbete en enskild har haft efter att insatsen har avslutats hos leverantören. Arbetsförmedlingen bör därför i kontrollsyfte ges tillgång till uppgifter på individnivå om bl.a. utbetalda ersättningar för arbete som arbetsgivare löpande lämnar i arbetsgivardeklarationen. Uppgifterna finns i Skatteverkets beskattningsdatabas. Detta kan regleras i förordning. Arbetsförmedlingen kan också behöva tillgång till dessa uppgifter för andra ändamål.

När Arbetsförmedlingen anskaffar förmedlingsinsatser behöver myndigheten utforma ersättningsmodellen så att den ger leverantörerna incitament att stödja alla deltagare att nå varaktiga resultat och så att den motverkar att leverantörerna i sitt arbete prioriterar bort de deltagare som står längre från arbetsmarknaden. Ersättningen behöver därför differentieras utifrån de arbetssökandes förutsättningar att nå målet med insatsen. En differentiering av ersättningarna kan t.ex. göras genom en kategoriindelning s.k. spår där varje spår svarar mot en viss spridning i förväntade jobbchanser bland deltagarna och där samma ersättningar gäller för leverantören inom ett visst spår. Differentieringen kan basera sig på Arbetsförmedlingens bedömning av den enskildes behov av stöd i sitt arbetssökande. För att alla arbetssökande ska ges ett stöd som håller kvalitet kan Arbetsförmedlingen även behöva ställa andra särskilda krav på insatsens utförande.

I syfte att nå ett likvärdigt utbud av förmedlingsinsatser över landet behöver det också skapas krav eller incitament som gör att leverantörer inte enbart väljer att etablera sig i starka arbetsmarknadsregioner.

3.5.6 Systematiskt utvecklings- och förbättringsarbete

Förmedlingsinsatserna behöver utvecklas och förbättras kontinuerligt utifrån kunskap om hur systemet fungerar. Kunskap om systemet är en förutsättning för att nå en ändamålsenlig styrning av myndigheten samt för att myndigheten själv ska kunna göra kontinuerliga förbättringar och anpassningar utifrån förändrade förutsättningar och andra behov. Arbetsförmedlingen behöver därför kontinuerligt och systematiskt genom kontroll, uppföljning och utvärdering bygga upp en god kunskap om leverantörer och tjänster, bl.a. hur utformningen av ersättningsmodellen påverkar kvalitet, resultat och kostnadseffektivitet i förmedlingsinsatserna. För att kunna göra det behöver Arbetsförmedlingen säkerställa att det finns relevanta data om leverantörer och tjänster.

Arbetsförmedlingen behöver även anskaffa förmedlingsinsatserna på ett sådant sätt att det finns förutsättningar för kontinuerlig förbättring och vidareutveckling. I detta ingår bl.a. att krav och ersättningsnivåer i tjänsterna behöver kunna anpassas över tid

utifrån förändrade förutsättningar och behov, bl.a. ekonomiska ramar, konjunkturläge och i syfte att nå ökad kostnadseffektivitet. Ersättningarna behöver även utformas på ett sätt som ger kostnads-kontroll.

4 Sekretess och tystnadsplikt inom den arbetsmarknadspolitiska verksamheten

4.1 Gällande rätt

4.1.1 Offentlighetsprincipen

Offentlighetsprincipen innebär att allmänheten och företrädare för media har rätt till insyn i statens och kommunernas verksamhet. Det kommer till uttryck bl.a. genom att allmänna handlingar är offentliga, rätten till yttrandefrihet och att tjänstemän i offentlig verksamhet har meddelarfrihet. Principen om handlingsoffentlighet slås fast i 2 kap. 1 § tryckfrihetsförordningen, TF. Där föreskrivs att var och en till främjade av ett fritt meningsutbyte, en fri och allsidig upplysning och ett fritt konstnärligt skapande har rätt att ta del av allmänna handlingar. En handling är allmän om den förvaras hos en myndighet och enligt särskilda bestämmelser är att anse som inkommen till myndigheten eller upprättad där (2 kap. 4 § TF).

Rätten att ta del av allmänna handlingar får begränsas bara om det krävs med hänsyn till vissa angivna intressen, bl.a. intresset av att skydda rikets säkerhet, intresset av att förebygga eller beivra brott eller intresset av att skydda en enskilds personliga och ekonomiska förhållanden. En begränsning av rätten att ta del av allmänna handlingar ska anges noga i en bestämmelse i en särskild lag eller, om det anses lämpligare i ett visst fall, i en annan lag som den särskilda lagen hänvisar till. Efter bemyndigande i en sådan bestämmelse får regeringen genom förordning meddela närmare föreskrifter om bestämmelsens tillämplighet (2 kap. 2 § andra stycket TF). Den särskilda lagen är offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), OSL. Rege-

ringen har meddelat närmare föreskrifter i offentlighets- och sekretessförordningen (2009:641), OSF.

Den rätt att meddela och offentliggöra uppgifter som följer av 1 kap. 1 och 7 §§ TF och 1 kap. 1 och 10 §§ yttrandefrihetsgrundlagen, YGL, har som regel företräde framför tystnadsplikten. Det kan därmed vara tillåtet att lämna en muntlig uppgift för publicering, trots att den handling som innehåller uppgiften omfattas av sekretess. Bestämmelser om tystnadsplikt kan dock genom bestämmelser i OSL ges företräde framför rätten att meddela och offentliggöra uppgifter.

4.1.2 Sekretess kan begränsa rätten att ta del av allmänna handlingar

Sekretess innebär ett förbud att röja en uppgift, oavsett om det sker genom utlämnande av en handling eller genom att röja uppgiften muntligen eller på något annat sätt (3 kap. 1 § OSL).

En sekretessbestämmelse består i regel av tre huvudsakliga rekvisit som anger sekretessens föremål, räckvidd och styrka. Sekretessens föremål är den information som kan hemlighållas och anges i lagen genom ordet uppgift tillsammans med en precisering av uppgiftens art, t.ex. uppgift om enskilda personliga förhållanden. Sekretessens räckvidd bestäms vanligen genom att det i sekretessbestämmelsen preciseras att sekretessen för de angivna uppgifterna bara gäller i en viss typ av ärende, i en viss typ av verksamhet eller hos en viss myndighet. Sekretessens styrka bestäms normalt med hjälp av ett s.k. skaderekvisit. Man skiljer mellan raka och omvända skaderekvisit. Med ett rakt skaderekvisit är utgångspunkten att uppgifterna är offentliga och att sekretess bara gäller om det kan antas att en viss skada uppkommer om uppgiften röjs. Enligt det omvända skaderekvisitet gäller däremot sekretess som huvudregel. Sekretessen enligt en bestämmelse kan även vara absolut, vilket innebär att inga uppgifter får lämnas ut.

4.1.3 Sekretessbrytande bestämmelser möjliggör informationsutbyte trots sekretess

Sekretess gäller som huvudregel inte bara i förhållande till enskilda utan också mellan myndigheter och i viss utsträckning även inom en myndighet (8 kap. 1 och 2 §§ OSL). Ibland måste dock en myndighet kunna lämna ut sekretessbelagda uppgifter, såväl till enskilda som till andra myndigheter, för att kunna utföra sitt uppdrag. För att möjliggöra utbyte av sekretessbelagda uppgifter finns s.k. sekretessbrytande bestämmelser. En sekretessbrytande bestämmelse innebär att en sekretessbelagd uppgift trots sekretessen får lämnas ut under vissa förutsättningar. En sådan bestämmelse utformas efter en intresseavvägning mellan de olika organens behov av att utbyta uppgifter och det intresse som den aktuella sekretessbestämmelsen avser att skydda.

I 10 kap. OSL finns vissa sekretessbrytande bestämmelser och bestämmelser om undantag från sekretess. Av 10 kap. 1 § och 12 kap. 1 § OSL följer att sekretess till skydd för någon enskild inte hindrar att uppgifter om den enskilde lämnas till den enskilde själv, andra enskilda eller en myndighet, om den enskilde samtycker till det. Enligt 10 kap. 27 § OSL, den s.k. generalklausulen, får en sekretessbelagd uppgift lämnas till en myndighet, om det är uppenbart att intresset av att uppgiften lämnas har företräde framför det intresse som sekretessen ska skydda. Enligt 10 kap. 28 § OSL hindrar inte heller sekretess att en uppgift lämnas till en annan myndighet, om uppgiftsskyldighet följer av lag eller förordning.

Regeringen har tidigare bedömt att det ofta inte är lämpligt att ett omfattande utlämnande av sekretessbelagda uppgifter sker enbart med stöd av generalklausulen (prop. 2015/16:65 s. 94). Även om utgångspunkten är att ett rutinmässigt uppgiftsutbyte ska vara författningsreglerat hindrar inte generalklausulen att sådant utbyte sker även utan stöd av en särskild författningsreglering. I de undantagsfall när rutinmässigt uppgiftsutlämnande inte är författningsreglerat, men likväl kan anses tillräckligt motiverat, måste den intresseavvägning som ska göras enligt generalklausulen ske på förhand och behöver inte avse en prövning i enskilda fall (jfr. prop. 1979/80:2 Del A s. 327).

En grundläggande princip i OSL är att sekretess som huvudregel inte följer med en uppgift när den lämnas till en annan myndighet. I

vissa fall bör dock känsliga uppgifter omfattas av sekretess även hos den mottagande myndigheten. Under sådana förhållanden kan det i vissa fall bedömas finnas skäl att införa bestämmelser om överföring av sekretess.

4.1.4 Sekretess inom den arbetsmarknadspolitiska verksamheten

Specifika bestämmelser inom den arbetsmarknadspolitiska verksamheten

Inom den arbetsmarknadspolitiska verksamheten kan flera bestämmelser i OSL vara tillämpliga beroende på situation. Vissa bestämmelser är centrala för Arbetsförmedlingens verksamhet, medan andra gäller för vissa specifika situationer, t.ex. vid ett upphandlingsförfarande eller då myndigheten utreder en enskilds hälsotillstånd.

I 28 kap. 11 § OSL regleras sekretess för uppgifter om enskildas personliga förhållanden. I paragrafen anges att sekretess gäller för uppgift om en enskilds personliga förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider men och uppgiften förekommer i ärende om arbetsförmedling, yrkesvägledning, arbetsvård, antagning till arbetsmarknadsutbildning, eller hjälp och stöd vid arbetslöshet eller andra åtgärder i anställningsfrämjande syfte eller för att främja en enskilds anpassning till arbetslivet. Sekretessen gäller dock inte beslut i ett ärende. För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst femtio år.

I 28 kap. 12 § OSL regleras sekretess för uppgifter om enskildas affärs- och driftförhållanden. Sekretess enligt paragrafen gäller i ärende om arbetsförmedling och ärende enligt lagstiftningen om anställningsfrämjande åtgärder för uppgift om en enskilds affärs- eller driftförhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde lider skada. För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år.

Slutligen finns det bestämmelser om ett förstärkt sekretesskydd för nyanlända invandrare i 28 kap. 12 a § OSL. Bestämmelsen anger att utöver vad som följer av 21 kap. 5 § gäller sekretess för uppgift om en enskilds personliga förhållanden när uppgiften förekommer i ärende om etableringsinsatser och i ärende om ersättning som kan

lämnas för deltagande i etableringsinsatser, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider men. För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst femtio år. I 28 kap. 17 § OSL anges bl.a. att den tystnadsplikt som följer av 12 a § inskränker rätten enligt 1 kap. 1 och 7 §§ TF och 1 kap. 1 och 10 §§ YGL att meddela och offentliggöra uppgifter.

Generella bestämmelser inom den arbetsmarknadspolitiska verksamheten

Utöver den sekretess som gäller specifikt inom den arbetsmarknadspolitiska verksamheten finns sekretessbestämmelser som gäller när Arbetsförmedlingen upphandlar tjänster och ingår avtal med leverantörer inom sin verksamhet. I 19 kap. 3 § andra stycket OSL anges det bl.a. att uppgift som rör anbud eller som rör motsvarande erbjudande inom en kommun, en region eller en myndighet eller mellan statliga myndigheter inte i något fall får lämnas till någon annan än den som har lämnat anbudet eller erbjudandet förrän alla anbud eller erbjudanden offentliggörs eller beslut om leverantör och anbud fattats eller ärendet dessförinnan har slutförts. Av 31 kap. 16 § första stycket OSL följer bl.a. att sekretess gäller för uppgift om en enskilds affärs- eller driftförhållanden när denne har trätt i affärsförbindelse med en myndighet, om det av särskild anledning kan antas att den enskilde lider skada om uppgiften röjs. Inom den del av den arbetsmarknadspolitiska verksamheten som utgör hälso- och sjukvård gäller sekretess enligt 17 kap. 4 § OSL och 25 kap. 1 och 10 §§ OSL.

Hos alla myndigheter gäller ett minimisekretesskydd för uppgifter om enskildas hälsa och sexualliv (21 kap. 1 § OSL) och för uppgift om en enskilds bostadsadress, telefonnummer och andra jämförbara uppgifter som kan lämna uppgift om var den enskilde bor eller som kan användas för att komma i kontakt med den enskilde samt för motsvarande uppgifter om den enskildes anhöriga (21 kap. 3 § OSL).

Det saknas särskilda sekretessbrytande bestämmelser för uppgifter hos Arbetsförmedlingen.

4.1.5 Tystnadsplikt i privat verksamhet inom det arbetsmarknadspolitiska området

Allmänt om tystnadsplikt

Bestämmelser om tystnadsplikt för funktionärer inom den privata sektorn finns i allmänhet i de författningar som reglerar den verksamhet där tystnadsplikten gäller. En föreskrift om tystnadsplikt är i regel förenad med straffansvar enligt 20 kap. 3 § brottsbalken, förutsatt att det inte i författningen eller på annat håll finns en särskild straffbestämmelse som reglerar brott mot tystnadsplikten.

I flera författningar regleras tystnadsplikt specifikt för privata utförare av offentligt finansierade tjänster. Här kan bl.a. nämnas tystnadsplikt för den som är eller har varit verksam i enskilt bedriven förskola, fritidshem eller förskoleklass enligt 29 kap. 14 § skollagen (2010:800), tystnadsplikt för den som är eller har varit verksam inom yrkesmässigt bedriven enskild verksamhet som avser insatser enligt socialtjänstlagen enligt 15 kap. 1 § socialtjänstlagen (2001:453) och tystnadsplikt inom den privata hälso- och sjukvården enligt 6 kap. 12–14 och 16 §§ patientsäkerhetslagen (2010:659). Enligt 5 kap. 2 § säkerhetsskyddslagen (2018:585) gäller att den som på grund av anställning eller på annat sätt deltar eller har deltagit i säkerhetskänslig verksamhet inte obehörigen får röja eller utnyttja säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter. Enligt 4 § lagen (2020:914) om tystnadsplikt vid utkontraktering av teknisk bearbetning eller lagring av uppgifter gäller att den som på grund av anställning eller på något annat sätt deltar i eller har deltagit i en tjänsteleverantörs verksamhet att på uppdrag av en myndighet endast tekniskt bearbeta eller tekniskt lagra uppgifter inte får obehörigen röja eller utnyttja dessa uppgifter.

Syftet med författningsstyrda tystnadspliktsbestämmelser är bl.a. att uppgifter som hanteras i enskild verksamhet ska få motsvarande skydd som vid motsvarande hantering hos en myndighet. Det finns ingen anledning att göra skillnad på tystnadspliktsförhållandena för privatanställda och offentliganställda (se prop. 2017/18:89 s. 120). Vid tolkningen av bestämmelserna om tystnadsplikt kan ledning sökas i OSL:s motsvarande bestämmelser. Utgångspunkten är att det ska vara en nära överensstämmelse när det gäller innebörden av de olika bestämmelserna om tystnadsplikt för offentlig respektive enskild verksamhet.

Specifika bestämmelser om tystnadsplikten inom den arbetsmarknadspolitiska verksamheten

Det finns även vissa specifika bestämmelser om tystnadsplikt på det arbetsmarknadspolitiska området. I 7 § lagen (2017:584) om ansvar för etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare anges det att den som är eller har varit verksam inom en yrkesmässigt bedriven verksamhet för nyanlända invandrare inte obehörigen får röja vad han eller hon då har fått veta om enskildas personliga förhållanden. Av lagen (1992:314) om tystnadsplikt i verksamhet i Samhallgruppen framgår att den som deltar i eller har deltagit i verksamhet som genom produktion av varor och tjänster syftar till att uppnå meningsfullt och utvecklande arbete för arbetshandikappade, inte obehörigen får röja vad han därvid har fått veta om en anvisad arbetstagares personliga förhållanden. I 16 § lagen (1974:13) om vissa anställningsfrämjande åtgärder anges det slutligen att den som har tagit befattning med ett ärende enligt lagen inte obehörigen får röja eller utnyttja vad han eller hon därvid har fått veta om enskildas personliga förhållanden eller affärs- eller driftförhållanden.

När Arbetsförmedlingen anskaffar utförandet av arbetsmarknadspolitiska insatser från fristående aktörer finns, utöver de angivna bestämmelserna ingen generell författningsreglerad tystnadsplikt som finns för det allmännas verksamhet i OSL. För att tillgodose behovet av tystnadsplikt vid sådan anskaffning upprättar Arbetsförmedlingen i dag vanligen ett civilrättsligt avtal om tystnadsplikt. En avtalsreglerad tystnadsplikt är däremot inte straffsanktionerad, likt det som gäller författningsreglerad tystnadsplikt, oavsett om den följer av OSL eller av särskilda bestämmelser om tystnadsplikt för den privata sektorn (se 20 kap. 3 § brottsbalken). Även om ett visst uppgiftsskydd uppnås genom en avtalsreglerad tystnadsplikt, är alltså skyddet svagare än om personal som har tystnadsplikt enligt OSL eller någon annan författning hanterar uppgifterna i fråga.

4.2 Sekretess inom den arbetsmarknadspolitiska verksamheten

4.2.1 Nya sekretessbestämmelser för den arbetsmarknadspolitiska verksamheten

Förslag: Sekretess ska gälla i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten för uppgift om en enskilds personliga förhållanden, om det kan antas att den enskilde eller någon närstående till denne lider men om uppgiften röjs. Sekretess ska även gälla i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten för uppgift om en enskilds affärs- eller driftförhållanden, om det kan antas att den enskilde lider skada om uppgiften röjs.

För uppgift i allmän handling som avser personliga förhållanden ska sekretessen gälla i högst sjuttio år.

De särskilda bestämmelserna om sekretess för uppgift om en enskilds personliga förhållanden när uppgiften förekommer i ärende om etableringsinsatser och i ärende om ersättning som kan lämnas för deltagande i etableringsinsatser ska upphöra att gälla. Även bestämmelsen som inskränker rätten att meddela och offentliggöra sådana uppgifter ska upphöra att gälla.

Skälen för förslaget

Nuvarande ordning

Sekretessen inom den arbetsmarknadspolitiska verksamheten för enskilds personliga förhållanden och affärs- eller driftförhållanden regleras i 28 kap. 11 och 12 §§ OSL. Båda bestämmelserna har, med vissa redaktionella ändringar, flyttats över till OSL från 7 kap. 10 § och 8 kap. 1 § sekretesslagen (1980:100).

I förarbetena till dåvarande 7 kap. 10 § sekretesslagen (nuvarande 28 kap. 11 § OSL) anges det att den sekretess som gällt sedan tidigare även ska gälla i den nya sekretesslagen, vilket innebär ett omvänt skaderekvisit för alla ärendetyper. Det förs dock resonemang om att dela upp verksamhetsgrenarna i olika sekretessnivåer. Å ena sidan anses arbetsförmedling och vägledning vara ärenden av utpräglad förtroendekaraktär som kan omfattas av absolut sekretess. Å andra sidan anses ärende om arbetsvård, antagning till arbetsmarknads-

utbildning, hjälp och stöd vid arbetslöshet eller andra åtgärder i anställningsfrämjande syfte eller för att främja enskilds anpassning till arbetslivet ha ett betydande inslag av myndighetsutövning som därför kan omfattas av ett rakt skaderekvisit. För att tillgodose intresset av allmän insyn i fallen med myndighetsutövning fördes det in en generell bestämmelse som innebar att sekretess inte skulle gälla för beslut (prop. 1979/80:2 del A s. 199 f). I samma förarbeten framgår att exempel på arbetsvårdsåtgärder är arbetsprövning och arbetsutbildning, omskolning och yrkesutbildning. Med hjälp och stöd vid arbetslöshet avses dels arbetslöshetshjälp bestående i beredskapsarbete, arkivarbete och musikerhjälp, dels olika former av stöd, bl.a. kontant arbetsmarknadsstöd. Med andra åtgärder i anställningsfrämjande syfte eller för att främja enskilds anpassning till arbetslivet avses bl.a. åtgärder enligt lagen (1974:13) om vissa anställningsfrämjande åtgärder. Till denna typ av ärende skulle också räknas ärende enligt cirkuläret (1972:130) om anställning av straffade personer m.fl. inom statlig och statsunderstödd verksamhet, som handläggs av statens personalnämnd (prop. 1979/80:2 del A s. 200).

I förarbetena till dåvarande 8 kap. 1 § sekretesslagen (nuvarande 28 kap. 12 § OSL) anges det att den sekretess som gällt sedan tidigare även ska gälla i den nya sekretesslagen, vilket innebär ett omvänt skaderekvisit för alla ärendetyper. Bestämmelsen omfattar arbetsförmedling i traditionell bemärkelse och anställningsfrämjande åtgärder av det slag som avses i lagen om vissa anställningsfrämjande åtgärder. Skyddet omfattar inte bara de företagare och andra som har direkt kontakt med de berörda myndigheterna utan också sådana enskilda vilkas förhållanden kommer till dessa myndigheters kännedom genom förmedling av företag med vilka myndigheten har direktkontakt. Med uttrycket enskild avses både fysiska och juridiska personer.

När det gäller styrkan på sekretessen anförs i förarbetena att det på den traditionella arbetsförmedlingens område knappast finns något insynsintresse såvitt gäller enskilda företags affärs- och driftförhållanden. Sekretessen på detta område angavs närmast som en förtroendesekretess. När det däremot gällde anställningsfrämjande åtgärder av det slag som avses i 1974 års lag i ämnet fanns klara inslag av myndighetsutövning och till följd därav också ett betydligt större insynsintresse än i fråga om den vanliga arbetsförmedlingen. Även om insynsintresset ansågs något större i de ärenden som faller under

paragrafen och innefattade myndighetsutövning än i de andra ärenden som avsågs där, var skillnaden inte är så stor att man avstod från en enhetlig sekretessnivå. I likhet med 7 kap. 10 § skulle därför ett omvänt skaderekvisit gälla för både ärenden om arbetsförmedling och ärenden om andra anställningsfrämjande åtgärder (prop. 1979/80:2 Del A s 226).

Av domstolspraxis framgår hur omfattningen av sekretessen för arbetsförmedling och anställningsfrämjande åtgärder i nuvarande 28 kap. 12 § OSL ska tolkas. Enligt rättsfallet (RÅ 1996 ref. 79) ska arbetsförmedling och anställningsfrämjandeåtgärder omfatta inte bara uppgifter om arbetsgivare som söker arbetskraft genom den offentliga arbetsförmedlingen, dvs. sådant som normalt anses falla inom begreppet ärende om arbetsförmedling. Den ska inte heller bara gälla sådana uppgifter som ges in till eller finns hos arbetsmarknadsmyndigheterna med anledning av tillämpningen av lagen om anställningsfrämjande åtgärder – t.ex. varsel om driftinskränkningar – utan den gäller över huvud taget alla ärenden som har anknytning till arbetsmarknadspolitiska åtgärder vilka syftar till att främja anställningar och sysselsättning. Rekryteringsstöd enligt förordningen (1986:414) om rekryteringsstöd och lönebidrag enligt förordningen (1991:333) om lönebidrag ansågs vara sådana anställningsfrämjande åtgärder. Andra sådana åtgärder ansågs vara starta eget-bidrag enligt förordningen (1984:523) om bidrag till arbetslösa m.fl. som startar egen näringsverksamhet och medflyttandebidrag enligt 11–14 §§ förordningen (1994:7) om flyttbidrag. De uppgifter som det här var fråga om rör främst med vilka belopp och under vilken tid, som en arbetsgivare får statsbidrag för löner eller liknande till anställda som rekryteras genom den offentliga arbetsförmedlingen. Domstolen ansåg att uppgifter om rekryteringsstöd, lönebidrag eller annat arbetsmarknadspolitiskt stöd var hänförliga till det berörda bolagets affärs- och driftförhållanden.

I ett senare avgörande (HFD 2015 ref. 11) ansåg domstolen att sekretessbestämmelsen i 28 kap. 12 § OSL även är tillämplig på uppgift hos Arbetsförmedlingen om anordnare av sysselsättning i jobb- och utvecklingsgarantins fas tre. Uppgiften ansågs röra anordnarens affärs- eller driftförhållanden när sysselsättningen sker i affärsverksamhet hos denne.

Behov av anpassningar till den arbetsmarknadspolitiska verksamheten

Arbetsmarknadspolitiken kännetecknas av en ständigt pågående utveckling, där olika insatser införs, förändras eller avvecklas utifrån förändrade behov hos de arbetssökande och på arbetsmarknaden. Sedan de nuvarande sekretessbestämmelserna infördes har den arbetsmarknadspolitiska verksamheten genomgått omfattande förändringar. Till exempel har begreppet arbetsvård utmönstrats och det finns inte längre någon antagningsprocess för antagning till arbetsmarknadsutbildning. I sekretessbestämmelserna används även begreppet ärende om arbetsförmedling, även om delar av dagens verksamhet utgörs av sådan service till arbetssökande och arbetsgivare som kan ligga närmare faktiskt handlande än ärendehantering enligt förvaltningslagen (2017:900).

I lagen (2000:625) om den arbetsmarknadspolitiska verksamheten finns övergripande bestämmelser om den arbetsmarknadspolitiska verksamheten. I 1 § anges det att verksamheten består av arbetsmarknadspolitiska program och andra insatser samt att programmen och insatserna hanteras av Arbetsförmedlingen om inte något annat föreskrivs. De närmare formerna för den arbetsmarknadspolitiska verksamheten framgår av 5 § förordningen (2000:628) om den arbetsmarknadspolitiska verksamheten. Enligt den bestämmelsen bedrivs den arbetsmarknadspolitiska verksamheten i form av platsförmedling, vägledning, arbetsmarknadspolitiska program, arbetsplatsintroduktion, arbetslivsinriktad rehabilitering, och verksamhet för unga med funktionshinder. Verksamheten omfattar också frågor om vissa anställningsfrämjande åtgärder, arbetstillstånd och arbetslöshetsförsäkringen.

Betydande delar av den arbetsmarknadspolitiska verksamheten utgörs i dag av myndighetsutövning, t.ex. genom handläggning och beslut om anvisning av enskild till arbetsmarknadspolitiskt program, om olika former av ekonomiskt stöd, bidrag eller ersättning för kostnader till bl.a. arbetsgivare, anordnare, arbetssökande eller annan samt om sanktioner i form av varning och avstängning från rätt till ersättning för deltagare i arbetsmarknadspolitiska insatser som missköter sig. Det är Arbetsförmedlingen som beslutar i de flesta ärendena inom den arbetsmarknadspolitiska verksamheten. Försäkringskassan beslutar om ersättning till enskilda som deltar i arbetsmarknadspolitiska program.

Även utförandet av de arbetsmarknadspolitiska insatserna har förändrats. Sedan mitten av 1980-talet upphandlas arbetsmarknadsutbildningar och sedan 2007 används kompletterande aktörer för att få arbetssökande i arbete. Till följd av införandet av förmedlingsinsatser kommer Arbetsförmedlingen att ha ett ökat behov av att kunna lämna uppgifter om enskilda till leverantörer som utför arbetsmarknadspolitiska insatser på uppdrag av Arbetsförmedlingen. Det gäller både uppgifter om personliga förhållanden och uppgifter om enskilda affärs- eller driftförhållanden.

Förändringar i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten sedan nuvarande lagstiftning infördes, reformeringen av Arbetsförmedlingen och den ständigt pågående utvecklingen inom arbetsmarknadspolitiken innebär att det finns ett behov av anpassning av nuvarande sekretessbestämmelser.

Sekretess ska gälla för hela den arbetsmarknadspolitiska verksamheten

Den arbetsmarknadspolitiska verksamheten har utvecklats väsentligt sedan nuvarande sekretessbestämmelser på området kom till. Som framgår ovan bedrivs verksamheten i dag i form av platsförmedling, vägledning, arbetsmarknadspolitiska program, arbetsplatsintroduktion, arbetslivsinriktad rehabilitering och verksamhet för unga med funktionshinder. Verksamheten omfattar också frågor om vissa anställningsfrämjande åtgärder, arbetstillstånd och arbetslöshetsförsäkringen. Även om syftet med verksamheten i stor utsträckning är detsamma som när de nuvarande sekretessbestämmelserna kom till, har det tillkommit nya insatser samtidigt som vissa har försvunnit. Förutom att insatserna har förändrats har Arbetsförmedlingens arbete med de arbetssökande också utvecklats bl.a. genom att myndigheten ska upprätta en individuell handlingsplan där den arbetssökandes skyldigheter, planerade aktiviteter och arbetssökandets inriktning ska framgå. För att följa upp den individuella handlingsplanen ska den som är arbetslös regelbundet i en aktivitetsrapport redovisa vilka åtgärder han eller hon har vidtagit för att ta sig ur sin arbetslöshet. I flera olika typer av ärenden lämnar enskilda därmed uppgifter för att få hjälp och stöd i sitt arbetssökande. Det kan handla om uppgifter som lämnas vid arbetslöshet när en enskild skriver in sig som arbetssökande hos Arbets-

förmedlingen, i planeringssamtal och vid upprättande av individuella handlingsplaner, vid aktivitetsrapportering och vid Arbetsförmedlingens handläggning av ärenden om anvisning till ett arbetsmarknadspolitiskt program. Arbetsförmedlingen förfogar över de arbetsmarknadspolitiska insatserna genom att fatta beslut för enskilda personer utifrån vad som är arbetsmarknadspolitiskt motiverat. Myndigheten beslutar även om olika typer av subventionerade anställningar och andra bidrag till arbetsgivare där uppgifter om enskilda kan förekomma. Det innebär att Arbetsförmedlingen i sin ärendehandläggning behandlar potentiellt känsliga uppgifter för ett stort antal individer och i många olika ärendetyper. Arbetsförmedlingen hanterar bl.a. uppgifter om enskilds hälsa eller funktionsnedsättning, arbetslivserfarenhet, utbildningsbakgrund och familjeförhållanden. Sådana uppgifter kan vara integritetskänsliga. Det finns dock inte någon sekretessreglering som är generellt tillämplig på alla individärenden inom den arbetsmarknadspolitiska verksamheten. De sekretessbestämmelser som redogörs för ovan avser i stället vissa särskilt angivna typer av ärenden, dvs. ärenden om arbetsförmedling, yrkesvägledning, arbetsvård, antagning till arbetsmarknadsutbildning, eller hjälp och stöd vid arbetslöshet eller andra åtgärder i anställningsfrämjande syfte eller för att främja en enskilds anpassning till arbetslivet. Det behöver säkerställas att det finns ett skydd för de uppgifter som enskilda lämnar i alla typer av ärenden inom den arbetsmarknadspolitiska verksamheten om sina personliga förhållanden.

Liksom i dag kommer Arbetsförmedlingen i den reformerade arbetsmarknadspolitiska verksamheten att kunna tillhandahålla olika former av stöd eller bidrag till arbetsgivare, t.ex. subventionerande anställningar samt ekonomiska bidrag för hjälpmedel, anpassningar och stöd för medarbetare med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga. Arbetsgivare kommer också att kunna vara anordnare och ta emot arbetssökande för arbetspraktik eller arbetsutbildning. Arbetsgivare kommer därmed att behöva lämna uppgifter till Arbetsförmedlingen för att myndigheten ska kunna pröva om förutsättningarna är uppfyllda för t.ex. en subventionerad anställning. Även enskilda personer som är anmälda som arbetssökande kan behöva lämna uppgifter om affärs- och driftförhållanden som hänför sig till t.ex. en enskild firma, bl.a. för att bedöma behovet av insatser eller för att bestämma inriktningen på den enskildes arbets-

sökande. Leverantörer av arbetsmarknadspolitiska insatser och utbildningar behöver också lämna uppgifter om sina affärs- och driftförhållanden, inför ingående av avtal och under utförandet av tjänsten eller utbildningen. Det innebär att Arbetsförmedlingen, i sin ärendehandläggning, behandlar potentiellt känsliga uppgifter om företag och arbetsgivare i många olika ärendetyper. Arbetsförmedlingen hanterar bl.a. uppgifter om företags organisationsnummer, om företags kontaktpersoner och kontaktuppgifter för dessa, om lönekostnader för anställda, om företags verksamhet, samt för leverantörer av insatser eller utbildningar även uppgifter om avtal, utförande verksamheter och tjänsteutbud. Inte heller för enskilda affärs- eller driftförhållanden finns det någon sekretessreglering som är generellt tillämplig på alla ärenden inom den arbetsmarknadspolitiska verksamheten. De sekretessbestämmelser som finns gäller i stället ärende om arbetsförmedling och ärende enligt lagstiftningen om anställningsfrämjande åtgärder. Det behöver säkerställas att det finns ett skydd för de uppgifter som enskilda lämnar i alla typer av ärenden inom den arbetsmarknadspolitiska verksamheten om affärs- eller driftförhållanden på samma sätt som för personliga förhållanden. Detta stämmer väl överens med den praxis som har utvecklats på området.

För att säkerställa ett sekretesskydd för uppgifter om både enskilda personliga förhållanden och om enskilda affärs- eller driftförhållanden inom den arbetsmarknadspolitiska verksamheten bör det uttryckligen framgå att sekretess ska gälla för sådana uppgifter inom den arbetsmarknadspolitiska verksamheten. Vad den arbetsmarknadspolitiska verksamheten omfattar framgår bl.a. av lagen om den arbetsmarknadspolitiska verksamheten och förordningen om den arbetsmarknadspolitiska verksamheten. Även ärenden enligt lagen om vissa anställningsfrämjande åtgärder och ärenden enligt förordningen (2017:819) om ersättning till deltagare i arbetsmarknadspolitiska insatser är en del av den arbetsmarknadspolitiska verksamheten.

Sekretessbestämmelsen bör inte begränsas till en viss myndighet även om det i huvudsak är Arbetsförmedlingen som fattar beslut i ärenden inom den arbetsmarknadspolitiska verksamheten.

Offentlighet ska vara huvudregel

Utgångspunkten vid utformningen av en ny sekretessbestämmelse är att det inte ska gälla mer sekretess än vad som är oundgängligen nödvändigt för att skydda det intresse som har föranlett bestämmelsen. Av detta skäl är de flesta sekretessbestämmelser försedda med skaderekvisit (prop. 1979/80:2 Del A s. 78 f.). En grundläggande princip vid bedömningen av om en ny sekretessreglering ska införas är att behovet av och styrkan i den inte kan bestämmas enbart med hänsyn till sekretessintresset. Behovet av sekretess måste i varje sammanhang vägas mot intresset av insyn i myndigheternas verksamhet.

De nuvarande bestämmelserna i 28 kap. 11 och 12 §§ OSL har ett omvänt skaderekvisit för uppgifter om en enskilds ekonomiska förhållanden och affärs- eller driftförhållanden, dvs. en presumtion för att uppgifter inte kan lämnas ut. Det omvända skaderekvisitet valdes efter en avvägning mellan offentlighetsintresset och behovet av sekretesskydd för uppgifterna. Den huvudsakliga motiveringen var att sekretess i ärenden om arbetsförmedling i huvudsak var att betrakta som en förtroendese sekretess och att det inte fanns något insynsintresse i dessa ärenden. Det anfördes vidare att även om det fanns inslag av myndighetsutövning i arbetsfrämjande åtgärder fanns det inte tillräckligt starka skäl att ha två olika sekretessnivåer (prop. 1979/80:2 del A s. 226).

Den arbetsmarknadspolitiska verksamheten har utvecklats sedan de nu gällande sekretessbestämmelserna kom till. En stor del av den verksamhet som rör traditionell arbetsförmedling och vägledning erbjuds i dag via digitala självservicejänster, såsom möjligheten för arbetssökande och arbetsgivare att skapa en profil för att bli hittad av arbetsgivare eller söka efter personal. I denna del av verksamheten kan insynsintresset fortfarande anses vara litet. Det skulle tala för att ha kvar ett starkare sekretesskydd, dvs. med ett omvänt skaderekvisit. Å andra sidan har den arbetsmarknadspolitiska verksamheten utvecklats till att innehålla myndighetsutövning i stor utsträckning. Förutom beslut om olika typer av arbetsmarknadspolitiska insatser kan även den s.k. traditionella arbetsförmedlingen ha inslag av myndighetsutövning. Arbetsförmedlingen kan t.ex. anvisa en enskild att söka ett lämpligt arbete under hot om indragen ersättning. Detta skulle då tala för ett sekretesskydd med offentlig-

het som huvudregel, dvs. en sekretessbestämmelse med ett rakt skaderekvisit för enskildas personliga förhållanden.

Det kan konstateras att många av de typer av uppgifter som hanteras av Arbetsförmedlingen även förekommer i ärenden hos Försäkringskassan, t.ex. uppgifter om hälsa och bedömningar av enskildas arbetsförmåga. Det finns även stora likheter i myndigheternas handläggning av ärenden, t.ex. att ärenden utmynnar i någon form av beslut för den enskilde. Det är därför rimligt att de överväganden som har gjorts av insynsintresset inom socialförsäkringen i huvudsak kan vara tillämpliga även för uppgifter som hanteras hos Arbetsförmedlingen. Den reglering som gäller för motsvarande uppgifter hos Försäkringskassan, dvs. bestämmelserna 28 kap. 1 § OSL, bör därmed kunna vara utgångspunkten för en sekretessreglering för uppgifter om enskilds personliga förhållanden som hanteras i ärenden inom den arbetsmarknadspolitiska verksamheten. Sammantaget finns det starka skäl att ändra den nuvarande sekretessbestämmelsen för enskilds personliga förhållanden från ett omvänt till ett rakt skaderekvisit, dvs. till offentlighet som huvudregel.

Den arbetsmarknadspolitiska verksamheten är som huvudregel avgiftsfri för arbetssökande och arbetsgivare. Verksamheten finansieras genom anslag som tilldelas myndigheterna genom statens budget. En betydande del av verksamhetens budget går till subventionerade anställningar och andra ekonomiska stöd till arbetsgivare. I den reformerade verksamheten kommer dessutom arbetsmarknadspolitiska insatser i betydligt större omfattning att utföras av leverantörer. Att verksamheten finansieras med skattemedel talar för att det finns ett starkt intresse för media och allmänheten att kunna granska verksamheten. Intresset av insyn i ärenden om enskilds affärs- eller driftförhållanden inom den arbetsmarknadspolitiska verksamheten kan därför anses vara betydligt större i dag än då den nuvarande sekretessbestämmelsen kom till. Liksom för personliga förhållanden finns det starka skäl att ändra den nuvarande sekretessbestämmelsen för enskilds affärs- eller driftförhållanden från ett omvänt till ett rakt skaderekvisit, dvs. till offentlighet som huvudregel.

Sammanfattningsvis bör sekretessen gälla i ärenden inom den arbetsmarknadspolitiska verksamheten för uppgifter både om enskilds personliga förhållanden och om affärs- eller driftförhållanden, om det kan antas att den enskilde eller någon närstående

till denne lider men om uppgiften röjs, dvs. med presumtion för offentlighet. För tydlighetens skull bör, liksom i dag, sekretess för personliga förhållanden och sekretess för affärs- eller driftförhållanden regleras i två separata paragrafer.

En presumtion för offentlighet utesluter emellertid inte att sekretess allttjämt kan gälla för vissa typer av uppgifter. Presumtionen för offentlighet kan alltså brytas om uppgiften som sådan är av den arten att ett utlämnande typiskt sett kan vara ägnat att medföra skada för det intresse som ska skyddas genom bestämmelsen. Bestämmelsen syftar till att skydda enskildas personliga förhållanden, vilket t.ex. innebär att en uppgift om sjukdom är av sådan art att sekretess regelmässigt gäller för uppgiften (prop. 1979/80:2 del A s. 80 f och 190). Även andra typer av uppgifter, t.ex. att en arbetsökande är intagen på en kriminalvårdsanstalt eller har någon form av funktionsnedsättning, kan vara av sådan art att de omfattas av sekretess.

Sekretesstidens längd

Sekretesstidens längd varierar normalt beroende på vilket skyddsintresse som har föranlett sekretessen. När det gäller skyddet för enskildas personliga förhållanden är sekretesstiden i regel begränsad till 50 eller 70 år. Den längre sekretesstiden har ofta motiverats med att sekretessen som utgångspunkt bör gälla under större delen av den enskildes livstid. När det gäller sekretess för affärs- eller driftförhållanden är sekretesstiden i regel begränsad till 20 år.

Enligt den nuvarande ordningen gäller sekretess under högst 50 år för uppgift om enskilds personliga förhållanden inom den arbetsmarknadspolitiska verksamheten (28 kap. 11 § OSL). För uppgifter om en enskilds personliga förhållanden i ärenden inom socialförsäkringen gäller sekretessen i högst 70 år (28 kap. 1 § femte stycket OSL). Den längre tiden har bl.a. motiverats med att enskilda kan förekomma i ärenden inom socialförsäkringen redan i tjuugoårsåldern. Den nu föreslagna sekretessen avser integritetskänsliga uppgifter om enskilda personers deltagande i arbetsmarknadspolitiska insatser och ersättning som är kopplad till sådant deltagande. När det gäller sekretessens begränsning i tid bör det noteras att enskilda kan få arbetsmarknadspolitiska insatser redan i tjuugoårsåldern. En

sekretess under högst 50 år är därmed för kort tid för att skydda uppgifterna under flertalet av arbetssökandes livslängd. En sekretesstid om 70 år för enskilda personliga förhållanden får därför anses vara väl avvägd.

Den sekretesstid som i dag gäller för uppgifter om enskilda affärs- eller driftförhållanden enligt 28 kap. 12 § OSL får anses väl avvägd och bör därför gälla även i fortsättningen.

De särskilda sekretessbestämmelserna för uppgifter om vissa nyanlända invandrare tas bort

Det finns särskilda bestämmelser för sekretess avseende uppgifter för nyanlända invandrare som deltar i etableringsinsatser och får ersättning för deltagandet i sådana insatser. Målgruppen för dessa insatser är nyanlända flyktingar och andra skyddsbehövande samt deras anhöriga, i fortsättningen vissa nyanlända invandrare. Denna ordning har gällt sedan slutet av 2010, då mottagandet av vissa nyanlända invandrare reformerades genom den s.k. etableringsreformen (prop. 2009/10:60, bet. 2009/10:AU7, rskr. 2009/10:208). Reformen innebar att staten tog över det samordnande ansvaret från kommunerna för introduktionen för målgruppen. Staten tog också över ansvaret för individernas försörjning under introduktionstiden.

I förarbeten till den nuvarande sekretessbestämmelsen i 28 kap. 12 a § OSL hänvisades det till att samma sekretesskydd, dvs. med ett omvänt skaderekvisit, som gäller i ärenden om introduktionsersättning inom socialtjänsten, bör gälla även i ärenden om etableringsinsatser och ersättning för deltagande i sådana insatser. De uppgifter som det kan vara fråga om ansågs vara av lika ömtålig art och förtjäna samma sekretesskydd som de uppgifter som lämnas i ärenden om socialbidrag. Exempelvis kan det förekomma uppgifter om på vilken grund den nyanlända invandraren har beviljats uppehållstillstånd, familjeförhållanden, utbildning, arbetslivserfarenhet och hälsa (prop. 2009/10:60 s. 124 ff.).

Under 2017 harmoniserades regelverket för etableringsinsatser med det regelverk som gäller för övriga arbetssökande (se prop. 2016/17:175, bet. 2016/17:AU15, rskr. 2016/17:340). Harmoniseringen innebär bl.a. att vissa nyanlända invandrare numera anvisas till det arbetsmarknadspolitiska programmet etableringsprogrammet. Inom etableringsprogrammet kan den enskilda ta del

av olika insatser som syftar till att påskynda etableringen i arbets- och samhällslivet, bl.a. arbetsmarknadspolitiska insatser enligt 5 § förordningen om den arbetsmarknadspolitiska verksamheten.

Den föreslagna sekretessbestämmelsen för enskilda personliga förhållanden ovan omfattar alla typer av ärenden inom den arbetsmarknadspolitiska verksamheten. Ärenden om etableringsinsatser och ersättning för sådana insatser är en del av den arbetsmarknadspolitiska verksamheten. Det innebär att bestämmelsen även omfattar sådana uppgifter som kan förekomma i ärenden om etableringsinsatser och ersättning för sådana insatser. Den nuvarande sekretessbestämmelsen i 28 kap. 12 a § OSL omfattar bara uppgifter om vissa nyanlända invandrare som deltar i etableringsinsatser och uppgifter om ersättning för sådant deltagande. Andra nyanlända invandrare omfattas i stället av samma sekretesskydd som gäller för övriga arbetssökande inom den arbetsmarknadspolitiska verksamheten enligt 28 kap. 11 § OSL. Det sistnämnda gäller även för enskilda som efter tiden med etableringsinsatser behöver fortsatt arbetsmarknadspolitiskt stöd. Frågan är om det finns skäl att ha ett starkare sekretesskydd för uppgifter om vissa nyanlända invandrare än för övriga arbetssökande och om det därför bör finnas särskilda bestämmelser om detta.

Den myndighetsutövning som förekommer i ärenden som rör enskilda generellt inom den arbetsmarknadspolitiska verksamheten, förekommer även i ärenden som rör vissa nyanlända invandrare. Vissa nyanlända invandrare kan liksom övriga arbetssökande ta del av arbetsmarknadspolitiska insatser som utförs av leverantörer, såsom exempelvis förberedande utbildning eller förmedlingsinsatser. På motsvarande sätt kan även vissa nyanlända invandrare anställas med någon form av subvention eller ekonomiskt stöd till arbetsgivaren, t.ex. i form av nystartsjobb. Det finns sammantaget samma starka insynsintresse i den verksamhet som bedrivs för vissa nyanlända invandrare som för övriga arbetssökande.

Behovet av sekretesskydd för de uppgifter som förekommer i ärenden om etableringsinsatser och om ersättning för sådana insatser kan antas vara i stort sett detsamma som för de uppgifter som förekommer i ärenden som rör övriga arbetssökande. De uppgifter som behöver skyddas utgörs främst av känsliga uppgifter om den enskildes hälsa, utbildningsbakgrund och arbetslivserfarenhet på samma sätt som för andra arbetssökande i den arbetsmarknads-

politiska verksamheten. En skillnad mellan vissa nyanlända invandrare och övriga arbetssökande är dock att det kan förekomma uppgifter om på vilken grund en enskild har beviljats uppehållstillstånd, vilket typiskt sett är en uppgift som kan behöva omfattas av ett sekretesskydd, och om nationalitet.

Det ska i detta sammanhang nämnas att uppgifter som rör en utlänning omfattas av ett sekretesskydd också enligt 21 kap. 5 § OSL, som gäller oavsett i vilket sammanhang uppgiften förekommer. För sekretessen enligt denna bestämmelse gäller ett rakt skaderekvisit, dvs. presumtion för offentlighet. Det särskilda sekretesskyddet för utlänningar syftar till att förhindra att röjande av uppgift om utlänning leder till skada som just hänger samman med den enskildas särskilda förhållanden som utlänning. Typexemplet är att röjande av uppgifter om politisk flykting här i landet leder till repressalier mot flyktingen eller anhöriga i hemlandet. Skadan kan också ha sin upprinnelse i motsättningar mellan olika invandrargrupper. (prop. 1979/80:2 Del A s 209)

Ett rakt skaderekvisit innebär en presumtion för offentlighet, men uppgifter som typiskt sett är ägnade att medföra skada för det intresse de skyddar om de lämnas ut, t.ex. uppgifter om enskildas hälsa, omfattas normalt av sekretess (prop. 1979/80:2, Del A s. 80 f.). Ett rakt skaderekvisit för uppgifter i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten innebär att känsliga uppgifter både om nyanlända invandrare som deltar i etableringsinsatser och övriga arbetssökande omfattas av ett sekretesskydd. Det innebär att samma skaderekvisit ska tillämpas vid sekretessbedömningen enligt den föreslagna sekretessbestämmelsen som enligt det särskilda sekretesskyddet för utlänningar enligt 21 kap. 5 § OSL.

Mot bakgrund av det ovan anförda finns det sammantaget inte behov av en särreglering för den sekretess som ska gälla för uppgifter om nyanlända invandrare som deltar i etableringsinsatser eller får ersättning för deltagandet i sådana insatser, vilka därmed omfattas av samma sekretessbestämmelser som föreslås ska gälla i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten i övrigt. Bestämmelsen i 28 kap. 12 a § OSL bör därför upphöra att gälla.

Bestämmelsen som inskränker rätten att meddela och offentliggöra uppgifter om vissa nyanlända invandrare tas bort

Rätten för var och en enligt 1 kap. 1 och 7 §§ TF och 1 kap. 1 och 10 §§ YGL att dels lämna uppgifter för publicering i de medier som de båda grundlagarna omfattar, dels offentliggöra uppgifter har vissa begränsningar. Viss tystnadsplikt som har företräde framför meddelarfriheten anges i TF och YGL. I övrigt finns de tystnadsplikter som har företräde framför rätten att meddela och offentliggöra uppgifter angivna i OSL (se 13 kap, slutet av varje kapitel i lagens fjärde-sjätte avdelningar samt sjunde avdelningen). Grundprincipen är att undantag från rätten att meddela och offentliggöra uppgifter ska införas bara om starka skäl talar för det. Omständigheten att en sekretessbestämmelse är absolut talar i sig för att det finns större anledning att överväga ett sådant undantag än i andra fall. Det motsatta förhållandet gäller om sekretessbestämmelsen är försedd med ett rakt skaderekvisit (jfr prop. 1979/80:2 Del A s. 111 f.).

Sekretess inom det arbetsmarknadspolitiska området regleras i huvudsak i 28 kap. 11–12 a §§ OSL. Med undantag för uppgifter om enskilda personliga förhållanden i ärenden om etableringsinsatser och ersättning för deltagande i sådana insatser gäller meddelarfrihet inom det arbetsmarknadspolitiska området (se 28 kap. 17 § OSL). I förarbetena till bestämmelsen om att inskränka rätten att meddela och offentliggöra uppgifter för uppgifter om enskilda personliga förhållanden i ärenden om etableringsinsatser angavs det att det inte fanns skäl att ha en annan ordning än den som gällde enligt den numera upphävda bestämmelsen i 26 kap. 1 § fjärde stycket 2 OSL avseende ärenden om introduktionsersättning för flyktingar och vissa andra utlänningar. Ärenden om introduktionsersättning omfattades av ett omvänt skaderekvisit och en inskränkning i rätten att meddela och offentliggöra uppgifter för uppgift om enskilda personliga förhållanden i sådana ärenden. Eftersom den föreslagna bestämmelsen i 28 kap. 12 a § OSL hade ett omvänt skaderekvisit gjordes således bedömningen att även meddelarfriheten kunde inskränkas på samma sätt som för ärenden om introduktionsersättning.

Frågan är om det finns starka skäl för undantag från rätten att meddela och offentliggöra uppgifter för just uppgifter om vissa nyanlända invandras personliga förhållanden inom den arbets-

marknadspolitiska verksamheten. Som framgår ovan är bedömningen att sekretessen inom den arbetsmarknadspolitiska verksamheten så långt som möjligt bör hållas ihop och vara enhetlig. Även om det kan övervägas att ha olika sekretesskydd för olika ärendetyper, t.ex. mellan å ena sidan rena arbetsförmedlande tjänster och å andra sidan insatser som innebär myndighetsutövning, är skillnaderna i behov av sekretesskydd mellan olika ärendetyper i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten inte tillräckligt påtagliga för att göra en sådan skillnad. Skillnaderna är inte heller så påtagliga att det är motiverat att göra en skillnad mellan uppgifter som rör nyanlända invandrare som tar del av etableringsinsatser och övriga arbetssökande. Bedömningen är att insynsintresset i Arbetsförmedlingens arbetsmarknadspolitiska verksamhet, både när det gäller nyanlända invandrare och övriga arbetssökande, klart överväger den enskilde personens intresse av att få vissa uppgifter skyddade. Behovet av insyn tar särskilt sikte på att myndigheten i stor utsträckning ägnar sig åt myndighetsutövning, dvs. beslutar om enskildas insatser och att leverantörer som huvudregel är utförare av flertalet beslutade insatser.

Det föreslås här att ett rakt skaderekvisit ska gälla för uppgifter i alla ärenden inom den arbetsmarknadspolitiska verksamheten, på grund av det starka intresset för insyn. I konsekvens med detta bör därför inte heller rätten att meddela och offentliggöra uppgifter inskränkas när det gäller uppgift om enskilds personliga förhållanden i sådana ärenden. En ändring med denna innebörd bör därför göras i 28 kap. 17 § OSL. Det ska påpekas att skyddet mot att utlänningar utsätts för sådana övergrepp eller sådant allvarligt men som hänger samman med hans eller hennes särskilda förhållanden som utlänning, kommer att finnas kvar genom bestämmelserna i 21 kap. 5 och 8 §§ OSL. Dessa typer av uppgifter omfattas både av sekretess och en inskränkning av rätten att meddela och offentliggöra uppgifter om enskilds personliga förhållanden.

Bestämmelser som bör behållas

Enligt nuvarande ordning gäller sekretessen inte för beslut i ärende som rör personliga förhållanden (se 28 kap. 11 § andra stycket OSL). Däremot gäller sekretess för beslut i ärende som rör affärs- eller

driftförhållanden, bortsett från beslut om stöd i ärende enligt lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete eller föreskrifter som har meddelats i anslutning till den lagen (se 28 kap. 12 § andra stycket OSL). Även om ett rakt skaderekvisit, som föreslås ovan, generellt innebär en ökad insyn i ärenden inom den arbetsmarknadspolitiska verksamheten är bedömningen att den ordning som gäller i dag avseende sekretess för beslut bör bestå.

Av nuvarande ordning följer vidare att de sekretessregler som följer av 28 kap. 1–3 och 6 §§ OSL gäller i ärende hos Försäkringskassan eller domstol i stället för 28 kap. 11 § första och andra styckena (se 28 kap. 11 § tredje stycket OSL). Även i den delen bör den ordning som gäller i dag bestå.

4.2.2 En särskild sekretessbrytande bestämmelse införs för Arbetsförmedlingen

Förslag: Sekretessen i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten ska inte hindra att uppgift lämnas till en leverantör som utför arbetsmarknadspolitiska insatser på uppdrag av Arbetsförmedlingen, om det är nödvändigt för att leverantören ska kunna fullgöra sitt uppdrag.

Skälen för förslaget

Leverantörer behöver uppgifter från Arbetsförmedlingen

I den reformerade verksamheten kommer leverantörer i större utsträckning än i dag att utföra arbetsmarknadspolitiska insatser på uppdrag av Arbetsförmedlingen. Leverantören behöver ha tillgång till vissa uppgifter om den ska ta del av insatsen, för att kunna fullgöra sitt uppdrag på ett effektivt sätt. Flera uppgifter kommer leverantören att kunna få direkt från den enskilde själv. Vissa uppgifter behöver emellertid med nödvändighet komma direkt från Arbetsförmedlingen, bl.a. uppgifter om att den enskilde har anvisats till en viss insats hos leverantören. Leverantören behöver vidare få tillgång till nödvändiga person- och kontaktuppgifter. Leverantören har även sannolikt behov av att få del av uppgifter i den individuella handlingsplan som Arbetsförmedlingen har upprättat för den

enskilde. Det kan handla om uppgifter om hans eller hennes förutsättningar att delta i insatsen hos leverantören, uppgifter om utbildningsbakgrund och yrkeserfarenhet samt uppgifter om behov av vissa arbetshjälpmedel. Det kan även handla om uppgifter om de skyldigheter som gäller för den enskilde, t.ex. att aktivt söka arbeten eller att delta i den anvisade insatsen. Om han eller hon kommer att delta i andra insatser hos andra aktörer kan leverantören behöva få kännedom även om detta. Arbetsförmedlingen kan t.ex. behöva lämna uppgifter om att en arbetsgivare får eller har fått stöd kopplat till den enskilde i form av en arbetspraktik eller en subventionerad anställning.

Den sekretess som gäller i dag och kommer att gälla enligt de föreslagna bestämmelserna i 28 kap. 11 och 12 §§ OSL hindrar Arbetsförmedlingen från att lämna ut alla nödvändiga uppgifter till en leverantör. Arbetsförmedlingen och leverantören måste därför förlita sig på samtycke från den enskilde för att uppgifter som omfattas av sekretess ska kunna lämnas ut till leverantören med stöd av 10 kap. 1 § och 12 kap. OSL. Leverantörerna behöver uppgifter för att snabbt kunna påbörja sin insats och för att undvika ett dubbelarbete. Leverantörer behöver i vissa fall fördjupa och komplettera den kartläggning som redan är gjord hos Arbetsförmedlingen i syfte att kunna göra en individuellt anpassad planering för den enskilde. Ett nekat medgivande från honom eller henne kan leda till att leverantören får ett bristande underlag. Detta påverkar insatsens effektivitet negativt, vilket i förlängningen kan riskera att förlänga den enskildes tid i arbetslöshet. Att behöva lämna samma uppgifter flera gånger medför dessutom en onödig börda och kan skapa onödiga ledtider. Samhällets intresse av att arbetsmarknadspolitiska insatser blir så effektiva som möjligt får anses väga över den enskildes intresse av att själv besluta över vilka uppgifter som ska lämnas till leverantören. En sekretessbrytande bestämmelse bör mot denna bakgrund införas som möjliggör att uppgifter, utan hinder av den sekretess som nu föreslås gälla inom den arbetsmarknadspolitiska verksamheten, kan lämnas till en leverantör som utför arbetsmarknadspolitiska insatser på uppdrag av Arbetsförmedlingen, om uppgiften behövs där för att leverantören ska kunna fullgöra sitt uppdrag.

Arbetsförmedlingen bedömer vilka uppgifter som ska lämnas ut

Den föreslagna bestämmelsen ger Arbetsförmedlingen en möjlighet att lämna ut de uppgifter som bedöms som nödvändiga för att leverantören ska kunna fullgöra sitt uppdrag. Vilka uppgifter som kan vara nödvändiga för att leverantören ska kunna fullgöra sitt uppdrag är beroende av vilken typ av insats denne ska utföra, den enskildes förutsättningar och inriktningen för jobbsökandet.

Mot den bakgrunden, och med hänsyn till att ett syfte med reformen är att leverantörerna av förmedlingsinsatser ska kunna utveckla metoder och arbetssätt i syfte att förbättra sina resultat, är det svårt att i bestämmelsen närmare specificera vilka uppgifter som kan behöva lämnas till leverantören. Detta måste därför kontinuerligt vara föremål för utveckling.

Det är Arbetsförmedlingen, inte leverantören, som måste göra en bedömning av vilka uppgifter som är nödvändiga för att leverantören ska kunna fullgöra sitt uppdrag i det enskilda fallet. Under själva anskaffningsförfarandet specificerar Arbetsförmedlingen vilket behov som tjänsten ska fylla och är den part som bäst kan bedöma vilka uppgifter som verkligen är nödvändiga för att tillgodose detta behov. Det är t.ex. inte uteslutet att en leverantör som vid sidan av sitt uppdrag hos Arbetsförmedlingen driver någon annan typ av verksamhet kan ha ett intresse av att få del av fler uppgifter än vad som är nödvändigt för utförandet av uppdraget. Från lika-behandlingssynpunkt är det också viktigt att det är Arbetsförmedlingen som bedömer vilket behov av uppgifter som finns, så att olika leverantörer som tillhandahåller samma tjänst får tillgång till samma typ av information.

Arbetsförmedlingen behöver säkerställa den enskildes integritetsskydd. Det kan göras genom tydliga instruktioner till myndighetens handläggare. Det går även att utforma rutiner eller systemstöd för utlämnandet, t.ex. genom att specificera vilka typer av uppgifter som utförandet av en specifik tjänst generellt kräver och vad som kan påverka bedömningen av vad som får lämnas ut. En sådan lösning kan även effektivisera utlämnandet och underlätta för handläggaren som ansvarar för utlämnandet i det enskilda fallet.

4.3 Tystnadsplikt hos leverantörer och underleverantörer

Förslag: Den som på grund av anställning eller på något annat sätt deltar eller har deltagit i en leverantörs verksamhet att utföra arbetsmarknadspolitiska insatser på uppdrag av Arbetsförmedlingen ska inte obehörigen få röja vad han eller hon då har fått veta om enskilds personliga förhållanden eller affärs- eller driftförhållanden. Detsamma ska gälla för den som deltar eller har deltagit i verksamhet hos en underleverantör som medverkar till att fullgöra leverantörens uppdrag. I det allmännas verksamhet tillämpas i stället bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen. Bestämmelsen ska placeras i lagen om den arbetsmarknadspolitiska verksamheten.

Bestämmelsen om tystnadsplikt i lagen om ansvar för etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare tas bort.

Skälen för förslaget

Ökat behov av uppgiftsskydd i ett nytt system med leverantörer som utförare av insatser

För att en leverantör av en arbetsmarknadspolitisk insats ska kunna utforma stödet till den enskilde på ett ändamålsenligt sätt, och därmed skapa bästa möjliga förutsättningar för att han eller hon ska kunna lämna sin arbetslöshet, är det viktigt att leverantören har tillgång till relevant information om den enskildes situation och förutsättningar. Den enskilde själv kommer att ha och kunna lämna viktig information till leverantören, både initialt och löpande under en pågående insats. Även om information normalt sett inte är integritetskänslig kan inte uteslutas att leverantörer får kännedom om integritetskänsliga uppgifter om den enskilde.

Eftersom Arbetsförmedlingen i den reformerade verksamheten kommer att fatta beslut om t.ex. anvisning till en förmedlingsinsats som utförs av en leverantör, kommer även myndigheten att ha viktig information om den enskilde som leverantörer kan ha behov av, t.ex. för planeringen av aktiviteter för den enskilde. Det är därför viktigt att även Arbetsförmedlingen lämnar relevant information om en

enskild till en leverantör som utför arbetsmarknadspolitiska insatser. Som framgår ovan kan det t.ex. handla om uppgifter om att den enskilde har anvisats till en viss insats hos leverantören, den enskildes person- och kontaktuppgifter, uppgifter om den enskildes förutsättningar att delta i insatsen och uppgifter om utbildningsbakgrund och yrkeserfarenhet. Det kan även handla om uppgifter i den individuella handlingsplanen, t.ex. arbetsökandets inriktning och de skyldigheter som gäller för att den enskilde ska ha rätt till aktivitetsstöd eller annan individersättning.

Sannolikt kommer därmed en betydande mängd uppgifter, som finns hos Arbetsförmedlingen, även att hanteras av de leverantörer som utför insatserna. Vid utlämnande av en omfattande uppgiftsmängd kan det vara svårt att bilda sig en uppfattning om huruvida det finns enskilda uppgifter som är förknippade med särskild skaderisk i sekretesshänseende (jfr prop. 1979/80:2 Del A s. 81). Detta kompliceras ytterligare t.ex. då en leverantör anlitar en eller flera underleverantörer som har i uppdrag att bidra till att leverantören uppfyller sina förpliktelser gentemot Arbetsförmedlingen. Myndigheten måste alltså vid anskaffningen även beakta att en eller flera underleverantörer kan komma att ges tillgång till myndighetens uppgifter.

I dag är det vanligt att Arbetsförmedlingen tecknar sekretessförbindelser med leverantörer, i syfte att nå ett högre uppgiftsskydd. En sådan lösning förespråkas också i förarbetena till den tidigare sekretesslagen (1980:100) när det finns behov av tystnadsplikt för andra personkategorier än de som omfattas av en författningsreglerad tystnadsplikt (prop. 1979/80:2 Del A s. 128). En avtalsreglerad tystnadsplikt innebär dock inte att straffansvar för brott mot tystnadsplikten kan uppkomma om tystnadsplikten bryts. Det är inte heller tydligt i vilken utsträckning en avtalsreglerad tystnadsplikt möjliggör utlämnande av annars sekretessbelagda uppgifter till en leverantör. En sekretessförbindelse för en leverantörs medarbetare gäller dessutom endast i förhållande till arbetsgivaren, dvs. leverantören. En medarbetare som bryter mot sitt sekretessåtagande kan drabbas av sanktioner bara om det följer av avtalet, vilket i första hand är en fråga mellan avtalsparterna, dvs. arbetsgivaren och arbetstagaren. De sanktioner som kan komma i fråga är exempelvis skyldighet att betala skadestånd eller uppsägning.

En utgångspunkt bör vara att uppgifter om enskilda så långt som möjligt ska ha samma skydd oavsett om de hanteras av Arbetsförmedlingen själv eller av en leverantör som anlitas av myndigheten. Det är otillfredsställande att uppgifterna i dag har ett sämre skydd hos en leverantör som utför arbetsmarknadspolitiska insatser än hos Arbetsförmedlingen. Det bör därför införas en långsiktigt hållbar reglering som i första hand syftar till att säkerställa ett motsvarande sekretesskydd för uppgifter som hanteras hos en leverantör som för uppgifter som hanteras av Arbetsförmedlingen.

Det införs en lagreglerad tystnadsplikt

Som tidigare har nämnts finns det redan i dag bestämmelser om lagreglerad tystnadsplikt som omfattar vissa delar av den arbetsmarknadspolitiska verksamheten. Sådana bestämmelser finns bl.a. för den som är eller har varit verksam inom en yrkesmässigt bedriven verksamhet för nyanlända invandrare, men även på vissa andra områden. När kommuner och statliga myndigheter utför arbetsmarknadspolitiska insatser gäller sekretess enligt OSL. För privaträttsliga leverantörer som utför arbetsmarknadspolitiska insatser för andra än nyanlända arbetssökande saknas dock motsvarande regler. I den reformerade verksamheten kommer en större andel av de arbetsmarknadspolitiska insatserna att utföras av leverantörer, jämfört med i dag. Det finns därför behov av att säkerställa ett fullgott sekretesskydd för uppgifter som hanteras av leverantörer, oavsett vilka arbetssökande som berörs. Ett sådant sekretesskydd bör så långt möjligt överensstämma med det sekretesskydd som gäller för Arbetsförmedlingen i de fall där insatserna ges i egen regi. Ett sekretesskydd för uppgifter som motsvarar det som gäller för Arbetsförmedlingen kan uppnås genom att en generell straffsanktionerad tystnadsplikt för alla leverantörer införs.

Eftersom tystnadsplikt utgör en begränsning av den grundlagsfästa yttrandefriheten, kan en sådan reglering endast göras i lag. Lagen (2000:625) om den arbetsmarknadspolitiska verksamheten innehåller övergripande bestämmelser om den arbetsmarknadspolitiska verksamheten. Det är därför naturligt att bestämmelser om tystnadsplikt för leverantörer inom den arbetsmarknadspolitiska verksamheten placeras i den lagen.

Även med en lagreglerad tystnadsplikt kommer det fortsatt att vara viktigt att Arbetsförmedlingen vidtar åtgärder för att begränsa en leverantörs åtkomst till information. Det kan exempelvis röra sig om att avtalsreglera behörighetsstyrning. Vidare bör myndigheten alltid överväga om det finns skäl att komplettera med en avtalsreglerad tystnadsplikt för sådana uppgifter som inte omfattas av tystnadsplikten.

Tystnadsplikten ska gälla både hos leverantör och underleverantörer

Den nya bestämmelsen om tystnadsplikt bör omfatta all anskaffning av arbetsmarknadspolitiska insatser från ett företag eller en annan enskild. Vilken civilrättslig verksamhetsform som leverantören i fråga har bör sakna betydelse för bestämmelsens tillämplighet. Det bör inte heller finnas något krav på att ekonomisk ersättning ska lämnas för det uppdrag som utförs för att bestämmelsen ska vara tillämplig, även om det kan antas att sådan ersättning i de flesta fall kommer att lämnas. Det framstår som lämpligt att i bestämmelsen använda begreppet leverantör för att beskriva de företag och enskilda som avses, eftersom denna benämning används för de aktörer som tillhandahåller tjänster inom ramen för ett upphandlingsförfarande (se t.ex. 1 kap. 16 § lagen [2016:1145] om offentlig upphandling, 1 § andra stycket lagen [2008:962] om valfrihetssystem och 1 § lagen [2010:536] om valfrihet hos Arbetsförmedlingen).

En leverantör kan anlita en eller flera underleverantörer som medverkar till att fullgöra leverantörens uppdrag. Underleverantörer kan också finnas i flera led genom att en underleverantör anlitar egna underleverantörer, som i sin tur bidrar till att fullgöra leverantörens uppdrag. Under uppdragets löptid kan underleverantörer bytas ut och nya kan tillkomma. En underleverantör som medverkar till att fullgöra leverantörens uppdrag att utföra arbetsmarknadspolitiska insatser bör därför omfattas av samma tystnadsplikt som den leverantör som Arbetsförmedlingen har ingått avtal med.

Tystnadsplikten ska gälla uppdrag att utföra arbetsmarknadspolitiska insatser

Återhållsamhet ska iakttas vid införandet av bestämmelser om tystnadsplikt. Bedömningen är emellertid att det är nödvändigt med en tystnadsplikt hos leverantörer som utför arbetsmarknadspolitiska insatser. Det behöver då övervägas vilken verksamhet hos leverantörerna som ska omfattas av tystnadsplikt.

Det finns redan i dag vissa specifika bestämmelser om tystnadsplikt för privaträttsliga aktörer inom det arbetsmarknadspolitiska området. Det finns även generella bestämmelser om tystnadsplikt som omfattar alla myndigheters utkontrakterad verksamhet, t.ex. tystnadsplikt vid utkontraktering av teknisk bearbetning eller lagring av uppgifter. I den reformerade verksamheten behöver därför bestämmelser om tystnadsplikt utformas på ett sådant sätt att det inte uppstår oklarheter i förhållande till andra regler om tystnadsplikt, samtidigt som kravet på återhållsamhet beaktas.

I den reformerande arbetsmarknadspolitiska verksamheten kommer leverantörer i större utsträckning än i dag att utföra arbetsmarknadspolitiska insatser på uppdrag av Arbetsförmedlingen. Det innebär att leverantörer av arbetsmarknadspolitiska insatser i större omfattning också kommer att hantera uppgifter om enskilda. Av skäl som tidigare har anförts föreslås Arbetsförmedlingen, genom en ny sekretessbrytande bestämmelse, få möjlighet att lämna ut uppgifter om den enskilde till en leverantör av arbetsmarknadspolitiska insatser, om det är nödvändigt för att leverantören ska kunna fullgöra sitt uppdrag. Det är dessa förändrade sakförhållanden, dvs. att leverantörer i större omfattning kommer att hantera uppgifter om enskilda och att de ges möjlighet att ta del av sådana uppgifter som annars skulle vara sekretessbelagda hos Arbetsförmedlingen, som motiverar införandet av en tystnadsplikt. Behovet av tystnadsplikt uppstår därför just för leverantörer som utför arbetsmarknadspolitiska insatser på uppdrag av Arbetsförmedlingen, även om tystnadsplikten givetvis gäller uppgifter som en leverantör fått om enskild på annat sätt än från den enskilde själv eller från Arbetsförmedlingen.

I den mån leverantören utför arbetsmarknadspolitiska insatser som riktar sig till nyanlända invandrare bedöms detta visserligen redan täckas av den befintliga tystnadsplikten i 7 § lagen om ansvar

för etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare. Det bedöms dock vara mer ändamålsenligt att införa en generell tystnadspliktsbestämmelse som gäller för alla uppdrag att utföra arbetsmarknadspolitiska insatser, än att begränsa den nya bestämmelsen till de situationer som den befintliga bestämmelsen för nyanlända invandrare inte täcker.

Det finns även många andra situationer där privata aktörer anordnar insatser inom den arbetsmarknadspolitiska verksamheten. Det handlar bl.a. om arbetspraktik och arbetsträning. Företag och andra privata aktörer anställer också arbetssökande med ekonomiskt stöd genom s.k. subventionerade anställningar. Det finns även andra situationer där sådana aktörer får ekonomisk ersättning för att ge stöd till enskilda, t.ex. i form av bidrag till arbetshjälpmedel. Dessa situationer är dock inte nya utan det rör sig om väl etablerade förfaranden inom den arbetsmarknadspolitiska verksamheten. Gemensamt för dessa situationer är också att det varken finns eller föreslås några sekretessbrytande bestämmelser som möjliggör för Arbetsförmedlingen eller leverantörer av arbetsmarknadspolitiska insatser att lämna ut uppgifter om den enskildes personliga förhållanden till anordnaren eller arbetsgivaren. Reformeringen i sig bedöms därför inte motivera någon utvidgning av bestämmelsen om tystnadsplikt till denna typ av situationer.

Tystnadsplikten bör därför sammantaget avgränsas till att gälla när en leverantör, eller i förekommande fall en underleverantör, utför arbetsmarknadspolitiska insatser på uppdrag av Arbetsförmedlingen.

Personkategorier som omfattas av tystnadsplikten

Åtkomst till uppgifter kan komma att ske på flera olika sätt hos en leverantör av arbetsmarknadspolitiska insatser. Utöver anställda finns även andra personkategorier hos leverantören som kan komma att hantera uppgifter och information om arbetssökande. Det skulle t.ex. kunna handla om styrelseledamöter, ägare och andra personer i leverantörens verksamhet som kan bereda sig tillgång till eller på annat sätt förfoga över de uppgifter som leverantören hanterar. Det kan inte heller uteslutas att inhyrda konsulter eller andra uppdragsstagare kan komma att hantera uppgifter och information om arbets-

sökande. För att undvika onödiga gränsdragningsproblem och tillämpningssvårigheter bör tystnadsplikten omfatta samtliga personkategorier som på grund av anställning eller på något annat sätt deltar i eller har deltagit i en leverantörs verksamhet att på uppdrag av Arbetsförmedlingen utföra arbetsmarknadspolitiska insatser. Genom en sådan utformning tydliggörs att även andra personkategorier hos leverantören som kan bereda sig tillgång till myndighetens uppgifter lyder under tystnadsplikt.

För verksamhet hos en underleverantör som omfattas av bestämmelsen gäller samma räckvidd och avgränsning av den personkrets som omfattas av tystnadsplikten.

Tystnadsplikt både för enskildas personliga förhållanden och för affärs- eller driftförhållanden

En utgångspunkt är att tystnadsplikten enligt den nya bestämmelsen så långt som möjligt ska överensstämma med den tystnadsplikt som gäller enligt OSL inom den arbetsmarknadspolitiska verksamheten hos det allmänna. I denna promemoria föreslås nya bestämmelser om sekretess och sekretessgenombrott för Arbetsförmedlingen.

Arbetsförmedlingens behov av att lämna vidare uppgifter innefattar både uppgifter som är sekretessreglerade till skydd för enskilds personliga förhållanden och uppgifter som är sekretessreglerade till skydd för affärs- eller driftförhållanden. Även tystnadsplikten bör därför avse både uppgifter som skyddas av sekretess för enskildas personliga förhållanden och affärs- eller driftförhållanden.

Även om leverantörerna omfattas av en lagstadgad tystnadsplikt behöver Arbetsförmedlingen noga pröva om det finns rättsligt stöd att lämna ut sekretessreglerade uppgifter till en leverantör utan att det finns risk för skada eller men för de intressen som sekretessen ska skydda. Myndigheten bör också upplysa leverantören om tystnadspliktens räckvidd. För det fall leverantören, efter Arbetsförmedlingens godkännande, anlitar en underleverantör bör myndigheten också försäkra sig om att leverantören i sin tur informerar underleverantören om tystnadspliktens räckvidd.

Tystnadsplikten omfattar bara uppgifter som obehörigen lämnas ut

Den föreslagna bestämmelsen innebär ett förbud mot att obehörigen röja eller utnyttja uppgifter. Det inte lämpligt att uttömmande reglera i vilka fall utlämnande får ske. Detta måste bedömas utifrån omständigheterna i det enskilda fallet (jfr bl.a. prop. 2017/18:105 s. 134). Vid tolkningen av vad som ska anses vara ett obehörigt röjande kan dock viss ledning sökas i 10 kap. 2 § OSL och det skaderekvisit som finns i OSL. Sådan tolkningshjälp har rekommenderats vid tidigare motsvarande lagstiftningstillfällen (jfr prop. 1979/80:80 s. 46, prop. 1980/81:28 s. 23 och prop. 1987/88:161 s. 9). Som exempel kan nämnas att det enligt OSL gäller sekretess mellan olika verksamhetsgrenar inom en myndighet. På motsvarande sätt bör därför den föreslagna tystnadsplikten medföra hinder för personal inom en del av leverantörens organisation att lämna information till andra delar av organisationen som ägnar sig åt annan verksamhet än att utföra arbetsmarknadspolitiska insatser på uppdrag av Arbetsförmedlingen. Vägledning kan även sökas i den praxis som har utvecklats om tystnadsplikt inom flera verksamhetsområden i den privata sektorn. För flera verksamheter har obehörighetsrekvisitet tolkats som att ett utlämnande av uppgifter får ske bl.a. om den som uppgiften rör har lämnat sitt samtycke, om uppgifter lämnas vidare till personer inom den berörda verksamheten som behöver dem för verksamheten eller om uppgifterna enligt lag eller annan författning ska lämnas ut, exempelvis till en tillsynsmyndighet (se t.ex. prop. 2002/03:139 s. 479). Det är angeläget att en leverantör som utför arbetsmarknadspolitiska insatser på uppdrag av Arbetsförmedlingen säkerställer att det är just den personal som ska utföra en insats för en arbetssökande som också hanterar uppgifter om den enskilde.

I den reformerade verksamheten kommer arbetsmarknadspolitiska insatser i större utsträckning än i dag utföras av leverantörer. För att en leverantör ska kunna utföra sitt uppdrag på ett ändamålsenligt sätt behöver leverantören sannolikt kunna dela information om den arbetssökande med andra. Det kan t.ex. finnas behov för en leverantör av förmedlingsinsatser att lämna vissa uppgifter om en arbetssökande till en arbetsgivare. En leverantör av en insats kan även ha ett behov av att kunna lämna information om en arbetssökande till en underleverantör som utför vissa delar av leve-

rantörens uppdrag. Som obehörigt röjande bör därmed inte anses sådant utlämnande av information som behövs för att personal hos leverantören ska kunna utföra uppdraget eller som personal hos leverantören lämnar till en underleverantör.

För att Arbetsförmedlingen ska kunna fullgöra sitt uppdrag, bl.a. när det gäller kontroll och uppföljning av arbetssökande och leverantörer behöver leverantören lämna vissa uppgifter till Arbetsförmedlingen. Det föreslås därför i denna promemoria att regeringen ska få meddela föreskrifter om uppgiftsskyldighet för leverantörer, dvs. en skyldighet för en leverantör att lämna uppgifter till Arbetsförmedlingen. Som obehörigt röjande bör därmed inte heller anses sådant utlämnande som följer av en skyldighet enligt lag eller förordning att lämna uppgifter.

Straffrättslig sanktion för brott mot tystnadsplikten

Brott mot en lagstadgad tystnadsplikt sanktioneras som utgångspunkt genom 20 kap. 3 § brottsbalken. I vissa fall görs dock undantag från straffsanktionen. Det saknas skäl att för den nu aktuella tystnadsplikten göra undantag från 20 kap. 3 §, eftersom en straffsanktionerad tystnadsplikt kan antas leda till ett effektivare skydd för arbetssökande och andra enskilda som bestämmelsen avser att skydda.

En intresseavvägning i förhållande till yttrandefriheten

Vid bedömningen av behovet av tystnadsplikt behöver det göras en avvägning mellan å ena sidan intresset av att uppgifterna skyddas mot obehörigt röjande och utnyttjande och å andra sidan intresset av yttrandefrihet för de personer som på grund av anställning eller på något annat sätt deltar eller har deltagit i en leverantörs verksamhet.

När en leverantör utför arbetsmarknadspolitiska insatser på uppdrag av Arbetsförmedlingen ska personal inte ta del av information i större utsträckning än vad som kan anses vara absolut nödvändigt för att kunna utföra den aktuella insatsen, t.ex. en förmedlingsinsats. Det kommer alltså i praktiken att röra sig om en mycket liten begränsning av de anställdas yttrandefrihet. Tystnadsplikt för

anställda hos en leverantör är inte heller något nytt utan regleras ofta redan i dag genom sekretessförbindelser i samband med att Arbetsförmedlingen anskaffar tjänster. De anställdas intresse av yttrandefrihet när det gäller uppgifter av aktuellt slag bör därmed vara begränsat. Motsvarande bedömning gjordes vid den utvidgning av tystnadsplikten som gäller i det allmännas verksamhet för enbart teknisk bearbetning eller lagring (prop. 2016/17:198 s. 20). Det kan därtill nämnas att tystnadsplikt redan i dag gäller inom vissa delar av den arbetsmarknadspolitiska verksamheten för privata aktörer, t.ex. för den som är eller har varit verksam inom en yrkesmässigt bedriven verksamhet för nyanlända invandrare. För enskilda arbetssökande är det av stor betydelse att uppgifter om deras personliga förhållanden, som kan vara integritetskänsliga, skyddas även om de deltar i insatser som anskaffas från och utförs av en privat leverantör. För att den enskilde ska kunna få ett relevant stöd, och därmed så snabbt som möjligt kunna lämna sin arbetslöshet, är det viktigt att den enskilde känner förtroende för att han eller hon kan lämna uppgifter om personliga förhållanden, utan att dessa riskerar att obehörigen lämnas ut. Detta är lika viktigt oavsett om det är en myndighet eller en leverantör som utför insatsen.

På motsvarande sätt är det av vikt att uppgifter som är sekretessreglerade till skydd för affärs- och driftförhållanden får ett ändamålsenligt skydd. För att arbetsmarknadspolitiska insatser ska kunna anskaffas från en leverantör utan ett bristande sekretessskydd, kan därför tystnadsplikt inte anses mer långtgående än vad som behövs med hänsyn till regleringens ändamål.

Behovet av tystnadsplikt för den som är anställd eller på något annat sätt deltar eller har deltagit i en tjänsteleverantörs verksamhet att utföra arbetsmarknadspolitiska insatser bedöms därför sammantaget väga tyngre än intresset av yttrandefrihet för dessa personer. Förslaget om tystnadsplikt får anses vara proportionerligt och även i övrigt uppfylla de krav som gäller för begränsningar i yttrandefriheten enligt regeringsformen och Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna.

En upplysning om att offentlighets- och sekretesslagen gäller i det allmännas verksamhet

Tystnadsplikten föreslås gälla för personer i verksamhet hos leverantörer som utför arbetsmarknadspolitiska insatser på uppdrag av Arbetsförmedlingen. Det bör i anslutning till bestämmelsen om tystnadsplikt tas in en upplysning om att offentlighets- och sekretesslagen ska tillämpas i det allmännas verksamhet.

Den särskilda tystnadsplikten inom etableringsuppdraget tas bort

Av 7 § lagen om ansvar för etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare framgår att den som är eller har varit verksam inom en yrkesmässigt bedriven verksamhet för nyanlända invandrare inte obehörigen får röja vad han eller hon då har fått veta om enskildas personliga förhållanden. I förarbetena till bestämmelsen anfördes att bestämmelsen ursprungligen främst avsåg leverantörer av den numera avskaffade tjänsten etableringslots, även om den också gäller andra anordnare av aktiviteter för vissa nyanlända invandrare. Det ansågs inte tillfredsställande att uppgifter om enskildas personliga förhållanden helt saknade sekretesskydd hos privata aktörer som bedriver yrkesmässig verksamhet som avser insatser för nyanlända invandrare (prop. 2009/10:60 s. 99).

I denna promemoria föreslås det en tystnadsplikt för anställda och andra hos leverantörer och underleverantörer som utför arbetsmarknadspolitiska insatser på uppdrag av Arbetsförmedlingen. En sådan tystnadsplikt kommer att gälla hos leverantörer oavsett om insatserna som utförs hos leverantören riktar sig till nyanlända invandrare eller andra arbetssökande. Bedömningen är att den föreslagna tystnadspliktsbestämmelsen kommer att täcka in alla de situationer som tystnadsplikten i lagen om ansvar för etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare avser att skydda. Bestämmelsen om tystnadsplikt i den lagen behövs inte och bör därför tas bort.

5 Uppgiftsskyldighet för leverantörer av insatser

5.1 Gällande rätt

5.1.1 Uppgiftsskyldighet mellan myndigheter

Bestämmelser om uppgiftsskyldighet finns i allmänhet i de författningar som reglerar den verksamhet där uppgiftsskyldigheten gäller. Uppgiftsskyldigheten för myndigheter regleras som huvudregel i förordning. Skyldigheten att lämna uppgifter syftar till att skapa förutsättningar för att myndigheterna ska kunna fullgöra sina uppdrag på ett effektivt och ändamålsenligt sätt. Arbetsförmedlingen får uppgifter från ett flertal andra myndigheter.

5.1.2 Uppgiftsskyldighet för privata aktörer

Inom den arbetsmarknadspolitiska verksamheten finns vissa specifika bestämmelser om uppgiftsskyldighet som avser privata aktörer. Även dessa uppgiftsskyldigheter syftar till att Arbetsförmedlingen ska kunna fullgöra sitt uppdrag, t.ex. för att kunna bedöma rätten till ekonomiskt stöd för en arbetsgivare som anställer en arbetssökande i en subventionerad anställning.

I 2 § lagen (2000:625) om den arbetsmarknadspolitiska verksamheten anges det att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldighet för en arbetsgivare att till en myndighet lämna uppgifter som har betydelse för ett ärende om statlig ersättning som lämnas för arbete i etableringsjobb. Av samma paragraf följer att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer även får meddela föreskrifter om skyldighet för en arbetstagarorganisation och en arbetsgivarorganisation

som har slutit kollektivavtal om etableringsjobb att till en myndighet lämna in en kopia av avtalet och lämna uppgifter som har betydelse för ett ärende om statlig ersättning som lämnas för arbete i etableringsjobb.

Av 2 § lagen (2020:474) om skyldighet för kreditinstitut och försäkringsgivare att lämna vissa uppgifter till Arbetsförmedlingen följer att ett kreditinstitut ska på begäran lämna uppgifter till Arbetsförmedlingen om en arbetsgivares förhållande till institutet, om uppgifterna behövs för att kontrollera om lön har betalats ut till den som har en anställning med ekonomiskt stöd beslutat av Arbetsförmedlingen och i sådant fall med vilket belopp. Av samma paragraf följer att ett kreditinstitut också på begäran ska lämna uppgifter till Arbetsförmedlingen om vilket förhållande till institutet en enskild med en sådan anställning som avses i första stycket har, om uppgifterna behövs för att fastställa om personen är innehavare av ett visst konto. Av 3 § samma lag följer att en försäkringsgivare på begäran ska lämna uppgifter till Arbetsförmedlingen om en enskilds förhållande till företaget, om uppgifterna behövs för att kontrollera om den som har en anställning med ekonomiskt stöd beslutat av Arbetsförmedlingen omfattas av någon försäkring.

Utöver den lagreglerade uppgiftsskyldigheten finns bestämmelser om arbetsgivares skyldighet att lämna uppgifter i förordning. Exempelvis framgår det av 31 och 32 §§ förordningen (2018:43) om stöd för nystartsjobb att en arbetsgivare bl.a. ska lämna de uppgifter som behövs för att Arbetsförmedlingen ska kunna granska arbetsgivarens verksamhet och en skyldighet att lämna uppgifter om ändrade förhållanden som kan påverka rätten till stöd eller stödets storlek. Liknande skyldigheter finns för arbetsgivare som anställer arbetssökande med andra typer av subventionerande anställningar, t.ex. i 32 och 33 §§ förordningen (2018:42) om särskilt anställningsstöd.

Det saknas författningsstyrda bestämmelser om uppgiftsskyldighet för leverantörer som utför arbetsmarknadspolitiska insatser. Arbetsförmedlingen upprättar i stället särskilda avtal med leverantörer om skyldighet att lämna vissa nödvändiga uppgifter till Arbetsförmedlingen.

5.2 Leverantörers skyldighet att lämna uppgifter till Arbetsförmedlingen

Förslag: Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska få meddela föreskrifter om skyldighet för en leverantör som bedriver arbetsmarknadspolitiska insatser på uppdrag av Arbetsförmedlingen att till Arbetsförmedlingen lämna uppgifter som myndigheten behöver i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten.

Bestämmelsen ska placeras i lagen om den arbetsmarknadspolitiska verksamheten.

Skälen för förslaget

Arbetsförmedlingens behov av information från leverantörer för att kunna fullgöra sitt uppdrag

I den reformerade arbetsmarknadspolitiska verksamheten, när en större andel av de arbetsmarknadspolitiska insatserna väntas utföras av leverantörer, kan behovet av informationsutbyte mellan Arbetsförmedlingen och dessa leverantörer väntas öka. Arbetsförmedlingen kommer fortsatt att besluta om insatser som är arbetsmarknadspolitiskt motiverade för arbetssökande samtidigt som myndigheten ska bedriva kontroll av att den arbetssökande uppfyller vissa skyldigheter i förhållande till individersättningarna. Arbetsförmedlingen kommer till följd av reformen att ha mindre av egen löpande kontakt med många sökande jämfört med i dag.

Det är av stor vikt att Arbetsförmedlingen fortsatt har tillgång till den information som är nödvändig för att myndigheten ska kunna fatta arbetsmarknadspolitiskt motiverade beslut om insatser för arbetssökande och ha en god kontroll i förhållande till individersättningarna. Även om den arbetssökande kommer att vara en viktig informationskälla för att Arbetsförmedlingen ska kunna fullgöra sitt uppdrag är det rimligt att anta att risken för felaktiga bedömningar och beslut skulle öka om dessa enbart skulle bygga på uppgifter från den individ som berörs.

Särskilt leverantörer av förmedlingsinsatser men även andra leverantörer kommer sannolikt att ha information och bidra med upp-

gifter som kan komplettera Arbetsförmedlingens bild av en arbets-sökandes behov och förutsättningar. Arbetsförmedlingen kan också behöva uppgifter från leverantörer för att kunna fullgöra sitt kontrolluppdrag i förhållande till arbetslöshetsförsäkringen och andra individersättningar som förekommer inom arbetsmarknadspolitiken. Det innebär att myndigheten behöver information om den arbetssökande under tiden som han eller hon deltar i en insats som utförs av en leverantör för att kunna ta ställning till om den ersättning som betalas ut till den enskilde är korrekt. Arbetsförmedlingen behöver även information för att kunna fatta beslut om rätt ersättning till en leverantör för utförd tjänst. Slutligen kommer Arbetsförmedlingen att behöva uppgifter för uppföljning, utvärdering och utveckling av den arbetsmarknadspolitiska verksamheten.

För att säkerställa att Arbetsförmedlingen ska kunna fullgöra sitt uppdrag bör det finnas en skyldighet för en leverantör som utför arbetsmarknadspolitiska insatser på uppdrag av Arbetsförmedlingen att lämna uppgifter till myndigheten.

Uppgiftsskyldigheten ska regleras närmare genom föreskrifter som regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar

Arbetsförmedlingen kommer att behöva uppgifter från leverantörer som utför arbetsmarknadspolitiska insatser på uppdrag av Arbetsförmedlingen. Exempelvis kan det handla om uppgifter om enskilda som behövs i ett ärende hos Arbetsförmedlingen om anvisning till ett arbetsmarknadspolitiskt program. Det kan också handla om uppgifter om en enskild som behövs för kontroll av att han eller hon uppfyller sina skyldigheter i förhållande till arbetslöshetsförsäkringen och de individersättningar som lämnas vid deltagande i arbetsmarknadspolitiska program. Det kan vidare handla om uppgifter som behövs för att kunna bedöma en leverantörs rätt till och storlek på ersättning för utfört uppdrag, t.ex. uppgifter om när den enskilde fick ett arbete och hur länge arbetet förväntas pågå. Det kan vidare handla om uppgifter som Arbetsförmedlingen behöver för att följa upp att ingångna avtal efterlevs. Arbetsförmedlingen kan även ha behov av uppgifter som finns hos en leverantör för analys- och utvärderingsverksamhet.

Det kan alltså vara fråga om uppgifter för många olika ändamål och dessutom med en relativt hög detaljeringsgrad. Regleringen av

uppgiftsskyldigheten, bl.a. vilka uppgifter som ska lämnas, bör därför lämpligen utformas i förordning eller myndighetsföreskrifter. En alltför snäv utformning av lagtexten skulle kunna försvåra en senare förändring av systemet om ett sådant behov skulle uppkomma.

En bemyndigandebestämmelse behöver vara utformad på ett sätt att den omfattar de situationer och behov som kan antas uppkomma för uppgiftsutlämnande från de leverantörer som utför insatser på uppdrag av Arbetsförmedlingen. Eftersom det på förhand inte går att veta vilka arbetsmarknadspolitiska insatser som över tid kan komma att anskaffas bör bestämmelsen omfatta de uppgifter som Arbetsförmedlingen kan komma att behöva från leverantörer för att fullgöra sitt uppdrag.

Lagen om den arbetsmarknadspolitiska verksamheten innehåller övergripande bestämmelser om den arbetsmarknadspolitiska verksamheten. Lagen innehåller vidare redan i dag bestämmelser om uppgiftsskyldighet för bl.a. arbetsgivare. I denna promemoria föreslås dessutom att det införs en tystnadsplikt för leverantörer av arbetsmarknadspolitiska insatser i samma lag. Den aktuella bemyndigandebestämmelsen kan därför placeras i den lagen.

6 Personuppgiftsbehandling

6.1 Gällande rätt

6.1.1 EU:s dataskyddsförordning

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning), dataskyddsförordningen, är i alla delar bindande och direkt tillämplig i samtliga EU:s medlemsländer och ska tillämpas fr.o.m. den 25 maj 2018. Förordningen, som utgör den generella regleringen av personuppgiftsbehandling inom EU, tillåter och ibland förutsätter att medlemsstaterna kompletterar förordningen med nationell lagstiftning.

EU:s dataskyddsförordning är tillämplig på sådan behandling av personuppgifter som helt eller delvis sker på automatisk väg och på annan behandling än automatisk av personuppgifter som ingår i eller kommer att ingå i ett register (artikel 2.1). Med personuppgifter avses enligt artikel 4 i förordningen varje upplysning som avser en identifierad eller identifierbar fysisk person. En identifierbar fysisk person är en person som direkt eller indirekt kan identifieras särskilt med hänvisning till en s.k. identifierare, t.ex. ett namn, ett identifikationsnummer, en lokaliseringssuppgift, online identifikatorer eller en eller flera faktorer som är specifika för den fysiska personens fysiska, fysiologiska, genetiska, psykiska, ekonomiska, kulturella eller sociala identitet.

Med behandling avses enligt artikel 4.2 en åtgärd eller kombination av åtgärder avseende personuppgifter eller uppsättningar av personuppgifter, oberoende av om de utförs automatiserat eller ej, såsom insamling, registrering, organisering, strukturering, lagring, bearbetning eller ändring, framtagning, läsning, användning, utläm-

ning genom överföring, spridning eller tillhandahållande på annat sätt, justering eller sammanförande, begränsning, radering eller förstöring.

Personuppgiftsansvarig är enligt artikel 4.7 en fysisk eller juridisk person, offentlig myndighet, institution eller annat organ som ensamt eller tillsammans med andra bestämmer ändamålen och medlen för behandlingen av personuppgifter. Den som behandlar personuppgifter för den personuppgiftsansvariges räkning benämns enligt artikel 4.8 personuppgiftsbiträde. Ett personuppgiftsbiträde kan vara en fysisk eller juridisk person, offentlig myndighet, institution eller annat organ som behandlar personuppgifter för den personuppgiftsansvariges räkning.

Principerna för behandling av personuppgifter, dvs. vilka allmänna krav som gäller för all personuppgiftsbehandling, anges i artikel 5. En grundläggande princip vid behandling av personuppgifter är principen om ändamålsbegränsning. Principen kommer till uttryck i artikel 5.1 b i dataskyddsförordningen och innebär att personuppgifter enbart får behandlas för särskilda, uttryckligt angivna och berättigade ändamål och inte senare behandlas på ett sätt som är oförenligt med dessa ändamål. Enligt artikel 5.2 i dataskyddsförordningen ska den personuppgiftsansvariga säkerställa att varje personuppgiftsbehandling sker i enlighet med principen om ändamålsbegränsning. Utgångspunkten är att det följer av dataskyddsförordningen att det är den personuppgiftsansvarige som bestämmer för vilka ändamål personuppgifter behandlas. Att ändamålen ska vara särskilda innebär att de måste vara tillräckligt specificerade för att ge ledning för bedömningen av vilka uppgifter som är adekvata och relevanta för den aktuella behandlingen och för att det ska kunna avgöras att inte för många uppgifter behandlas.

För att behandling av personuppgifter ska vara laglig krävs att åtminstone ett av villkoren i artikel 6.1 a–f är uppfyllda:

- a) den registrerade har lämnat sitt samtycke till att dennes personuppgifter behandlas för ett eller flera specifika ändamål,
- b) behandlingen är nödvändig för att fullgöra ett avtal i vilket den registrerade är part eller för att vidta åtgärder på begäran av den registrerade innan ett sådant avtal ingås,
- c) behandlingen är nödvändig för att fullgöra en rättslig förpliktelse som åvilar den personuppgiftsansvarige,

d) behandlingen är nödvändig för att skydda intressen som är av grundläggande betydelse för den registrerade eller för en annan fysisk person,

e) behandlingen är nödvändig för att utföra en uppgift av allmänt intresse eller som ett led i den personuppgiftsansvariges myndighetsutövning, eller

f) behandlingen är nödvändig för ändamål som rör den personuppgiftsansvariges eller en tredje parts berättigade intressen, om inte den registrerades intressen eller grundläggande rättigheter och friheter väger tyngre och kräver skydd av personuppgifter, särskilt när den registrerade är ett barn.

Villkoret i artikel 6.1 f är inte tillämpligt vid behandling som utförs av offentliga myndigheter när de fullgör sina uppgifter.

I normalfallet torde svenska myndigheters uppdrag i första hand utgöra en rättslig grund för behandling av personuppgifter med stöd av artikel 6.1 e i EU:s dataskyddsförordning, dvs. på grundval av att uppdraget avser en uppgift av allmänt intresse (prop. 2017/18:105 s. 53 f.). Den grund för behandlingen som avses i artikel 6.1 c och e ska enligt artikel 6.3 fastställas i enlighet med unionsrätten eller en medlemsstats nationella rätt som den personuppgiftsansvarige omfattas av. Syftet med behandlingen ska fastställas i den rättsliga grunden eller, i fråga om behandling enligt punkt e, vara nödvändig för att utgöra en uppgift av allmänt intresse eller som ett led i den personuppgiftsansvariges myndighetsutövning. Unionsrätten eller medlemsstaternas nationella rätt ska uppfylla ett mål av allmänt intresse och vara proportionell mot det legitima mål som eftersträvas.

Med särskilda kategorier av personuppgifter (känsliga personuppgifter) avses enligt artikel 9 i dataskyddsförordningen behandling av personuppgifter som avslöjar ras eller etniskt ursprung, politiska åsikter, religiös eller filosofisk övertygelse eller medlemskap i fackförening och behandling av genetiska uppgifter, biometriska uppgifter för att entydigt identifiera en fysisk person, uppgifter om hälsa eller uppgifter om en fysiskt persons sexualliv eller sexuella läggning. Enligt regleringen är behandling av känsliga personuppgifter förbjuden om inte något av de undantag som anges i artikel 9.2 är tillämpliga. Förbudet ska enligt artikel 9.2 inte tillämpas om någon av de situationer som beskrivs i punkterna a–j föreligger, t.ex. om den registrerade lämnat sitt samtycke till behandlingen av per-

sonuppgifter för vissa specifika ändamål eller att behandlingen är nödvändig för olika ändamål som anges i punkterna. För att vissa av undantagen ska vara tillämpliga krävs dock att grunden för sådana behandlingar på olika sätt kommer till uttryck i unionsrätten eller i nationell rätt.

6.1.2 Dataskyddslagen

Dataskyddsförordningen kompletteras i Sverige av lagen (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning och förordningen (2018:219) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning. Dessa författningar är av generell karaktär och reglerar bl.a. frågor om rättslig grund för behandling av personuppgifter, känsliga personuppgifter, tillsynsmyndighetens handläggning och beslut samt skadestånd och överklagande. Lagen är subsidiär i förhållande till annan lag eller förordning, vilket möjliggör avvikande bestämmelser i registerförfattningar.

6.1.3 Arbetsförmedlingens registerlag

När Arbetsförmedlingen behandlar personuppgifter i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten gäller lagen (2002:546) om behandling av personuppgifter i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten. I lagen finns särskilda bestämmelser om vilka personuppgifter som får behandlas i en databas. Med databas i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten förstås en samling personuppgifter som med hjälp av automatiserad behandling används gemensamt i verksamheten för de ändamål som föreskrivs i lagen.

I 4 § anges ett antal ändamål för vilka personuppgifter får behandlas. Ändamålsbestämmelserna tar i första hand sikte på behandling av personuppgifter för Arbetsförmedlingens egen verksamhet (de s.k. primära ändamålen). Arbetsförmedlingen får exempelvis behandla personuppgifter för handläggning av ärenden, publicering av platsinformation, metodutveckling och framställning av avidentifierad statistik. Bestämmelsen innebär således att Arbetsförmedlingen är bunden av vissa författningsreglerade ändamål som sätter ramarna för personuppgiftsbehandling inom den arbetsmarknadspolitiska verksamheten. I 5 § finns bestämmelser om när

behandling av personuppgifter är tillåten för att Arbetsförmedlingen ska kunna tillhandahålla personuppgifter till andra myndigheter och organ som behöver uppgifterna i sina respektive verksamheter (de s.k. sekundära ändamålen). Av 8–9 §§ framgår att Arbetsförmedlingen enbart får behandla särskilda kategorier av personuppgifter under vissa förutsättningar inom den arbetsmarknadspolitiska verksamheten. Känsliga personuppgifter som avslöjar etniskt ursprung eller rör hälsa får dessutom behandlas i en databas om de är nödvändiga för handläggningen av ett ärende.

6.2 Ändringar i Arbetsförmedlingens registerlag

Förslag: De paragrafer som reglerar ändamålen för Arbetsförmedlingens behandling av personuppgifter och direktåtkomst ska ändras genom att begreppet kompletterande aktör ersätts med begreppet leverantör som utför arbetsmarknadspolitiska insatser på uppdrag av Arbetsförmedlingen.

Skälen för förslaget

Nuvarande ordning

I 4 § lagen om behandling av personuppgifter i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten anges bl.a. att Arbetsförmedlingen får behandla personuppgifter inom den arbetsmarknadspolitiska verksamheten bara om det är nödvändigt för publicering av information om kompletterande aktörer. Syftet med bestämmelsen är att underlätta för den enskilde att inom ramen för ett valfrihetssystem i en sökbar databas välja mellan olika leverantörer, inklusive ensamföretagare. (prop. 2010/11:1 utg. omr. 14 s. 74).

I 5 § samma lag anges bl.a. att Arbetsförmedlingen får behandla personuppgifter för tillhandahållande av information som behövs inom kompletterande aktörers verksamhet enligt uppdrag från Arbetsförmedlingen. Syftet med bestämmelsen är att underlätta för de kompletterande aktörerna att utföra sina uppdrag genom att få tillgång till viss information från Arbetsförmedlingen om de personer som ska placeras i deras verksamhet, t.ex. kontakt- och identifieringsuppgifter samt uppgifter om utbildningsbakgrund,

yrkeserfarenhet och andra meriter (prop. 2010/11:1 utg. omr. 14 s. 76 f.).

Av 12 § andra stycket samma lag framgår att en enskild i en arbetsmarknadspolitisk databas får ha direktåtkomst till uppgifter om kompletterande aktörer som får behandlas enligt 4 § 2, dvs. sådana uppgifter som behandlas för publicering av information om kompletterande aktörer. Syftet med bestämmelsen är att Arbetsförmedlingen behöver kunna bevilja den enskilde direktåtkomst till Arbetsförmedlingens register eller sammanställningar över olika tjänsteleverantörer för att myndigheten ska kunna fullgöra sitt uppdrag att tillhandahålla ett valfrihetssystem (prop. 2010/11:1 utg. omr. 14 s. 81).

En reformerad verksamhet där arbetsmarknadspolitiska insatser i större utsträckning utförs av leverantörer

Arbetsförmedlingen kommer även i den reformerade arbetsmarknadspolitiska verksamheten att ha ansvar för att arbetssökande erbjuds och får relevanta och ändamålsenliga insatser som syftar till att han eller hon kan få eller behålla ett arbete. I den reformerade verksamheten kommer förmedlingsinsatser att utföras av leverantörer på uppdrag av myndigheten.

Liksom i dag kommer Arbetsförmedlingen även för den övriga verksamheten att anskaffa andra arbetsmarknadspolitiska insatser, t.ex. arbetsmarknadsutbildningar. För att understödja en reformerad verksamhet där leverantörer sammantaget kommer att vara utförare av arbetsmarknadspolitiska insatser i större utsträckning än i dag och där Arbetsförmedlingen har mindre egen löpande kontakt med många sökande, finns det ett stort behov av att informationsutbytet mellan leverantörerna och Arbetsförmedlingen är effektivt, samtidigt som enskildas behov av integritetsskydd måste säkerställas. I denna promemoria föreslås det därför en mer ändamålsenlig och enhetlig reglering för informationsutbyte mellan Arbetsförmedlingen och de leverantörer som utför insatser på uppdrag av myndigheten. Det föreslås bl.a. en tystnadsplikt för anställda och andra personer hos leverantörer som utför arbetsmarknadspolitiska insatser på uppdrag av Arbetsförmedlingen. Det föreslås även mer ändamålsenliga bestämmelser om sekretess hos myndigheter som

verkar inom den arbetsmarknadspolitiska verksamheten, främst Arbetsförmedlingen.

Anpassningar för att Arbetsförmedlingen ska kunna publicera information om leverantörer

När det gäller anskaffningen av förmedlingsinsatser är inriktningen att den enskilde så långt som möjligt ska ges möjlighet att påverka vilken leverantör som tillhandahåller insatsen. Även för övriga anskaffade insatser kan det komma att finnas inslag av valfrihet för den enskilde att välja leverantör. Liksom i dag kommer Arbetsförmedlingen att teckna kontrakt med ett antal leverantörer som den arbetssökande sedan kan välja mellan. För att han eller hon ska få möjlighet att påverka detta val krävs att Arbetsförmedlingen upprättar och tillhandahåller register eller sammanställningar över samtliga valbara leverantörer, t.ex. i en sökbar databas med uppgift om leverantörens specialisering och rating. Vid införandet av den nu aktuella bestämmelsen anförde regeringen att med kompletterande aktörer avses externa leverantörer av tjänster som på uppdrag av Arbetsförmedlingen bedriver arbetsmarknadspolitisk verksamhet (prop. 2010/11:1 utg. omr. 14 s. 74). I den reformerade verksamheten kommer det därmed potentiellt att vara fråga om samma typer av aktörer som levererar utförandet av arbetsmarknadspolitiska insatser. Likt i dag kan därför vissa av de aktörer som kan komma i fråga som leverantör av en förmedlingsinsats eller annan valbar insats komma att vara ensamföretagare med enskilda firmor. För att ensamföretagare ska kunna omfattas av Arbetsförmedlingens förteckningar över valbara leverantörer krävs att Arbetsförmedlingen får behandla personuppgifter avseende dessa. Samma krav på effektivitet och ändamålsenlighet gör sig gällande i den reformerade verksamheten som när kompletterande aktörer infördes. För att kunna använda ett system med sökbara leverantörer i en databas, behöver det förtydligas i lagen att Arbetsförmedlingen ska få behandla personuppgifter inom den arbetsmarknadspolitiska verksamheten om det är nödvändigt för information om en leverantör som utför arbetsmarknadspolitiska insatser på uppdrag av Arbetsförmedlingen.

I samband med införandet av den aktuella bestämmelsen anförde regeringen att det får anses ligga i de enskilda leverantörernas

intresse att information om dem publiceras och att publiceringen av företagsinformationen ska bygga på frivillighet. Regeringen ansåg mot den bakgrunden och med hänsyn till att de aktuella uppgifterna inte är av integritetskänslig art att förslaget inte medför några särskilda risker för den personliga integriteten (prop. 2010/11:1 utg. omr. 14 s. 74). Ur ett integritetsperspektiv gör sig samma bedömning gällande nu. Det får alltjämt anses ligga i de enskilda leverantörernas intresse att information om dem publiceras. Avsikten är också att publiceringen av företagsinformationen ska bygga på frivillighet, eftersom det är frivilligt att erbjuda tjänster till Arbetsförmedlingen för utförandet av arbetsmarknadspolitiska insatser. Mot den bakgrunden och då de aktuella uppgifterna inte kan anses integritetskänsliga innebär förslaget inte några särskilda risker för den personliga integriteten.

Anpassningar för att Arbetsförmedlingen ska kunna tillhandahålla uppgifter till leverantörer

För att leverantörerna ska kunna fullgöra sina uppdrag krävs att de har tillgång till viss information om de personer som är anvisade till en arbetsmarknadspolitisk insats som ska utföras hos en leverantör. Det handlar främst om kontakt- och identifieringsuppgifter samt om uppgifter om utbildningsbakgrund, yrkeserfarenhet och andra meriter. Beroende på vilken insats en leverantör ska utföra kan det finnas behov av exempelvis uppgifter om att en enskild har anvisats att söka ett arbete eller anvisats till ett arbetsmarknadspolitiskt program. Det kan även finnas behov av uppgifter som är av betydelse för om leverantören kan ha rätt till och storleken på en resultatbaserad ersättning. Det kan vidare finnas ett behov för leverantören att få del av individuppgifter i den individuella handlingsplan som Arbetsförmedlingen upprättar för den arbetssökande. Det är rimligt att Arbetsförmedlingen får möjlighet att behandla personuppgifter i syfte att tillhandahålla de uppgifter som leverantörer av arbetsmarknadspolitiska insatser behöver för att kunna fullgöra sina uppdrag. Den sekundära ändamålsbestämmelsen som i dag reglerar tillhandahållande av uppgifter till en kompletterande aktör bör ändras till att Arbetsförmedlingen ska få behandla personuppgifter för tillhandahållande av information som behövs inom en leverantörs verk-

samhet att utföra arbetsmarknadspolitiska insatser på uppdrag av Arbetsförmedlingen.

I samband med införandet av den aktuella bestämmelsen anförde regeringen att intresset av att Arbetsförmedlingen får möjlighet att behandla personuppgifter i syfte att tillhandahålla de uppgifter som de kompletterande aktörerna behöver för att kunna fullgöra sina uppdrag får anses väga tyngre än intresset av att skydda den enskildes integritet (prop. 2010/11:1 utg. omr. 14 s. 76). Ur ett integritetsperspektiv gör sig samma bedömning gällande nu. Intresset av att Arbetsförmedlingen ska kunna lämna information om en sökande till en leverantör, för att leverantören ska kunna fullgöra sitt uppdrag, får alltså anses väga tyngre än intresset av att skydda den enskildes integritet.

Anpassningar för att arbetssökande ska få direktåtkomst till förteckningar över leverantörer

För att den arbetssökande ska få möjlighet att påverka valet av leverantör av en arbetsmarknadspolitisk insats krävs att Arbetsförmedlingen upprättar och tillhandahåller register eller sammanställningar över samtliga valbara leverantörer, t.ex. i en sökbar databas. För att kunna fullgöra sitt uppdrag att tillhandahålla ett valfrihetssystem eller ett annat system där enskilda ska kunna påverka valet av en leverantör bör det förtydligas i lagen att Arbetsförmedlingen ska få möjlighet att bevilja den enskilde direktåtkomst till Arbetsförmedlingens register eller sammanställningar, av exempelvis ratinginstrument, över olika leverantörer som utför arbetsmarknadspolitiska insatser på uppdrag av Arbetsförmedlingen.

I samband med införandet av den aktuella bestämmelsen anförde regeringen att det inte kan anses vara förenat med några särskilda integritetsrisker att bevilja de enskilda direktåtkomst till sammanställningar över valbara kompletterande aktörer och att det tvärtom borde ligga i aktörernas eget intresse att den enskilde kan beredas tillgång till dessa sammanställningar (se prop. 2010/11:1 utg. omr. 14 s. 81). Ur ett integritetsperspektiv gör sig samma bedömning gällande nu. Det kan alltså inte anses vara förenat med några särskilda integritetsrisker att bevilja de enskilda direktåtkomst till sammanställningar över valbara leverantörer.

6.3 Personuppgiftsbehandling hos leverantörer som utför arbetsmarknadspolitiska insatser

Bedömning: EU:s dataskyddsförordning och lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning utgör tillräcklig reglering för den personuppgiftsbehandling som kan komma att ske hos leverantörer som utför insatser på uppdrag av Arbetsförmedlingen. Det behöver således inte införas någon ytterligare lagreglering om denna behandling.

Skälen för bedömningen

Behandling av personuppgifter hos leverantörer

I den reformerade verksamheten kommer arbetsmarknadspolitiska insatser i större utsträckning att utföras av leverantörer på uppdrag av Arbetsförmedlingen. För att leverantörer ska kunna utföra sitt uppdrag på ett ändamålsenligt sätt behövs vissa uppgifter om enskilda som ska ta del av de insatser som leverantören utför. Som framgår ovan handlar det främst om kontakt- och identifieringsuppgifter samt om uppgifter om utbildningsbakgrund, yrkeserfarenhet och andra meriter. Beroende på vilket insats en leverantör ska utföra kan det finnas behov av exempelvis uppgifter om anvisningar till arbete och arbetsmarknadspolitiska program samt annat som kan finnas i en individuell handlingsplan som Arbetsförmedlingen har upprättat för den enskilde. Dessa uppgifter kan en leverantör få både från den enskilde själv och från Arbetsförmedlingen.

För att Arbetsförmedlingen ska kunna fullgöra sitt uppdrag, t.ex. att besluta om insatser och kontrollera att enskilda är aktivt arbetsökande behöver leverantörerna lämna uppgifter om enskilda som får insatser hos leverantören. Exempelvis kan det handla om uppgifter att en enskild inte deltar i insatsen, eller uppgifter som har betydelse för Arbetsförmedlingens bedömning av individens behov av insatser eller förutsättningar att tillgodogöra sig den aktuella insatsen.

Som framgår ovan avses med behandling av personuppgifter enligt artikel 4.2 i dataskyddsförordningen en åtgärd eller kombination av åtgärder beträffande personuppgifter eller uppsättningar av

personuppgifter, oberoende av om de utförs automatiserat eller ej, såsom insamling, registrering, organisering, strukturering, lagring, bearbetning eller ändring, framtagning, läsning, användning, utlämning genom överföring, spridning eller tillhandahållande på annat sätt, justering eller sammanförande, begränsning, radering eller förstöring. I skäl 15 till förordningen anges att skyddet för fysiska personer bör vara tillämpligt på både automatiserad och manuell behandling av personuppgifter, om personuppgifterna ingår i eller är avsedda att ingå i ett register.

Mot denna bakgrund är det sannolikt att leverantörer som utför arbetsmarknadspolitiska insatser på uppdrag av Arbetsförmedlingen kommer att utföra sådan personuppgiftsbehandling som omfattas av dataskyddsförordningen.

Personuppgiftsansvar

Begreppet personuppgiftsansvarig definieras i artikel 4.7 i dataskyddsförordningen som en fysisk eller juridisk person, offentlig myndighet, institution eller annat organ som ensamt eller tillsammans med andra bestämmer ändamålen och medlen för behandlingen av personuppgifter. Om ändamålen och medlen för behandlingen bestäms av unionsrätten eller medlemsstaternas nationella rätt, kan den personuppgiftsansvarige eller de särskilda kriterierna för hur denne ska utses föreskrivas i unionsrätten eller i medlemsstaternas nationella rätt. Det förekommer situationer där det kan vara svårt att avgöra om den som behandlar personuppgifter gör det i egenskap av personuppgiftsansvarig eller personuppgiftsbiträde. Europeiska dataskyddsstyrelsen, EDPB, har tagit fram en vägledning rörande begreppen personuppgiftsansvarig och personuppgiftsbiträde. I vägledningen framhålls att bedömningen av om det är fråga om ett biträdesförhållande beror på vilka konkreta aktiviteter som vidtas med personuppgifter i en specifik kontext. Bedömningen ska utgå från den tjänst som erbjuds. När tjänsten som erbjuds inte är specifikt inriktad på behandling av personuppgifter, eller där personuppgiftsbehandlingen inte utgör ett kärnelement i den tjänst som erbjuds, kan tjänsteleverantören vara personuppgiftsansvarig för den personuppgiftsbehandling som tjänsteleverantören utför, beroende på att det då är mer troligt att det är

tjänsteleverantören själv som bestämmer ändamål och medel för personuppgiftsbehandlingen (EDPB, Guidelines 07/2020 on the concepts of controller and processor in the GDPR, version 1.0, beslutad den 2 september 2020, s. 25.). Som ovan anförts kommer leverantörer att utföra arbetsmarknadspolitiska insatser på uppdrag av Arbetsförmedlingen. Leverantörerna kommer därmed själva att bestämma ändamål och medel för den personuppgiftsbehandling som behövs för att utföra uppdragen. Leverantören blir i sådant fall personuppgiftsansvarig för denna behandling.

EU:s dataskyddsförordning ställer krav på att den personuppgiftsansvarige ska kunna visa att en behandling av personuppgifter utförs i enlighet med dess bestämmelser. Ur ett säkerhetsperspektiv kan det t.ex. innebära att en personuppgiftsansvarig ska kunna visa att lämpliga tekniska och organisatoriska åtgärder har vidtagits för att upprätthålla rätt nivå av skydd för personuppgifterna. För att identifiera vilka säkerhetsåtgärder som aktualiseras vid behandling av en viss mängd uppgifter behöver den personuppgiftsansvarige göra en analys där hänsyn tas till vilka risker och hot som finns för behandlingen. I artikel 32 i dataskyddsförordningen anges det vilka typer av säkerhetshöjande åtgärder det kan röra sig om.

Rättslig grund för personuppgiftsbehandlingen

Som framgår ovan måste en myndighet eller annan aktör kunna stödja sin behandling av personuppgifter på någon av de grunder som anges i artikel 6.1 a–e i dataskyddsförordningen. För att en behandling av personuppgifter ska vara tillåten enligt artikel 6.1 b–f måste den också vara nödvändig för att fullgöra, skydda eller utföra den rättsliga grunden. I normalfallet torde myndigheternas uppdrag i första hand utgöra en rättslig grund för behandling av personuppgifter med stöd av artikel 6.1 e, dvs. på grundval av att uppdraget avser en uppgift av allmänt intresse eller som ett led i den personuppgiftsansvariges myndighetsutövning (prop. 2017/18:105 s. 53 f.). Enligt artikel 6.1 c i förordningen kan behandlingen av personuppgifter även vara laglig om den är nödvändig för att fullgöra en rättslig förpliktelse som åvilar den personuppgiftsansvarige. Enligt artikel 6.3 i förordningen ska den grund för behandlingen som avses

i artikel 6.1 c och e vara fastställd i unionsrätten eller medlemsstaternas nationella rätt. När det gäller artikel 6.1 c ska även syftet med behandlingen fastställas i den rättsliga grunden. I 2 kap. 1 och 2 §§ lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning föreskrivs under vilka förutsättningar artikel 6.1 c och e i dataskyddsförordningen tillämpas.

När det gäller den personuppgiftsbehandling som kan komma att ske hos leverantörer som utför arbetsmarknadspolitiska insatser kan det konstateras att leverantörerna kommer att utföra insatserna på uppdrag av Arbetsförmedlingen. Insatserna som sådana regleras i förordning. Även om leverantörerna inte är myndigheter eller har ett uppdrag som följer direkt av lag eller förordning får de ändå anses utföra uppgifter av allmänt intresse enligt artikel 6.1 e i dataskyddsförordning.

I denna promemoria föreslås det att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska få meddela föreskrifter om skyldighet för leverantörer att lämna uppgifter till Arbetsförmedlingen som myndigheten behöver i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten. Skyldigheten att lämna uppgifter till Arbetsförmedlingen kommer därmed att författningsregleras och blir då en rättslig förpliktelse för leverantörerna. Syftet med regleringen är att Arbetsförmedlingen med hjälp av uppgifterna dels ska kunna göra bästa möjliga bedömning av den enskildes behov och fatta korrekta beslut om insatser, dels ska kunna kontrollera att den enskilde uppfyller vissa skyldigheter i förhållande till arbetslöshetsförsäkringen och övriga arbetsmarknadspolitiska individuella villkor. Regleringen syftar även till att Arbetsförmedlingen ska kunna följa upp och utvärdera de tjänster som leverantörerna tillhandahåller. I vissa fall kommer personuppgiftsbehandlingen hos leverantörerna därför även att ha stöd i artikel 6.1 c i förordningen, dvs. behandling av personuppgifter för att fullgöra en rättslig förpliktelse som åvilar den personuppgiftsansvarige.

Att kunna erbjuda den enskilde arbetsmarknadspolitiskt motiveerade insatser för att komma i arbete och att individuella villkoren ska gå till det den är avsedd för, är viktigt både för att det bidrar till att göra den arbetssökandes tid i arbetslöshet så kort som möjligt och till de statliga insatsernas legitimitet. Sammantaget överväger detta intresse det eventuella integritetsintrång som leverantörernas behandling av personuppgifter möjligen skulle kunna innebära för

den enskilde. Bedömningen är därför att den behandling av personuppgifter som kan komma att behövas hos leverantörer, både när det gäller behandlingen som behövs för att utföra själva insatsen på uppdrag av Arbetsförmedlingen och för att lämna uppgifter till myndigheten, är proportionell i förhållande till målet med uppdraget och uppgiftsskyldigheten. Kraven på att den nationella rätten ska uppfylla ett mål av allmänt intresse och vara proportionell i förhållande till det legitima mål som eftersträvas i artikel 6.3 i dataskyddsförordningen får därmed anses vara uppfyllt.

Behandling av känsliga personuppgifter

Enligt artikel 9.1 i dataskyddsförordningen är det förbjudet att behandla känsliga personuppgifter. Förbudet ska dock inte tillämpas i vissa fall som närmare regleras i artikel 9.2 i förordningen. Av artikel 9.2 g framgår att förbudet mot behandling av känsliga personuppgifter inte gäller om behandlingen är nödvändig av hänsyn till ett viktigt allmänt intresse, på grundval av unionsrätten eller medlemsstaternas nationella rätt, vilken ska stå i proportion till det eftersträvade syftet, vara förenligt med det väsentliga innehållet i rätten till dataskydd och innehålla bestämmelser om lämpliga och särskilda åtgärder för att säkerställa den registrerades grundläggande intressen.

De personuppgifter som en leverantör främst kommer att behöva behandla för att utföra sitt uppdrag är kontakt- och identifieringsuppgifter samt uppgifter om utbildningsbakgrund, yrkeserfarenhet och andra meriter. Även andra nödvändiga uppgifter kan behöva behandlas för uppdragets fullgörande, t.ex. inriktning på den enskildes arbetssökande som Arbetsförmedlingen har bestämt och om hon eller han är anvisad till andra insatser. Dessa uppgifter bedöms inte vara känsliga. Det kan emellertid inte uteslutas att en leverantör även kan behöva behandla vissa känsliga personuppgifter om den enskilde, t.ex. om hon eller han blir sjuk under en pågående arbetsmarknadspolitisk insats eller uppgifter om en funktionsnedsättning hos en enskild. Sådana uppgifter kan komma både från den enskilde själv och från Arbetsförmedlingen. Det kan inte heller uteslutas att en leverantör kan behöva lämna vissa känsliga uppgifter om en enskild till Arbetsförmedlingen för att myndigheten ska kunna

utföra sitt uppdrag, t.ex. för att kunna utreda om den enskilde har rätt till aktivitetsstöd för sitt deltagande i insatsen. Bedömningen är att det måste anses utgöra ett viktigt allmänt intresse att en leverantör ska kunna utföra arbetsmarknadspolitiska insatser korrekt, rättssäkert och effektivt även om leverantören behöver behandla vissa känsliga personuppgifter.

Som framgår ovan är en förutsättning för att undantaget i artikel 9.2 g i dataskyddsförordningen ska vara tillämpligt att behandlingen sker på grundval av unionsrätten eller medlemsstaternas nationella rätt, vilken ska stå i proportion till det eftersträvade syftet. För att behandling av känsliga personuppgifter ska få ske ställs särskilda krav på det rättsliga stödet. Detta måste vara förenligt med det väsentliga innehållet i rätten till dataskydd och innehålla bestämmelser om lämpliga och särskilda åtgärder för att säkerställa den registrerades grundläggande intressen. Av 3 kap. 4 § lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning framgår att regeringen får meddela ytterligare föreskrifter om sådan behandling av känsliga personuppgifter som är nödvändig med hänsyn till ett viktigt allmänt intresse. Bedömningen är att de bestämmelser som kan behövas för att leverantörer ska kunna behandla känsliga personuppgifter för ett viktigt allmänt intresse kan meddelas i förordning (jfr prop. 2017/18:105 s. 92).

Den sammantagna bedömningen är att dataskyddsförordningen och lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning inte behöver kompletteras med särskilda bestämmelser som gäller för myndigheter i de s.k. registerlagarna.

7 Följändringar i arbetslöshetsförsäkringen

Förslag: Den paragraf som reglerar att en sökande ska varnas eller stängas av från rätt till ersättning, ska ändras genom att begreppet kompletterande aktör ersätts med begreppet leverantör som utför arbetsmarknadspolitiska insatser på uppdrag av Arbetsförmedlingen. Det ska också förtydligas i paragrafen att det är hos Arbetsförmedlingen som det upprättas en individuell handlingsplan och att det är till den myndigheten som en sökande ska lämna en aktivitetsrapport samt att det är Arbetsförmedlingen som anvisar en sökande att söka lämpligt arbete.

Skälen för förslaget

Nuvarande ordning

I 43 § lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring finns bestämmelser om sanktioner när den enskilde missköter sitt arbetssökande. Av paragrafen framgår bl.a. att en sökande ska varnas om han eller hon utan godtagbart skäl inte har medverkat till att upprätta en individuell handlingsplan, lämnat en aktivitetsrapport till den offentliga arbetsförmedlingen inom utsatt tid, tagit kontakt med den offentliga arbetsförmedlingen eller en kompletterande aktör vid överenskommen eller på annat sätt beslutad tidpunkt eller sökt anvisat lämpligt arbete.

Syftet med sanktionsbestämmelserna är att understödja ett aktivt arbetssökande och att enskilda i övrigt tar del av de insatser som bedöms lämpliga av Arbetsförmedlingen (prop. 2012/13:12 s. 21).

Leverantörer som utförare av arbetsmarknadspolitiska insatser

Det är Arbetsförmedlingen som har ansvar för att arbetssökande erbjuds och får relevanta och ändamålsenliga insatser som syftar till att han eller hon kan få eller behålla ett arbete. Ansvaret gäller både individer som har en stark och individer som har en svag förankring på arbetsmarknaden. I den reformerade verksamheten kommer leverantörer att utföra förmedlingsinsatser på uppdrag av Arbetsförmedlingen. Liksom i dag kommer Arbetsförmedlingen även i myndighetens övriga verksamhet att anskaffa andra arbetsmarknadspolitiska insatser, t.ex. arbetsmarknadsutbildningar. Sammantaget kommer därför arbetsmarknadspolitiska insatser i större utsträckning än i dag att utföras av leverantörer.

För att understödja den reformerade verksamheten föreslås det i denna promemoria en mer ändamålsenlig och enhetlig reglering för informationsutbyte mellan Arbetsförmedlingen och leverantörerna. Det föreslås bl.a. en tystnadsplikt för personer som är anställda eller som på något annat sätt deltar i en leverantörs verksamhet. Det föreslås även mer ändamålsenliga bestämmelser om sekretess för den arbetsmarknadspolitiska verksamheten. Därutöver föreslås det vissa ändringar i de bestämmelser som styr Arbetsförmedlingens personuppgiftsbehandling, bl.a. så att myndigheten ska få behandla personuppgifter för att tillhandahålla dessa uppgifter till leverantörer som utför arbetsmarknadspolitiska insatser på uppdrag av Arbetsförmedlingen.

Anpassningar i arbetslöshetsförsäkringens sanktionsregler

Även om arbetssökande med arbetslöshetsersättning i stor utsträckning förväntas söka arbete på egen hand även i en reformerad arbetsmarknadspolitisk verksamhet, kan det finnas behov av stöd i arbetssökandet för vissa av dessa individer. Sanktionsregelverket inom arbetslöshetsförsäkringen kan därför förväntas bidra till ett aktivt arbetssökande även i framtiden för sökande som erbjuds stöd hos en leverantör.

Det är Arbetsförmedlingen som har ansvar för att bedöma vilka sökande som har behov av extra stöd i sitt arbetssökande utöver det stöd han eller hon kan få genom digitala tjänster, t.ex. genom platsbanken. Arbetsförmedlingen har även ansvar för att säkerställa att

dessa insatser finns att tillgå, t.ex. genom att anskaffa nödvändiga insatser som innebär att enskilda personer kan få stöd i sitt arbetsökande. För att säkerställa att enskilda aktivt vidtar åtgärder för att ta sig ur sin arbetslöshet, bl.a. tar del av stöd och insatser, i en reformerad arbetsmarknadspolitisk verksamhet behöver det finnas understödande sanktionsregler. Det kommer t.ex. i en reformerad verksamhet att vara möjligt för Arbetsförmedlingen att erbjuda en sökande att ta del av förmedlingsinsatser som utförs av andra aktörer än Arbetsförmedlingen. Det bör tydliggöras i lagtexten att en sökande med arbetslöshetsersättning ska varnas eller stängas av från rätt till ersättning om han eller hon utan godtagbart skäl inte har besökt eller kontaktat en leverantör som utför arbetsmarknadspolitiska insatser på uppdrag av Arbetsförmedlingen vid en bestämd tidpunkt. Det ska dock påpekas att insatserna som kan komma i fråga för sökanden med arbetslöshetsersättning inte får innebära att han eller hon inte kan stå till arbetsmarknadens förfogande och vara aktivt arbetsökande. Det är Arbetsförmedlingen som behöver säkerställa att myndigheten inte anvisar den sökande att ta del av insatser hos en leverantör som innebär att han eller hon inte kan uppfylla de villkor som ställs för att ha rätt till arbetslöshetsersättning. För det fall Arbetsförmedlingen bedömer att en sökande med arbetslöshetsersättning har behov av mer omfattande insatser får en anvisning i stället göras till en förmedlingsinsats eller andra insatser inom ramen för ett arbetsmarknadspolitiskt program.

Förtydliganden om individuell handlingsplan, aktivitetsrapport och anvisning att söka arbete

Arbetsförmedlingen kommer fortsatt att ha ansvar för att upprätta en individuell handlingsplan för alla arbetssökande, oavsett vilka insatser de deltar i. Arbetsförmedlingen kommer även i en reformerad arbetsmarknadspolitisk verksamhet att följa upp den individuella handlingsplanen, bl.a. genom inlämnade aktivitetsrapporter från sökanden. Myndigheten kommer dessutom, på samma sätt som i dag, att kunna anvisa en enskild att söka lämpliga arbeten.

I den reformerade verksamheten kommer leverantörer av insatser fortsatt att behöva planera den sökandes aktiviteter inom ramen för den insats som utförs. Det bör dock, likt i dag, bara vara underlåtenhet att medverka till en individuell handlingsplan hos Arbets-

förmedlingen som ska kunna leda till en sanktion, dvs. varning eller avstängning från rätt till arbetslöshetsersättning. På samma sätt bör endast underlåtenhet att lämna en aktivitetsrapport till Arbetsförmedlingen eller underlåtenhet att söka ett lämpligt arbete som har anvisats av Arbetsförmedlingen kunna leda till en sanktion. Det bör tydliggöras i lagtexten att det är myndigheten Arbetsförmedlingen som avses med den offentliga arbetsförmedlingen och att det är myndigheten som anvisar en enskild att söka ett arbete.

Promemorians förslag i förhållande till SOU 2020:37

Utredningen om en ny arbetslöshetsförsäkring för fler, grundad på inkomster överlämnade sitt betänkande Ett nytt regelverk för arbetslöshetsförsäkringen (SOU 2020:37) i juni 2020. Utredningen har föreslagit att lagen om arbetslöshetsförsäkring ersätts av en ny lag. När det gäller sanktionssystemets utformning har utredningen inte föreslagit några större materiella förändringar, men vissa förtydliganden i syfte att ytterligare tydliggöra regelverket kring systemet. Förslaget ovan utgår från gällande rätt men bedöms i sak vara förenliga med utredningens förslag.

8 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Förslag: Lagändringarna ska träda i kraft den 1 december 2022.

Äldre bestämmelser om sekretess ska gälla för uppgifter som har lämnats före ikraftträdandet. Äldre bestämmelser ska också gälla för den tystnadsplikt som gäller för den som är eller har varit verksam inom en yrkesmässigt bedriven verksamhet för nyanlända invandrare.

Skälen för förslaget: De föreslagna lagarna bör träda i kraft så snart som möjligt. Flera av de lagändringar som föreslås i denna promemoria kommer dock att kräva anpassningar av Arbetsförmedlingens handläggartöd och datasystem. Det är mot bakgrund av behovet av ett sådant anpassningsarbete nödvändigt att lämna tillräcklig tid för att det ska kunna genomföras på ett rättssäkert sätt och att myndigheterna ska kunna upprätthålla sin övriga verksamhet på ett bra sätt. En lämplig tidpunkt för ikraftträdande bedöms därför vara den 1 december 2022.

När det gäller ändringarna i offentlighets- och sekretesslagen behövs övergångsbestämmelser för att säkerställa att sekretessen även i fortsättningen gäller för uppgifter som har lämnats före ikraftträdandet. Detsamma gäller ändringen i lagen om ansvar för etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare. I övrigt bedöms det inte nödvändigt med några särskilda övergångsbestämmelser.

9 Konsekvenser

9.1 Övergripande konsekvenser

Syftet med reformeringen av Arbetsförmedlingen är att förbättra effektiviteten i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten och bidra till högre sysselsättning och lägre arbetslöshet. Bakgrund och utgångspunkter för reformen beskrivs i avsnitt 3.

I detta avsnitt beskrivs konsekvenser av de lagförslag som lämnas i denna promemoria. Lagförslagen ska sammantaget förbättra möjligheterna för ett ändamålsenligt informationsutbyte, i syfte att såväl Arbetsförmedlingen som leverantörer ska kunna fullgöra sina uppdrag effektivt, samtidigt som intrånget i den personliga integriteten för enskilda minimeras. Med effektivt avses i detta sammanhang bl.a. att stödet i form av arbetsmarknadspolitiska insatser till den arbetsökande ska vara sammanhållet även när det ges av fler olika aktörer, att Arbetsförmedlingens beslut ska baseras på bästa möjliga informationsunderlag och att leverantörer av arbetsmarknadspolitiska insatser ska kunna fullgöra sitt uppdrag på ett ändamålsenligt sätt. Lagförslagen torde därmed leda till en minskning av de transaktionskostnader som annars skulle följa av att uppgifter som tidigare har utförts av myndigheten i egen regi i stället utförs av leverantörer, men på uppdrag av Arbetsförmedlingen.

Den arbetsmarknadspolitiska verksamheten regleras i huvudsak på förordningsnivå. De lagförslag som lämnas här medför i sig vissa konsekvenser för bl.a. enskilda och leverantörer. De verksamhetsmässiga förändringar vars huvuddrag beskrivs i avsnitt 3 är däremot i huvudsak beroende av kommande ändringar i förordning samt av övrig styrning från regeringen. Konsekvenser av reformen i stort kommer därför att bedömas inom ramen för det fortsatta arbetet med nödvändiga förordningsändringar.

9.2 Konsekvenser för enskilda

I denna promemoria lämnas förslag om ändringar i sekretessbestämmelserna i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten, vilka innebär att en presumtion för offentlighet ska gälla för uppgifter om enskilds personliga förhållanden och affärs- eller driftförhållanden. Det innebär en förändring mot i dag, då presumtionen i stället är att dessa uppgifter inte kan lämnas ut. I promemorian föreslås också att den särbestämmelse om sekretess som gäller för uppgifter om nyanlända invandrare som deltar i etableringsprogrammet ska upphöra att gälla, vilket innebär att dessa uppgifter i stället omfattas av den allmänna bestämmelsen om sekretess inom den arbetsmarknadspolitiska verksamheten.

De föreslagna lagändringarna förväntas ge förbättrade möjligheter till insyn i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten, vilket generellt kan antas gynna enskilda. Ändringarna innebär samtidigt att något fler uppgifter som rör enskilda kan komma att lämnas ut, jämfört med vad som är fallet i dag. En presumtion för offentlighet utesluter emellertid inte att sekretess alltjämt kommer att gälla för vissa typer av uppgifter, om ett utlämnande typiskt sett kan vara ägnat att medföra skada för det intresse som ska skyddas genom bestämmelsen. Ändringarna innebär alltså att integritetskänsliga uppgifter om enskilda även fortsatt kommer att omfattas av ett sekretesskydd.

Vidare lämnas i promemorian förslag som innebär att leverantörer som utför arbetsmarknadspolitiska insatser på uppdrag av Arbetsförmedlingen ska kunna ta del av vissa uppgifter som finns hos Arbetsförmedlingen om enskilda arbetssökandes personliga förhållanden, samtidigt som uppgifter om enskilda hos leverantörerna ska omfattas av ett motsvarande sekretesskydd som hos Arbetsförmedlingen. I promemorian lämnas också förslag om att leverantörer ska ha en skyldighet att lämna uppgifter till Arbetsförmedlingen som myndigheten behöver i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten.

I den reformerade verksamheten kan dessa lagändringar väntas innebära flera fördelar för arbetslösa, jämfört med om lagändringarna inte skulle genomföras. Förbättrade förutsättningar att utbyta uppgifter om den enskilde kan bidra till att Arbetsförmedlingen ges bättre förutsättningar att besluta om bl.a. inrikt-

ning och omfattning på insatserna, att leverantören får bättre underlag för att utforma insatserna till den arbetssökande, och att det sammantagna stödet i form av arbetsmarknadspolitiska insatser därigenom kan bli mer ändamålsenligt och sammanhållet än vad som skulle vara fallet om sådana förutsättningar inte skulle ges.

I dag kan en leverantör få tillgång till individuppgifter som finns hos Arbetsförmedlingen om den enskilde ger sitt medgivande till att myndigheten lämnar ut sådana uppgifter. Med dessa lagförslag får Arbetsförmedlingen möjlighet att lämna vissa uppgifter om deltagaren till leverantören utan att detta är beroende av den enskildes medgivande, vilket kommer att förbättra leverantörens förutsättningar att utforma insatserna. Förutsatt att Arbetsförmedlingen använder sig av de möjligheter att lämna information till leverantörer som skapas genom dessa lagförslag innebär det också, oavsett kommande förordningsreglering, att en arbetssökande som deltar i insatser hos en leverantör slipper lämna viss information flera gånger. Därmed minskar bördan för den enskilde att lämna uppgifter och även risken för onödiga ledtider.

Att utvidga kretsen av personer som potentiellt kan få ta del av uppgifter om den enskildes personliga förhållanden, dessutom till personer utanför Arbetsförmedlingen, medför emellertid vissa risker från integritetsskyddssynpunkt. Lagförslagen innebär att arbetssökande som är inskrivna hos Arbetsförmedlingen behöver räkna med att personuppgifter kan komma att lämnas ut till en leverantör, om han eller hon anvisas till insatser som leverantören utför. Visserligen är det inte obligatoriskt att delta i arbetsmarknadspolitiska insatser, och den arbetssökande skulle i princip kunna välja att inte delta i en anvisad insats som utförs av en leverantör, för att därigenom undvika att uppgifterna lämnas ut. Det skulle dock i förlängningen kunna medföra att han eller hon förlorar sin rätt till ersättning. I praktiken torde därför många arbetslösa ha små möjligheter att välja att avstå. Utifrån ett samhällsperspektiv är det inte heller önskvärt att den arbetssökande väljer att avstå från deltagande i arbetsmarknadspolitiskt motiverade insatser, eftersom den arbetssökandes tid i arbetslöshet då riskerar att förlängas.

För att motverka de ökade integritetsriskerna föreslås att en straffsanktionerad tystnadsplikt införs för anställda och andra som deltar i en leverantörs verksamhet. En sådan tystnadsplikt innebär att uppgifterna omfattas av ett starkare skydd än den avtalsreglerade

tystnadsplikt som används i dag. Det starkare uppgiftsskyddet kan därför få viss positiv effekt för skyddet av den personliga integriteten. Det kan bl.a. bidra till att upprätthålla den arbetssökandes förtroende för att han eller hon kan lämna uppgifter om personliga förhållanden till såväl Arbetsförmedlingen som en leverantör av insatser, utan att uppgifterna riskerar att obehörigen lämnas ut. Personal hos leverantören ska inte heller ta del av denna typ av information i högre utsträckning än vad som kan anses vara absolut nödvändigt för att tillhandahålla tjänsterna i fråga. Vidare är leverantörer, när de behandlar personuppgifter, skyldiga att följa EU:s dataskyddsförordning och lagen (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning.

Den föreslagna tystnadsplikten för denna typ av uppgifter medför samtidigt en viss inskränkning av yttrandefriheten för de personer som på grund av anställning eller på något annat sätt deltar eller har deltagit i en leverantörs verksamhet.

9.3 Konsekvenser för statliga myndigheter

Den arbetsmarknadspolitiska verksamheten ska reformeras. De lagändringar som föreslås i denna promemoria medför inte i sig några krav på förändringar i Arbetsförmedlingens eller andra statliga myndigheters verksamheter. Som beskrivs ovan regleras verksamheten i huvudsak i förordning, vilket gör att det främst är i förordningar samt i annan styrning som reformeringen kommer att ske.

I den reformerade verksamheten bedöms de föreslagna lagändringarna skapa förutsättningar för Arbetsförmedlingen att bedriva delar av verksamheten på ett mer effektivt sätt än vad som hade varit fallet utan dessa lagändringar. Genom att myndigheten ges möjlighet att lämna ut vissa uppgifter till leverantörer, i kombination med den författningsstyrda skyldigheten för leverantörerna att i gengäld lämna vissa uppgifter till Arbetsförmedlingen, upprätthålls förutsättningarna för ett effektivt informationsflöde mellan Arbetsförmedlingen och leverantörerna. Ett sådant informationsflöde skapar i sin tur förutsättningar för att både det sammantagna stödet i form av arbetsmarknadspolitiska insatser och Arbetsförmedlingens kontrollfunktion fortsatt ska fungera effektivt även i den refor-

merade verksamheten, när Arbetsförmedlingen har mindre egen löpande kontakt med många arbetssökande, jämfört med i dag.

Den reformerade verksamheten kan väntas innebära ett förändrat arbetssätt för Arbetsförmedlingen. Myndighetens roll som utförare av insatser i egen regi minskar, samtidigt som anskaffning, kontroll och uppföljning av insatser som utförs av leverantörer får en mer framträdande roll, liksom handläggning och beslut om anvisning till sådana insatser. För att ett sådant system ska fungera effektivt, inklusive att Arbetsförmedlingen fortsatt ska kunna utföra sina myndighetsuppgifter på ett effektivt sätt, behöver myndigheten bl.a. en ändamålsenlig infrastruktur för anskaffning av tjänster och informationsutbyte med leverantörerna, men också ändamålsenliga arbetssätt för att utföra sina myndighetsfunktioner.

För att det ska finnas goda förutsättningar för att de personuppgifter som leverantörerna får del av med stöd av dessa förslag ska hanteras på ett säkert sätt, och inte riskera att spridas till obehöriga, kommer det också att vara viktigt att Arbetsförmedlingen noga överväger vilka mer specifika krav som myndigheten bör ställa på leverantörens verksamhet, samt vilka stödinsatser som kan tillhandahållas.

9.4 Konsekvenser för statens budget

De föreslagna lagändringarna bedöms inte i sig medföra några krav på förändringar i Arbetsförmedlingens eller andra statliga myndigheters verksamheter, och har därför inga budgetära konsekvenser för staten jämfört med i dag.

Som beskrivits ovan bedöms dock de föreslagna lagändringarna vara en förutsättning för effektivitet i en reformerad arbetsmarknadspolitisk verksamhet med anskaffade förmedlingsinsatser. Utan dessa lagändringar skulle det finnas risk för en mindre effektiv verksamhet hos myndigheten och hos leverantörerna, bl.a. i form av ökat dubbelarbete hos myndigheten och leverantörerna, längre ledtider, och att myndigheten som följd av färre egna kontakter med arbetssökande skulle få ett sämre underlag för bedömning av den enskildes behov.

På sikt väntas reformen som helhet bidra till dels en mer effektiv användning av statliga medel, dels allt annat lika minskade kostnader för staten som en följd av kortare arbetslöshetstider.

9.5 Konsekvenser för kommunerna

Reformeringen innebär inga förändringar av ansvarsfördelningen mellan stat och kommun. Införandet av förmedlingsinsatser kan förvisso väntas påverka kommuner, bl.a. deras verksamheter som underlättar arbetssökandes inträde på arbetsmarknaden samt i deras roller som arbetsgivare och anordnare av arbetsmarknadspolitiska insatser som t.ex. praktik. De lagförslag som lämnas i denna promemoria bedöms däremot inte i sig medföra några konsekvenser för kommunerna.

9.6 Konsekvenser för företag

I promemorian föreslås att den nuvarande sekretessbestämmelsen för enskilda affärs- eller driftförhållanden ska ändras från ett omvänt till ett rakt skaderekvisit, dvs. till offentlighet som huvudregel. Syftet är att förbättra möjligheterna till insyn i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten. Detta kan generellt antas vara till fördel för företag, både företag som önskar utnyttja Arbetsförmedlingens stöd och service, och företag är anordnare eller leverantörer av arbetsmarknadspolitiska tjänster. Samtidigt innebär lagförslaget att fler uppgifter som rör företags affärs- eller driftförhållanden kan komma att lämnas ut. Såsom framhålls ovan i avsnitt 9.2 utesluter en presumtion för offentlighet emellertid inte att sekretess alltså kommer att gälla för vissa typer av uppgifter, om ett utlämnande typiskt sett kan vara ägnat att medföra skada för det intresse som ska skyddas genom bestämmelsen. Ändringarna innebär alltså att sådana uppgifter om företags affärs- eller driftförhållanden fortsatt kommer att omfattas av ett sekretesskydd. De föreslagna lagändringarna bedöms därutöver inte medföra några generella konsekvenser för företag. I det följande beskrivs lagförslagets konsekvenser för de företag och andra organisationer som är eller önskar bli leverantörer av arbetsmarknadspolitiska insatser. Dessa konsekvenser behöver ses i ljuset av att en större andel av den arbetsmarknadspolitiska

verksamheten till följd av reformeringen väntas utföras av fristående aktörer, även om detta inte är en konsekvens som följer direkt av förslagen i denna promemoria.

Arbetsförmedlingen kommer med dessa förslag att ges möjlighet att lämna ut vissa personuppgifter till leverantörer avseende de arbetssökande som deltar i de arbetsmarknadspolitiska insatser som de utför. Förutsatt att Arbetsförmedlingen använder sig av denna möjlighet kommer leverantören att kunna få del av uppgifter som har framkommit vid Arbetsförmedlingens kartläggning av den enskildes situation, och därmed behöva lägga mindre tid på att själva inhämta motsvarande uppgifter. Det skapas också bättre förutsättningar för att leverantören ska få en korrekt helhetsbild av den enskildes situation och behov. Redan i dag förekommer visserligen att leverantörer får del av uppgifter hos Arbetsförmedlingen, under förutsättning att den enskilde lämnar sitt medgivande. Något sådant uppgiftslämnande sker alltså inte med automatik och är inte heller förutsägbart. Det förslag till sekretessbrytande bestämmelse som lämnas i denna promemoria bedöms sammantaget ge bättre förutsättningar för leverantören att erbjuda den arbetssökande en effektiv insats, och i förlängningen också bättre förutsättningar att uppnå resultat. Dessa förbättrade förutsättningar gäller både leverantörer av förmedlingsinsatser och leverantörer som redan i dag utför olika typer av arbetsmarknadspolitiska insatser.

Vidare föreslås i denna promemoria att en straffsanktionerad tystnadsplikt införs för anställda och andra som deltar eller har deltagit i en leverantörs verksamhet. I praktiken innebär detta ingen stor förändring av leverantörernas förutsättningar eftersom Arbetsförmedlingen redan i dag tecknar sekretessförbindelser med leverantörer. Den egentliga förändringen utifrån leverantörens perspektiv är därför att den nu föreslagna tystnadsplikten, till skillnad från en avtalsreglerad tystnadsplikt, är förenad med straffansvar för anställda som deltar i leverantörens verksamhet. Om en anställd bryter mot en straffsanktionerad tystnadsplikt blir det också i första hand den anställde som drabbas av sanktion, till skillnad från vid en avtalsreglerad tystnadsplikt då Arbetsförmedlingen kan komma att kräva skadestånd av leverantören, som sedan i sin tur får utkräva ansvar av den anställde. Leverantörer kommer att behöva informera anställda och andra berörda personer om tystnadsplikten.

Det föreslås också ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om skyldighet för en leverantör som bedriver arbetsmarknadspolitiska insatser att lämna uppgifter till Arbetsförmedlingen. Eftersom den föreslagna lagändringen utgör ett bemyndigande kommer de närmare konsekvenserna av en eventuell uppgiftsskyldighet att bedömas inom ramen för det fortsatta arbetet med nödvändiga förordningsändringar. Arbetsförmedlingen upprättar dock redan i dag avtal med leverantörer om skyldighet att lämna vissa nödvändiga uppgifter till Arbetsförmedlingen. Den nya uppgiftsskyldigheten bedöms därför i praktiken innebära endast en begränsad förändring från leverantörens perspektiv, oavsett utformning av förordningsregleringen.

9.7 Andra samhällsekonomiska konsekvenser

De föreslagna lagändringarna bedöms inte medföra några ytterligare samhällsekonomiska konsekvenser.

9.8 Konsekvenser för jämställdheten mellan kvinnor och män

Reformeringen syftar till att förbättra effektiviteten i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten, vilket inkluderar att öka jämställdheten mellan kvinnor och män. De föreslagna lagändringarna bedöms däremot inte medföra några direkta konsekvenser för jämställdheten mellan kvinnor och män.

9.9 Konsekvenser för det integrationspolitiska målet

Reformeringen syftar till att förbättra effektiviteten i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten, vilket inkluderar att fler inskrivna arbetssökande som är utrikes födda ska komma i arbete. De föreslagna lagändringarna bedöms däremot inte medföra några direkta konsekvenser för det integrationspolitiska målet.

9.10 Konsekvenser för internationella åtaganden

Flera av förslagen aktualiserar EU:s dataskyddsförordning. Överväganden i enlighet med dataskyddsförordningen har gjorts i respektive avsnitt. I övrigt bedöms inte förslagen beröra de skyldigheter som följer av Sveriges medlemskap i EU.

De föreslagna lagändringarna bedöms i övrigt inte medföra några konsekvenser för Sveriges internationella åtaganden.

9.11 Konsekvenser för fusk, felaktiga utbetalningar och brottslighet

I denna promemoria föreslås bl.a. ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att föreskriva om skyldighet för leverantörer av arbetsmarknadspolitiska insatser att lämna uppgifter till Arbetsförmedlingen. En sådan skyldighet kommer bl.a. kunna förbättra förutsättningarna för en effektiv kontroll av om de arbetssökande som deltar i sådana insatser uppfyller villkoren för respektive individersättning, t.ex. genom att delta i de insatser som de är anvisade till. Det gäller inte bara arbetssökande som kan komma att delta i förmedlingsinsatser utan även de som deltar i andra typer av insatser som Arbetsförmedlingen redan i dag anskaffar. Jämfört med i dag skapas alltså bättre förutsättningar för Arbetsförmedlingens kontroll av såväl leverantörer och insatser, som i förhållande till individersättningarna. Denna förbättring blir av än större vikt när en större andel av den arbetsmarknadspolitiska verksamheten väntas utföras av fristående aktörer. Exakt hur en uppgiftsskyldighet bör utformas, liksom dess närmare konsekvenser, kommer att bedömas under det fortsatta förordningsarbetet.

Som nämns ovan medför det samtidigt vissa risker från integritetsskyddssynpunkt, när kretsen av personer som potentiellt kan få ta del av uppgifter om den enskildes personliga förhållanden utvidgas till personer utanför Arbetsförmedlingen. Det finns alltid en viss risk för att personer som tar del av personuppgifter kan nyttja dessa uppgifter för brottsliga syften. Den risken ökar ju större krets av personer som potentiellt kan ta del av uppgifterna. När fler aktörer hanterar personuppgifter ökar också risken för att det hos någon aktör kan finnas brister i dataskyddet, som t.ex. kan utnyttjas

av kriminella för brottsliga ändamål. Det är bl.a. mot denna bakgrund som det i denna promemoria föreslås en straffsanktionerad tystnadsplikt för anställda och andra personer som är verksamma hos en leverantör. Som tidigare nämnts är fristående aktörer också skyldiga att behandla personuppgifter i enlighet med EU:s dataskyddsförordning och lagen med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning.

10 Författningskommentar

10.1 Förslaget till lag om ändring i lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring

43 §

En sökande ska varnas om han eller hon

1. utan godtagbart skäl inte *har* medverkat till att upprätta en individuell handlingsplan *hos Arbetsförmedlingen*,

2. utan godtagbart skäl inte *har* lämnat en aktivitetsrapport till *Arbetsförmedlingen* inom utsatt tid,

3. utan godtagbart skäl inte *har* besökt eller *kontaktat Arbetsförmedlingen*, eller en *leverantör som utför arbetsmarknadspolitiska insatser på uppdrag av Arbetsförmedlingen*, vid en *bestämd* tidpunkt,

4. utan godtagbart skäl inte *har* sökt lämpligt arbete *som har anvisats av Arbetsförmedlingen*, eller

5. inte aktivt *har* sökt lämpliga arbeten.

Om sökanden missköter arbetssökandet enligt första stycket vid upprepade tillfällen inom samma ersättningsperiod, ska han eller hon stängas av från rätt till ersättning.

Avstängningstiden ska vara 1 ersättningsdag vid det andra tillfället, 5 ersättningsdagar vid det tredje tillfället och 10 ersättningsdagar vid det fjärde tillfället. Vid ett femte fall av misskötsamhet under ersättningsperioden, *har* sökanden inte rätt till ersättning förrän han eller hon på nytt *har* uppfyllt ett arbetsvillkor.

Förslaget behandlas i avsnitt 7.

Paragrafen reglerar förutsättningarna för när och hur länge en sökande ska varnas eller stängas av från rätt till arbetslöshetsersättning när han eller hon missköter sitt arbetssökande.

Första stycket 1 ändras genom att förtydliga att en sökande ska varnas om han eller hon utan godtagbart skäl inte har medverkat till att upprätta en individuell handlingsplan hos Arbetsförmedlingen.

Första stycket 2 ändras genom att förtydliga att en sökande ska varnas om han eller hon utan godtagbart skäl inte har lämnat en aktivitetsrapport till Arbetsförmedlingen inom utsatt tid.

Första stycket 3 ändras genom att förtydliga att en sökande ska varnas om han eller hon utan godtagbart skäl inte har besökt eller kontaktat Arbetsförmedlingen. Punkten ändras även genom att begreppet ”kompletterande aktör” ersätts av ”leverantör som utför arbetsmarknadspolitiska insatser på uppdrag av Arbetsförmedlingen”. Med leverantörer avses samtliga externa leverantörer som utför insatser på uppdrag av Arbetsförmedlingen för arbetsökande. Till dessa leverantörer hör exempelvis leverantörer av förmedlingsinsatser, utbildningsanordnare och andra aktörer.

Första stycket 4 ändras genom att förtydliga att en sökande ska varnas om han eller hon utan godtagbart skäl inte har sökt lämpligt arbete som har anvisats av Arbetsförmedlingen.

Övriga ändringar är endast språkliga och redaktionella.

10.2 Förslaget till lag om ändring i lagen (2000:625) om den arbetsmarknadspolitiska verksamheten

3 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldighet för en leverantör som utför arbetsmarknadspolitiska insatser på uppdrag av Arbetsförmedlingen att till Arbetsförmedlingen lämna uppgifter som myndigheten behöver i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten.

Förslaget behandlas i avsnitt 5.2.

Paragrafen är ny och innehåller ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om skyldighet för en leverantör som utför arbetsmarknadspolitiska insatser på uppdrag av Arbetsförmedlingen att till Arbetsförmedlingen lämna uppgifter som myndigheten behöver i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten. Bemyndigandet innebär

att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan meddela föreskrifter om uppgiftsskyldighet för leverantörer när det t.ex. gäller uppgifter som har betydelse för ett ärende hos Arbetsförmedlingen eller uppgifter som behövs för myndighetens analys- och uppföljningsarbete.

4 §

Den som på grund av anställning eller på något annat sätt deltar eller har deltagit i en leverantörs verksamhet att utföra arbetsmarknadspolitiska insatser på uppdrag av Arbetsförmedlingen får inte obehörigen röja vad han eller hon då har fått veta om enskilda personliga förhållanden eller affärs- eller driftförhållanden. Detsamma gäller för den som deltar eller har deltagit i verksamhet hos en underleverantör som medverkar till att fullgöra leverantörens uppdrag.

I det allmännas verksamhet tillämpas offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Förslaget behandlas i avsnitt 4.3.

Paragrafen är ny och reglerar tystnadsplikt för leverantörer som utför arbetsmarknadspolitiska insatser på uppdrag av Arbetsförmedlingen.

I första stycket regleras att tystnadsplikt gäller för den som på grund av anställning eller på något annat sätt deltar i eller har deltagit i en leverantörs verksamhet att på Arbetsförmedlingens uppdrag utföra arbetsmarknadspolitiska insatser. Exempel på personer som på ”något annat sätt” deltar i en leverantörs verksamhet är inhyrda konsulter eller andra uppdragstagare. Det kan även vara fråga om styrelseledamöter, ägare och andra personer i leverantörens verksamhet som har tillgång till eller på annat sätt förfogar över de uppgifter som leverantören hanterar. På samma sätt gäller tystnadsplikt även för personal m.fl. hos en underleverantör som omfattas av lagens tillämpningsområde.

Tystnadsplikten innebär ett förbud mot att obehörigen röja eller utnyttja uppgifter. Det får bedömas utifrån omständigheterna i det enskilda fallet vad som ska anses vara ett obehörigt röjande. Uppgifter kan dock normalt lämnas ut med samtycke från den enskilde. Som obehörigt röjande eller utnyttjande anses inte heller sådant utlämnande av uppgifter som sker med stöd av lag eller när leve-

rantörer delar information med andra om det är nödvändigt för uppdragets utförande. Den praxis som finns på andra områden när det gäller obehörighetsrekvisitets innebörd kan tjäna som vägledning för den aktuella bestämmelsen. Innan ett uppdrag överlämnas till en leverantör bör Arbetsförmedlingen upplysa den uppgiftsmottagande leverantören om tystnadspliktens räckvidd. Myndigheten bör också säkerställa att leverantören informerar eventuella underleverantörer om tystnadsplikten.

Det anges även att tystnadsplikten gäller för den som deltar eller har deltagit i verksamhet hos underleverantör som medverkar till att fullgöra leverantörens uppdrag. Det förekommer att en leverantör anlitar en eller flera underleverantörer som medverkar till att fullgöra det uppdrag som Arbetsförmedlingen har anskaffat hos leverantören. På samma sätt kan en underleverantör i sin tur anlita ytterligare en eller flera underleverantörer som också bidrar till uppdragets fullgörande. En underleverantör vars uppdrag innebär att underleverantören direkt eller indirekt medverkar till att fullgöra Arbetsförmedlingens uppdrag ska jämföras med en leverantör vid tillämpningen av bestämmelsen om tystnadsplikt.

Tystnadsplikten är straffsanktionerad i 20 kap. 3 § brottsbalken. Den gäller såväl i verksamhet hos leverantörer som hos underleverantörer.

I *andra stycket* finns en upplysning om att i det allmännas verksamhet tillämpas bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen. Det innebär att om t.ex. en kommun i egenskap av leverantör utför en insats på uppdrag av Arbetsförmedlingen så gäller relevanta bestämmelser i offentlighets- och sekretesslagen och inte den aktuella tystnadspliktsbestämmelsen.

10.3 Förslaget till lag om ändring i lagen (2002:546) om behandling av personuppgifter i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten

4 §

Arbetsförmedlingen får behandla personuppgifter inom den arbetsmarknadspolitiska verksamheten bara om det är nödvändigt för

1. handläggning av ärenden,

2. publicering av platsinformation, information om *leverantörer som utför arbetsmarknadspolitiska insatser på uppdrag av Arbetsförmedlingen* och ansökningar om anställning,

3. planering, metodutveckling, tillsyn, uppföljning, resultatredovisning och utvärdering av verksamheten,

4. kontroll av ekonomiskt stöd till arbetsgivare och enskilda som tar del av insatser inom den arbetsmarknadspolitiska verksamheten,

5. framställning av avidentifierad statistik, och

6. samarbete på det arbetsmarknadspolitiska området inom Europeiska unionen och Europeiska ekonomiska samarbetsområdet samt enligt överenskommelsen den 6 mars 1982 om en gemensam nordisk arbetsmarknad.

Förslaget behandlas i avsnitt 6.1.

Paragrafen reglerar de s.k. primära ändamålen för behandling av personuppgifter i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten.

Punkten 2 ändras genom att begreppet ”kompletterande aktör” ersätts av begreppet ”leverantör som utför arbetsmarknadspolitiska insatser på uppdrag av Arbetsförmedlingen”. Ändringen innebär att Arbetsförmedlingen får behandla personuppgifter om det behövs för publicering av information om leverantörer som utför arbetsmarknadspolitiska insatser på uppdrag av Arbetsförmedlingen. Med leverantörer avses samtliga externa leverantörer som utför insatser på uppdrag av Arbetsförmedlingen för arbetssökande, dvs. både för nyanlända och övriga arbetssökanden. Till dessa leverantörer hör exempelvis leverantörer av förmedlingsinsatser, utbildningsanordnare och andra aktörer.

5 §

Arbetsförmedlingen får behandla personuppgifter för tillhandahållande av information som behövs inom

1. Försäkringskassans, Centrala studiestödsnämndens eller arbetslöshetskassornas verksamhet som underlag för beslut om och kontroll av förmåner, ersättningar och andra stöd,

2. Skatteverkets verksamhet som underlag för beslut om och kontroll av skatt,

3. Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringens verksamhet som avser tillsyn och uppföljning samt utfärdande av intyg enligt 48 § lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring,

4. Kronofogdemyndighetens verksamhet som underlag för bedömning enligt 4 kap. utsökningsbalken av i vilken utsträckning en gäldenär har utmätningsbar egendom,

5. socialnämndernas verksamhet som underlag för beslut om och kontroll av ekonomiskt bistånd enligt 4 kap. socialtjänstlagen (2001:453),

6. Migrationsverkets verksamhet som underlag för beslut om bistånd enligt lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl., och

7. *leverantörers verksamhet att utföra arbetsmarknadspolitiska insatser på uppdrag av Arbetsförmedlingen.*

Arbetsförmedlingen får även behandla personuppgifter för att tillhandahålla information till riksdagen eller regeringen eller till någon annan för att fullgöra uppgiftslämnande i enlighet med lag eller förordning.

Förslaget behandlas i avsnitt 6.1.

Paragrafen reglerar de s.k. sekundära ändamålen för Arbetsförmedlingens behandling av personuppgifter, dvs. för tillhandahållande av information som behövs inom andra myndigheters och organs verksamheter.

Första stycket 7 ändras genom att begreppet ”kompletterande aktörers verksamhet” ersätts av begreppet ”leverantörers verksamhet att utföra arbetsmarknadspolitiska insatser på uppdrag av Arbetsförmedlingen”. Ändringen innebär att Arbetsförmedlingen får behandla personuppgifter för att tillhandahålla den information om arbetssökande m.fl. som behövs hos en leverantör som utför arbetsmarknadspolitiska insatser på uppdrag av Arbetsförmedlingen (jfr kommentaren till 4 §).

12 §

Försäkringskassan, Centrala studiestödsnämnden, Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen, arbetslöshetskassorna, Kronofogdemyndigheten, en socialnämnd och Migrationsverket får ha direktåtkomst till personuppgifter som behandlas i en arbetsmarknadspolitisk databas om det behövs för de ändamål som avses i 5 §. En socialnämnd får ha direktåtkomst först sedan Arbetsförmedlingen har försäkrat sig om att handläggare hos socialnämnden bara kan ta del av uppgifter om personer som är aktuella i ärenden hos nämnden.

En enskild får i en arbetsmarknadspolitisk databas ha direktåtkomst till uppgifter om sig själv samt till sådana uppgifter om arbetsgivare och *leverantörer som utför arbetsmarknadspolitiska insatser på uppdrag av Arbetsförmedlingen* som får behandlas enligt 4 § 2.

En arbetsgivare får i en arbetsmarknadspolitisk databas ha direktåtkomst till sådana uppgifter om en arbetssökande som får behandlas enligt 4 § 2.

Regeringen *får meddela* föreskrifter om vilka personuppgifter som får omfattas av direktåtkomst enligt första–tredje styckena.

Förslaget behandlas i avsnitt 6.1.

Paragrafen reglerar direktåtkomst till personuppgifter som behandlas i en arbetsmarknadspolitisk databas.

Andra stycket ändras genom att begreppet ”kompletterande aktörer” ersätts av begreppet ”leverantör som utför arbetsmarknadspolitiska insatser på uppdrag av Arbetsförmedlingen”. Ändringen innebär att Arbetsförmedlingen får medge en enskild person direktåtkomst till uppgifter om leverantörer som utför arbetsmarknadspolitiska insatser på uppdrag av Arbetsförmedlingen i en arbetsmarknadspolitisk databas. Möjligheten till direktåtkomst gäller dock endast sådana uppgifter om leverantörer som Arbetsförmedlingen har valt att publicera med stöd av ändamålsbestämmelsen i 4 § 2 (jfr kommentaren till 4 §).

Ändringen i *fjärde stycket* är endast språklig och redaktionell.

10.4 Förslaget till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

28 kap. 11 §

Sekretess gäller i *den arbetsmarknadspolitiska verksamheten* för uppgift om en enskilds personliga förhållanden, om det kan *antas* att den enskilde eller någon närstående till denne lider men *om* uppgiften *röjs*.

Sekretessen gäller inte beslut i ärende.

I ärende hos Försäkringskassan eller domstol gäller 1–3 och 6 §§ i stället för första och andra styckena.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst *sjuttio* år.

Förslaget behandlas i avsnitt 4.2.1.

Paragrafen reglerar den sekretess som gäller för enskilds personliga förhållanden inom den arbetsmarknadspolitiska verksamheten.

Ändringen i *första stycket* innebär att sekretess för uppgift om en enskilds personliga förhållanden gäller med ett rakt skaderekvisit i stället för med ett omvänt, dvs. med en presumtion för att uppgifterna är offentliga. Syftet med sekretessen är att skydda typiskt sett känsliga uppgifter om enskildas personliga förhållanden.

Bestämmelsen omfattar hela den arbetsmarknadspolitiska verksamheten. Det innebär exempelvis ärenden om arbetsmarknadspolitiska insatser och ärenden om ersättning för deltagande i sådana insatser som följer av förordningen (2000:628) om den arbetsmarknadspolitiska verksamheten, de särskilda förordningarna som reglerar arbetsmarknadspolitiska program och förordningen (2017:819) om ersättning till deltagare i arbetsmarknadspolitiska insatser. Även andra ärenden i anställningsfrämjande syfte enligt lagstiftningen om anställningsfrämjande åtgärder omfattas av den arbetsmarknadspolitiska verksamheten.

Såväl nuvarande som tidigare inskrivna arbetssökandes uppgifter omfattas av sekretesskyddet. Både uppgifter om nyanlända och övriga arbetssökande omfattas av skyddet. Även avlidna personers uppgifter omfattas, med den begränsning som följer av regleringen i andra stycket.

Vad som utgör personliga förhållanden får bestämmas med ledning av vanligt språkbruk. Uppgifter om en fysisk persons ekonomi räknas till uppgifter om enskilds personliga förhållanden (jfr prop. 2008/09:150 s. 349). Som exempel på uppgifter om ekonomiska förhållanden kan nämnas uppgifter om storleken på aktivitetsstöd. Som andra exempel på uppgifter om personliga förhållanden kan nämnas uppgifter om personnummer, civilstånd, familjeförhållanden och kontaktuppgifter. Även uppgifter som kan knytas till nuvarande eller tidigare anställningar, som sjukfrånvaro eller andra uppgifter som rör förhållandet mellan den anställde och arbetsgivaren, kan omfattas.

Uppgifter som till sin karaktär är harmlösa, t.ex. uppgifter om ålder, bör i normalfallet kunna lämnas ut, liksom uppgifter om civilstånd, adresser och kontaktuppgifter, om de vanligen annars är enkelt tillgängliga. Det kan också handla om uppgifter som i övrigt inte har något sekretesskydd i lagstiftningen. Eftersom den föreslagna regleringen är utformad med samma sekretesskydd som stora delar av socialförsäkringen kan viss vägledning för tillämpningen ges från vad som gäller enligt sekretessbestämmelsen i 28 kap. 1 §.

Omständigheter som typiskt sett kan innebära att den enskilde eller någon närstående till denne lider men om uppgiften röjs kan vara sådana som ger grund för uppfattningen att begäran är ett led i en kartläggning som syftar till förföljelser eller för att möjliggöra trakasserier riktade mot den arbetssökande. Även uppgifter om hälsa kan typiskt sett innebära att den enskilde lider men om uppgiften röjs.

Ändringen är avsedd att ge den enskilde ett skydd för uppgifter som kan förekomma i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten. Om en bestämmelse som ger uppgiften ett starkare sekretesskydd är tillämplig hos en myndighet ska den senare bestämmelsen tillämpas av myndigheten i stället. Detta följer av sekretesslagens allmänna systematik (prop. 1979/80:2 Del A s. 70).

Ändringen i *fjärde stycket* innebär att sekretessen för uppgift i en allmän handling gäller i högst 70 år, i stället för i 50 år.

28 kap. 12 §

Sekretess gäller i *den arbetsmarknadspolitiska verksamheten* för uppgift om en enskilds affärs- eller driftförhållanden, om det kan *antas* att den enskilde lider skada om uppgiften röjs.

Sekretessen gäller inte beslut om stöd i ärende enligt lagen (2013:948) om stöd vid korttidsarbete eller föreskrifter som har meddelats i anslutning till den lagen.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år.

Förslaget behandlas i avsnitt 4.2.1.

Paragrafen reglerar den sekretess som gäller för enskilds affärs- eller driftförhållanden inom den arbetsmarknadspolitiska verksamheten.

Ändringen i *första stycket* innebär att sekretess för uppgift om en enskilds affärs- eller driftförhållanden gäller med ett rakt skaderekvisit i stället för med ett omvänt, dvs. presumtion för att uppgifterna är offentliga. Syftet med sekretessen är att skydda typiskt sett känsliga uppgifter om enskildas affärs- eller driftförhållanden.

Bestämmelsen omfattar hela den arbetsmarknadspolitiska verksamheten, t.ex. ärenden om arbetsmarknadspolitiska insatser och ärenden om ersättning för deltagande i sådana insatser. Mer specifikt kan det handla om uppgifter om en arbetsgivare som anställer en

enskild person med t.ex. lönestöd. Det kan även handla om uppgifter hos en enskild som själv bedriver eller har bedrivit näringsverksamhet. Även ärenden enligt lagstiftningen om anställningsfrämjande åtgärder omfattas av den arbetsmarknadspolitiska verksamheten (se kommentar till 11 §).

Ändringen är avsedd att ge den enskilde ett skydd för uppgifter som kan förekomma i den arbetsmarknadspolitiska verksamheten. Om en bestämmelse som ger uppgiften ett starkare sekretessskydd är tillämplig hos en myndighet ska den senare bestämmelsen tillämpas av myndigheten i stället (se kommentaren till 11 §).

28 kap. 12 a §

Sekretessen enligt 11 och 12 §§ hindrar inte att uppgift lämnas till en leverantör som utför arbetsmarknadspolitiska insatser på uppdrag av Arbetsförmedlingen, om det är nödvändigt för att leverantören ska kunna fullgöra sitt uppdrag.

Förslaget behandlas i avsnitt 4.2.2.

Paragrafen innehåller en s.k. sekretessbrytande bestämmelse för leverantörer av arbetsmarknadspolitiska insatser.

Enligt paragrafen, som har fått nytt innehåll, hindrar inte sekretessen enligt 28 kap. 11 och 12 §§ att Arbetsförmedlingen lämnar ut uppgift till leverantörer som utför arbetsmarknadspolitiska insatser på uppdrag av Arbetsförmedlingen, om uppgiften behövs där för att leverantören ska kunna fullgöra sitt uppdrag. Bestämmelsen är alltså begränsad till att gälla utlämnande till leverantörer som utför arbetsmarknadspolitiska insatser på uppdrag av Arbetsförmedlingen och endast sådana uppgifter som behövs där för uppdragets utförande. Det handlar bl.a. om uppgifter som behövs för att leverantören ska kunna planera aktiviteter för den enskilde utifrån hans eller hennes individuella behov. För en leverantör av förmedlingsinsatser kan det vara viktigt att veta om den enskilde har några begränsningar i vilka arbeten han eller hon kan ta, t.ex. till följd av en funktionsnedsättning. Många leverantörer kommer sannolikt också att ha behov av uppgifter ur den individuella handlingsplanen som Arbetsförmedlingen har upprättat tillsammans med den arbetsökande.

Den sekretessbrytande bestämmelsen innebär ingen skyldighet för Arbetsförmedlingen eller personalen att på eget initiativ lämna

uppgifter till en leverantör. Det är myndigheten själv som avgör om och i så fall vilka uppgifter som ska lämnas ut till en leverantör. I vissa fall kan Arbetsförmedlingen lämna ut information utan att en leverantör begär ut uppgifter, t.ex. inför att en enskild ska påbörja en insats hos en viss leverantör. Arbetsförmedlingen behöver alltid avgöra om förutsättningarna föreligger för att tillämpa den sekretessbrytande bestämmelsen. Om en leverantör begär ut uppgifter måste den därför lämna tillräckligt mycket information om behovet för att en sådan prövning ska kunna göras.

28 kap. 17 §

Den tystnadsplikt som följer av ett förbehåll som har gjorts med stöd av 16 § andra meningen inskränker rätten enligt 1 kap. 1 och 7 §§ tryckfrihetsförordningen och 1 kap. 1 och 10 §§ yttrandefrihetsgrundlagen att meddela och offentliggöra uppgifter.

Förslaget behandlas i avsnitt 4.2.1.

Paragrafen anger de tystnadsplikter som har företräde framför den s.k. meddelarfriheten enligt tryckfrihetsförordningen och yttrandefrihetsgrundlagen.

Paragrafen ändras genom att den bestämmelse som inskränker rätten att meddela och offentliggöra uppgifter om enskilda personliga förhållanden i ärenden om etableringsinsatser och ersättning som kan lämnas för deltagande i etableringsinsatser tas bort.

10.5 Förslaget till lag om ändring i lagen (2017:584) om ansvar för etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare

Förslaget behandlas i avsnitt 4.3.

Förslaget innebär att 7 § ska upphöra att gälla vid utgången av november 2022.

Tystnadsplikt för uppgifter om nyanlända invandare hos leverantörer följer i stället av 4 § lagen om den arbetsmarknadspolitiska verksamheten.

Departementsserien 2021

Kronologisk förteckning

---

1. Myndigheter i samverkan mot arbetslivskriminalitet. A.
2. Ett bättre underlag för att bedöma bostadsbristen. Fi.
3. UTGÅR.
4. Kompletterande åtgärder till EU:s förordning om inrättande av Europeiska arbetsmyndigheten (ELA). A.
5. Genomförande av EU:s direktiv om finansiell information. Ju.
6. Insolvensdirektivet och reglerna om skuldsanering. Ju.
7. Barnets bästa när vård enligt LVU upphör. S.
8. Ändring av andelstal i gemensamhetsanläggningar. Ju.
9. Anpassning av svensk rätt till EU:s nya in- och utresesystem. Ju.
10. EU:s nya gräns- och kustbevakningsförordning. Kompletterande reglering. Ju.
11. Vissa statliga insatser på musikområdet. Ku.
12. Ändringar i radio- och tv-lagen. Ku.
13. Nationell plan för trygghet och studiero. U.
14. Vraket efter ubåten ”Som”. UD.
15. Digitaliseringsdirektivets genomförande i svensk bolagsrätt. Ju.
16. Grundläggande omställnings- och kompetensstöd.
– för flexibilitet, omställningsförmåga och trygghet på arbetsmarknaden. A.
17. En reformerad arbetsrätt.
– för flexibilitet, omställningsförmåga och trygghet på arbetsmarknaden. A.
18. Omställningsstudiestöd.
– för flexibilitet, omställningsförmåga och trygghet på arbetsmarknaden. U.
19. Anpassning av svensk rätt till EU:s nya system för reseuppgifter och resetillstånd. Ju.
20. Förbud mot prospektering och nyexploatering av kol, olja och fossilgas. N.
21. Nya regler för delgivning och bevisupptagning inom EU. Ju.
22. Avveckling av flottningsslagsstiftningen? Ju.
23. Ett oberoende tvistlösningsförfarande för kollektiva hyrestvister. Ju.
24. Arbetslöshetsförsäkringen och förvaltningslagen. A.
25. Bromma flygplats. – underlag för avveckling av drift och verksamhet. I.
26. Hittegods i kollektivtrafiken. Ju.
27. Vissa lagförslag med anledning av en reformerad arbetsmarknadspolitisk verksamhet. A.

Departementsserien 2021

Systematisk förteckning

Arbetsmarknadsdepartementet

- Myndigheter i samverkan mot arbetslivskriminalitet. [1]
- Kompletterande åtgärder till EU:s förordning om inrättande av Europeiska arbetsmyndigheten (ELA). [4]
- Grundläggande omställnings- och kompetensstöd.
– för flexibilitet, omställningsförmåga och trygghet på arbetsmarknaden. [16]
- En reformerad arbetsrätt.
– för flexibilitet, omställningsförmåga och trygghet på arbetsmarknaden. [17]
- Arbetslöshetsförsäkringen och förvaltningslagen. [24]
- Vissa förslag med anledning av en reformerad arbetsmarknadspolitisk verksamhet. [27]

Finansdepartementet

- Ett bättre underlag för att bedöma bostadsbristen. [2]

Infrastrukturdepartementet

- Bromma flygplats. – underlag för avveckling av drift och verksamhet. [25]

Justitiedepartementet

- UTGÅR. [3]
- Genomförande av EU:s direktiv om finansiell information. [5]
- Insolvensdirektivet och reglerna om skuldsanering. [6]
- Ändring av andelstal i gemensamhetsanläggningar. [8]
- Anpassning av svensk rätt till EU:s nya in- och utresesystem. [9]
- EU:s nya gräns- och kustbevakningsförordning. Kompletterande reglering. [10]

- Digitaliseringsdirektivets genomförande i svensk bolagsrätt. [15]
- Anpassning av svensk rätt till EU:s nya system för reseuppgifter och resetillstånd. [19]
- Nya regler för delgivning och bevisupptagning inom EU. [21]
- Avveckling av flottningsslågstiftningen? [22]
- Ett oberoende tvistlösningsförfarande för kollektiva hyrestvister. [23]
- Hittegods i kollektivtrafiken. [26]

Kulturdepartementet

- Vissa statliga insatser på musikområdet. [11]
- Ändringar i radio- och tv-lagen. [12]

Näringsdepartementet

- Förbud mot prospektering och nyexploatering av kol, olja och fossilgas. [20]

Socialdepartementet

- Barnets bästa när vård enligt LVU upphör. [7]

Utbildningsdepartementet

- Nationell plan för trygghet och studiero. [13]
- Omställningsstudiestöd.
– för flexibilitet, omställningsförmåga och trygghet på arbetsmarknaden. [18]

Utrikesdepartementet

- Vraket efter ubåten ”Som”. [14]

En departementspromemoria arbetas fram inom Regeringskansliet. Den publiceras i departementsserien, förkortad Ds.

Regeringskansliet

103 33 Stockholm Växel 08-405 10 00 www.regeringen.se

ISBN 978-91-525-0212-9 ISSN 0284-6012

Sida 185 av 305

Arbetsmarknadsdepartementet

Remiss av Vissa lagförslag med anledning av en reformerad arbetsmarknadspolitisk verksamhet (Ds 2021:27)

Remissinstanser

1. Academedia AB
2. Akademikerförbundet SSR
3. Akavia
4. Alea Kompetenshöjning AB
5. Allgencia AB
6. Almega
7. Almega, kompetensföretagen
8. Almega, utbildningsföretagen
9. Arbetsförmedlingen
10. Arbetsgivarverket
11. Arbetsmiljöverket
12. Arboga kommun
13. Arvidsjaur kommun
14. Arcus Utbildning & Jobbförmedling AB
15. Bollnäs kommun
16. Botkyrka kommun
17. Centrala studiestödsnämnden
18. Coompanion
19. Delaktighet Handlingskraft Röreslefrihet (DHR)
20. Delegationen mot segregation
21. Delegationen för unga och nyanlända till arbete (Dua)
22. Diskrimineringsombudsmannen
23. Ekobrottsmyndigheten

24. Ekonomistyrningsverket
25. Elevernas riksförbund
26. Entreprenörskapsforum
27. Eskilstuna kommun
28. Fagersta kommun
29. Filipstads kommun
30. Flens kommun
31. Folkbildningsrådet
32. Forum – Idéburna organisationer med social inriktning
33. Fremia
34. Funktionsrätt Sverige
35. Företagarna
36. Försvarmakten
37. Försäkringskassan
38. Förvaltningsrätten i Umeå
39. Förvaltningsrätten i Växjö
40. Grönlunds Yrkesutbildningar AB
41. Göteborgs kommun
42. Haparanda kommun
43. Hultsfreds kommun
44. Hylte kommun
45. Högsby kommun
46. Härnösands kommun
47. Hörselskadades Riksförbund (HRF)
48. Inspektionen för Arbetslöshetsförsäkringen (IAF)
49. Inspektionen för socialförsäkringen
50. Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering (IFAU)
51. Integritetsskyddsmyndigheten
52. Irisgruppen, Iris Sverige AB
53. Jokkmokks kommun
54. Justitiekanslern
55. Jämställdhetsmyndigheten
56. Kammarkollegiet
57. Kammarrätten i Stockholm
58. Karlshamns kommun
59. Konstnärsnämnden
60. Konstnärliga och litterära yrkesutövares nämnd (KLYS)
61. Kommunal

62. Konkurrensverket
63. Kriminalvården
64. Landsorganisationen i Sverige (LO)
65. Lernia AB
66. Lessebo kommun
67. Linnéuniversitet
68. Livek, ekonomisk förening
69. Ljusdals kommun
70. Lunds universitet
71. Länsstyrelsen i Kalmar län
72. Länsstyrelsen i Norrbottens län
73. Länsstyrelsen i Skåne län
74. Länsstyrelsen i Stockholms län
75. Länsstyrelsen i Värmlands län
76. Malmö kommun
77. Manpower Matchning
78. Migrationsverket
79. Misa AB
80. Montico kompetensutveckling AB
81. Motala kommun
82. Myndigheten för delaktighet
83. Myndigheten för digital förvaltning (Digg)
84. Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser
85. Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor
86. Myndigheten för yrkeshögskolan
87. Mölndals kommun
88. Nacka kommun
89. Norbergs kommun
90. Nationella nätverket för samordningsförbund (NNS)
91. Näringslivets regelnämnd NNR
92. Oskarshamns kommun
93. Palm & Partners Bemanning AB
94. Polismyndigheten
95. Propus AB
96. Randstad RiseSmart
97. Region Gävleborg
98. Region Norrbotten
99. Region Skåne
100. Region Stockholm

101. Region Värmland
102. Region Västernorrland
103. Region Östergötland
104. Riksdagens ombudsmän (JO)
105. Riksförbundet Vuxenutbildning i Samverkan (ViS)
106. Riksorganisationen för idéburen välfärd (Famna)
107. Riksrevisionen
108. Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige
109. Saco studentråd
110. Sandvikens kommun
111. Samhall
112. Seko, Service- och kommunikationsfacket
113. Skatteverket
114. Skoopi – arbetsintegrerade företagens organisation
115. Småföretagarnas riksförbund
116. Socialstyrelsen
117. Fackförbundet ST
118. Statens servicecenter
119. Statens skolinspektion
120. Statens skolverk
121. Statistiska centralbyrån
122. Statskontoret
123. Stockholms kommun
124. Stockholms universitet
125. Strömsunds kommun
126. Studieförbundet Folkuniversitetet
127. Svensk scenkonst
128. Svenska ILO-kommittén
129. Svenskt Näringsliv
130. Sveriges akademikers centralorganisation (SACO)
131. Sveriges akademikers centralorganisation i staten (SACO-S)
132. Sveriges a-kassor
133. Sveriges advokatsamfund
134. Sveriges Dövas Riksförbund (SDR)
135. Sveriges elevkårer
136. Sveriges Kommuner och Regioner (SKR)
137. Synskadades Riksförbund (SRF)
138. Söderhamns kommun
139. Teknikföretagen

140. Tillväxtverket
141. Tjänstemännens centralorganisation (TCO)
142. Totalförsvarets plikt- och prövningsverk
143. Trelleborgs kommun
144. Trygghetsstiftelsen
145. Täby kommun
146. Vilhelmina kommun
147. Umeå kommun
148. Unionen
149. Upphandlingsmyndigheten
150. Uppsala kommun
151. Uppsala universitet
152. Verket för innovationssystem (Vinnova)
153. Västra Götalandsregionen
154. Yrkesakademin AB
155. Åmåls kommun
156. Östersunds kommun
157. Östra Göinge kommun

Remissvaren ska ha kommit in till Arbetsmarknadsdepartementet **senast den 12 november 2021**. Svaren bör lämnas per e-post till a.remissvar@regeringskansliet.se och med kopia till maria.wikhall@regeringskansliet.se. Ange diarienummer A2021/01723 och remissinstansens namn i ämnesraden på e-postmeddelandet.

Svaret bör lämnas i två versioner: den ena i ett bearbetningsbart format (t.ex. Word), den andra i ett format (t.ex. pdf) som följer tillgänglighetskraven enligt lagen (2018:1937) om tillgänglighet till digital offentlig service. Remissinstansens namn ska anges i namnet på respektive dokument.

Remissvaren kommer att publiceras på regeringens webbplats.

I remissen ligger att regeringen vill ha synpunkter på förslagen eller materialet i promemorian. Om remissen är begränsad till en viss del av promemorian, anges detta inom parentes efter remissinstansens namn i remisslistan. En sådan begränsning hindrar givetvis inte att remissinstansen lämnar synpunkter också på övriga delar.

Myndigheter under regeringen är skyldiga att svara på remissen. En myndighet avgör dock på eget ansvar om den har några synpunkter att redovisa i ett svar. Om myndigheten inte har några synpunkter, räcker det att svaret ger besked om detta.

För **andra remissinstanser** innebär remissen en inbjudan att lämna synpunkter.

Promemorian kan laddas ned från Regeringskansliets webbplats www.regeringen.se.

Remissinstanserna kan utan kostnad beställa tryckta exemplar av promemorian via ett [beställningsformulär hos Elanders Sverige AB](#).

Råd om hur remissyttranden utformas finns i Statsrådsberedningens promemoria Svara på remiss – hur och varför (SB PM 2003:2, reviderad 2009-05-02). Den kan laddas ner från Regeringskansliets webbplats www.regeringen.se.

Charlotte Kugelberg
Expeditionschef

Kopia till

Elanders Sverige AB, e-postadress: betankande@elanders.com

Kommunstyrelsen

Övertagande av arbetsförmedlingens arbetsmarknads- och etableringsinsatser för Nackabor

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen antar förslaget brev till arbetsmarknadsministern i enlighet med bilaga 1.

Sammanfattning

I samband med beslut om mål och budget för 2019-2022 gav kommunfullmäktige arbets- och företagsnämnden i uppdrag att ta initiativ för att bli försökskommun för att ta över Arbetsförmedlingens ansvar och uppgifter för arbetsmarknads- och etableringsinsatser (KFKS 2018/68).

I ärendet beskrivs hur uppdraget genomförs genom att föreslå för regeringen att Nacka kommun under en avgränsad period tilldelas helhetsansvar för både etableringsuppdraget och det arbetsmarknadspolitiska uppdraget riktat mot nyanlända och arbetssökande i Nacka och ersätts med statliga medel. Förslaget syftar till att komplettera den pågående reformen av Arbetsförmedlingens verksamhet med värdefull kunskap kring delegering av både strategiskt och operativt ansvar för ett kundvalssystem för arbetsmarknadsinsatser till en kommun. Det möjliggör även ett mer effektivt användande av lokal kompetens genom att kapacitet som frigörs hos det lokala arbetsförmedlingskontoret kan styras till andra delar av stockholmsregionen. Vidare förväntas det påvisa hur kostnadseffektiviteten i det statliga systemet för arbetsmarknadsinsatser kan optimeras genom möjlighet till övergripande ekonomistyrning och högre incitament för effektivitet.

Kommunstyrelsens arbetsutskott behandlade ärendet vid sitt sammanträde den 17 december 2019, se bilaga 2. Arbets- och företagsnämnden behandlade ärendet vid sitt sammanträde 18 december 2019, se bilaga 3. Såväl kommunstyrelsens arbetsutskott som arbets- och företagsnämnden föreslår att kommunstyrelsen antar förslaget brev till arbetsmarknadsministern i enlighet med bilaga 1.

Ärendet

I samband med beslut om mål och budget för 2019-2022 gav kommunfullmäktige arbets- och företagsnämnden i uppdrag att ta initiativ för att bli försökskommun för att ta över Arbetsförmedlingens ansvar och uppgifter för arbetsmarknads- och etableringsinsatser (KFKS 2018/68).

Under 2019 har Arbetsförmedlingen varit föremål för flera förändringar, bland annat genom minskad ekonomisk ram och beslut om framtida reformerad myndighet och system för arbetsmarknadspolitiska insatser. I det reformerade systemet ska i huvudsak fristående aktörer matcha och rusta arbetssökande för de lediga jobben, och den eller de upphandlingsformer som är mest ändamålsenlig för respektive tjänst ska användas.

Nackas kundvalssystem för arbetsmarknadsinsatser implementerades redan 2010. Kommunen har således lång erfarenhet av myndighetsutövning och leverantörsstyrning i ett kundvalssystem för arbetsmarknadsinsatser med goda resultat. Kunskapen kring, och närheten till, både arbetssökande/nyanlända och övriga myndigheter och aktörer är redan upparbetad och samverkan är god. I de ramar som angivits för det reformerade systemet, och i den redogörelse som Arbetsförmedlingen presenterade den 1 november 2019, framgår att staten eftersträvar ett kundvalssystem för arbetsmarknadsinsatser som i mångt och mycket liknar Nackas.

En utredning i syfte att analysera och bedöma möjligheten för kommuner att tillhandahålla arbetsmarknadspolitiska insatser i det reformerade systemet har inletts. Parallellt med utredningen drivs ett projekt där Arbetsförmedlingen prövar och utvecklar tjänsten ”Kundval Rusta och matcha” för arbetsmarknadsinsatser genom privata aktörer i 32 pilotkommuner. Nacka föreslår att kommunen adderas till pilotkommunerna och under en avgränsad period får helhetsansvar för både etableringsuppdraget och det arbetsmarknadspolitiska uppdraget riktat mot nyanlända och arbetssökande i Nacka. Därigenom kan auktorisationsmodellens potential i det reformerade systemet prövas och erfarenheter från en kommun i ett storstadsområde tas tillvara vid utveckling av systemet.

Genom att utse Nacka till pilotkommun kompletteras reformarbetet med värdefull kunskap kring delegering av både strategiskt och operativt ansvar för arbetsmarknadsinsatser genom kundval. Det möjliggör även ett mer effektivt användande av lokal kompetens genom att kapacitet som frigörs hos det lokala arbetsförmedlingskontoret kan styras till andra delar av stockholmsregionen. Som bieffekt uppnås även bättre uppfyllande av lagkraven om god hushållning med både statliga och kommunala medel samt effektiv verksamhet.

Kommunstyrelsens arbetsutskott behandlade ärendet vid sitt sammanträde den 17 december 2019, se bilaga 2. Arbets- och företagsnämnden behandlade ärendet vid sitt sammanträde 18 december 2019, se bilaga 3. Såväl kommunstyrelsens arbetsutskott som arbets- och företagsnämnden föreslår att kommunstyrelsen antar föreslaget brev till arbetsmarknadsministern i enlighet med bilaga 1.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget har inga direkta ekonomiska konsekvenser.

I dagsläget egenfinansierar Nacka kommun en stor del av de arbetsmarknadsinsatser som levereras till arbetsökande Nackabor. Det föreslagna testet förväntas påvisa hur det statliga systemet för arbetsmarknadsinsatser kan göras mer kostnadseffektivt genom möjlighet till övergripande ekonomistyrning och högre incitament för effektivitet. Därför föreslås att kommunen ersätts med motsvarande 90 procent av det anslag som staten anslår för etableringsinsatser och arbetsmarknadspolitiska insatser för Nackabor under testet. Sådan ersättning kommer med största sannolikhet både täcka kostnaderna för själva testet och delar av kommunens befintliga kostnader för arbetsmarknadsinsatser. Testet förväntas därför ge positiva ekonomiska effekter, men det är oklart i vilken omfattning.

Konsekvenser för barn

Förslaget har inga direkta konsekvenser för barn. Ett effektivt och ändamålsenligt system för arbetsmarknadspolitiska åtgärder är positivt för barn i familjer där vårdnadshavare saknar arbete och/eller egen försörjning. Utredning av vilka modeller för ansvarsfördelning och kundvalssystem som ger högst effektivitet i det framtida reformerade systemet har indirekta positiva konsekvenser för barn.

Bilagor

1. Brev: Test av kundvalssystem för arbetsmarknadsinsatser i Nacka kommun
2. Protokollsutdrag från kommunstyrelsens arbetsutskott den 17 december 2019, §173
3. Protokollsutdrag från arbets- och företagsnämnden den 18 december 2019, §103

Frida Plym Forshell
Arbetsmarknadsdirektör
Stadsledningskontoret

Brev
Kommunstyrelsen
KFKS 2019/1144

Arbetsmarknadsminister
Eva Nordmark
Arbetsmarknadsdepartementet

Test av kundvalssystem för arbetsmarknadsinsatser i Nacka kommun

I överenskommelsen mellan Socialdemokraterna, Miljöpartiet, Centerpartiet och Liberalerna från januari 2019 anges att Arbetsförmedlingen ska reformeras i grunden, och ett nytt nationellt system ska utvecklas där i huvudsak fristående aktörer matchar och rustar arbetsökande för de lediga jobben. Reformeringen ska inte vila på LOV, utan den eller de upphandlingsformer som är mest ändamålsenlig för respektive tjänst ska användas.

Nacka kommun önskar bli pilotkommun för det reformerade nationella systemet genom att under en avgränsad period och mot statlig ersättning ansvara såväl strategiskt som operativt för Arbetsförmedlingens arbetsmarknads- och etableringsinsatser för Nackabor.

Ett kundvalssystem baserat på auktorisation, där fristående aktörer matchar och rustar arbetsökande, är redan implementerat på kommunal nivå i Nacka sedan 2010 för de arbetsmarknadsinsatser som kommunen själv ansvarar för och sedan 2005 för den kommunala vuxenutbildningen. Vi har med andra ord lång och god erfarenhet av hur man kan arbeta med lösningar som ger stor valfrihet för de enskilda, flexibilitet över tid och anpassas till den efterfrågan som finns på arbetsmarknaden.

Det reformerade systemet

I den analys och redogörelse som Arbetsförmedlingen presenterade den 1 november 2019 framgår myndighetens syn på hur ett valfrihetssystem för arbetsmarknadsinsatser med privata aktörer kan utformas. Arbetsförmedlingen föreslår i redogörelsen att det görs skillnad på matchande och rustande insatser. Matchning ska ges till dem som bedöms kunna ta ett arbete om de får konkret stöd, och vara uppdelat på tre olika ersättningsnivåer som beror på hur långt från arbetsmarknaden som individen bedöms stå. Personer som befinner sig långt från arbetsmarknaden ska istället få rustande insatser. De ska utgå från en och samma ersättningsnivå, och bestå av ett begränsat antal inriktningar eller tjänster. Ersättningsmodellen föreslås bestå av två delar. En grundersättning betalas ut för att en arbetsökande valt en viss aktör, men fördelas på flera utbetalningar över tid för att

förhindra missbruk. Den andra delen är en resultatbaserad ersättning som betalas ut när den arbetssökande går vidare till jobb eller annan åtgärd. Kontrollsystemet föreslås bestå av både digital granskning av rapportering från aktörer och vid fysiska möten på plats hos aktören.

Arbetsförmedlingens analys och redogörelse är uppbyggd kring teoretiska resonemang. Analysen ska därför kompletteras med praktisk erfarenhet genom att Arbetsförmedlingen och ett antal fristående aktörer prövar och utvecklar tjänsten ”Kundval Rusta och matcha” i 32 pilotkommuner för att kunna dra lärdomar inför nationellt införande.

Arbetsmarknadsinsatser i Nacka kommun

Varför?

Ur ett arbetsmarknadsperspektiv har Nacka kommun gynnsam geografisk lokalisering och demografi. Trots det ligger avsaknad av arbete till grund för en tredjedel av kommunens utbetalade ekonomiska bistånd, och ytterligare tio procent orsakas av otillräckligt etableringsstöd för nyanlända. Kommunen, som står för hel eller del av individens försörjning, har till skillnad från Arbetsförmedlingen starkt incitament att påskynda (åter)etableringen på arbetsmarknaden för så många Nackabor som möjligt. Utöver kostnadsminskning och intäktsökning bidrar hög sysselsättningsgrad till minskad segregation och ett stärkt samhälle.

I enlighet med 4 kap. 1 § Socialtjänstlagen kräver därför Nacka kommun att den som får ekonomiskt bistånd deltar i av kommunen anvisad praktik eller annan kompetenshöjande verksamhet om personen inte har erbjudits någon lämplig arbetsmarknadspolitisk åtgärd från staten inom rimlig tid.

Hur?

Inför beslut om ekonomiskt bistånd utreds individens förutsättningar och väg till egen försörjning vid ett fysiskt möte med kommunens karriärväglare. Utredningen inkluderar avstämning mot möjliga direkta insatser från Arbetsförmedlingen, varpå beslut om den eller de insatser som förväntas förflytta individen snabbast till egen försörjning tas. Vid beslutad insats via kommunen väljer individen aktör genom ett kundval. Valet faller på en av de 24 anordnare av arbetsmarknadsinsatser, varav en kommunal, som är auktoriserade i Nacka. För att ge goda förutsättningar för ett informerat val presenteras de olika aktörernas resultat av redan levererade arbetsmarknadsinsatser samt annan relevant information för individen som på så sätt kan jämföra aktörerna innan valet.

Personer som bedöms kunna ta ett arbete om de får konkret stöd, motsvarande den så kallade matchning som föreslås i det reformerade systemet, beviljas insatsen ”Jobbpeng”. Insatsen är uppdelad i två olika nivåer med differentierad ersättning till aktörerna beroende på hur långt från arbetsmarknaden som individen bedöms stå. Personer som befinner sig längre från arbetsmarknaden beviljas rustande (förrehabiliterande) insatser, vilka består av ett begränsat antal inriktningar varav somliga utförs inom ramen för Finsam.

Ersättningsmodellen till anordnarna innehåller såväl grundersättning som en resultatdel, och vid regelbunden översyn justeras ersättningsmodellen för att uppnå bästa möjliga effekt. Om individen har hållbar försörjning genom arbete eller studier sex månader efter avslutad insats utgår en bonus till anordnaren.

Under insatsens gång sker regelbunden uppföljning av progress. Vid vissa förutsättningar kan arbetssökande välja en annan aktör under pågående insats. Uppföljning och kontroll sker genom granskning av digital rapportering från aktörer, regelbunden kvalitetsuppföljning på plats hos aktören och kontakt/dialog med individen i insats.

En aktör som inte uppfyller auktorisationsvillkoren eller som inte attraherar några kunder under tolv månader avauktoriseras. Genom regelbunden avstämning av efterlevnad av auktorisationsvillkoren säkerställs att kundvalet endast består av aktörer med förutsättningar att leverera verksamhet av efterfrågad kvalitet.

Vad?

Genom kundvalet ger Nacka kommun årligen matchande och rustande arbetsmarknadsinsatser till cirka 1100 Nackabor för en total kostnad om cirka 40 miljoner kronor. Målgrupperna är personer som tar emot ekonomiskt bistånd, ungdomar mellan 18 och 24 år som saknar arbete eller studier samt personer med bristande språkkunskaper som står utanför arbetsmarknaden. Insatsernas karaktär varierar utifrån individernas behov, och täcker hela fältet från förrehabilitering till kombinationsinsatser med språkutbildning och arbetsintroduktion för nyanlända och insatserna går också att kombinera med vuxenutbildning. Resultaten är mycket goda. Genomsnittstiden i matchande insats är 270 dagar. Över 40 procent av alla deltagare, i både matchande och rustande insatser, är kvar i studier eller arbete 6 månader efter avslutad insats. Mindre än en tredjedel av nyanlända Nackabor behöver kompletterande försörjningsstöd efter etableringsperiodens två år.

Vuxenutbildning

I Nacka erbjuds även vuxenutbildning genom ett kundvalssystem där 25 auktoriserade aktörer levererar utbildning till cirka 5000 elever årligen till en kostnad om drygt 50 miljoner kronor. Mångfalden av aktörer borgar för ett omfattande och flexibelt kursutbud med löpande antagning och tätt återkommande kursstarter. Vuxenutbildningen är ett viktigt komplement till arbetsmarknadsinsatser i syfte att stötta Nackabor till hållbar egen försörjning. I Nacka är vuxenutbildningen också ett verktyg för livslångt lärande, eftersom alla vuxna Nackabor oavsett försörjningsstatus är välkomna att läsa kurser eller program för vilka man inte tidigare har ett godkänt grundskole- eller gymnasiebetyg, vilket innebär att man exempelvis kan läsa yrkeskurser trots att man redan har en gymnasieexamen. I praktiken innebär det att Nacka inte säger nej till någon som vill läsa inom vuxenutbildningen.

Samverkan

Flera Nackabor med behov av försörjningsstöd är föremål för insatser från flera olika aktörer samtidigt. Inte sällan är såväl myndigheter såsom Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och kommunen som privata utförare av arbetsmarknadsinsatser involverade i individens väg mot försörjning. Vålfungerande samverkan mellan de olika aktörerna är av stor vikt ur både individ- och kostnadsperspektiv. För de rustande insatserna utövas denna samverkan till stor del inom ramen för Finsam. För de matchande insatserna utgår samverkan i stort sett uteslutande från kommunen, som står för individens försörjning och som har naturliga kontaktvägar till samtliga andra aktörer.

Kommunen och personal från det lokala arbetsförmedlingskontoret tar emot nyanlända i gemensamma etableringssamtal, och en person är anställd på del av arbetstid hos båda myndigheterna för att överbrygga eventuella hinder och minska risken att arbetssökande eller nyanlända hamnar mellan stolarna.

Lagkrav om god hushållning

Som framgår av både Budgetlagen (2011:203) och Myndighetsförordningen (2007:515) ska myndigheter hushålla väl med statens medel. På samma vis ska kommuner enligt Kommunallagen (2017:725) ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet.

Varken det nuvarande eller det reformerade systemet för arbetsmarknadsinsatser ger förutsättningar för stat och kommun att uppfylla lagkraven om hushållning. Särskiljning av ansvar för finansiering av försörjningsstöd för individer med behov av insatser och strategiskt/operativt/finansiellt ansvar för själva insatserna omöjliggör övergripande ekonomistyrning, vilket är en förutsättning för att kunna hushålla med medel. Vidare är incitamentet för staten att leverera effektiv verksamhet lågt. Kommunerna tvingas finansiera försörjningsstöd och ibland arbetsmarknadsinsatser för att täcka upp för den bristande effektiviteten samtidigt som del av statens anslag till arbetsmarknadsinsatser regelbundet återförs till statskassan i samband med årsskiften, eftersom de inte utnyttjas. I det reformerade systemet är risken ännu större att denna obalans uppstår eftersom det organisatoriska avståndet mellan Arbetsförmedlingen, som har strategiskt arbetsmarknadspolitiskt ansvar, och kommuner som finansierar försörjningsstödet riskerar att öka när det operativa ansvaret för insatserna delegeras till en mångfald av privata aktörer knutna till Arbetsförmedlingen.

En alternativ lösning är att staten delegerar både strategiskt och operativt ansvar för arbetsmarknadsbedömningar och insatser till kommunerna och/eller tar över kostnaderna för försörjningsstödet.

Kundval i det reformerade systemet?

I det reformerade systemet ska den eller de upphandlingsformer som är mest ändamålsenlig för respektive tjänst användas, och hänsyn ska tas till regionala och lokala förutsättningar. Kundval baserat på auktorisation är en sedan länge etablerad och väl beprövad modell med

många fördelar i förhållande till andra alternativ. Exempelvis kan alla organisationer som uppfyller auktorisationsvillkoren auktorisera sig i kundvalet och detta när som helst under året. Detta säkerställer fri konkurrens och möjliggör den mångfald av aktörer inklusive flera från idéburen sektor, som behövs för att täcka alla behov, samt att nya aktörer med en ny typ av insatser successivt kan ansluta sig till systemet.

Nacka kommun är såväl strategiskt som operativt ansvarig för verksamheten i det lokala kundvalet för arbetsmarknadsinsatser inklusive samverkan med aktörer, Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Migrationsverket, Region Stockholm, med flera. Med kommunen som central samverkansnod säkerställs effektiv och kvalitetssäker verksamhet med utgångspunkt i Nackaborns behov.

Auktorisationsmodellens potential torde vara intressant att pröva och utvärdera i det kommande arbetet med reformen av Arbetsförmedlingen. Det borde också vara intressant att få erfarenheter från en kommun i ett storstadsområde vid utveckling av det nya reformerade systemet.

Nacka som pilotkommun

Två initiativ för att klargöra kommuners roll i det reformerade systemet pågår. Dels en utredning i syfte att analysera och bedöma möjligheten för kommuner att tillhandahålla arbetsmarknadspolitiska insatser, och dels ovan nämnda utveckling av kundvalet ”Rusta och matcha” i 32 pilotkommuner. Den senaste tiden har förutsättningarna för reformen ändrats något, men frågan om vilken eller vilka upphandlingsformer som är mest ändamålsenlig för respektive tjänst kvarstår att utreda.

Nacka kommun önskar därför komplettera pilotkommunerna genom att under en avgränsad period få helhetsansvar för både etableringsuppdraget och det arbetsmarknadspolitiska uppdraget riktat mot nyanlända och arbetssökande i Nacka.

Kommunen har lång erfarenhet av myndighetsutövning och leverantörsstyrning i ett kundvalssystem för arbetsmarknadsinsatser med goda resultat. Kunskapen kring, och närheten till, både arbetssökande/nyanlända och övriga myndigheter och aktörer är redan utarbetad och samverkan är god. Arbetsförmedlingens kompletterande aktörer är i flera fall även auktoriserade i Nacka. Kommunen koordinerar samverkan mellan de egna anordnarna inom arbetsmarknadsinsatser och vuxenutbildning och Arbetsförmedlingen, vilket är en viktig pusselbit i det reformerade systemet. Vidare finns en etablerad modell för ersättning till aktörer och ett system för uppföljning och kontroll, vilka är viktiga frågeställningar i utvecklingen av det kommande nationella systemet oavsett upphandlingsform.

Genom att utse Nacka till pilotkommun kompletteras reformarbetet med värdefull kunskap kring delegering av både strategiskt och operativt ansvar för arbetsmarknadsinsatser genom kundval. Det möjliggör även ett mer effektivt användande av lokal kompetens genom att

kapacitet som frigörs hos det lokala arbetsförmedlingskontoret kan styras till andra delar av stockholmsregionen. Vidare förväntas det påvisa hur kostnadseffektiviteten i ett system för arbetsmarknadsinsatser kan optimeras genom möjlighet till övergripande ekonomistyrning och högre incitament för effektivitet. Därför föreslås att kommunen endast ersätts med motsvarande 90 procent av det anslag som staten avsätter för etableringsinsatser och arbetsmarknadspolitiska insatser för Nackabor.

Jämförelse med andra initiativ

Flera kommuner har ansökt om att få ta aktiv del i det operativa utförandet av arbetsmarknadsinsatser på lokal nivå mot statlig ersättning. Motivet är att komplettera Arbetsförmedlingens arbetsmarknadsinsatser till dess att det nya reformerade systemet är implementerat och fullt funktionellt i landets alla delar.

Ovanstående förslag från Nacka kommun skiljer sig från dessa initiativ.

Nackas ingång är inte att rädda ett nedläggningshotat arbetsförmedlingskontor, utan att få till bättre och effektivare erbjudanden till våra invånare. Det föreslagna reformerade systemet med en ändamålsenlig form för de olika tjänsterna med hänsyn tagen till lokala förutsättningar är i praktiken redan implementerat och funktionellt i Nacka, men med kommunen som huvudman. Vi kan enkelt skala upp en befintlig infrastruktur till att också omfatta de insatser som Arbetsförmedlingen ska ansvara för.

Förslaget om att utse Nacka till pilotkommun ger en möjlighet för staten att komplettera utredningen med kunskap om en alternativ utföringsform samt utvärdera effekterna av en mer omfattande delegering av strategiskt och operativt ansvar till kommunerna i det kommande reformerade systemet. Som bieffekt uppnås även bättre uppfyllande av lagkraven om effektiv verksamhet samt god hushållning med både statliga och kommunala medel.

Nacka datum som ovan

Mats Gerdau
Kommunstyrelsens ordförande

Lena Dahlstedt
Stadsdirektör

Revidering av specifika
auktorisationsvillkor för
arbetsmarknadsinsatser och
kommunal vuxenutbildning

9

AFN 2021/199

2021-10-27

TJÄNSTESKRIVELSE

Dnr: AFN 2021/199

Revidering av specifika auktorisationsvillkor för arbetsmarknadsinsatser och kommunal vuxenutbildning

I enlighet med AFN 2020:168 och KFKS 2020:864

Förslag till beslut

1. Arbets- och företagsnämnden beslutar att anta föreslagna specifika auktorisationsvillkor för kundval arbetsmarknadsinsatser i enlighet med bilaga 1 till tjänsteskrivelsen daterad den 27 oktober 2021.
2. Arbets- och företagsnämnden beslutar att anta föreslagna specifika auktorisationsvillkor för kundval kommunal vuxenutbildning i enlighet med bilaga 2 till tjänsteskrivelsen daterad den 27 oktober 2021.

Sammanfattning

Kommunfullmäktige beslutade den 12 april 2021 (§ 182) att anta ett reviderat reglemente för kundval. Det reviderade reglementet för kundval började gälla från och med den 1 augusti 2021 för Nackas samtliga kundval. Implementering och tillämpning av reglementet förutsätter att arbets- och företagsnämnden antar specifika auktorisationsvillkor, för nämndens två kundval arbetsmarknadsinsatser och kommunal vuxenutbildning, som överensstämmer med det nya reglementet.

På arbets- och företagsnämndens sammanträde 9 juni 2021 beslutades att de generella auktorisationsvillkoren 1–27 såsom de angivits i avsnitt 2 i reviderat reglemente för kundval ersatte tidigare generella auktorisationsvillkor i kundval för arbetsmarknadsinsatser och kommunal vuxenutbildning från den 1 augusti 2021. Det beslutades även att ge utbildnings- och arbetsmarknadsdirektören i uppdrag att senast den 31 oktober 2021 återkomma med en redovisning och förslag för tillkommande ändringar av de specifika auktorisationsvillkoren.

De föreslagna förändringarna i de specifika auktorisationsvillkoren rör förändringar i formalia och utformning, revidering av sanktionsmöjligheter vid brister hos anordnare i enlighet med reglementet för kundval samt ett fåtal kundvalsspecifika ändringar.

Enligt reglementet ska även varje nämnd som ansvarar för kundval besluta om vilka sanktioner som ska inträda om anordnaren brister i uppfyllandet av ett eller flera auktorisationsvillkor. Val av sanktion beror på allvaret i bristen, om det rör brist i en eller flera villkor samt om det rör enstaka eller upprepade brister. I varje enskilt ärende görs en samlad bedömning av konsekvenserna som bristen/bristerna riskerar att medföra för kunder, kommunen och övriga aktörer.

Ärendet

Bakgrund

Kommunfullmäktige beslutade den 12 april 2021 (§ 182) att anta ett reviderat reglemente för kundval. Det reviderade reglementet för kundval började gälla från och med den 1 augusti 2021 för Nackas samtliga kundval. Implementering och tillämpning av reglementet förutsätter att arbets- och företagsnämnden antar specifika auktorisationsvillkor, för nämndens två kundval arbetsmarknadsinsatser och kommunal vuxenutbildning, som överensstämmer med det nya reglementet.

På arbets- och företagsnämndens sammanträde 9 juni 2021 beslutades att de generella auktorisationsvillkoren 1-27 såsom de angivits i avsnitt 2 i reviderat reglemente för kundval ersatte tidigare generella auktorisationsvillkor i kundval för arbetsmarknadsinsatser och kommunal vuxenutbildning från den 1 augusti 2021. Det beslutades även att ge utbildnings- och arbetsmarknadsdirektören i uppdrag att senast den 31 oktober 2021 återkomma med en redovisning och förslag för tillkommande ändringar av de specifika auktorisationsvillkoren.

Revideringen av reglementet för kundval innefattar, utöver förändringar i formalia och utformning, även ytterligare en sanktionsmöjlighet och riktlinjer för hur de olika sanktionerna ska tillämpas. För aktuella kundval ansvarar arbets- och företagsnämnden för beslut om vilka sanktioner som ska inträda om anordnaren brister i uppfyllandet av ett eller flera auktorisationsvillkor.

I reglementet anges att om ett generellt auktorisationsvillkor avviker från bestämmelser i gällande lag åligger det ansvarig nämnd att anpassa villkoren och dess tillämpning till gällande lagstiftning.

Arbets- och företagsnämnden ska för de aktuella kundvalen besluta om en modell för uppföljning av anordnare utifrån de generella och specifika auktorisationsvillkoren. Det åligger arbets- och företagsnämnden att årligen rapportera sin uppföljningsplan till kommunstyrelsen.

Förändringar i arbets- och företagsnämndens specifika auktorisationsvillkor

Utifrån det av kommunfullmäktige beslutade reglementet för kundval har arbets- och etableringsenheten samt utbildningsenheten sett över nämndens specifika auktorisationsvillkor, avseende arbetsmarknadsinsatser samt den kommunala vuxenutbildningen, och anpassat dem till det nya reglementet för kundval.

De föreslagna förändringarna i de specifika auktorisationsvillkoren förtydligas nedan utifrån; förändringar i formalia och utformning, kundvalsspecifika ändringar och slutligen revidering av sanktionsmöjligheter vid brister hos anordnare.

Förändringar i formalia och utformning

Revideringen av reglementet innebar följande förändringar i formalia och utformningen:

- Annan struktur (inordnat efter ämnesområden)
- Mer generella villkor för att nämnderna ska kunna anpassa sina specifika auktorisationsvillkor
- Sammanslagningar av villkor
- Redaktionella ändringar, förtydliganden av begrepp

Då dessa ändringar innebär många både små och stora justeringar kommer dessa inte markeras speciellt i de två förslagen till specifika auktorisationsvillkor, bilaga 1 och bilaga 2 till denna tjänsteskrivelse. Ändringar av formalia och utformning kan vid behov istället noteras vid en jämförelse med de befintliga specifika auktorisationsvillkoren för respektive kundval, bilaga 3 och bilaga 4 till denna tjänsteskrivelse.

Kundvalsspecifika ändringar

För kundval arbetsmarknadsinsatser och kundval kommunal vuxenutbildning har tillägg gjorts för att förtydliga anordnares informationsplikt i händelse av att en underleverantör anlitas.

För kundval kommunal vuxenutbildning har ett tillägg gjorts för att säkerställa att anordnare ska tillhandahålla en digital lärplattform.

Dessa föreslagna ändringar i de specifika auktorisationsvillkoren är markerade med gul färg i bilaga 1 och bilaga 2 till denna tjänsteskrivelse.

Revidering av sanktionsmöjligheter vid brister hos anordnare

Reglementet för kundval anger att kommunfullmäktige fortsatt ska besluta om vilka sanktioner som kan tillämpas av nämnderna vid uppkomna brister hos en anordnare. Arbets- och företagsnämnden beslutar om vilken/vilka sanktion/er som ska tillämpas vid brist mot ett eller flera auktorisationsvillkor i de två kundval nämnden ansvarar för.

Förändringarna i reglementet för kundval avseende sanktioner innebär dels två nya sanktionsmöjligheter, och dels att nämnden ska göra en bedömning i varje enskilt fall vid förval av sanktion gentemot anordnaren. Därav föreslås formuleringen ”se avsnittet om sanktioner” för respektive generellt och specifikt villkor där beslut om sanktion är en möjlighet. Då det rör i princip samtliga auktorisationsvillkor markeras inte dessa förändringar specifikt i bilaga 1 eller bilaga 2 till denna tjänsteskrivelse.

Fyra sanktionsmöjligheter

Vid en brist bör anordnaren som huvudregel få en möjlighet att rätta de uppkomna bristerna och detta bör då formaliseras genom ett beslut om åtgärdsplan. Beslutet om en åtgärdsplan utgör då ett underlag och en viktig dokumentation för det fortsatta arbetet med att följa upp att anordnaren vidtar åtgärder och hanterar tidigare uppvisade brister. Utifrån denna aspekt anger reglementet för kundval nu beslut om *åtgärdsplan* som en sanktion som kan nyttjas vid uppkomna brister.

En sanktion som förenas med vite väntas ge incitament för en anordnare att fullgöra sina tjänster enligt kundvalet. Därav återfinns nu ytterligare en sanktionsmöjlighet, *vite*, att nyttjas vid uppkomna brister.

Enligt reglementet för kundval kan således följande sanktioner nu tillämpas om anordnare brister i sitt uppdrag:

- åtgärdsplan
- varning
- vite, och
- avauktorisering

En eller flera av sanktionerna kan tillämpas om anordnare brister i sitt uppdrag. Det är anordnarens brist och allvarlighetsgraden på bristen som styr nämndens val av sanktion. Inför val av sanktion görs en samlad bedömning av konsekvenserna som bristen/bristerna medfört/riskerar att medföra för kunder, Nacka kommun och övriga aktörer. Val av sanktion beror på:

- allvaret i bristen

- om det rör brist i en eller flera villkor, samt
- om det rör enstaka eller upprepade brister.

Bristens påverkan på kund ska vara en avgörande faktor för val av sanktion gentemot anordnaren, vilket innebär att ju mer negativ påverkan bristen har på kund desto mer påkallat är det med en allvarligare sanktion.

Åtgärdsplan

I de fall en anordnare brister i sitt uppdrag, på ett sätt som bedöms riskera kvaliteten för kunden och/eller Nacka kommuns ekonomi, tillämpas sanktionen åtgärdsplan.

Enligt reglementet för kundval ska sanktionen åtgärdsplan innehålla;

- beskrivning av brist,
- beskrivning av åtgärd,
- tidpunkt för när bristerna ska vara åtgärdade, samt
- vilken påföljd som är aktuell om bristen inte åtgärdas inom angiven tid.

Åtgärdsplan och uppfyllande av densamma ska godkännas och följas upp av ansvarig nämnd på kommunen.

Varning

Reglementet för kundval anger att i de fall anordnare brister i sitt uppdrag, på ett sätt som bedöms riskera att eller ha drabbat kunder och/eller Nacka kommun ekonomiskt, ska sanktionen varning tillämpas. I de fall en varning utfärdas ska anordnaren upprätta en åtgärdsplan (enligt ovan) som ska godkännas och följas upp av ansvarig nämnd på kommunen. Av varningen framgår vilken påföljd som är aktuell om bristen inte åtgärdas inom angiven tid.

Vite

Enligt reglementet för kundval kan sanktionerna åtgärdsplan och varning förenas med sanktionen vite om bristen inte åtgärdats inom utsatt tid. Vitets storlek bestäms av Nacka kommun utifrån en samlad bedömning av konsekvenserna som bristen/bristerna medfört/riskerar att medföra för kunder, Nacka kommun och övriga aktörer. Vitet ska utgå per påbörjad vecka med en procentuell del av anordnarens genomsnittliga månadsersättning beräknat på de tre senaste månaderna för den verksamhet som bristen avser inom det specifika kundvalet. Vitet ska stå i rimlig proportion till anordnarens totala månadsersättning inom det specifika kundvalet.

Avauktorisation

Om de generella eller specifika auktorisationsvillkoren inte följs kan Nacka kommun besluta att avauktoriseras anordnaren. Sanktionen avauktorisation är den mest ingripande sanktionen och innebär att anordnaren utesluts från aktuellt kundval inom Nacka kommun. Om bristerna är så pass omfattande att det inte är lämpligt att anordnaren utför välfärdstjänster måste ett beslut om avauktorisation fattas av ansvarig nämnd.

Avauktorisation på egen begäran eller utifrån avsaknad av uppdrag

En avauktorisation innebär att anordnaren utesluts från aktuellt kundval inom Nacka kommun. Utöver avauktorisation som sanktion kan en avauktorisation ske på egen begäran eller utifrån avsaknad av uppdrag.

På egen begäran

Anordnare som avser att avveckla verksamheten ska meddela kommunen minst sex månader före verksamhetens upphörande. Kommunen fattar beslut om avauktorisation och beslutar om lämplig uppsägningstid.

Utifrån avsaknad av uppdrag

Om anordnare saknar uppdrag under tolv månader avauktoriseras anordnaren av Nacka kommun. Kommunen fattar beslut om avauktorisation och beslutar om lämplig uppsägningstid.

Ekonomiska konsekvenser

Förslag till beslut bedöms inte medföra några direkta ekonomiska konsekvenser.

På längre sikt väntas uppdatering och förtydligande av auktorisationsvillkor och den nya sanktionen vite kunna innebära positiva ekonomiska konsekvenser för Nacka kommun.

De tydligare riktlinjerna för uppföljning och ökade möjligheter till sanktioner antas bidra till att höja kvaliteten på anordnarnas insatser. Högre kvalitet på insatser väntas förbättra kundernas möjligheter att på kortare tid komma ut i egen försörjning.

Med färre kunder som uppbär ekonomiskt bistånd minskar dessa kostnader för arbets- och företagsnämnden, samtidigt som fler Nackabor i egen försörjning bidrar med skatt till Nacka kommun och förmodade intäkter för det lokala näringslivet.

Konsekvenser för barn

Säkerställande av kvalitet och uppföljning av att anordnare levererar hög kvalitet utifrån gällande auktorisationsvillkor väntas öka möjligheterna för kunder att på kortare tid komma ut i egen försörjning. Då en del av kunderna som berörs av aktuella kundval under arbets- och företagsnämnden ibland också är vårdnadshavare till barn väntas förslaget till beslut på sikt kunna medföra positiva konsekvenser för barn.

Bilagor

Bilaga 1 Förslag till specifika auktorisationsvillkor för arbetsmarknadsinsatser

Bilaga 2 Förslag till specifika auktorisationsvillkor för kommunal vuxenutbildning

Bilaga 3 Specifika auktorisationsvillkor arbetsmarknadsinsatser

Bilaga 4 Specifika auktorisationsvillkor kommunal vuxenutbildning

Bilaga 5 Reglemente för kundval Nacka kommun april 2021

Pia Stark
Enhetschef
Arbets- och etableringsenheten

Carina Legerius
Enhetschef
Utbildningsenheten

Karin Dreik
Förändringsledare
Arbets- och etableringsenheten

Jen Holmberg
Rektor tillika skolchef
Utbildningsenheten

FÖRSLAG TILL SPECIFIKA AUKTORISATIONSVILLKOR FÖR ARBETSMARKNADSINSATSER

Diarienummer	Fastställt/senast uppdaterad	Beslutsinstans	Ansvarigt politiskt organ	Ansvarig processägare
AFN 2021/199	2021-10-27	Arbets- och företagsnämnden	Arbets- och företagsnämnden	Susanne Nord

Dokumentets syfte

Specifika auktorisationsvillkor syftar till att säkerställa enhetliga och transparenta villkor mellan Nacka kommun och anordnare inom kundvalssystem, i detta avseende anordnare för arbetsmarknadsinsatser. Dokumentet anger villkoren för auktorisation av anordnare, hur kraven följs upp och vad som händer vid brist.

Dokumentet gäller för

Kundval för arbetsmarknadsinsatser.

Kundvalssystemet i Nacka

Kundvalssystemet ska ge kommuninvånarna direkt inflytande över välfärdstjänster som de har rätt till.

En kund som beviljas en insats av kommunen väljer själv en auktoriserad anordnare av tjänsten. I samband med kundens val av anordnare beviljas ersättning till anordnaren, i form av en check, för utförandet av den beviljade insatsen. Systemet med checkar innebär att alla anordnare, såväl kommunala som privata, kan bedriva verksamhet på lika villkor. Checkstorleken fastställs årligen av kommunfullmäktige.

För att en anordnare ska vara valbar inom kundvalssystemet ansöker anordnare om auktorisation för att utföra tjänsten. Auktorisation ges till anordnare som uppfyller de auktorisationsvillkor som kommunfullmäktige och nämnderna beslutar om. Om villkoren inte efterlevs kan nämnderna besluta om sanktioner som framgår av detta reglemente.

Kundvalet

Kundvalssystemet syftar till att öka valfriheten för medborgaren och till att underlätta fri konkurrens mellan aktörer. Kundvalssystemet innebär att medborgaren, efter beslut om beviljad insats, själv kan välja vilken anordnare som ska utföra den beviljade tjänsten. En kund har alltid rätt att byta anordnare. Valmöjligheten begränsas till de anordnare som har auktoriserats av kommunen.

Auktoriserade anordnare

Nackas kundvalssystem med auktorisering av anordnare bygger på att de aktörer som önskar utföra arbetsmarknadsinsatser på uppdrag av Nacka kommun ansöker om att bli auktoriserade anordnare. Ansökan om auktorisation görs enligt kommunens beslutade anvisningar om auktorisation för aktuellt kundval. Aktuella anvisningar återfinns på kommunens hemsida.

I samband med auktorisering publicerar kommunen information om anordnaren i kommunens jämförelsetjänst, tillgänglig för kunden som beslutsunderlag inför val av anordnare.

Nacka kommun åtar sig inte något ansvar för marknadsföring av anordnaren, utöver publicering av de uppgifter som registreras i kommunens IT-stöd för arbetsmarknadsinsatser.

Generella och specifika auktorisationsvillkor

Nacka kommun har ett gemensamt regelverk för alla kundval i Nacka.

De generella auktorisationsvillkoren är gemensamma för samtliga kundval i Nacka. För varje villkor anges hur villkoret kontrolleras och följs upp samt vad som händer vid brister hos anordnare.

Utifrån de generella auktorisationsvillkoren antar varje nämnd specifika auktorisationsvillkor för de kundval som nämnden ansvarar för.

I det här dokumentet framgår de specifika auktorisationsvillkor som måste uppfyllas av anordnare som auktoriseras inom kundval för arbetsmarknadsinsatser.

Arbetsmarknadsinsatser

Nacka kommuns aktuella mål för arbetsmarknadsinsatser återges i arbets- och företagsnämndens avsnitt i Nacka kommuns nu gällande mål och budget, enligt beslut i kommunfullmäktige.

Nacka kommun, arbets- och företagsnämnden, ansvarar för de arbetsmarknadsinsatser som tillhandahålls kommunens medborgare. I kundvalet ingår följande:

- jobbpeng grund
- jobbpeng förstärkt
- språk- och arbetsintroduktion, SAI

En arbetsmarknadsinsats levereras utifrån ett beslut som fattas av kommunen för att ge kunden stöd och insatser för att stå till arbetsmarknadens förfogande och snabbt komma in i egen försörjning.

Ett beslut att bevilja en arbetsmarknadsinsats är baserat på kundens behov och anger kundens rätt till en välfärdstjänst. När beslut fattats väljer kunden själv vilken av Nackas auktoriserade anordnare för arbetsmarknadsinsatser som ska leverera insatsen.

Genomförande av arbetsmarknadsinsats

Anordnare ska erbjuda arbetsmarknadsinsats för de kunder kommunen beviljat insats och som valt anordnaren som leverantör för aktuell insats.

Anordnare levererar insatsen utifrån kundens behov och i enlighet med gällande lagstiftning, beslutade riktlinjer och auktorisationsvillkor. Anordnare följer upp, kvalitetssäkrar och rapporterar enligt Nacka kommuns gällande rutiner för uppföljning och rapportering.

Anordnare ska säkerställa att all information som lämnas till kunden är utformad med hänsyn till den enskilda kundens förutsättningar, så att kunden kan tillgodogöra sig informationen.

Dokumentation och rapportering

Enligt Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2006:5, kapitel 6) ska den som genomför en insats dokumentera genomförandet.

Anordnare ska upprätta en *genomförandeplan* tillsammans med kunden och eventuell företrädare. Av genomförandeplanen ska bland annat framgå

- målet för insatsen
- behov kunden har för att snabbt komma ut i egen försörjning
- vilka konkreta aktiviteter som ska genomföras
- hur och när aktiviteter ska utföras samt
- när genomförandeplanen ska följas upp

Genomförandeplanen ska vara undertecknad av kund/företrädare och vara väl känd för all berörd personal. Genomförandeplanen ska löpande stämmas av med kund, uppdateras och hållas aktuell.

Anordnaren rapporterar till kommunen i enlighet med information på kommunens hemsidas. Månadsrapporter från anordnaren utgör underlag för uppföljning av pågående insatser enligt genomförandeplanen, avvikelser och underlag för utbetalning. Av den rapporterade dokumentationen ska framgå kundens genomförda

aktiviteter, förändrade behov, och om det inträffat avbrott och omständigheter som medfört att insatsen inte kunnat genomföras som planerats.

Byte av anordnare

Vid byte av anordnare ska kunden skriftligen godkänna att den nya anordnaren får ta del av aktuell genomförandeplan och dokument som är av särskilt värde för att fortsatt säkra insatser.

Uppföljning och kontroll

Inom Nacka kommuns arbetsmarknadsinsatser tillämpas ett systematiskt kvalitetsarbete i enlighet med nationella styrdokument, lagar och förordningar, samt Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2011:9).

Arbets- och företagsnämnden ansvarar för fullgörande, uppföljning och utvärdering.

Anordnare ska bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete i enlighet med gällande rutiner och riktlinjer.

Uppföljning och kontroll omfattar flera delar:

- Uppföljning, kontroll och tillsyn av arbetsmarknadsinsatser.
- Uppföljning av att Nacka kommuns mål uppfylls.
- Kundnöjdhet.
- Verksamhets- och kvalitetsuppföljning i dialog mellan kommun och anordnare.

I enlighet med dessa villkor deltar anordnaren i kommunens kvalitetsarbete. Uppföljning kommer att ske enligt en uppföljningsplan som antas av arbets- och företagsnämnden.

Anordnare ska i övrigt tillhandahålla Nacka kommun den information och de uppgifter som kommunen behöver för uppföljning av uppdraget. Därutöver kan ytterligare uppföljning komma att ske med utgångspunkt från aktuella frågor inom arbetsmarknadspolitik och forskning.

Ersättning och utbetalning

Ersättning till anordnare för utförande av arbetsmarknadsinsats fastställs av Kommunfullmäktige, i form av checkbelopp, i samband med Mål och budget för kalenderåret.

Arbets- och företagsnämnden ansvarar för att utarbeta och besluta om principer för hur ersättningen betalas ut till anordnare.

För arbetsmarknadsinsatser utbetalas ersättning till anordnare för de kunder som kommunen har beviljat en insats, och som anordnaren har antagit.

Ersättning till anordnare utbetalas enligt kommunens fastställda rutiner, och utgår enligt kommunens betalningsvillkor om 30 dagars betalningsnetto.

Anvisningar

Aktuell information, riktlinjer och anvisningar för Nacka kommuns kundval arbetsmarknadsinsatser återfinns på [kommunens hemsida](#).

Sanktioner vid brist i uppfyllande av villkor

Reglementet för kundval anger att kommunfullmäktige beslutar om vilka sanktioner som kan tillämpas av nämnderna vid uppkomna brister hos en anordnare. Arbets- och företagsnämnden ansvarar för att besluta om vilka sanktioner som ska inträda om anordnaren brister i uppfyllandet av ett eller flera av dessa auktorisationsvillkor.

Sanktioner

En eller flera sanktioner kan tillämpas om anordnare brister mot ett eller flera auktorisationsvillkor. Följande sanktioner kan tillämpas om anordnare brister i sitt uppdrag:

- åtgärdsplan
- varning
- vite, och
- avauktorisation

Det är anordnarens brist och allvarlighetsgraden på bristen som styr nämndens val av sanktion. Inför val av sanktion görs en samlad bedömning av konsekvenserna som bristen/bristerna medfört/riskerar att medföra för kunder, Nacka kommun och övriga aktörer. Val av sanktion beror på:

- allvaret i bristen
- om det rör brist i en eller flera villkor, samt
- om det rör enstaka eller upprepade brister

Bristens påverkan på kund ska vara en avgörande faktor för val av sanktion gentemot anordnaren, vilket innebär att ju mer negativ påverkan bristen har på kund desto mer påkallat är det med en allvarligare sanktion.

Åtgärdsplan

I de fall en anordnare brister i sitt uppdrag, på ett sätt som bedöms riskera kvaliteten för kunden och/eller Nacka kommuns ekonomi, tillämpas sanktionen åtgärdsplan.

Enligt reglementet för kundval ska sanktionen åtgärdsplan innehålla;

- beskrivning av brist
- beskrivning av åtgärd
- tidpunkt för när bristerna ska vara åtgärdade, samt
- vilken påföljd som är aktuell om bristen inte åtgärdas inom angiven tid

Åtgärdsplan och uppfyllande av densamma ska godkännas och följas upp av ansvarig nämnd på kommunen.

Varning

Reglementet för kundval anger att i de fall anordnare brister i sitt uppdrag, på ett sätt som bedöms riskera att drabba kunder och/eller Nacka kommun ekonomiskt tillämpas sanktionen varning. I de fall en varning utfärdas ska anordnaren upprätta en åtgärdsplan (enligt ovan) som ska godkännas och följas upp av ansvarig nämnd på kommunen. Av varningen framgår vilken påföljd som är aktuell om bristen inte åtgärdas inom angiven tid.

Vite

Enligt reglementet för kundval kan sanktionerna åtgärdsplan och varning förenas med sanktionen vite om bristen inte åtgärdats inom utsatt tid. Vitets storlek bestäms av Nacka kommun utifrån en samlad bedömning av konsekvenserna som bristen/bristerna medfört/riskerar att medföra för kunder, Nacka kommun och övriga aktörer. Vitet ska utgå per påbörjad vecka med en procentuell del av anordnarens genomsnittliga månadsersättning beräknat på de tre senaste månaderna för den verksamhet som bristen avser inom det specifika kundvalet. Vitet ska stå i rimlig proportion till anordnarens totala månadsersättning inom det specifika kundvalet.

Avauktorisering som sanktion

Om de generella eller specifika auktorisationsvillkoren inte följs kan Nacka kommun besluta att avauktoriseras anordnaren. Sanktionen avauktorisering är den mest ingripande sanktionen och innebär att anordnaren utesluts från aktuellt kundval inom Nacka kommun. Om bristerna är så pass omfattande att det inte är lämpligt att anordnaren utför välfärdstjänster måste ett beslut om avauktorisering ske.

Avauktorisering på egen begäran eller utifrån avsaknad av uppdrag

En avauktorisering innebär att anordnaren utesluts från aktuellt kundval inom Nacka kommun. Utöver avauktorisering som sanktion kan en avauktorisering ske på egen begäran eller utifrån avsaknad av uppdrag.

På egen begäran

Anordnare som avser att avveckla verksamheten ska meddela kommunen minst sex månader före verksamhetens upphörande. Kommunen fattar beslut om avauktorisering och beslutar om lämplig uppsägningstid.

Utifrån avsaknad av uppdrag

Om anordnare saknar uppdrag under tolv månader avauktoriseras anordnaren av Nacka kommun. Kommunen fattar beslut om avauktorisering och beslutar om lämplig uppsägningstid.

Kvalificeringskrav för auktorisation

För att bli auktoriserad som anordnare inom kundvalet arbetsmarknadsinsatser ska de generella och specifika auktorisationsvillkoren som Nacka kommun antagit uppfyllas. För att tydliggöra förhållandet mellan de generella och de specifika auktorisationsvillkoren för arbetsmarknadsinsatser har respektive specifikt villkor kopplats till ett generellt villkor.

Specifika auktorisationsvillkor för kundval arbetsmarknadsinsatser

Ekonomi och ledning

Generella auktorisationsvillkor	Specifika auktorisationsvillkor	Kontroll/uppföljning	Vid brist
<p>1. Anordnaren får inte vara i konkurs eller likvidation, under tvångsförvaltning eller föremål för ackord eller tills vidare ha inställt sina betalningar eller vara underkastad näringsförbud.</p> <p>Anordnaren får inte vara föremål för ansökan om konkurs, tvångslikvidation, ackord eller annat liknande förfarande.</p>		Kontroll med berörda myndigheter och kreditupplysningsföretag.	Ej godkänd auktorisation eller avauktion
<p>2. Anordnaren och personer som har väsentligt inflytande över verksamheten får inte genom lagakraftvunnen dom vara dömd för brott som avser yrkesutövningen eller brottslighet som kan skada förtroendet.</p>		Kontroll med berörda myndigheter.	Ej godkänd auktorisation eller sanktion enligt avsnittet om sanktioner
<p>3. Anordnaren och/eller ansvarig för verksamheten får inte ha gjort sig skyldig till allvarligt fel i yrkesutövningen.</p>		Referenser	Ej godkänd auktorisation eller sanktion enligt avsnittet om sanktioner
<p>4. Anordnaren ska fullgöra sina skyldigheter avseende socialförsäkringsavgifter och skatt.</p>		Kontroll med berörda myndigheter.	Ej godkänd auktorisation eller sanktion enligt avsnittet om sanktioner

Generella auktorisationsvillkor	Specifika auktorisationsvillkor	Kontroll/uppföljning	Vid brist
5. Anordnaren ska uppvisa av Bolagsverket utfärdat registreringsbevis	<p>Handling som ska uppvisas</p> <p>Aktiebolag Registreringsbevis från Bolagsverket Bolagsordning Utdrag ur aktieboken</p> <p>Handelsbolag/kommanditbolag Registreringsbevis från Bolagsverket Bolagsavtal</p> <p>Ekonomisk förening Registreringsbevis från Bolagsverket Föreningens stadgar</p> <p>Ideell Förening Föreningens stadgar Förteckning av styrelsemedlemmar och deras personnummer samt deras befattning i styrelsen Konstituerande årsmötesprotokoll</p> <p>Stiftelse Registreringsbevis från länsstyrelsen Stiftelsens stadgar och stiftelseförordnande</p>	Kontroll med berörda myndigheter.	Ej godkänd auktorisation eller sanktion enligt avsnittet om sanktioner
6. Anordnaren ska vara godkänd för F-skatt	<p>Utdraget från Skatteverket ska inte vara äldre än tre månader.</p> <p>Registreringsbevis från Bankgirocentralen alternativt avtal med bank om giro/konto.</p>	Bifogas auktorisationsansökan Kontroll eller uppföljning.	Ej godkänd auktorisation eller sanktion enligt avsnittet om sanktioner
7. Anordnaren ska genom utdrag från UC eller motsvarande register eller på annat sätt om anordnarens verksamhet är nystartad, visa att den har erforderlig ekonomisk kapacitet.	<p>Likviditets- och resultatbudget för de tre kommande åren ska lämnas samt årsredovisning om sådan finns.</p> <p>Kreditupplysning tas av Nacka kommun.</p>	Bifogas auktorisationsansökan Kontroll eller uppföljning.	Ej godkänd auktorisation eller sanktion enligt avsnittet om sanktioner

Generella auktorisationsvillkor	Specifika auktorisationsvillkor	Kontroll/uppföljning	Vid brist
<p>8. Anordnaren ska senast när verksamheten startar ha erforderliga tillstånd för att bedriva aktuell verksamhet.</p> <p>I förekommande fall ska anordnaren ha lokaler/utrustning som är anpassad till verksamheten samt ha rutiner för en säker hantering av kundens egendom.</p>	<p>Anordnaren ska kunna ta emot kunder i behov av extra anpassning så att de kan erhålla insatser på samma villkor som andra kunder. Arbetsmiljön ska vara tillgänglig, fysiskt och pedagogiskt.</p>	<p>Bifogas auktorisationsansökan</p> <p>Kontroll eller uppföljning.</p>	<p>Ej godkänd auktorisation</p> <p>eller</p> <p>sanktion enligt avsnittet om sanktioner</p>
<p>9a. Auktorisationen får inte överlåtas till annan fysisk eller juridisk person.</p> <p>b. Om anordnaren är en juridisk person och denne byter ägare ska ny ansökan ges in och auktorisationen omprövas.</p>	<p>b. Anordnaren ansvarar för att underleverantör uppfyller motsvarande krav och villkoren för godkännande. Anordnare ska informera Nacka kommun i de fall då underleverantör anlitas.</p>	<p>Kontroll eller uppföljning.</p> <p>Anordnares informationsplikt.</p>	<p>Ej godkänd auktorisation</p> <p>eller</p> <p>sanktion enligt avsnittet om sanktioner</p>
<p>10. Anordnare som har avauktoriserats efter att ha brutit mot eller bedömts inte uppfylla auktorisationsvillkoren ska för att åter bli auktoriserad visa att åtgärder har vidtagits för att bristerna inte ska upprepas.</p>	<p>Vid auktorisationsansökan efter avauktorisation till följd av brister krävs att en åtgärdsplan är upprättad och godkänd av Nacka kommun.</p> <p>I samband med auktorisationsansökan rapporteras hur bristerna är åtgärdade och vilka åtgärder som tas för att bristerna ej ska upprepas.</p>	<p>Bifogas auktorisationsansökan</p>	<p>Ej godkänd auktorisation</p>

Personal och verksamhet

Generella auktorisationsvillkor	Specifika auktorisationsvillkor	Kontroll/uppföljning	Vid brist
<p>11. Det ska senast när verksamheten startar finnas personal i sådan omfattning och med relevant utbildning och erfarenhet att statliga och/eller kommunala mål för verksamheten kan nås.</p>	<p>Anordnare ska ha branschkunskap och kontaktnät med arbetsgivare, vilket ska verifieras med upp till tre referensuppdrag. Personal ska ha dokumenterad relevant utbildning och erfarenhet för att kunna erbjuda beviljad insats till den enskilde. Kompetensutvecklingsplan ska finnas tillgänglig när kommunen efterfrågar denna, samt vid tillsyn och kvalitetsuppföljning.</p> <p>Ledningen för anordnaren ska säkerställa att utbildning, kompetens och erfarenhet finns hos medarbetare för att utföra uppdraget så att aktuella målgrupper kommer ut i egen försörjning. Detta ska verifieras genom utbildningsbevis och tre referensuppdrag från liknande relevanta uppdrag.</p> <p>Kompetenskrav ”Förstärkt jobbpeng”:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dokumenterad erfarenhet av att jobba med individer som har en identifierat komplex problematik, till exempel missbruksbild, neuropsykiatrisk-, fysisk- och/eller psykisk funktionsnedsättning. 2. Erfarenhet av att samarbeta med myndigheter utifrån ett kundperspektiv och kundens behov. 3. Kunskap om de olika myndigheternas regelverk. <p>Kompetenskrav ”Språk- och Arbetsinstruktion (SAI)”:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Upparbetade kontakter med arbetsgivare som kan erbjuda arbetsplats för språkintröduktion vid insatsens start. 2. Via arbetsgivare kunna erbjuda arbetsplats för språkintröduktion där: <ul style="list-style-type: none"> - Svenska språket är arbetsspråk. Tolk används enbart då förståelse är avgörande för att kunna utföra arbetet. - Arbetsmiljön möjliggör förutsättningar för att skapa kontaktnät som främjar den framtida karriären. 3. Väl fungerande samarbete mellan teoretisk och praktisk språkutbildning, exempelvis att språkutbildning förlagt på arbetsplatsen kan möjliggöras. 4. Kunskap om de olika myndigheternas regelverk och kunskap om Svenska För Invandrare (SFI) då anordnaren ansvarar för kontinuerlig uppföljning av kundens progression i SFI. 	<p>Bifogas auktorisationsansökan</p> <p>Referenstagning</p> <p>Kontroll eller uppföljning.</p>	<p>Se avsnittet om sanktioner</p>

Generella auktorisationsvillkor	Specifika auktorisationsvillkor	Kontroll/uppföljning	Vid brist
12. Utifrån verksamhetens behov ska anordnaren kunna tillhandahålla verksamheten hela året.	Anordnaren ska uppvisa en plan för hur verksamhet ska erbjudas vid tillfällig stängning.	Kontroll eller uppföljning.	Se avsnittet om sanktioner
13. Anordnaren ska redovisa hur de statliga och/eller kommunala målen för verksamheten nås	<p>Anordnaren ska vara väl förtrogen med de av Nacka kommun fastställda målen och fokusområdena för verksamheten.</p> <p>Anordnaren ska i aktuell verksamhetsplan redogöra för hur verksamheten bedrivs för uppfyllande av ovan nämnda mål. Anordnaren ska rapportera enligt aktuella villkor för insatsen som utförs.</p> <p>Individanpassade genomförandeplaner och månadsrapporter för samtliga kunder ska säkerställa målet med varje insats och visa på framstegen på kundens väg till egen försörjning.</p>	<p>Vid ansökan om auktorisation.</p> <p>Vid kontroll eller uppföljning.</p>	Se avsnittet om sanktioner
14. Anordnaren ska vara förtrogen med och följa inom området gällande lagar, förordningar och föreskrifter som gäller för verksamhet som omfattas av kundvalet.	<p>Anordnare ska bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete i enlighet med de nationella styrdokument, lagar och förordningar, Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2011:9). Anordnaren ska arbeta i enlighet med kommunens systematiska kvalitetsarbete.</p> <p>Anordnare ska i övrigt tillhandahålla Nacka kommun den information och de uppgifter som kommunen behöver för uppföljning av uppdraget.</p>	<p>Vid ansökan om auktorisation.</p> <p>Vid kontroll eller uppföljning.</p>	Se avsnittet om sanktioner
<p>15. a. Den som utövar den dagliga ledningen av verksamheten ska ha för arbetsuppgifterna och verksamhetens inriktning adekvat kompetens.</p> <p>b. Den som ansvarar för den dagliga ledningen av verksamheten ska ha för arbetsuppgifterna och verksamhetens inriktning adekvat kompetens.</p> <p>c. Om anordnaren avser att byta den som ansvarar för den dagliga ledningen av verksamheten ska detta anmälas till kommunen för godkännande.</p>	<p>Ledningen för anordnaren ska säkerställa att utbildning, kompetens och erfarenhet finns hos medarbetare för att utföra uppdraget så att aktuella målgrupper kommer ut i egen försörjning. Detta ska verifieras genom utbildningsbevis och tre referensuppdrag från liknande relevanta uppdrag.</p> <p>Ansvarig för verksamheten ansvarar för att personalen kontinuerligt erhåller god kompetensutveckling vilket ska ingå i anordnarens kvalitetsledningssystem.</p>	<p>Vid ansökan om auktorisation.</p> <p>Referenstagning.</p> <p>Vid kontroll eller uppföljning.</p> <p>Anordnarens egen anmälan.</p>	Se avsnittet om sanktioner

Generella auktorisationsvillkor	Specifika auktorisationsvillkor	Kontroll/uppföljning	Vid brist
<p>16. I förekommande fall: Om det av lag ställs krav på utdrag ur belastningsregister ska ansvarig för verksamheten och/eller anordnarens personal uppvisa ett sådant utdrag för anordnaren. Utdraget som uppvisas för anordnaren ska vara högst ett år gammalt. En logg över uppvisade utdrag ska finnas tillgänglig hos anordnaren.</p>	<p>Enligt lagen (2010:479) om registerkontroll av personal som utför vissa insatser åt barn och unga med funktionshinder, krävs ett registerutdrag från Rikspolisstyrelsens belastningsregister för den som erbjuds anställning inom sådan verksamhet. Enligt lag om belastningsregister 1998:620 kan enskilda också i andra fall begära att få ta del av motsvarande uppgifter om sig själv.</p>	<p>Vid ansökan om auktorisation.</p> <p>Vid kontroll eller uppföljning.</p>	<p>Se avsnittet om sanktioner</p>
<p>17. Anordnarens personal har rätt att till kommunen anmäla missförhållanden i anordnarens verksamhet.</p> <p>Anordnaren får inte efterforska vem som har gjort sådan anmälan.</p>		<p>Vid ansökan om auktorisation.</p> <p>Vid kontroll eller uppföljning.</p>	<p>Se avsnittet om sanktioner</p>
<p>18. Anordnaren ska ta emot de kunder som väljer anordnaren som leverantör till beviljad insats.</p> <p>Anordnarens rätt att neka kund föreligger enbart vid av nämnden konstaterad platsbrist hos anordnaren.</p>	<p>Om kundens behov av insatser ökar eller minskar eller i övrigt förändras i sådan omfattning att beslutet behöver omprövas, ska anordnare omgående kontakta Nacka kommun.</p>	<p>Vid ansökan om auktorisation.</p> <p>Vid kontroll eller uppföljning.</p>	<p>Se avsnittet om sanktioner</p>
<p>19. Anordnaren ska acceptera av kommunen beslutad förtur för kund.</p>		<p>Vid ansökan om auktorisation.</p> <p>Vid kontroll eller uppföljning.</p>	<p>Se avsnittet om sanktioner</p>

Försäkring

Generella auktorisationsvillkor	Specifika auktorisationsvillkor	Kontroll/uppföljning	Vid brist
20. Anordnaren ska inneha ansvarsförsäkring som säkerställer att kunden och kommunen hålls skadeslös för skada orsakad genom fel eller försummelse av personal anställd hos anordnaren.		Vid ansökan om auktorisation. Vid kontroll eller uppföljning.	Se avsnittet om sanktioner

Rutiner

Generella auktorisationsvillkor	Specifika auktorisationsvillkor	Kontroll/uppföljning	Vid brist
21. Anordnaren ska ha rutiner som säkerställer att personalen: <ul style="list-style-type: none"> a. iakttar sekretess och tystnadsplikt b. följer lagkrav på dokumentation och rapporteringsskyldighet om missförhållanden. c. hanterar synpunkter, klagomål, fel, brister och avvikelser. 	<p>a. Anordnaren ska iaktta sekretess och tystnadsplikt enligt gällande lagstiftning. Villkoret om sekretess innebär att personal inom enskild verksamhet iakttar tystnadsplikt enligt LSS 29§ och Socialtjänstlagen 15 kap 1§ och personal inom offentlig verksamhet sekretess enligt offentlighets- och sekretesslagen 26 kap 1§. All personal ska underteckna en förbindelse om sekretess. Villkoret innebär också att anordnaren ska säkerställa att personal besitter kompetens för att hantera personer med skyddad identitet.</p> <p>b. Handlingar ska förvaras så att bara den som har legitim anledning att ta del av handlingarna för att fullgöra sina arbetsuppgifter kan få tillgång till dem. Om inte annat avtalas ska handlingar sparas i två år, efter att sista anteckningen gjorts. Därefter ska handlingarna gallras, det vill säga förstöras på ett säkert sätt. Dessa bestämmelser gäller också vid avauktionering och om kunden byter anordnare. Undantag från bestämmelserna om gallring gäller handlingar som avser personer som är födda den femte, femtonde eller tjugofemte varje månad, (med hänsyn till forskningens behov), undantas från gallring och överlämnas till kommunen när gallringsskyldigheten inträffar (två år efter sista anteckningen).</p> <p>c. Anordnaren ska ha ett systematiskt kvalitetsarbete beskrivet i verksamhetsplanen. Anordnaren ska i verksamhetsplanen beskriva system och rutiner för att ta emot och hantera synpunkter, klagomål, fel, brister och avvikelser. beskrivning i verksamhetsplan.</p>	Vid ansökan om auktorisation. Vid kontroll eller uppföljning.	Se avsnittet om sanktioner

--	--	--	--

Information och uppföljning

Generella auktorisationsvillkor	Specifika auktorisationsvillkor	Kontroll/uppföljning	Vid brist
<p>22. Kommunen har rätt till insyn i anordnarens verksamhet för uppföljning och utvärdering.</p> <p>Anordnaren ska delta i den uppföljning som kommunen genomför.</p>	<p>Nacka kommun har rätt att på begäran ta del av samtliga handlingar hos anordnaren som berör den verksamhet som är auktoriserad av Nacka kommun.</p> <p>Anordnare ska inom två veckor efter auktorisation lämna uppgifter som publiceras i kommunens jämförelsetjänst på kommunens hemsida. Alla förändringar av dessa uppgifter ska meddelas snarast till kommunen.</p> <p>Anordnaren ska tillhandahålla kommunen den information och de uppgifter som kommunen behöver för uppföljning av uppdraget.</p> <p>Anordnare ska på begäran lämna uppgifter som efterfrågas av såväl Nacka kommun som av nationella aktörer.</p> <p>Anordnare ska lämna uppgifter som efterfrågas av kommunen samt medverka i den uppföljning och utvärdering som kommunen gör.</p>	<p>Vid kontroll eller uppföljning.</p> <p>Anordnarens informationsplikt.</p>	<p>Se avsnittet om sanktioner</p>
<p>23. Anordnaren ska kunna ta emot och lämna information till kommunen på ett sådant sätt att uppgifterna kan hanteras av kommunens administrativa system.</p>	<p>Anordnaren som auktoriserats av kommunen förbinder sig att använda det administrativa IT-system som kommunen anvisar. Det administrativa IT-systemet utgör bl.a. underlag för utbetalning av ersättning till anordnaren.</p> <p>Anordnaren ska inom 14 dagar efter auktorisation registrera sitt insatsutbud och efterfrågade kontaktuppgifter i kommunens IT-system.</p> <p>Anordnare är skyldig att snarast meddela kommunen alla förändringar gällande publicerade uppgifter. Anordnaren ansvarar även för att tillhandahålla aktuell information så att registrerade uppgifter i kommunens IT-system är uppdaterade.</p>	<p>Vid ansökan om auktorisation.</p> <p>Vid kontroll eller uppföljning.</p> <p>Anordnarens informationsplikt.</p>	<p>Se avsnittet om sanktioner</p>
<p>24. Anordnaren ska rapportera allvarliga klagomål, fel, brister och avvikelser till kommunen samt redovisa åtgärdsplaner kopplade härtill.</p>		<p>Vid kontroll eller uppföljning.</p>	<p>Se avsnittet om sanktioner</p>

		Anordnarens informationsplikt.	
--	--	--------------------------------	--

Generella auktorisationsvillkor	Specifika auktorisationsvillkor	Kontroll/uppföljning	Vid brist
25. Anordnaren ska rapportera händelser av större betydelse avseende verksamhet eller ekonomi till kommunen.	<p>Upphörande av verksamhet Anordnare som avser att avveckla verksamheten, eller delar av verksamheten, ska meddela kommunen minst sex månader före upphörandet.</p> <p>Anordnare ska bedriva verksamheten under uppsägningstiden, förutsatt att kommunen inte gjort annan bedömning.</p> <p>Om anordnare saknar uppdrag under en period på 12 månader avauktoriseras anordnaren.</p> <p>Kommunen fattar beslut om avauktorisering och beslutar om lämplig uppsägningstid.</p>	<p>Vid kontroll eller uppföljning.</p> <p>Anordnarens informationsplikt.</p>	Se avsnittet om sanktioner.

Allvarliga eller extraordinär händelse samt höjd beredskap

Generella auktorisationsvillkor	Specifika auktorisationsvillkor	Kontroll/uppföljning	Vid brist
26. Anordnaren ska samarbeta med kommunen vid allvarlig händelse där kommunen behöver tillgång till resurser för att erbjuda den form av verksamhet som anordnaren är auktoriserad för.		<p>Vid ansökan om auktorisation.</p> <p>Vid kontroll eller uppföljning.</p> <p>Vid allvarliga händelser.</p>	Se avsnittet om sanktioner
27. Anordnaren ska vid extraordinär händelse och höjd beredskap eller annan allvarlig händelse i fredstid inordna sin verksamhet under kommunens krisledning.		<p>Vid ansökan om auktorisation.</p> <p>Vid kontroll eller uppföljning.</p> <p>Vid extraordinära händelser.</p>	Se avsnittet om sanktioner

FÖRSLAG TILL SPECIFIKA AUKTORISATIONSVILLKOR

KOMMUNAL VUXENUTBILDNING

Diarienummer	Fastställt/senast uppdaterad	Beslutsinstans	Ansvarigt politiskt organ	Ansvarig processägare
AFN 2021/199	2021-10-27	Arbets- och företagsnämnden	Arbets- och företagsnämnden	Susanne Nord

Dokumentets syfte

Specifika auktorisationsvillkor syftar till att säkerställa enhetliga och transparenta villkor mellan Nacka kommun och anordnare inom kundvalssystem, i detta avseende anordnare för kommunal vuxenutbildning. Dokumentet anger villkoren för auktorisation av anordnare, hur kraven följs upp och vad som händer vid brist.

Dokumentet gäller för

Kundval för följande tre skolformsdelar inom skolformen kommunal vuxenutbildning:

komvux på grundläggande nivå

komvux på gymnasial nivå

komvux i svenska för invandrare (sfi)

Följande två skolformsdelar ingår inte i kundvalet utan behoven tillgodoses genom interkommunal ersättning:

komvux som särskild utbildning på grundläggande nivå

komvux som särskild utbildning på gymnasial nivå

Kundvalssystemet i Nacka

Kundvalssystemet ska ge kommuninvånarna direkt inflytande över välfärdstjänster som de har rätt till.

En kund som beviljas en insats av kommunen väljer själv en auktoriserad anordnare av tjänsten. I samband med kundens val av anordnare beviljas ersättning till anordnaren, i form av en check, för utförandet av den beviljade insatsen. Systemet med checkar innebär att alla anordnare, såväl kommunala som privata, kan bedriva verksamhet på lika villkor. Checkstorleken fastställs årligen av kommunfullmäktige.

För att en anordnare ska vara valbar inom kundvalssystemet ansöker anordnare om auktorisation för att utföra tjänsten. Auktorisation ges till anordnare som uppfyller de auktorisationsvillkor som kommunfullmäktige och nämnderna beslutar om. Om villkoren inte efterlevs kan nämnderna besluta om sanktioner som framgår av detta reglemente.

Kundvalet

Kundvalssystemet syftar till att öka valfriheten för medborgaren och till att underlätta fri konkurrens mellan aktörer. Kundvalssystemet innebär att medborgaren, efter beslut om beviljad insats, själv kan välja vilken anordnare som ska utföra den beviljade tjänsten. En kund har alltid rätt att byta anordnare. Valmöjligheten begränsas till de anordnare som har auktoriserats av kommunen.

Auktoriserade anordnare

Nackas kundvalssystem med auktorisering av anordnare bygger på att de aktörer som önskar utföra kommunal vuxenutbildning på uppdrag av Nacka kommun ansöker om att bli auktoriserade anordnare. Ansökan om auktorisation görs enligt kommunens beslutade anvisningar om auktorisation för aktuellt kundval. Aktuella anvisningar återfinns på kommunens hemsida.

I samband med auktorisering publicerar kommunen information om anordnaren i kommunens jämförelsetjänst, tillgänglig för kunden som beslutsunderlag inför val av anordnare.

Nacka kommun åtar sig inte något ansvar för marknadsföring av anordnaren, utöver publicering av de uppgifter som registreras i kommunens IT-stöd för kommunal vuxenutbildning.

Generella och specifika auktorisationsvillkor

Nacka kommun har ett gemensamt regelverk för alla kundval i Nacka.

De generella auktorisationsvillkoren är gemensamma för samtliga kundval i Nacka. För varje villkor anges hur villkoret kontrolleras och följs upp samt vad som händer vid brister hos anordnare.

Utifrån de generella auktorisationsvillkoren antar varje nämnd specifika auktorisationsvillkor för de kundval som nämnden ansvarar för.

I det här dokumentet framgår de specifika auktorisationsvillkor som måste uppfyllas av anordnare som auktoriseras inom kundval för kommunal vuxenutbildning.

Kommunal vuxenutbildning

De nationella målen för kommunal vuxenutbildning är att vuxna ska stödjas och stimuleras i sitt lärande. De ska ges möjlighet att utveckla sina kunskaper och kompetenser i syfte att stärka sin ställning i arbets- och samhällslivet samt att främja sin personliga utveckling.

Skolformen kommunal vuxenutbildning omfattar följande skolformsdelar:

- komvux på grundläggande nivå
- komvux på gymnasial nivå
- komvux i svenska för invandrare (sfi)
- komvux som särskild utbildning på grundläggande nivå
- komvux som särskild utbildning på gymnasial nivå

Nacka kommun, arbets- och företagsnämnden, ansvarar för den vuxenutbildning som tillhandahålls kommunens medborgare. I kundvalet ingår följande tre skolformsdelar:

- komvux på grundläggande nivå
- komvux på gymnasial nivå
- komvux i svenska för invandrare (sfi)

Kommunal vuxenutbildning ska bedrivas enligt fastställda mål och riktlinjer som följer av gällande regelverk som gäller för kommunal vuxenutbildning.

Nacka kommuns aktuella mål för kommunal vuxenutbildning återges i arbets- och företagsnämndens avsnitt i Nacka kommuns nu gällande mål och budget, enligt beslut i kommunfullmäktige.

Anordnare levererar kursen utifrån elevens behov och i enlighet med auktorisationsvillkoren. Anordnare följer upp, kvalitetssäkrar och rapporterar enligt Nacka kommuns gällande rutiner för uppföljning och rapportering.

Anordnare ska erbjuda kommunal vuxenutbildning för de elever kommunen beviljat studier och som valt anordnaren som leverantör för aktuell kurs.

Anordnare ska säkerställa att all information som lämnas till eleven är utformad med hänsyn till den enskilda elevens förutsättningar, så att eleven kan tillgodogöra sig informationen.

Uppföljning och kontroll

Inom Nacka kommuns kommunala vuxenutbildning tillämpas ett systematiskt kvalitetsarbete i enlighet med gällande regelverk som gäller för kommunal vuxenutbildning.

Arbets- och företagsnämnden ansvarar för fullgörande, uppföljning och utvärdering.

Anordnare ska bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete i enlighet med gällande rutiner och riktlinjer.

Uppföljning och kontroll omfattar flera delar:

- Uppföljning, kontroll och tillsyn av kommunal vuxenutbildning.
- Uppföljning av att Nacka kommuns mål uppfylls.
- Kundnöjdhet.
- Verksamhets- och kvalitetsuppföljning i dialog mellan kommun och anordnare.

Enligt dessa villkor ska anordnaren delta i kommunens kvalitetsarbete. Uppföljning kommer att ske enligt en uppföljningsplan som antas av arbets- och företagsnämnden.

Utbetalning av check

Kommunfullmäktige fastställer checkbelopp i samband med Mål och budget för kalenderåret.

Arbets- och företagsnämnden är ansvarig för att utarbeta och besluta om principer för hur ersättningen betalas ut till anordnare.

Generellt vid utbetalning av check

Anordnare kan endast få ersättning för nationellt fastställda kurser och kurser fastställda av Nacka kommun. Ersättning utbetalas för elever som

Nacka kommun har beviljat studier och som anordnaren har antagit. Ersättningen utbetalas, i efterskott, i slutet av varje kalendermånad. Om en elev avbryter sina studier och återkommer till samma anordnare och samma kurs inom ett halvår räknas den studerande inte som ny, utan ersättning för den studerande tar vid där föregående upphörde. Om eleven fått betyg på kortare tid än föreskriven kurstid betalas resterande ersättning ut vid kommande betalningstillfälle.

Ersättningsprinciper för kurser på grundläggande och gymnasial nivå, kurstid längre än 35 dagar

Ersättningen baseras på fastställt checkbelopp per verksamhetspoäng.

- Ersättning utbetalas först efter det att eleven har varit aktiv i studier 28 dagar i följd efter elevens individuella startdatum.
- 65 procent av ersättningen fördelas på kurstidens antal dagar. Ersättning utbetalas enligt dag-för-dag-principen.
- Om eleven avbryter studierna betalas ersättning ut fram till avbrottsdagen.
- Vid godkänt betyg (A-E) utbetalas resterande 35 procent av ersättningen.
- Vid betyg F utbetalas 25 procent av ersättningen. Resterande 10 procent utbetalas om eleven får ett godkänt betyg A-E vid prövning som genomförs inom fem veckor efter kurslut.

Ersättningsprinciper för kurser på grundläggande och gymnasial nivå, kurstid upp till 35 dagar

Ersättningen baseras på fastställt checkbelopp per verksamhetspoäng.

- Ersättningen för kursen betalas ut i sin helhet när betyget är registrerat i verksamhetssystemet.
- Vid godkänt betyg (A-E) utbetalas 100 procent av ersättningen.
- Vid betyg F utbetalas 90 procent av ersättningen. Resterande 10 procent utbetalas om eleven får ett godkänt betyg A-E vid prövning som genomförs inom fem veckor efter kurslut.

Ersättningsprinciper för kurser i svenska för invandrare

Ersättningen per elev baseras på ett fastställt checkbelopp per kurs.

- För elev som kvarstår i utbildning fyra veckor efter kursstart utbetalas 20 procent av det fasta checkbeloppet
- För elev som kvarstår i utbildning tolv veckor efter kursstart utbetalas 40 procent av det fasta checkbeloppet
- Vid godkänt betyg utbetalas resterande 40 procent.
- Vid betyg F utgår 30 procent av ersättningen. Resterande 10 procent utgår om eleven genomför prövning med godkänt betyg inom fem veckor från kurslut.

Anvisningar

För att ta del av de anvisningar för kundvalet kommunal vuxenutbildning går ni in på kommunens hemsida.

Sanktioner vid brist i uppfyllande av villkor

Reglementet för kundval anger att kommunfullmäktige beslutar om vilka sanktioner som kan tillämpas av nämnderna vid uppkomna brister hos en anordnare. Arbets- och företagsnämnden ansvarar för att besluta om vilka sanktioner som ska inträda om anordnaren brister i uppfyllandet av ett eller flera av dessa auktorisationsvillkor.

Sanktioner

En eller flera sanktioner kan tillämpas om anordnare brister mot ett eller flera auktorisationsvillkor. Följande sanktioner kan tillämpas om anordnare brister i sitt uppdrag:

- åtgärdsplan
- varning
- vite, och
- avauktorisation som sanktion

Det är anordnarens brist och allvarlighetsgraden på bristen som styr nämndens val av sanktion. Inför val av sanktion görs en samlad bedömning av konsekvenserna som bristen/bristerna medfört/riskerar att medföra för kunder, Nacka kommun och övriga aktörer. Val av sanktion beror på:

- allvaret i bristen
- om det rör brist i en eller flera villkor, samt
- om det rör enstaka eller upprepade brister

Bristens påverkan på kund ska vara en avgörande faktor för val av sanktion gentemot anordnaren, vilket innebär att ju mer negativ påverkan bristen har på kund desto mer påkallat är det med en allvarligare sanktion.

Åtgärdsplan

I de fall en anordnare brister i sitt uppdrag, på ett sätt som bedöms riskera kvaliteten för kunden och/eller Nacka kommuns ekonomi, tillämpas sanktionen åtgärdsplan.

Enligt reglementet för kundval ska sanktionen åtgärdsplan innehålla;

- beskrivning av brist
- beskrivning av åtgärd
- tidpunkt för när bristerna ska vara åtgärdade, samt

- vilken påföljd som är aktuell om bristen inte åtgärdas inom angiven tid

Åtgärdsplan och uppfyllande av densamma ska godkännas och följas upp av ansvarig nämnd på kommunen.

Varning

Reglementet för kundval anger att i de fall anordnare brister i sitt uppdrag, på ett sätt som bedöms riskera att drabba kunder och/eller Nacka kommun ekonomiskt tillämpas sanktionen varning. I de fall en varning utfärdas ska anordnaren upprätta en åtgärdsplan (enligt ovan) som ska godkännas och följas upp av Nacka kommun. Av varningen framgår vilken påföljd som är aktuell om bristen inte åtgärdas inom angiven tid.

Vite

Enligt reglementet för kundval kan sanktionerna åtgärdsplan och varning förenas med sanktionen vite om bristen inte åtgärdats inom utsatt tid. Vitets storlek bestäms av Nacka kommun utifrån en samlad bedömning av konsekvenserna som bristen/bristerna medfört/riskerar att medföra för kunder, Nacka kommun och övriga aktörer. Vitet ska utgå per påbörjad vecka med en procentuell del av anordnarens genomsnittliga månadsersättning beräknat på de tre senaste månaderna för den verksamhet som bristen avser inom det specifika kundvalet. Vitet ska stå i rimlig proportion till anordnarens totala månadsersättning inom det specifika kundvalet.

Avauktion som sanktion

Om de generella eller specifika auktorisationsvillkoren inte följs kan Nacka kommun besluta att avauktioneras anordnaren. Sanktionen avauktionering är den mest ingripande sanktionen och innebär att anordnaren utesluts från aktuellt kundval inom Nacka kommun. Om bristerna är så pass omfattande att det inte är lämpligt att anordnaren utför välfärdstjänster måste ett beslut om avauktionering ske.

Avauktionering på egen begäran eller utifrån avsaknad av uppdrag

En avauktionering innebär att anordnaren utesluts från aktuellt kundval inom Nacka kommun. Utöver avauktionering som sanktion kan en avauktionering ske på egen begäran eller utifrån avsaknad av uppdrag.

På egen begäran

Anordnare som avser att avveckla verksamheten ska meddela kommunen minst sex månader före verksamhetens upphörande. Kommunen fattar beslut om avauktionering och beslutar om lämplig uppsägningstid.

Utifrån avsaknad av uppdrag

Om anordnare saknar uppdrag under tolv månader avauktoriseras anordnaren av Nacka kommun. Kommunen fattar beslut om avauktorisering och beslutar om lämplig uppsägningstid.

Specifika auktorisationsvillkor för kundval kommunal vuxenutbildning

Ekonomi och ledning

Generella auktorisationsvillkor	Specifika auktorisationsvillkor	Kontroll/uppföljning	Vid brist
<p>1. Anordnaren får inte vara i konkurs eller likvidation, under tvångsförvaltning eller föremål för ackord eller tills vidare ha inställt sina betalningar eller vara underkastad näringsförbud.</p> <p>Anordnaren får inte vara föremål för ansökan om konkurs, tvångslikvidation, ackord eller annat liknande förfarande.</p>		Kontroll med berörda myndigheter och kreditupplysningsföretag.	Ej godkänd auktorisation eller avauktion
<p>2. Anordnaren och personer som har väsentligt inflytande över verksamheten får inte genom lagakraftvunnen dom vara dömd för brott som avser yrkesutövningen eller brottslighet som kan skada förtroendet.</p>		Kontroll med berörda myndigheter.	Ej godkänd auktorisation eller sanktion enligt avsnittet om sanktioner
<p>3. Anordnaren och/eller ansvarig för verksamheten får inte ha gjort sig skyldig till allvarligt fel i yrkesutövningen.</p>		Referenser	Ej godkänd auktorisation eller sanktion enligt avsnittet om sanktioner
<p>4. Anordnaren ska fullgöra sina skyldigheter avseende socialförsäkringsavgifter och skatt.</p>		Kontroll med berörda myndigheter.	Ej godkänd auktorisation eller sanktion enligt avsnittet om sanktioner

<p>5. Anordnaren ska uppvisa av Bolagsverket utfärdat registreringsbevis</p>	<p>Handling som ska uppvisas</p> <p>Aktiebolag Registreringsbevis från Bolagsverket Bolagsordning Utdrag ur aktieboken</p> <p>Handelsbolag/kommanditbolag Registreringsbevis från Bolagsverket Bolagsavtal</p> <p>Ekonomisk förening Registreringsbevis från Bolagsverket Föreningens stadgar</p> <p>Ideell Förening Föreningens stadgar Förteckning av styrelsemedlemmar och deras personnummer samt deras befattning i styrelsen Konstituerande årsmötesprotokoll</p> <p>Stiftelse Registreringsbevis från länsstyrelsen Stiftelsens stadgar och stiftelseförordnande</p>	<p>Kontroll med berörda myndigheter.</p>	<p>Ej godkänd auktorisation eller sanktion enligt avsnittet om sanktioner</p>
<p>6. Anordnaren ska vara godkänd för F-skatt</p>	<p>Utdraget från Skatteverket ska inte vara äldre än tre månader.</p> <p>Registreringsbevis från Bankgirocentralen alternativt avtal med bank om giro/konto.</p>	<p>Bifogas auktorisationsansökan</p> <p>Kontroll eller uppföljning.</p>	<p>Ej godkänd auktorisation eller sanktion enligt avsnittet om sanktioner</p>
<p>7. Anordnaren ska genom utdrag från UC eller motsvarande register eller på annat sätt om anordnarens verksamhet är nystartad, visa att den har erforderlig ekonomisk kapacitet.</p>	<p>Likviditets- och resultatbudget för de tre kommande åren ska lämnas samt årsredovisning om sådan finns.</p> <p>Kreditupplysning tas av Nacka kommun.</p>	<p>Bifogas auktorisationsansökan</p> <p>Kontroll eller uppföljning.</p>	<p>Ej godkänd auktorisation eller sanktion enligt avsnittet om sanktioner</p>

<p>8. Anordnaren ska senast när verksamheten startar ha erforderliga tillstånd för att bedriva aktuell verksamhet.</p> <p>I förekommande fall ska anordnaren ha lokaler/utrustning som är anpassad till verksamheten samt ha rutiner för en säker hantering av kundens egendom.</p>	<p>Anordnare ska ha betygsrätt enligt gällande förordning och ska därmed utfärda utdrag ur betygs katalogen till eleven.</p> <p>Betygsrätt krävs för samtliga kurser som anordnaren erbjuder.</p> <p>Anordnaren ska utföra den myndighetsutövning som ingår i betygsrätten.</p>	<p>Bifogas auktorisationsansökan samt skickas in vid eventuella förändringar.</p>	<p>Ej godkänd auktorisation eller avauktion</p>
<p>9a. Auktorisationen får inte överlåtas till annan fysisk eller juridisk person.</p> <p>b. Om anordnaren är en juridisk person och denne byter ägare ska ny ansökan ges in och auktorisationen omprövas.</p>	<p>Anordnaren ansvarar för att eventuell underleverantör uppfyller motsvarande krav och villkoren för godkännande.</p> <p>Anordnaren är skyldig att anmäla till kommunen innan tjänsten ska utföras ifall underleverantör anlitas.</p>	<p>Uppföljning.</p> <p>b. Anordnares informationsplikt.</p>	<p>Ej godkänd auktorisation</p> <p>Se avsnittet om sanktioner</p>
<p>10. Anordnare som har avauktionerats efter att ha brutit mot eller bedömts inte uppfylla auktorisationsvillkoren ska för att åter bli auktoriserad visa att åtgärder har vidtagits för att bristerna inte ska upprepas.</p>	<p>Vid auktorisationsansökan efter avauktion till följd av brister krävs att en åtgärdsplan är upprättad och godkänd av Nacka kommun.</p> <p>I samband med auktorisationsansökan rapporteras hur bristerna är åtgärdade och vilka åtgärder som tas för att bristerna ej ska upprepas.</p>	<p>Bifogas auktorisationsansökan</p>	<p>Ej godkänd auktorisation</p>

Personal och verksamhet

Generella auktorisationsvillkor	Specifika auktorisationsvillkor	Kontroll/uppföljning	Vid brist
<p>11. Det ska senast när verksamheten startar finnas personal i sådan omfattning och med relevant utbildning och erfarenhet att statliga och/eller kommunala mål för verksamheten kan nås.</p>	<p>Rektor Varje skolenhet ska ha minst en rektor som har genomgått eller genomgår den statliga rektorsutbildningen. Denne ansvarar för planering, genomförande och uppföljning av verksamheten och har rollen som kontaktperson gentemot kommunen.</p> <p>Rektor ansvarar för att personalen kontinuerligt erhåller god kompetensutveckling.</p> <p>Rektor ansvarar för att samtlig personal i organisationen/verksamheten är uppdaterad på vad som gäller inom kundvalet kommunal vuxenutbildning.</p> <p>Studie- och yrkesvägledare Den som ger studie- och yrkesvägledning ska ha studie- och yrkesvägledarexamen och vara väl förtrogen med den kommunala vuxenutbildningens uppdrag.</p> <p>Administratör Anordnare ska säkerställa att det finns personal med adekvat utbildning för att utföra administrativa tjänster enligt kommunens anvisningar. Vid personalförändringar ska anordnare säkerställa överföring av kunskap om rutiner.</p> <p>Lärare Undervisningen ska utföras av lärare enligt kraven i gällande styrdokument.</p> <p>Majoriteten av samtliga lärare hos anordnare som undervisar inom den kommunala vuxenutbildningen ska ha lärarlegitimation. Anordnare ska ha en</p>	<p>Uppföljning</p>	<p>Se avsnittet om sanktioner</p>

	<p>kompetensutvecklingsplan för de lärare som saknar lärarlegitimation.</p> <p>Majoriteten av samtliga lärare hos anordnare som undervisar inom den kommunala vuxenutbildningen ska vara behörig i aktuellt ämne.</p> <p>Anordnare ska ha en kompetensutvecklingsplan för de lärare som saknar behörighet i aktuellt ämne.</p> <p>Anordnare ska säkerställa att lärare som undervisar inom den kommunala vuxenutbildningen ska ha ämnesdidaktisk och vuxenpedagogisk kompetens.</p> <p>Anordnare ska säkerställa att lärare oavsett ämne ska ansvara för elevens språkliga utveckling, framför allt för elever med svenska som andraspråk.</p> <p>Lärare inom gymnasiala yrkesutbildningar ska ha förankring och aktuell kunskap om branschen.</p> <p>De lärare som utför bedömningar i yrkesinriktad validering ska ha god branschkunskap och samverka med branschen för att fastställa yrkeskrav.</p> <p>Kompetensutvecklingsplan och CV för lärare ska finnas tillgänglig när kommunen efterfrågar dessa samt vid tillsyn och kvalitetsuppföljning.</p> <p>Kontaktuppgifter Anordnare ska ange kontaktuppgifter till rektor och studie- och yrkesvägledare på anordnarens hemsida. På anordnarens hemsida ska även tydligt framgå hur elev beställer utdrag ur betygskatalogen och studieintyg. Anordnaren ansvarar för att dessa uppgifter ska vara uppdaterade.</p>		
--	---	--	--

<p>12. Utifrån verksamhetens behov ska anordnaren kunna tillhandahålla verksamheten hela året.</p>	<p>Verksamheten ska vara öppen alla helgfria vardagar utom midsommarafton, julafton och nyårsafton.</p> <p>Det minsta antalet lärarledda timmar per kurs specificeras i kommunens anvisningar.</p>	<p>Uppföljning</p>	<p>Se avsnittet om sanktioner</p>
<p>13. Anordnaren ska redovisa hur de statliga och/eller kommunala målen för verksamheten nås</p>	<p>Anordnaren ska ha insikt i de föreskrifter som kommunen beslutat.</p> <p>Anordnare ska medverka i kommunens systematiska kvalitetsuppföljning av den kommunala vuxenutbildningen i syfte att säkerställa att uppställd kravnivå uppnås och upprätthålls.</p>	<p>Vid ansökan om auktorisation och vid tillsyn</p>	<p>Se avsnittet om sanktioner</p>
<p>14. Anordnaren ska vara förtrogen med och följa inom området gällande lagar, förordningar och föreskrifter som gäller för verksamhet som omfattas av kundvalet.</p>	<p>Systematiskt kvalitetsarbete Anordnare ska bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete i enlighet med gällande regelverk som gäller för kommunal vuxenutbildning.</p> <p>Anordnare ska i övrigt tillhandahålla Nacka kommun den information och de uppgifter som kommunen behöver för uppföljning av uppdraget.</p> <p>Nivåtester Kommunen ansvarar för att nivåtester genomförs vid behov.</p> <p>Kursplacering Anordnaren kartlägger och säkerställer att eleven har förutsättningar att tillgodogöra sig den beviljade kursen. Om anordnarens kartläggning visar att kommunen beviljat eleven fel kurs ska anordnaren omedelbart kontakta kommunen.</p> <p>Antagning Anordnare ansvarar för antagning av elev som beviljats studier inom kommunal vuxenutbildning av Nacka kommun. Anordnare ansvarar för att kalla elev till kursstart.</p>	<p>Vid auktorisation och uppföljning.</p>	<p>Se avsnittet om sanktioner</p>

	<p>Ej påbörjad kurs Anordnare ska senast fem dagar från kursstart rapportera och registrera de elever som inte påbörjat kurs. Rapportering ska ske i kommunens verksamhetssystem.</p> <p>Studieavbrott Anordnare ska följa upp elevens studieaktivitet och förebygga oönskade studieavbrott. Alla förändringar i elevens status ska omgående registreras i kommunens verksamhetssystem. Om en elev har varit inaktiv under 21 dagar ska anordnare omgående registrera studieavbrott inklusive avbrottsorsak i kommunens verksamhetssystem.</p> <p>Datum för studieavbrott är den sista dag eleven varit aktiv i kursen.</p> <p>Centrala studiestödsnämnden Anordnaren ansvarar för att överföra information till Centrala studiestödsnämnden (CSN) om att en elev har påbörjat sina studier i de fall eleven önskar erhålla studiemedel.</p> <p>Studie- och yrkesvägledning Eleven ska under utbildningstiden aktivt erbjudas samt ha tillgång till neutral studie- och yrkesvägledning hos anordnaren. Studie- och yrkesvägledning inför studier ges av kommunen medan vägledning och studieplanering under pågående studier ska tillhandahållas och ges av aktuell anordnare.</p> <p>Individuell studieplan Anordnare ska i samverkan med eleven upprätta en individuell studieplan (ISP). Allt arbete med den individuella studieplanen ska ske i samverkan med eleven. Den individuella studieplanen ska utgå ifrån elevens behov och förutsättningar och innehålla elevens utbildningsmål och planerad omfattning av studierna. En individuell studieplan ska ha som syfte att underlätta för eleven att genomföra de kurser som hen planerar att studera så</p>		
--	--	--	--

	<p>att elevens mål kan uppnås och risken för avbrott minimeras. Den individuella studieplanen ska följas upp kontinuerligt och revideras vid behov.</p> <p>Individuell anpassning Elev ska vid behov erbjudas samt ha tillgång till specialpedagogisk kompetens hos anordnare. För elev där anordnarens specialpedagogiska kompetens inte är tillräckliga ska samråd ske med kommunen om hur denna elevs behov kan tillgodoses. Anordnare ska skyndsamt uppmärksamma kommunen på detta behov och ge förslag på åtgärder.</p> <p>Examinationer och nationella prov Anordnare ska säkerställa att den person som lämnar in uppgifter och genomför examinationer är den elev som är beviljad att läsa kursen.</p> <p>I de kurser där nationella prov finns ska anordnare se till att varje elev deltar i dessa prov. Anordnare ansvarar för att de nationella proven hanteras enligt gällande regelverk. Anordnare ansvarar för att genomförda prov bevaras och överlämnas till kommunen i enlighet med kommunens anvisningar.</p> <p>Betyg och studieintyg Anordnare ska senast 14 dagar efter kursslut rapportera in betyget i kommunens verksamhetssystem. Underskriven betygs katalog ska vara kommunen tillhanda senast 14 dagar efter avslutad kurs.</p> <p>Anordnare ska utfärda utdrag ur betygs katalog till elev för de kurser som hen studerat hos anordnaren. Anordnare kan utfärda utdrag ur betygs katalogen endast efter att kommunen har mottagit betygs katalogen.</p> <p>Slutbetyg och gymnasieexamen utfärdas av kommunen.</p>		
--	---	--	--

	<p>Anordnare ska utfärda studieintyg till eleven för de kurser hen är antagen till och studerar hos aktuell anordnare.</p> <p>Prövning Anordnare ska erbjuda prövning i samtliga kurser i sitt utbud. Anordnaren erbjuder så många prövningstillfällen per år som verksamheten tillåter utifrån rådande situation.</p> <p>Elev som fått betyget F ska ha möjlighet att göra en prövning, hos samma anordnare, inom fem veckor efter kursens slut.</p> <p>Underskriven betygskatalog ska vara kommunen tillhanda senast 14 dagar efter avslutad prövning.</p> <p>Validering Anordnare ska arbeta utifrån ett validerande förhållningssätt och genomföra validering enligt nationella riktlinjer och styrdokument.</p> <p>Anordnare ska erbjuda flexibla lösningar för den elev som kan validera sina kunskaper.</p> <p>Den individuella studieplanen ska användas som ett redskap för att planera elevens studier på bästa sätt.</p> <p>Validering av elevers kunskaper kan endast göras för de elever som är beviljade studier och antagna hos anordnaren.</p> <p>Lärplattform Anordnaren ska tillhandahålla eleven en digital lärplattform.</p> <p>Avgifter kopplade till studier Studerandeavgifter får inte tas ut, förutom vid vissa undantag för kopierat material, förbrukningsmaterial och service till datakurser, till belopp i enlighet med Sveriges Kommuner och</p>		
--	---	--	--

	<p>Regioners (SKR) rekommendationer. Ytterligare undantag kan göras i särskilda fall efter överenskommelse med kommunen.</p> <p>Eleven svarar för kostnader för kurslitteratur förutom inom svenska för invandrare där anordnaren finansierar litteraturen.</p> <p>Studievägar inom svenska för invandrare Anordnare ska säkerställa att undervisningen inom studieväg 1, 2 och 3 sker separat, det vill säga att anordnare inte blandar undervisningsgrupper inom olika studievägar.</p>		
<p>15. a. Den som utövar den dagliga ledningen av verksamheten ska ha för arbetsuppgifterna och verksamhetens inriktning adekvat kompetens.</p> <p>b. Den som ansvarar för den dagliga ledningen av verksamheten ska ha för arbetsuppgifterna och verksamhetens inriktning adekvat kompetens.</p> <p>c. Om anordnaren avser att byta den som ansvarar för den dagliga ledningen av verksamheten ska detta anmälas till kommunen för godkännande.</p>	<p>Varje skolenhet ska ha minst en rektor som har genomgått eller genomgår den statliga rektorsutbildningen. Denne ansvarar för planering, genomförande och uppföljning av verksamheten och har rollen som kontaktperson gentemot kommunen.</p> <p>Anordnarens rektor säkerställer att utbildning, kompetens och erfarenhet finns hos medarbetare för att arbeta med kommunal vuxenutbildning. Detta ska verifieras genom utbildningsbevis och tre referensuppdrag från liknande relevanta uppdrag.</p> <p>Anordnarens rektor ansvarar för att personalen kontinuerligt erhåller god kompetensutveckling vilket ska ingå i anordnarens kvalitetsledningssystem.</p> <p>Rektor ansvarar för att samtlig personal i organisationen/verksamheten är uppdaterad på vad som gäller inom kundvalet kommunal vuxenutbildning.</p>	Vid auktorisation och tillsyn	Se avsnittet om sanktioner
16. I förekommande fall: Om det av lag ställs krav på utdrag ur belastningsregister ska ansvarig för verksamheten och/eller anordnarens personal uppvisa ett sådant utdrag för anordnaren. Utdraget som uppvisas för anordnaren ska vara högst ett år gammalt. En logg över uppvisade	Anordnare ska vid anställning av ny personal begära utdrag ur belastningsregistret gällande arbete inom skola eftersom elever under 18 år kan förekomma inom kundvalet.	Vid auktorisation och tillsyn	Se avsnittet om sanktioner

utdrag ska finnas tillgänglig hos anordnaren.			
17. Anordnarens personal har rätt att till kommunen anmäla missförhållanden i anordnarens verksamhet. Anordnaren får inte efterforska vem som har gjort sådan anmälan.		Uppföljning eller tillsyn	Se avsnittet om sanktioner
18. Anordnaren ska ta emot de kunder som väljer anordnaren som leverantör till beviljad insats. Anordnarens rätt att neka kund föreligger enbart vid av nämnden konstaterad platsbrist hos anordnaren.		Tillsyn	Se avsnittet om sanktioner
19. Anordnaren ska acceptera av kommunen beslutad förtur för kund.		Tillsyn	Se avsnittet om sanktioner

Försäkring

Generella auktorisationsvillkor	Specifika auktorisationsvillkor	Kontroll/uppföljning	Vid brist
20. Anordnaren ska inneha ansvarsförsäkring som säkerställer att kunden och kommunen hålls skadeslös för skada orsakad genom fel eller försummelse av personal anställd hos anordnaren.	Anordnaren ska ha rutiner för att hänvisa till kommunens olycksfallsförsäkring.	Uppvisas vid ansökan Tillsyn	Se avsnittet om sanktioner

Rutiner

Generella auktorisationsvillkor	Specifika auktorisationsvillkor	Kontroll/uppföljning	Vid brist
---------------------------------	---------------------------------	----------------------	-----------

<p>21. Anordnaren ska ha rutiner som säkerställer att personalen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - iakttar sekretess och tystnadsplikt - följer lagkrav på dokumentation och rapporteringsskyldighet om missförhållanden. - hanterar synpunkter, klagomål, fel, brister och avvikelser. 		<p>Vid auktorisation</p> <p>Tillsyn</p>	<p>Se avsnittet om sanktioner</p>
--	--	---	-----------------------------------

Information och uppföljning

Generella auktorisationsvillkor	Specifika auktorisationsvillkor	Kontroll/utföljning	Vid brist
<p>22. Kommunen har rätt till insyn i anordnarens verksamhet för uppföljning och utvärdering.</p> <p>Anordnaren ska delta i den uppföljning som kommunen genomför.</p>	<p>Nacka kommun har rätt att ta del av handlingar som berör anordnarens uppdrag och som kommunen efterfrågar.</p> <p>Anordnare ska inom 14 dagar efter godkänd auktorisationsansökan lämna uppgifter som publiceras i kommunens jämförelsetjänst på kommunens hemsida. Alla förändringar av dessa uppgifter ska meddelas snarast till kommunen.</p> <p>Anordnaren ska tillhandahålla kommunen den information och de uppgifter som kommunen behöver för uppföljning av uppdraget.</p> <p>Anordnare ska lämna uppgifter som efterfrågas av nationella aktörer.</p> <p>Anordnare ska lämna uppgifter som efterfrågas av kommunen samt medverka i den uppföljning och utvärdering som kommunen gör.</p>	<p>Tillsyn</p>	<p>Se avsnittet om sanktioner</p>
<p>23. Anordnaren ska kunna ta emot och lämna information till kommunen på ett</p>	<p>Anordnarens informationsplikt.</p>	<p>Tillsyn</p>	<p>Se avsnittet om sanktioner</p>

<p>sådant sätt att uppgifterna kan hanteras av kommunens administrativa system.</p>	<p>Anordnaren som auktoriserats av kommunen förbinder sig att använda de administrativa IT-system som kommunen anvisar.</p> <p>Anordnaren ska efter godkänd auktorisationsansökan registrera (enligt gällande anvisningar) sitt önskade kursutbud och aktuella kontaktuppgifter i kommunens IT-system.</p> <p>Anordnare är skyldig att omgående meddela kommunen alla förändringar gällande publicerade uppgifter. Anordnaren ansvarar även för att registrerade uppgifter i kommunens IT-system är uppdaterade.</p>		
<p>24. Anordnaren ska rapportera allvarliga klagomål, fel, brister och avvikelser till kommunen samt redovisa åtgärdsplaner kopplade härtill.</p>	<p>Anordnarens informationsplikt.</p>	<p>Tillsyn</p>	<p>Se avsnittet om sanktioner</p>
<p>25. Anordnaren ska rapportera händelser av större betydelse avseende verksamhet eller ekonomi till kommunen.</p>	<p>Anordnarens informationsplikt.</p> <p>Upphörande av verksamhet Anordnare som avser att avveckla verksamheten, eller delar av verksamheten, ska meddela kommunen minst sex månader före upphörandet.</p> <p>Anordnare ska bedriva verksamheten under uppsägningstiden, förutsatt att kommunen inte gjort annan bedömning.</p> <p>Om anordnare saknar uppdrag under en period på 12 månader avauktoriseras anordnaren.</p> <p>Kommunen fattar beslut om avauktorisering och beslutar om lämplig uppsägningstid.</p>	<p>Tillsyn</p>	<p>Se avsnittet om sanktioner</p>

Allvarliga eller extraordinär händelse samt höjd beredskap

Generella auktorisationsvillkor	Specifika auktorisationsvillkor	Kontroll/uppföljning	Vid brist
26. Anordnaren ska samarbeta med kommunen vid allvarlig händelse där kommunen behöver tillgång till resurser för att erbjuda den form av verksamhet som anordnaren är auktoriserad för.		Vid auktorisation	Se avsnittet om sanktioner
27. Anordnaren ska vid extraordinär händelse och höjd beredskap eller annan allvarlig händelse i fredstid inordna sin verksamhet under kommunens krisledning.		Vid auktorisation	Se avsnittet om sanktioner

Dokumentets syfte

Specifika auktorisationsvillkor syftar till att definiera uppdrag och villkor mellan Nacka kommun och auktoriserade anordnare.

Dokumentet gäller för

Anordnare som genomför arbetsmarknadsinsatser.

Allmän orientering

Kundvalssystem i Nacka

Enligt kundvalssystemet har den enskilde rätt att välja den leverantör (anordnare) som ska utföra tjänsten och som Nacka kommun har godkänt och auktoriserat. Nacka kommun ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt.

Regelverk för alla kundvalssystem i Nacka

Nacka kommun har ett gemensamt regelverk för alla kundval i Nacka. Ett kundvalssystem i Nacka kommun består av:

Den enskildes rätt till tjänsten	Följer av lag eller beslut från kommunfullmäktige
Checkens storlek	Beslutas av kommunfullmäktige
Auktorisationsvillkor Generella auktorisationsvillkor <ul style="list-style-type: none"> Villkor för att bli auktoriserad och för att behålla auktorisationen Specifika auktorisationsvillkor <ul style="list-style-type: none"> Särskilda villkor som ställs på anordnare för den aktuella tjänsten inom ramen för de generella auktorisationsvillkoren 	Beslutas av kommunfullmäktige Beslutas av ansvarig nämnd i samband med att kundvalet införs
Avauktionering <ul style="list-style-type: none"> Grund för att återkalla auktorisation Återkallelse av auktorisation till följd av brister i verksamheten 	Beslutas av kommunfullmäktige Beslutas av ansvarig nämnd och får inte delegeras i annat fall än till ordföranden med stöd av bestämmelserna i 6 kap 36§ kommunallagen. Vid misstanke om allvarlig brist i verksamheten som

Diarienummer	Fastställd/senast uppdaterad	Beslutsinstans	Ansvarigt politiskt organ	Ansvarig processägare
	2018-05-16			

utgör fara för kund, får ordföranden besluta att interimistiskt återkalla auktorisationen.

Generella och specifika auktorisationsvillkor

De generella auktorisationsvillkoren är gemensamma för alla kundvals-system i Nacka. För varje villkor anges hur villkoret kontrolleras och följs upp, samt vad som händer vid brister hos anordnare.

Utifrån de generella auktorisationsvillkoren antar varje nämnd specifika auktorisationsvillkor för de kundval som nämnden ansvarar för. Av de specifika auktorisationsvillkoren framgår de särskilda villkor som måste uppfyllas för det särskilda kundvalet, i detta fall arbetsmarknadsinsatser. Numren på de specifika auktorisationsvillkoren hänvisar till respektive generellt auktorisationsvillkor.

Begrepp

Nacka kommun har ett gemensamt regelverk för alla kundval i Nacka. Det innebär att de gemensamma villkoren innehåller följande begrepp.

- Auktorisationsvillkor = villkor för auktorisation av anordnare
- Anordnare = jobb- och utbildningsexperter = leverantör
- Ansöka om auktorisation = ansöka om godkännande
- Auktorisation = beslut om godkännande av anordnare med undertecknande av delegationsbeslut
- Avauktorisera = häva auktorisation med anordnare
- Handläggare för myndighetsbeslut = karriärvägledare
- Kund = person som erhåller insats från Nacka kommun
- Personuppgiftsansvarig = ansvarig nämnd i Nacka kommun, i detta fall arbets- och företagsnämnden
- Personuppgiftsbiträde = Den som i samband med avtalstecknande/beslut om auktorisation, går med på att från personuppgiftsansvarig ta emot personuppgifter för vidare behandling i enlighet med personuppgiftsansvarigs instruktioner och villkoren i avtalet.

Auktorisation

Auktorisationsmodellen syftar till att öka valfriheten för medborgaren och till att underlätta fri konkurrens mellan kommunala, ideella och privata aktörer. Modellen innebär att medborgaren, efter beslut från handläggare för myndighetsbeslut, själv kan välja vilken anordnare som ska utföra den beviljade tjänsten. En kund har alltid rätt att byta anordnare. Valmöjligheten begränsas till de anordnare som efter en prövning har auktoriserats av kommunen.

Auktorisationsmodellen

Auktorisationsmodellen bygger på att de aktörer som önskar utföra kommunala arbetsmarknadsinsatser för Nacka kommun ansöker om att bli auktoriserade anordnare. Ansökan om auktorisation görs enligt anvisningar från kommunen. Ansökan kan göras av både enskild och kommunal intressent.

För att auktorisationsmodellen ska vara tillämpbar inom flera verksamhetsområden finns två typer av auktorisationsvillkor: generella och specifika. De generella auktorisationsvillkoren är övergripande och kan vara gemensamma för flera olika auktorisationssystem. Vid behov tydliggörs innebörden av de generella auktorisationsvillkoren för ett visst verksamhetsområde i specifika auktorisationsvillkor.

Nacka kommun åtar sig inte något ansvar för marknadsföring av anordnares insatsutbud, utöver publicering av de uppgifter som registreras i kommunens IT-stöd för arbetsmarknadsinsatser.

Kommunala arbetsmarknadsinsatsers mål och innehåll

Uppdragsbeskrivning

Enligt 4 kap. 4§ socialtjänstlagen (2001:453) får arbets- och företagsnämnden begära att den som uppbär ekonomiskt bistånd under viss tid ska delta i av nämnden anvisad praktik eller annan kompetenshöjande verksamhet om den enskilde inte har kunnat beredas någon lämplig arbetsmarknadspolitisk åtgärd.

Anordnare ska erbjuda arbetsmarknadsinsatser för personer som uppbär ekonomiskt bistånd och/eller tillhör någon av målgrupperna.

Arbets- och företagsnämnden ansvarar för fullgörande, uppföljning och utvärdering av uppgifter som enligt lag eller författning ankommer på socialnämnd, annan kommunal nämnd eller annars åligger kommunen, avseende stöd och insatser för att stå till arbetsmarknadens förfogande, vilket inkluderar arbetsmarknadsfrågor, integrationsfrågor och kompetensfrågor.

Nacka kommuns mål för arbetsmarknadsinsatser

Arbets- och företagsnämnden ansvarar bland annat för arbetsmarknadsinsatser. För verksamheten ansvarar nämnden för finansiering, mål och uppföljning. I ansvaret ingår att verka för ett varierat och allsidigt utbud med hög kvalitet som tillgodoser kundens önskemål. Arbetslösheten i Nacka kommun ska minska och kund ska komma ut i egen försörjning genom stärkta kunskaper och färdigheter för att matcha arbetsmarknadens behov av kompetens. Nacka kommuns övergripande mål:

- Bästa utveckling för alla
- Attraktiva livsmiljöer för alla
- Stark och balanserad tillväxt
- Maximalt värde för skattepengarna

När Nacka kommun växer ökar antalet arbetsgivare som har behov av arbetskraft. Nacka kommun ger arbetssökande Nackabor förutsättningar att stärka sina kunskaper och färdigheter så de matchar arbetsgivarnas och näringslivets behov av kompetens då egen försörjning är en vinst för alla. Med

individ Anpassade arbetsmarknadsinsatser och flexibel vuxenutbildning där nackabornas erfarenheter tas tillvara, underlättas en snabb och effektiv väg in på arbetsmarknaden. Nacka kommun skapar möjlighet till språkutveckling, ökad integration och jobb i samspel med civilsamhälle och näringsliv.

Målgrupper

De målgrupper som kan vara aktuella för arbetsmarknadsinsatser är personer som Nacka kommun bedömer är i behov av insats.

Aktuella målgrupper för insats är:

- Ungdomar mellan 18 och 24 år som står utanför jobb och studier.
- Personer som uppbär ekonomiskt bistånd.
- Invandrare med uppehållstillstånd som inte etablerats i samhället

Beslut om arbetsmarknadsinsats

Arbetsmarknadsinsats utgår från ett myndighetsbeslut som fattas av kommunen. Beslutet anger rätten till en insats för att snabbt komma ut till egen försörjning. När myndighetsbeslut fattats väljer kunden enligt kundval, att insatsen ges från någon av Nacka kommuns auktoriserade anordnare av arbetsmarknadsinsatser. Anordnaren identifierar tillsammans med kunden, vilka behov kunden har för att snabbt komma ut i egen försörjning, och vilka konkreta arbetsmarknadsinsatser som därmed ska genomföras. Dessa dokumenteras i en genomförandeplan. Planen ska undertecknas av båda parter. Anordnaren ansvarar för att genomförandeplanen ska vara tillgänglig för Nacka kommun, inom 14 dagar.

Uppföljning och kontroll

Det är kunden som i första hand avgör kvaliteten i insatsen. En kund som inte är nöjd kan byta anordnare.

Inom varje kundvalssystem sker uppföljning och utvärdering av anordnarens verksamhet. Detta i syfte att säkerställa en god kvalitet på insatserna.

En mål- och resultatstyrd verksamhet förutsätter att det finns en kontinuerlig uppföljning av verksamheten och dess kvalitet. Nämndens uppföljning ska visa om verksamheten utvecklas i den riktning som målen anger, samt ge nämnden fördjupade kunskaper om hur verksamheten fungerar. Uppföljningsarbetet ska även stimulera och förbättra verksamheten och därmed bidra till en ökad måluppfyllelse och högre kvalitet. Inom Nacka kommuns arbetsmarknadsinsatser tillämpas ett systematiskt kvalitetsarbete i enlighet med SOFS 2011:9.

Nackas välfärdsverksamhet är beroende av att insatser och processer ständigt förbättras och efterfrågas. Detta i sin tur förutsätter ett framgångsrikt kvalitetsarbete, det vill säga en förmåga i Nacka kommun och dess anordnare att effektivt leda och vidareutveckla verksamheten.

Uppföljning och kontroll omfattar flera delar:

- Uppföljning av att individen som omfattas av insatserna erhåller de insatser och når sina mål, som beslutats och dokumenterats i genomförandeplan.
- Uppföljning och kontroll av ställda krav i auktorisationsvillkoren.
- Uppföljning av att Nacka kommuns mål uppfylls.
- Uppföljning av kundernas uppfattning om insatser i kundenkäter.
- Verksamhets- och kvalitetsuppföljning i dialog mellan Nacka kommun och anordnaren.
- Uppföljning av anordnarens ekonomi och rating.

Enligt dessa villkor ska anordnaren delta i kommunens kvalitetsarbete, där uppföljning utgör en del. Uppföljning kommer att ske enligt en uppföljningsplan som antas av arbets- och företagsnämnden.

Om en anordnare ej uppfyller ställda krav i lagrum och auktorisationsvillkor ska anordnare inkomma med åtgärder i en handlingsplan. Sker inga förbättringar utfärdar Nacka kommun en varning eller avauktorerar anordnaren.

Anordnare ska i övrigt tillhandahålla Nacka kommun den information och de uppgifter som kommunen behöver för uppföljning av uppdraget.

Därutöver kan ytterligare uppföljning komma att ske med utgångspunkt från aktuella frågor på arbetsmarknad och inom forskning.

Kapacitetstak

Anordnare kan ange ett kapacitetstak för insatserna. Om en kund som är aktuell hos anordnaren, får utökad behov ska anordnaren utföra den utökade tid som beviljats, även om kapacitetstaket överstigs.

Ickevalsalternativ

Nacka kommun vill underlätta för kunden att själv välja anordnare. För den som ändå inte vill eller kan välja finns det ett så kallat ickevalsalternativ.

Ickevalsalternativet tas fram genom att årligen i januari upprätta listor över godkända anordnare som inte angett något kapacitetstak och inte tilldelats någon varning under föregående år. Dessa anordnare är ickevalsalternativ vardera under en månads tid.

Kvalificeringskrav för auktorisation

För att bli godkänd som anordnare inom kundvalet arbetsmarknadsinsatser ska de generella och specifika auktorisationsvillkor som Nacka kommun antagit, uppfyllas. För att tydliggöra förhållandet mellan generella och specifika auktorisationsvillkor används ett numreringsystem, där ett specifikt villkor har samma nummer som det generella villkor det är kopplat till.

Kvalificeringskrav, uteslutning, registrering, ekonomisk ställning

Generella auktorisationsvillkor	Kontrollpunkter	Vid brist
1. Anordnare får inte vara i konkurs eller likvidation, under tvångsförvaltning eller föremål för ackord eller tills vidare ha inställt sina betalningar eller vara underkastat näringsförbud	1. Uppvisa vid auktorisation 2. Uppföljning	Avauktion
2. Anordnare får inte vara föremål för ansökan om konkurs, tvångslikvidation, ackord eller annat liknande förfarande	1. Uppvisa vid auktorisation 2. Uppföljning	Avauktion
3. Anordnare och personer som har väsentligt inflytande över verksamheten får inte genom lagakraftvunnen dom vara dömd för brott som avser yrkesutövningen eller brottslighet som kan skada förtroendet.	1. Uppvisa vid auktorisation 2. Uppföljning	Avauktion
4. Anordnare och/eller ansvarig för verksamheten för verksamheten får inte ha gjort sig skyldig till allvarliga fel vid yrkesutövningen.	1. Uppvisa vid auktorisation 2. Uppföljning	Avauktion
5. Anordnare ska fullgöra sina skyldigheter avseende socialförsäkringsavgifter och skatt.	1. Uppvisa vid auktorisation 2. Uppföljning	Avauktion
6. Anordnaren ska senast när verksamheten startar vara registrerad hos Bolagsverket och uppvisa registreringsbevis.	1. Uppvisa vid auktorisation 2. Uppföljning	Avauktion
7. Anordnaren ska vara godkänd för F-skatt.	1. Uppvisa vid auktorisation 2. Uppföljning	Avauktion
8. Anordnaren ska senast när verksamheten startar ha erforderliga tillstånd för att bedriva aktuell verksamhet.	Uppföljning	Avauktion
9. Anordnaren ska genom utdrag från UC eller motsvarande register eller på annat sätt om anordnaren är nystartad, visa att den har erforderlig ekonomisk kapacitet.	Uppvisa vid auktorisation	Avauktion

10. Anordnare som har avauktorerats efter att ha brutit mot eller bedömts inte uppfylla auktorisationsvillkoren ska för att åter bli auktoriserad visa att åtgärder har vidtagits för att bristerna inte ska upprepas.	Uppvisa vid auktorisation	Avauktorisation
--	---------------------------	-----------------

Lokaler, IT-system

Generella auktorisationsvillkor	Kontrollpunkter	Vid brist
11. I förekommande fall: Lokaler och utrustning ska vara anpassade till verksamheten och godkända för sitt ändamål av berörda myndigheter	Uppföljning	Varning eller avauktorisation
12. Anordnaren ska kunna ta emot och lämna information till kommunen på ett sådant sätt att uppgifterna kan hanteras av kommunens administrativa system	Uppföljning	Varning

Specifika auktorisationsvillkor

11. Anordnare/anordnare ska kunna ta emot kunder i behov av extra anpassning så att de kan erhålla insatser på samma villkor som andra kunder. Arbetsmiljön ska vara tillgänglig, fysiskt och pedagogiskt.
12. Anordnare/anordnare som auktoriserats av kommunen förbinder sig att använda det administrativa datorstöd som kommunen anvisar. Det administrativa datorstödet utgör bl.a. underlag för utbetalning av ersättning till anordnare/anordnare.
Anordnare ska inom 14 dagar efter auktorisation registrera sitt insatsutbud och efterfrågade kontaktuppgifter i kommunens IT-system.

Anordnare är skyldig att snarast meddela kommunen alla förändringar gällande publicerade uppgifter. Anordnare ansvarar också för att de uppgifter som finns registrerade i kommunens IT-stöd för arbetsmarknadsinsatser är uppdaterade.

Anordnare ska uppfylla de krav på behandling av personuppgifter som följer av Dataskyddsförordning (EU 2016/679) och Dataskyddslag. Anordnare är skyldig att omgående rapportera incidenter avseende personuppgiftsbehandlingen till kommunen och tillsynsmyndighet.

Verksamhetsansvarig och ledning

Generella auktorisationsvillkor	Kontrollpunkter	Vid brist
<p>13. Den som utövar den dagliga ledningen av verksamheten ska ha för arbetsuppgifterna och verksamhetens inriktning adekvat kompetens</p> <p>Den som ansvarar för den dagliga ledningen av verksamheten ska ha för arbetsuppgifterna och verksamhetens inriktning adekvat kompetens.</p> <p>Om anordnare avser att byta den som ansvarar för den dagliga ledningen av verksamheten ska detta anmälas till kommunen för godkännande.</p>	<p>Uppvisa vid auktorisation</p> <p>Uppföljning</p> <p>Egen anmälan</p>	<p>Varning eller avauktorisation</p> <p>Varning</p> <p>Varning</p>

Specifika auktorisationsvillkor

13. Ledningen för anordnaren ska säkerställa att utbildning, kompetens och erfarenhet finns för uppdraget, för att aktuella målgrupper kommer ut i egen försörjning. Detta ska verifieras genom utbildningsbevis och tre referensuppdrag från liknande relevanta uppdrag.

Kompetenskrav "Förstärkt jobbpeng":

1. Dokumenterad erfarenhet av att jobba med individer som har en identifierat komplex problematik, till exempel missbruksbild, neuropsykiatrisk-, fysisk- och/eller psykisk funktionsnedsättning.
2. Erfarenhet av att samarbeta med myndigheter utifrån ett kundperspektiv och kundens behov.
3. Kunskap om de olika myndigheternas regelverk.

Kompetenskrav "Språk- och Arbetsinstruktion (SAI)":

1. Upparbetade kontakter med arbetsgivare som kan erbjuda arbetsplats för språkintrödnung vid insatsens start, till exempel:
  - Inom prioriterade branscher med identifierade anställningsbehov.
  - Hos arbetsgivare med anställningsbehov.
  - Inom branscher där anordnaren har specialiserat sig.
2. Via arbetsgivare kunna erbjuda arbetsplats för språkintrödnung där:
  - Svenska språket är arbetsspråk. Tolk används enbart då förståelse är avgörande för att kunna utföra arbetet.
  - Arbetsmiljön möjliggör förutsättningar för att skapa kontaktnät som främjar den framtida karriären.

3. Väl fungerande samarbete mellan teoretisk och praktisk språkutbildning, exempelvis att språkutbildning förlagt på arbetsplatsen kan möjliggöras.

Anordnare ska uppge vilken/vilka prioriterade målgrupper verksamheten vänder sig till.

Ansvarig för verksamheten ansvarar för att personalen kontinuerligt erhåller god kompetensutveckling. Kompetensutveckling ska ingå i kvalitetsledningssystemet.

Underleverantör

Generella auktorisationsvillkor	Kontrollpunkter	Vid brist
14. Auktorisationen får inte överlåtas till annan fysisk eller juridisk person. Om anordnaren är en juridisk person och denne byter ägare ska ny ansökan ges in och auktorisationen omprövas.	Egen anmälan Uppföljning	Avauktionering

Specifika auktorisationsvillkor

14. Anordnaren ansvarar för att underleverantör uppfyller motsvarande krav och villkoren för godkännande. Uppfyller underleverantör inte villkoren kan anordnarens auktorisation hävas.

Ledningssystem för kvalitet

Generella auktorisationsvillkor	Kontrollpunkter	Vid brist
15. Anordnaren ska ha rutiner för hantering av synpunkter, klagomål, fel, brister och avvikelser.	Uppföljning	Varning
16. Anordnaren ska rapportera allvarliga klagomål, fel, brister och avvikelser till kommunen.	Egen anmälan Uppföljning	Varning och/eller avauktionering
17. Anordnaren ska redovisa åtgärdsplaner kopplade till klagomål, fel, brister och avvikelser.	Egen anmälan Uppföljning	Varning och/eller avauktionering
18. Anställd hos anordnare har rätt att anmäla missförhållanden till kommunen. Anordnaren eller någon denne ansvarar för, får inte efterforska vem som har gjort sådan anmälan.	Uppföljning Anmälan	Varning

19. I förekommande fall: Anordnaren ska ha rutiner för hantering av nycklar till brukarnas bostäder och värdehandlingar/medel tillhörande brukarna.	Uppföljning	Varning och/eller avauktorisering
--	-------------	-----------------------------------

Specifika auktorisationsvillkor

15–18. Anordnare ska bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete i enlighet med de nationella styrdokument, lagar och förordningar, Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2011:9), samt medverka i kommunens kvalitetsarbete.

Mål, lagar, uppföljning

Generella auktorisationsvillkor	Kontrollpunkter	Vid brist
20. Anordnaren ska redovisa hur de statliga och/eller kommunala målen för verksamheten ska nås.	Uppvisa vid auktorisation	Varning och/eller avauktorisering
21. Anordnaren ska vara förtrogen med och följa inom området gällande lagar, förordningar och föreskrifter som gäller för verksamhet som omfattas av kundvalssystemet.	Uppföljning	Varning och/eller avauktorisering
22. Kommunen ska ha rätt till insyn i verksamheten för uppföljning och utvärdering. I detta ingår att kommunen ska få ta del av handlingar som kommunen efterfrågar. Anordnaren ska delta i den uppföljning som kommunen genomför.	Uppföljning	Varning och/eller avauktorisering

Specifika auktorisationsvillkor

20. Anordnaren ska i en interaktiv process med kund definiera insatser, följa upp insatsernas framgång och säkerställa att insatserna leder till självständigt liv och egen försörjning. Kundens behov och gemensamt beslutade insatser ska dokumenteras i varje kunds genomförandeplan, (mall finns i Nacka kommuns digitala system).

Anordnare ska använda sig av individanpassade insatser så att varje kund på bästa sätt kan tillgodogöra sig insatserna för självständigt liv och egen försörjning.

22. I villkoret om uppföljning ingår att lämna uppgifter som efterfrågas av nationella aktörer som nationella kvalitetsregister, Socialstyrelsen, Sveriges Kommuner och Landsting och Statistiska Centralbyrån.

Anordnare ska inom två veckor efter godkännande lämna uppgifter till kundvalskatalog på kommunens hemsida. Alla förändringar av dessa uppgifter ska meddelas snarast till kommunen.

Alla anordnare ska medverka i den uppföljning och utvärdering som kommunen gör.

Ansvarsförsäkring

Generella auktorisationsvillkor	Kontrollpunkter	Vid brist
23. Anordnaren ska inneha ansvarsförsäkring som säkerställer att kunden och kommunen hålls skadelös för skada orsakad genom fel eller försummelse av personal anställd hos anordnaren.	Uppföljning	Avauktionering

Personal

Generella auktorisationsvillkor	Kontrollpunkter	Vid brist
24. Det ska senast när verksamheten startar finnas personal i sådan omfattning och med relevant utbildning och erfarenhet att statliga och/eller kommunala mål för verksamheten kan nås.	Uppföljning	Varning och/eller avauktionering
25. Ansvarig för verksamheten och samtlig personal som anställs ska till anordnaren lämna ett registerutdrag ur det register som förs enligt lagen om belastningsregister. Utdraget får vara högst ett år gammalt. Register avseende samtliga inom verksamheten ska finnas tillgängliga vid tillsyn.	Egen anmälan Uppföljning	Varning och/eller avauktionering
26. Anordnaren ansvarar för att all personal inom verksamheten iakttar den sekretess och tystnadsplikt som gäller för verksamheten.	Egen anmälan Uppföljning	Varning och/eller avauktionering

<p>27. Utifrån verksamhetens behov, som framgår i kundvalets specifika auktorisationsvillkor, ska anordnaren ha rutiner som säkerställer att personalen iakttar sekretess och tystnadsplikt samt följer krav på dokumentation och rapporteringsskyldigheten om missförhållanden enligt lag.</p>	<p>Uppföljning Anmälan</p>	<p>Varning</p>
---	--------------------------------	----------------

Specifika auktorisationsvillkor

24. Anordnare ska ha branschkunskap och kontaktnät med arbetsgivare, vilket ska verifieras med upp till tre referensuppdrag.

Personal ska ha dokumenterad relevant utbildning och erfarenhet för att kunna erbjuda rätt insats till den enskilde.

Kompetensutvecklingsplan ska finnas tillgänglig när kommunen efterfrågar denna, samt vid tillsyn och kvalitetsuppföljning.

25. Enligt lagen (2010:479) om registerkontroll av personal som utför vissa insatser åt barn och unga med funktionshinder, krävs ett registerutdrag från Rikspolisstyrelsens belastningsregister för den som erbjuds anställning inom sådan verksamhet. Enligt lag om belastningsregister 1998:620 kan enskilda också i andra fall begära att få ta del av motsvarande uppgifter om sig själv.

26. Villkoret om sekretess innebär att personal inom enskild verksamhet iakttar tystnadsplikt enligt LSS 29§ och Socialtjänstlagen 15 kap 1§ och personal inom offentlig verksamhet sekretess enligt offentlighets- och sekretesslagen 26 kap 1§.

Villkoret innebär också att anordnaren ska säkerställa att utomstående inte kan få tillgång till lösenord och meddelanden på telefonsvarare, fax, sms, e-post, samtalslistor och dylikt.

All personal ska underteckna en förbindelse om sekretess.

Anordnare ska uppfylla de krav på behandling av personuppgifter som följer av Dataskyddsförordning (EU 2016/679) och Dataskyddslag.

Anordnare är skyldig att omgående rapportera incidenter avseende personuppgiftsbehandlingen till kommunen och tillsynsmyndighet.

27. Enligt Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2006:5, kapitel 6) ska den som genomför en insats dokumentera genomförandet.

Anordnare ska inom två veckor från beställningen upprätta en

Genomförandeplan tillsammans med kunden och eventuell företrädare, med beslut om insats och beställning som grund. Av genomförandeplanen ska bland annat framgå målet för insatsen, hur och när beviljade insatser ska utföras samt när genomförandeplanen ska följas upp. Genomförandeplanen ska vara undertecknad av kund/företrädare och vara väl känd för all berörd personal.

Genomförandeplanen ska löpande hållas aktuell. Av dokumentationen ska det framgå förändrade behov, om det inträffat avbrott och omständigheter som medfört att insatsen inte kunnat genomföras som planerats. Kommunen ska kontinuerligt informeras om förändringar uppstår.

Månadsrapporten utgör underlag för uppföljning av pågående insatser enligt genomförandeplanen, avvikelser och underlag för utbetalning.

Vid byte av anordnare ska kunden skriftligen godkänna att den nya anordnaren får ta del av aktuell genomförandeplan och dokument som är av särskilt värde för fortsatt säkra insatser.

Handlingar ska förvaras så att bara den som har legitim anledning att ta del av handlingarna för att fullgöra sina arbetsuppgifter kan få tillgång till dem.

Om inte annat avtalas ska handlingar sparas i två år, efter att sista anteckningen gjorts. Därefter ska handlingarna gallras, det vill säga förstöras på ett säkert sätt. Dessa bestämmelser gäller också vid avauktorisering och om kunden byter anordnare.

Undantag från bestämmelserna om gallring gäller handlingar som avser personer som är födda den femte, femtonde eller tjugofemte varje månad, (med hänsyn till forskningens behov), undantas från gallring och överlämnas till kommunen när gallringsskyldigheten inträffar (två år efter sista anteckningen).

Skyldighet att ta emot kunder

Generella auktorisationsvillkor	Kontrollpunkter	Vid brist
28. Anordnaren ska inom ramen för sin auktorisation ta emot den kund som väljer anordnaren för utförande av tjänst som kunden har rätt till.	Uppföljning	Varning och/eller avauktorisering
29. Anordnaren ska ingå i eventuell kösystem som kommunen har.	Uppföljning	Avauktorisering
30. Anordnaren ska acceptera av kommunen beslutad förtur för kund.	Uppföljning	Varning och/eller avauktorisering

Specifika auktorisationsvillkor

28. Om kundens behov av insatser ökar eller minskar eller i övrigt förändras i sådan omfattning att beslutet behöver omprövas, ska anordnare omgående kontakta Nacka kommun.

Övriga krav på verksamheten

Generella auktorisationsvillkor	Kontrollpunkter	Vid brist
29. Utifrån verksamhetens behov som framgår i kundvalets specifika auktorisationsvillkor ska anordnaren kunna tillhandahålla verksamheten hela året.	Uppvisa vid auktorisation Uppföljning	Varning och/eller avauktion
30. Anordnaren ska rapportera större förändringar avseende verksamhet eller ekonomi till kommunen.	Egen anmälan	Varning
31. I förekommande fall: Anordnaren ska i händelse av höjd beredskap eller annan allvarlig händelse i fredstid inordna sin verksamhet under kommunens krisledning. Anordnaren ska samarbeta med kommunen vid annan allvarlig händelse där kommunen behöver tillgång till resurser för att erbjuda den form av verksamhet som anordnaren är auktoriserad för.	Uppföljning	Varning

Specifika auktorisationsvillkor

29. Verksamheten ska kunna vara tillgänglig hela året dagtid och/eller kvällstid.
30. Om en anordnare/ önskar ändra kapacitetstak ska kommunen meddelas tre månader före förändringen.
- Anordnare som avser att avveckla verksamheten ska meddela kommunen minst sex månader, eller den tid som annars beslutas i särskilt fall, före verksamhetens upphörande. Kommunen fattar beslut om avauktion. Anordnare ska bedriva verksamheten under uppsägningstiden. När verksamheten har upphört är Anordnare avauktionerad.

Om anordnare saknar uppdrag under en period på 12 månader avauktoriseras anordnare.

Ersättningsprinciper

Ersättningar betalas med av kommunfullmäktige fastställd nivå och enligt anvisningar.

Generell ersättningsrutin

Ersättning utbetalas för kunder som kommunen har godkänt och som anordnare har antagit. Ersättning till anordnare utbetalas enligt kommunens fastställda rutiner.

Ersättning utgår enligt kommuns betalningsvillkor om 30 dagars betalningsnetto.

Dokumentets syfte

Specifika auktorisationsvillkor syftar till att definiera uppdrag och villkor mellan Nacka kommun och auktoriserade anordnare.

Dokumentet gäller för

Anordnare som genomför kommunal vuxenutbildning (grundläggande vuxenutbildning, gymnasial vuxenutbildning och utbildning i svenska för invandrare).

Allmän orientering

Kundvalssystem i Nacka

Enligt kundvalssystemet har den enskilde rätt att välja den leverantör som ska utföra tjänsten och som Nacka kommun har godkänt och auktoriserat. Nacka kommun ska behandla anordnare på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt.

Regelverk för alla kundvalssystem i Nacka

Nacka kommun har ett gemensamt regelverk för alla kundval i Nacka. Ett kundvalssystem i Nacka kommun består av:

Den enskildes rätt till tjänsten	Följer av lag eller beslut från kommunfullmäktige
Checkens storlek	Beslutas av kommunfullmäktige
Auktorisationsvillkor Generella auktorisationsvillkor <ul style="list-style-type: none"> Villkor för att bli auktoriserad och för att behålla auktorisationen Specifika auktorisationsvillkor <ul style="list-style-type: none"> Särskilda villkor som ställs på anordnare för den aktuella tjänsten inom ramen för de generella auktorisationsvillkoren 	Beslutas av kommunfullmäktige Beslutas av ansvarig nämnd i samband med att kundvalet införs
Avauktionering <ul style="list-style-type: none"> Grund för att återkalla auktorisation Återkallelse av auktorisation till följd av brister i verksamheten 	Beslutas av kommunfullmäktige Beslutas av ansvarig nämnd och får inte delegeras i annat fall än till ordföranden med stöd av bestämmelserna i 6 kap 36§

Diarienummer	Fastställt/senast uppdaterad	Beslutsinstans	Ansvarigt politiskt organ	Ansvarig processägare
AFN 2019/56	2018-05-16/2019-04-24	AFN	AFN	Arbetsmarknadsdirektör

kommunallagen. Vid misstanke om allvarlig brist i verksamheten som utgör fara för kund, får ordföranden besluta att interimistiskt återkalla auktorisationen.

Generella och specifika auktorisationsvillkor

De generella auktorisationsvillkoren är gemensamma för alla kundvals-system i Nacka. För varje villkor anges hur villkoret kontrolleras och följs upp samt vad som händer vid brister hos anordnare.

Utifrån de generella auktorisationsvillkoren antar varje nämnd specifika auktorisationsvillkor för de kundval som nämnden ansvarar för. Av de specifika auktorisationsvillkoren framgår de särskilda villkor som måste uppfyllas för det särskilda kundvalet, i detta fall kommunal vuxenutbildning. Numren på de specifika auktorisationsvillkoren hänvisar till respektive generellt auktorisationsvillkor.

Begrepp

Nacka kommun har ett gemensamt regelverk för alla kundval i Nacka. Det innebär att de gemensamma villkoren innehåller följande begrepp:

- Auktorisationsvillkor = villkor för auktorisation av anordnare
- Anordnare = jobb- och utbildningsexpert = leverantör
- Ansöka om auktorisation = ansöka om godkännande
- Auktorisation = beslut om godkännande av anordnare med undertecknande av delegationsbeslut
- Avauktorisera = häva auktorisation med anordnare
- Behörig lärare = en lärare som är behörig i ett specifikt ämne. Det finns olika sätt att få behörighet att undervisa i ett ämne. Det vanligaste är högskolestudier inom aktuellt ämne. För mer information om olika sätt att få behörigheter se Skolverkets hemsida.
- Legitimerad lärare = En lärare som har en lärarexamen och lärarlegitimation. Innehållet i examen avgör vilka behörigheter som finns i varje enskild lärarlegitimation.
- Handläggare för myndighetsbeslut = Karriärvägledare
- Kund = elev
- Nivåtest = digitala kunskapstest inom svenska för invandrare samt på grundläggande och gymnasial nivå. Utifrån testresultatet kan en säkrare startnivå för studierna fastställas.
- Nivåplacering = placering i studieväg och kurs inom svenska för invandrare utifrån kundens studiebakgrund.
- Pedagogisk personal = lärare
- Personuppgiftsansvarig = ansvarig nämnd i Nacka kommun, i detta fall arbets- och företagsnämnden
- Personuppgiftsbiträde = Den som i samband med avtalstecknande/beslut om auktorisation, går med på att från personuppgiftsansvarig ta emot personuppgifter för vidare behandling i enlighet med personuppgiftsansvarigs instruktioner och villkoren i avtalet.

Auktorisation

Auktorisationsmodellen syftar till att öka valfriheten för medborgaren och till att underlätta fri konkurrens mellan kommunala, ideella och privata aktörer. Modellen innebär att medborgaren, efter myndighetsbeslut, själv kan välja vilken anordnare som ska utföra den beviljade tjänsten. En kund har alltid rätt att byta anordnare. Valmöjligheten begränsas till de anordnare som har auktoriserats av kommunen.

Auktorisationsmodellen

Auktorisationsmodellen bygger på att de aktörer som önskar utföra kommunal vuxenutbildning för Nacka kommun ansöker om att bli auktoriserade anordnare. Ansökan om auktorisation görs enligt anvisningar från kommunen. Ansökan kan göras av både enskild och kommunal intressent.

Nacka kommun åtar sig inte något ansvar för marknadsföring av anordnares kursutbud, utöver publicering av de uppgifter som registreras i kommunens IT-stöd för kommunal vuxenutbildning.

Kommunal samverkan

Nacka och Värmdö kommuner samarbetar inom vuxenutbildningen. Kommunerna samordnar sina verksamheter i så stor utsträckning som möjligt i syfte att skapa liknande möjligheter för medborgarna samt förenkla förutsättningarna och samarbetet med anordnare inom kommunal vuxenutbildning.

I Nacka fastställer kommunfullmäktige de generella auktorisationsvillkoren och arbets- och företagsnämnden de specifika auktorisationsvillkoren.

Kommunal vuxenutbildning, mål och innehåll

Uppdragsbeskrivning

Kommunal vuxenutbildning omfattar utbildning på grundläggande och gymnasial nivå, som har sina motsvarigheter i grund- respektive gymnasieskolan, samt utbildning i svenska för invandrare, sfi. Nacka kommun, arbets- och företagsnämnden, ansvarar för den vuxenutbildning som tillhandahålls kommunens medborgare.

Kommunal vuxenutbildning ska bedrivas enligt fastställda mål och riktlinjer som följer av skollagen, förordningar och styrdokument som finns för kommunal vuxenutbildning, och ge kunderna möjlighet att utveckla sina kunskaper och sin kompetens för att stärka sin ställning i arbets- och samhällslivet samt att främja sin personliga utveckling. Kommunal vuxenutbildning ska utformas så att kundens studier kan kombineras med studier inom vuxenutbildningens andra skolformer, med praktik eller arbete eller med föräldraledighet. Ett övergripande mål är att alla kunder som påbörjar studier, oavsett nivå och inriktning, ska uppnå uppsatta mål.

Nationella mål

De nationella målen för kommunal vuxenutbildning är att vuxna ska stödjas och stimuleras i sitt lärande. De ska ges möjlighet att utveckla sina kunskaper och

kompetenser i syfte att stärka sin ställning i arbets- och samhällslivet samt att främja sin personliga utveckling. Kommunerna har skyldighet att tillhandahålla kommunal vuxenutbildning.

Anordnare ska säkerställa att all information som lämnas till kunden är utformad med hänsyn till den enskilda kundens förutsättningar, så att kunden kan tillgodogöra sig informationen.

I Nacka kommun ansvarar anordnarna för att överföra information till Centrala Studiestödsnämnden, CSN, om att en kund har påbörjat sina studier i de fall kunden önskar erhålla studiemedel.

Nacka kommuns mål för kommunal vuxenutbildning

Arbets- och företagsnämnden i Nacka kommun ansvarar bland annat för den kommunala vuxenutbildningen, inklusive utbildning i svenska för invandrare. För dessa verksamheter ansvarar nämnden för finansiering, mål och uppföljning. I ansvaret ingår att verka för ett varierat och allsidigt utbud med hög kvalitet som tillgodoser kundens önskemål. Arbetslösheten i Nacka kommun ska minska och kund ska komma ut i egen försörjning.

Auktoriserade anordnare inom vuxenutbildningen ska verka för att uppfylla arbets- och företagsnämndens mål inom verksamhetsområdet.

Kommunal vuxenutbildning i Nacka kommun ska tillgodose nackabornas behov av kunskapsutveckling och livslångt lärande.

Beslut om vuxenutbildning

Vuxenutbildning beslutas av Nacka kommun. Beslutet anger rätten att snabbt erhålla vuxenutbildning.

När myndighetsbeslut fattats väljer kunden enligt kundval, att insatsen ges från någon av Nacka kommuns auktoriserade anordnare av vuxenutbildning.

Anordnare upprättar tillsammans med kunden, en individuell studieplan där kundens studieinnehåll, tidsplan och eventuella behov av extra anpassningar och/eller särskilt stöd dokumenteras.

Uppföljning och kontroll

Det är kunden som i första hand avgör kvaliteten. En kund som inte är nöjd kan byta anordnare.

En mål- och resultatstyrd verksamhet förutsätter att det finns en kontinuerlig uppföljning av verksamheten och dess kvalitet. Nämndens uppföljning ska visa om verksamheten utvecklas i den riktning som målen, de nationella såväl som de lokala, anger, samt ge nämnden fördjupade kunskaper om hur verksamheten fungerar.

Uppföljningsarbetet ska även stimulera och utveckla verksamheten och därmed bidra till en önskad måluppfyllelse och högre kvalitet. Inom vuxenutbildningen

tillämpas ett systematiskt kvalitetsarbete i enlighet med skollagen.

Uppföljning och kontroll omfattar flera delar:

- Uppföljning och kontroll av ställda krav i auktorisationsvillkoren.
- Uppföljning av att Nacka kommuns mål uppfylls.
- Kundnöjdhet.
- Verksamhets- och kvalitetsuppföljning i dialog mellan kommun och anordnare.

Enligt dessa villkor ska anordnaren delta i kommunens kvalitetsarbete, där uppföljning utgör en del. Uppföljning kommer att ske enligt en uppföljningsplan som antas av arbets- och företagsnämnden.

Om en anordnare ej uppfyller ställda krav i lagrum och auktorisationsvillkor ska anordnaren inkomma med åtgärder i en handlingsplan. Sker inga förbättringar utfärdar Nacka kommun en varning eller avauktorerar anordnaren. Varning kan även innebära att inga nya kunder beviljas utbildning från anordnaren förrän bristerna är åtgärdade.

Anordnare ska i övrigt tillhandahålla Nacka kommun den information och de uppgifter som kommunen behöver för uppföljning av uppdraget.

Utbetalning av check

Kommunfullmäktige fastställer checkbelopp i samband med Mål och budget för kalenderåret.

Arbets- och företagsnämnden är ansvarig för att utarbeta och besluta om principer för hur ersättningen betalas ut till anordnare.¹

Generellt

Anordnare kan endast få ersättning för nationellt fastställda kurser och kurser fastställda av Nacka kommun. Ersättning utbetalas för kunder som Nacka kommun har beviljat studier och som anordnaren har antagit. Ersättningen utbetalas, i efterskott, i slutet av varje kalendermånad. Om en kund avbryter sina studier och återkommer till samma anordnare och samma kurs inom ett halvår räknas den studerande inte som ny, utan ersättning för den studerande tar vid där föregående upphörde.

Om kunderna har fått betyg på kortare tid än föreskriven kurstid betalas resterande ersättning ut vid kommande betalningstillfälle.

Ersättningsprinciper för grundläggande och gymnasial vuxenutbildning, kurstid längre än 35 dagar

Ersättningen baseras på fastställt checkbelopp per verksamhetspoäng.

---

¹ Dnr KFKS 2004/787.

- Ersättning utbetalas först efter det att kunden har varit aktiv i studier 28 dagar i följd efter kundens individuella startdatum.
- 65 procent av ersättningen fördelas på kurstidens antal dagar. Ersättning utbetalas enligt dag-för-dag-principen.
- Om kunden avbryter studierna betalas ersättning ut fram till avbrottsdagen.
- Vid godkänt betyg (A-E) utbetalas resterande 35 procent av ersättningen.
- Vid betyg F utbetalas 25 procent av ersättningen. Resterande 10 procent utbetalas om kunden får ett godkänt betyg A-E vid provning som genomförs inom fem veckor efter kurslut.

Ersättningsprinciper för grundläggande och gymnasial vuxenutbildning, kurs tid upp till 35 dagar

Ersättningen baseras på fastställt checkbelopp per verksamhetspoäng.

- Ersättningen för kursen betalas ut i sin helhet när betyget är registrerat i verksamhetssystemet.
- Vid godkänt betyg (A-E) utbetalas 100 procent av ersättningen.
- Vid betyg F utbetalas 90 procent av ersättningen. Resterande 10 procent utbetalas om kunden får ett godkänt betyg A-E vid provning som genomförs inom fem veckor efter kurslut.

Ersättningsprinciper för svenska för invandrare

Ersättningen per kund baseras på ett fastställt checkbelopp per kurs.

- för kunder som kvarstår i utbildning fyra veckor efter kursstart utbetalas 20 procent av det fasta checkbeloppet
- för kunder som kvarstår i utbildning tolv veckor efter kursstart utbetalas 40 procent av det fasta checkbeloppet
- vid godkänt betyg (A-E) registreras i kommunens verksamhetssystem utbetalas resterande 40 procent.
- Vid betyg F utgår 30 procent av ersättningen. Resterande 10 procent utgår om kunden genomför provning med godkänt betyg inom fem veckor från kurslut.

Utbetalningsunderlag

Se anvisningar på www.nacka.se/juevux

Kvalificeringskrav för auktorisation

För att bli godkänd som anordnare inom kundvalet kommunal vuxenutbildning ska de generella och specifika auktorisationsvillkor som Nacka kommun antagit, uppfyllas för området. För att tydliggöra förhållandet mellan generella och specifika auktorisationsvillkor används ett numreringsystem, där ett specifikt villkor har samma nummer som det generella villkor det är kopplat till.

Kvalificeringskrav, uteslutning, registrering, ekonomisk ställning

Generella auktorisationsvillkor	Kontrollpunkter	Vid brist
1. Anordnare får inte vara i konkurs eller likvidation, under tvångsförvaltning eller föremål för ackord eller tills vidare ha inställt sina betalningar eller vara underkastat näringsförbud.	1. Uppvisa vid auktorisation 2. Uppföljning	Avauktion
2. Anordnare får inte vara föremål för ansökan om konkurs, tvångslikvidation, ackord eller annat liknande förfarande.	1. Uppvisa vid auktorisation 2. Uppföljning	Avauktion
3. Anordnare och personer som har väsentligt inflytande över verksamheten får inte genom lagakraftvunnen dom vara dömd för brott som avser yrkesutövningen eller brottslighet som kan skada förtroendet.	1. Uppvisa vid auktorisation 2. Uppföljning	Avauktion
4. Anordnare och/eller ansvarig för verksamheten för verksamheten får inte ha gjort sig skyldig till allvarliga fel vid yrkesutövningen.	1. Uppvisa vid auktorisation 2. Uppföljning	Avauktion
5. Anordnare ska fullgöra sina skyldigheter avseende socialförsäkringsavgifter och skatt.	1. Uppvisa vid auktorisation 2. Uppföljning	Avauktion
6. Anordnaren ska senast när verksamheten startar vara registrerad hos Bolagsverket och uppvisa registreringsbevis.	1. Uppvisa vid auktorisation 2. Uppföljning	Avauktion
7. Anordnaren ska vara godkänd för F-skatt.	1. Uppvisa vid auktorisation 2. Uppföljning	Avauktion
8. Anordnaren ska senast när verksamheten startar ha erforderliga tillstånd för att bedriva aktuell verksamhet.	Uppföljning	Avauktion
9. Anordnaren ska genom utdrag från UC eller motsvarande register eller på annat sätt om anordnaren är nystartad, visa att den har erforderlig ekonomisk kapacitet.	Uppvisa vid auktorisation	Avauktion

10. Anordnare som har avauktoriserats efter att ha brutit mot eller bedömts inte uppfylla auktorisationsvillkoren ska för att åter bli auktoriserad visa att åtgärder har vidtagits för att bristerna inte ska upprepas.	Uppvisa vid auktorisation	Avauktorisation
--	---------------------------	-----------------

Specifika auktorisationsvillkor

8. Betygsrätt

Anordnare ska ha-betygsrätt enligt gällande förordning och ska därmed utfärda utdrag ur betygs katalogen till kunderna. Betygsrätt krävs för samtliga kurser som anordnaren erbjuder. Anordnaren ska utföra den myndighetsutövning som ingår i betygsrätten.

Lokaler, IT-system

Generella auktorisationsvillkor	Kontrollpunkter	Vid brist
11. I förekommande fall: Lokaler och utrustning ska vara anpassade till verksamheten och godkända för sitt ändamål av berörda myndigheter	Uppföljning	Varning eller avauktorisation
12. Anordnaren ska kunna ta emot och lämna information till kommunen på ett sådant sätt att uppgifterna kan hanteras av kommunens administrativa system	Uppföljning	Varning

Specifika auktorisationsvillkor

Lokaler och utrustning

11. Anordnare ska kunna ta emot kunder i behov av extra anpassning så att samtliga kunder kan studera på samma villkor. Det innebär att studiemiljön ska vara tillgänglig samt fysiskt och pedagogiskt anpassad.

12. Verksamhetssystem och utbud

Anordnare som auktoriserats av kommunen förbinder sig att använda Nacka kommuns verksamhetssystem inom den kommunala vuxenutbildningen.

Anordnare ska inom 14 dagar efter auktorisation registrera sitt utbildningsutbud och efterfrågade uppgifter i kommunens verksamhetssystem.

Anordnare ansvarar för att de uppgifter som finns registrerade i kommunens verksamhetssystem för kommunal vuxenutbildning är uppdaterade. Anordnare är skyldig att snarast meddela alla förändringar kring efterfrågade uppgifter till kommunen.

Anordnare ska uppfylla de krav på behandling av personuppgifter som följer av Dataskyddsförordning (EU 2016/679) och Dataskyddslag. Anordnare är skyldig att omgående rapportera incidenter avseende personuppgiftsbehandlingen till kommunen och tillsynsmyndighet.

Se anvisningar på www.nacka.se/juevux

Verksamhetsansvarig och ledning

Generella auktorisationsvillkor	Kontrollpunkter	Vid brist
13. Den som utövar den dagliga ledningen av verksamheten ska ha för arbetsuppgifterna och verksamhetens inriktning adekvat kompetens.	Uppvisa vid auktorisation	Varning eller avauktion
Den som ansvarar för den dagliga ledningen av verksamheten ska ha för arbetsuppgifterna och verksamhetens inriktning adekvat kompetens.	Uppföljning	Varning
Om anordnare avser att byta den som ansvarar för den dagliga ledningen av verksamheten ska detta anmälas till kommunen för godkännande.	Egen anmälan	Varning

Specifika auktorisationsvillkor

13. Rektor

Varje skolenhet ska ha en rektor som har genomgått eller genomgår den statliga rektorsutbildningen. Denne ansvarar för planering, genomförande och uppföljning av verksamheten och har rollen som kontaktperson gentemot kommunen.

Rektor ansvarar för att personalen kontinuerligt erhåller god kompetensutveckling.

Kontaktuppgifter

Rektor ansvarar för att anordnare anger kontaktuppgifter till rektor, studie- och yrkesvägledare och administrativt ansvarig på anordnarens hemsida inom 14 dagar efter auktorisation.

Se anvisningar på www.nacka.se/juevux

Underleverantör

Generella auktorisationsvillkor	Kontrollpunkter	Vid brist
14. Auktorisationen får inte överlätas till annan fysisk eller juridisk person. Om anordnaren är en juridisk person och denne byter ägare ska ny ansökan ges in och auktorisationen omprövas.	Egen anmälan Uppföljning	Avauktion

Specifika auktorisationsvillkor

14. Anordnaren ansvarar för att underleverantör uppfyller motsvarande krav och villkoren för godkännande. Uppfyller underleverantör inte villkoren kan anordnarens auktorisation hävas.

Se anvisningar på www.nacka.se/juevux

Ledningssystem för kvalitet

Generella auktorisationsvillkor	Kontrollpunkter	Vid brist
15. Anordnaren ska ha rutiner för hantering av synpunkter, klagomål, fel, brister och avvikelser.	Uppföljning	Varning
16. Anordnaren ska rapportera allvarliga klagomål, fel, brister och avvikelser till kommunen.	Egen anmälan Uppföljning	Varning och/eller avauktion
17. Anordnaren ska redovisa åtgärdsplaner kopplade till klagomål, fel, brister och avvikelser.	Egen anmälan Uppföljning	Varning och/eller avauktion
18. Anställd hos anordnare har rätt att anmäla missförhållanden till kommunen. Anordnaren eller någon denne ansvarar för, får inte efterforska vem som har gjort sådan anmälan.	Uppföljning Anmälan	Varning

19. I förekommande fall: Anordnaren ska ha rutiner för hantering av nycklar till kundens bostad och värdehandlingar/medel tillhörande kunden.	Uppföljning	Varning och/eller avauktorisering
--	-------------	-----------------------------------

Specifika auktorisationsvillkor

15–18 Systematiskt kvalitetsarbete

Anordnare ska bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete i enlighet med de nationella styrdokument, lagar och förordningar som reglerar kommunal vuxenutbildning.

Anordnare ska medverka i kommunens systematiska kvalitetsuppföljning av den kommunala vuxenutbildningen i syfte att säkerställa att uppställd kravnivå uppnås och upprätthålls.

Se anvisningar på www.nacka.se/juevux

Mål, lagar, uppföljning

Generella auktorisationsvillkor	Kontrollpunkter	Vid brist
20. Anordnaren ska redovisa hur de statliga och/eller kommunala målen för verksamheten ska nås.	Uppvisa vid auktorisation	Varning och/eller avauktorisering
21. Anordnaren ska vara förtrogen med och följa inom området gällande lagar, förordningar och föreskrifter som gäller för verksamhet som omfattas av kundvalssystemet.	Uppföljning	Varning och/eller avauktorisering
22. Kommunen ska ha rätt till insyn i verksamheten för uppföljning och utvärdering. I detta ingår att kommunen ska få ta del av handlingar som kommunen efterfrågar. Anordnaren ska delta i den uppföljning som kommunen genomför.	Uppföljning	Varning och/eller avauktorisering

Specifika auktorisationsvillkor

21. Nivåplacering

Kommunen ansvarar för att eventuella nivåtester av kunder genomförs.

Kommunen ansvarar för nivåplaceringen av kunder inom svenska för invandrare.

Antagning

Anordnare ansvarar för antagning av kunder som beviljats studier inom kommunal vuxenutbildning av Nacka kommun. Enligt punkt 28 i de generella auktorisationsvillkoren ska anordnare ta emot den kund som valt anordnare för utförande av tjänsten.

Anordnare ansvarar för att kalla kund till kursstart.

Studievägar inom svenska för invandrare

Anordnare ska säkerställa att undervisningen inom studieväg 1, 2 och 3 sker separat, det vill säga att anordnare inte blandar undervisningsgrupper inom olika studievägar.

Ej påbörjad kurs

Anordnare ska senast fem dagar från kursstart rapportera de kunder som inte påbörjat kurs. Rapportering ska ske i kommunens verksamhetssystem.

Individuell studieplan

Bestämmelser om den individuella studieplanen finns i skollagen (2010:800), i förordning (2011:1108) och i läroplanen (SKOLFS 2012:101).

Anordnare ska i samverkan med kunden upprätta en individuell studieplan. Allt arbete med den individuella studieplanen ska ske i samverkan med kunden. Den individuella studieplanen ska utgå ifrån kundens behov och förutsättningar och innehålla kundens utbildningsmål och planerad omfattning av studierna. En individuell studieplan ska ha som syfte att underlätta för kunden att genomföra de kurser som hen planerar att studera så att kundens mål kan uppnås och risken för avbrott minimeras. Den individuella studieplanen ska följas upp kontinuerligt och revideras vid behov.

Individuell anpassning

Kund ska vid behov erbjudas samt ha tillgång till specialpedagogisk kompetens hos anordnare. För kunder där anordnarens specialpedagogiska kompetens inte är tillräcklig ska samråd ske med kommunen om hur dessa kunders behov kan tillgodoses. Anordnare ska skyndsamt ge förslag på åtgärder.

Studieavbrott

Anordnare ska följa upp kundens studieaktivitet och förebygga oönskade studieavbrott. Alla förändringar i kundens status ska omgående registreras i kommunens verksamhetssystem. Om en kund har varit inaktiv under 21

dagarna ska anordnaren omgående registrera studieavbrott i kommunens verksamhetssystem.

Datum för studieavbrott ska vara den sista dag kunden varit aktiv i kursen.

Studie- och yrkesvägledning

Kunden ska under utbildningstiden aktivt erbjudas samt ha tillgång till neutral studie- och yrkesvägledning hos anordnaren. Studie- och yrkesvägledning inför studier ges av kommunen medan vägledning under pågående studier ska tillhandahållas och ges av aktuell anordnare.

Examinationer och nationella prov

Anordnaren ska säkerställa att den person som lämnar in uppgifter och genomför examinationer är samma person som är inskriven på kursen.

I de kurser där nationella prov finns ska anordnaren se till att varje kund deltar i dessa prov. Anordnaren ansvarar för att de nationella proven hanteras enligt gällande regelverk. Anordnaren ansvarar för att genomförda prov bevaras och överlämnas till kommunen i enlighet med kommunens anvisningar.

Betyg och studieintyg

Anordnaren ska senast 14 dagar efter kursslut rapportera in betyget i kommunens verksamhetssystem. Underskriven betygskatalog ska vara kommunen tillhanda senast 14 dagar efter avslutad kurs.

Anordnaren ska utfärda utdrag ur betygskatalog till kunden för de kurser som hen studerat hos anordnaren.

Slutbetyg och gymnasieexamen utfärdas av kommunen.

Anordnaren ska utfärda studieintyg till kunden för de kurser hen är antagen till och studerar hos aktuell anordnare.

Prövning

Anordnaren ska erbjuda prövning i samtliga kurser i sitt utbud.

Kund som fått betyget F ska ha möjlighet att göra en prövning, hos samma anordnare, inom fem veckor efter kursens slut.

Underskriven betygskatalog ska vara kommunen tillhanda senast 14 dagar efter avslutad prövning.

Validering

Anordnare ska arbeta utifrån ett validerande förhållningssätt och genomföra validering enligt nationella riktlinjer och styrdokument.

Anordnare ska erbjuda flexibla lösningar för de kunder som kan validera sina kunskaper.

Den individuella studieplanen ska användas som ett redskap för att planera kundens studier på bästa sätt.

Validering av kunders kunskaper kan endast göras för de kunder som är antagna och studerar hos aktuell anordnare.

Avgifter kopplade till studier

Studerandeavgifter får inte tas ut, förutom vid vissa undantag för kopierat material, förbrukningsmaterial och service till datakurser, till belopp i enlighet med Sveriges Kommuner och Landstings, SKL:s, rekommendationer. Ytterligare undantag kan göras i särskilda fall efter överenskommelse med kommunen.

Kunden svarar för kostnader för kurslitteratur förutom inom svenska för invandrare där anordnaren finansierar litteraturen.

Se anvisningar på www.nacka.se/juevux

22. Uppföljning

Anordnare ska lämna uppgifter som efterfrågas av nationella aktörer.

Anordnare ska lämna uppgifter som efterfrågas av kommunen samt medverka i den uppföljning och utvärdering som kommunen gör.

Se anvisningar på www.nacka.se/juevux

Ansvarsförsäkring

Generella auktorisationsvillkor	Kontrollpunkter	Vid brist
23. Anordnaren ska inneha ansvarsförsäkring som säkerställer att kunden och kommunen hålls skadelös för skada orsakad genom fel eller försummelse av personal anställd hos anordnaren.	Uppföljning	Avauktion

Personal

Generella auktorisationsvillkor	Kontrollpunkter	Vid brist
24. Det ska senast när verksamheten startar finnas personal i sådan omfattning och med relevant utbildning och erfarenhet att statliga och/eller kommunala mål för verksamheten kan nås.	Uppföljning	Varning och/eller avauktorisering
25. Ansvarig för verksamheten och samtlig personal som anställs ska till anordnaren lämna ett registerutdrag ur det register som förs enligt lagen om belastningsregister. Utdraget får vara högst ett år gammalt. Register avseende samtliga inom verksamheten ska finnas tillgängliga vid tillsyn.	Egen anmälan Uppföljning	Varning och/eller avauktorisering
26. Anordnaren ansvarar för att all personal inom verksamheten iakttar den sekretess och tystnadsplikt som gäller för verksamheten.	Egen anmälan Uppföljning	Varning och/eller avauktorisering
27. Utifrån verksamhetens behov, som framgår i kundvalets specifika auktorisationsvillkor, ska anordnaren ha rutiner som säkerställer att personalen iakttar sekretess och tystnadsplikt samt följer krav på dokumentation och rapporteringsskyldigheten om missförhållanden enligt lag.	Uppföljning Anmälan	Varning

Specifika auktorisationsvillkor

24. Personal

Lärare

Undervisningen ska utföras av lärare enligt kraven i gällande styrdokument.

Majoriteten av samtliga lärare hos anordnare som undervisar inom den kommunala vuxenutbildningen ska ha lärarlegitimation. Anordnare ska ha en kompetensutvecklingsplan för de lärare som saknar lärarlegitimation.

Majoriteten av samtliga lärare hos anordnare som undervisar inom den kommunala vuxenutbildningen ska vara behörig i aktuellt ämne. Anordnare ska ha en kompetensutvecklingsplan för de lärare som saknar behörighet i aktuellt ämne.

Anordnare ska säkerställa att lärare som undervisar inom den kommunala vuxenutbildningen ska ha ämnesdidaktisk och vuxenpedagogisk kompetens.

Anordnare ska säkerställa att lärare oavsett ämne ska ansvara för kundens språkliga utveckling, framför allt för kunder med svenska som andraspråk.

Lärare inom gymnasiala yrkesutbildningar ska ha förankring och aktuell kunskap om branschen.

De lärare som utför bedömningar i yrkesinriktad validering ska ha god branschkunskap och samverka med branschen för att fastställa yrkeskrav.

Kompetensutvecklingsplan och CV för lärare ska finnas tillgänglig när kommunen efterfrågar dessa samt vid tillsyn och kvalitetsuppföljning.

Studie- och yrkesvägledare

Den som ger studie- och yrkesvägledning ska ha studie- och yrkesvägledarexamen och vara väl förtrogen med den kommunala vuxenutbildningens uppdrag.

Administratörer

Anordnare ska säkerställa att det finns personal med adekvat utbildning för att utföra administrativa tjänster enligt kommunens anvisningar. Vid personalförändringar ska anordnare säkerställa överföring av kunskap om rutiner.

25. Utdrag ur belastningsregistret

Anordnare ska vid anställning av ny personal begära utdrag ur belastningsregistret gällande arbete inom skola.

26. Tystnadsplikt och sekretess

Villkoret om sekretess innebär att personal inom enskild verksamhet iakttar tystnadsplikt och sekretess enligt offentlighets- och sekretesslagen 26 kap 1§.

Anordnaren ska säkerställa att utomstående inte kan få tillgång till lösenord och meddelanden på telefonsvarare, fax, sms, e-post, samtalslistor och dylikt.

All personal ska underteckna en förbindelse om sekretess.

Anordnare ska uppfylla de krav på behandling av personuppgifter som följer av Dataskyddsförordning (EU 2016/679) och Dataskyddslag. Anordnare är skyldig att omgående rapportera incidenter avseende personuppgiftsbehandlingen till kommunen och tillsynsmyndighet.

Skyldighet att ta emot kunder

Generella auktorisationsvillkor	Kontrollpunkter	Vid brist
28. Anordnaren ska inom ramen för sin auktorisation ta emot den kund som väljer anordnaren för utförande av tjänst som kunden har rätt till.	Uppföljning	Varning och/eller avauktion
29. Anordnaren ska ingå i eventuellt kösystem som kommunen har.	Uppföljning	Avauktion
30. Anordnaren ska acceptera av kommunen beslutad förtur för kund.	Uppföljning	Varning och/eller avauktion

Övriga krav på verksamheten

Generella auktorisationsvillkor	Kontrollpunkter	Vid brist
31. Utifrån verksamhetens behov som framgår i kundvalets specifika auktorisationsvillkor ska anordnaren kunna tillhandahålla verksamheten hela året.	Uppvisa vid auktorisation Uppföljning	Varning och/eller avauktion
32. Anordnaren ska rapportera större förändringar avseende verksamhet eller ekonomi till kommunen.	Egen anmälan	Varning
33. I förekommande fall: Anordnaren ska i händelse av höjd beredskap eller annan allvarlig händelse i fredstid inordna sin verksamhet under kommunens krisledning. Anordnaren ska samarbeta med kommunen vid annan allvarlig händelse där kommunen behöver tillgång till resurser för att erbjuda den form av verksamhet som anordnaren är auktoriserad för.	Uppföljning	Varning

Specifika auktorisationsvillkor

31. Tillgänglig utbildning

Verksamheten ska vara tillgänglig hela året.

Till kurser på grundläggande nivå och till svenska för invandrare ska anordnare anta kunder kontinuerligt.

32. Upphörande av verksamhet

Anordnare som avser att avveckla verksamheten, eller delar av verksamheten, ska meddela kommunen minst sex månader före upphörandet.

Anordnare ska bedriva verksamheten under uppsägningstiden, förutsatt att kommunen inte gjort annan bedömning.

Om anordnare saknar uppdrag under en period på 12 månader avauktoriseras anordnaren.

Kommunen fattar beslut om avauktorisering och beslutar om lämplig uppsägningstid.

Se anvisningar på www.nacka.se/juevux

Diarienummer	Fastställt/senast uppdaterad	Beslutsinstans	Ansvarigt politiskt organ	Ansvarig processägare
KFKS 2020/864	2021-04-12	Kommunfullmäktige	Kommunstyrelsen	Stadsjurist
Reglemente	Reglemente för kundval			

Reglemente för kundval

Dokumentets syfte

Reglementet syftar till att definiera kommunens kundvalssystem för att säkerställa att samtliga kundval innehåller tydliga auktorisationsvillkor samt att uppföljningen är enhetlig och transparent.

Dokumentet gäller för

Hela kommunen.

1 Kundvalssystemet i Nacka

Kundvalet

Kundvalssystemet ska ge kommuninvånarna direkt inflytande över de välfärdstjänster som de har rätt till. Kunden får en check av kommunen och väljer därefter anordnare av tjänsten. Systemet med checkar innebär att alla anordnare, såväl kommunala som privata, ska bedriva verksamhet på lika villkor. Checkstorleken fastställs årligen av kommunfullmäktige. För att vara valbara inom kundvalssystemet måste anordnare uppfylla de villkor som kommunfullmäktige och nämnderna beslutar om. Om villkoren inte efterlevs kan nämnderna besluta om sanktioner som framgår av detta reglemente.

Uppföljning och utveckling

Nämnderna ska för varje kundval besluta om en modell för uppföljning av anordnare utifrån de generella och specifika auktorisationsvillkoren. Modellen ska

- säkerställa en god kvalitet på tjänsten,
- säkerställa en enhetlig bedömning vid auktorisation och val av sanktioner samt
- verka för en enhetlig, transparent och förutsägbar uppföljning.

Kommunstyrelsen ansvarar för uppföljning av detta reglemente. Det åligger nämnderna att årligen rapportera sin uppföljningsplan till kommunstyrelsen.

2 Auktorisationsvillkor

Nedan generella auktorisationsvillkor ska gälla för samtliga kundval. Utifrån de generella auktorisationsvillkoren ska varje nämnd fatta beslut om specifika villkor som är anpassade utifrån varje kundval. Om ett generellt auktorisationsvillkor

avviker från bestämmelse i gällande lag åligger det ansvarig nämnd att anpassa villkoren och dess tillämpning till gällande lagstiftning.

Generella auktorisationsvillkor

Ekonomi och ledning

1. Anordnaren får inte vara i konkurs eller likvidation, under tvångsförvaltning eller föremål för ackord eller tills vidare ha inställt sina betalningar eller vara underkastad näringsförbud.

Anordnaren får inte vara föremål för ansökan om konkurs, tvångslikvidation, ackord eller annat liknande förfarande

2. Anordnaren och personer som har väsentligt inflytande över verksamheten får inte genom lagakraftvunnen dom vara dömd för brott som avser yrkesutövningen eller brottslighet som kan skada förtroendet.
3. Anordnaren och/eller ansvarig för verksamheten får inte ha gjort sig skyldig till allvarligt fel i yrkesutövningen.
4. Anordnaren ska fullgöra sina skyldigheter avseende socialförsäkringsavgifter och skatt.
5. Anordnaren ska uppvisa av Bolagsverket utfärdat registreringsbevis.
6. Anordnaren ska vara godkänd för F-skatt.
7. Anordnaren ska genom utdrag från UC eller motsvarande register eller på annat sätt om anordnarens verksamhet är nystartad, visa att den har erforderlig ekonomisk kapacitet.
8. Anordnaren ska senast när verksamheten startar ha erforderliga tillstånd för att bedriva aktuell verksamhet. I förekommande fall ska anordnaren ha lokaler/utrustning som är anpassad till verksamheten samt ha rutiner för en säker hantering av kundens egendom.
9. Auktorisationen får inte överlåtas till annan fysisk eller juridisk person. Om anordnaren är en juridisk person och denne byter ägare ska ny ansökan ges in och auktorisationen omprövas.
10. Anordnare som har avauktoriserats efter att ha brutit mot eller bedömts inte uppfylla auktorisationsvillkoren ska för att åter bli auktoriserad visa att åtgärder har vidtagits för att bristerna inte ska upprepas.

Personal och verksamhet

11. Det ska senast när verksamheten startar finnas personal i sådan omfattning och med relevant utbildning och erfarenhet att statliga och/eller kommunala mål för verksamheten kan nås.

12. Utifrån verksamhetens behov ska anordnaren kunna tillhandahålla verksamheten hela året.
13. Anordnaren ska redovisa hur de statliga och/eller kommunala målen för verksamheten nås.
14. Anordnaren ska vara förtrogen med och följa inom området gällande lagar, förordningar och föreskrifter som gäller för verksamhet som omfattas av kundvalet.
15. Den som utövar den dagliga ledningen av verksamheten ska ha för arbetsuppgifterna och verksamhetens inriktning adekvat kompetens.

Den som ansvarar för den dagliga ledningen av verksamheten ska ha för arbetsuppgifterna och verksamhetens inriktning adekvat kompetens.

Om anordnaren avser att byta den som ansvarar för den dagliga ledningen av verksamheten ska detta anmälas till kommunen för godkännande.

16. I förekommande fall: Om det av lag ställs krav på utdrag ur belastningsregister ska ansvarig för verksamheten och/eller anordnarens personal uppvisa ett sådant utdrag för anordnaren. Utdraget som uppvisas för anordnaren ska vara högst ett år gammalt. En logg över uppvisade utdrag ska finnas tillgänglig hos anordnaren.
17. Anordnarens personal har rätt att till kommunen anmäla missförhållanden i anordnarens verksamhet.

Anordnaren får inte efterforska vem som har gjort sådan anmälan.
18. Anordnaren ska ta emot de kunder som väljer anordnaren. Anordnarens rätt att neka kund föreligger enbart vid av nämnden konstaterad platsbrist hos anordnaren.
19. Anordnaren ska acceptera av kommunen beslutad förtur för kund.

Försäkring

20. Anordnaren ska inneha ansvarsförsäkring som säkerställer att kunden och kommunen hålls skadeslös för skada orsakad genom fel eller försummelse av personal anställd hos anordnaren.

Rutiner

21. Anordnaren ska ha rutiner som säkerställer att personalen:
  - iakttar sekretess och tystnadsplikt
  - följer lagkrav på dokumentation och rapporteringsskyldighet om missförhållanden.
  - hanterar synpunkter, klagomål, fel, brister och avvikelser.

Information och uppföljning

22. Kommunen har rätt till insyn i anordnarens verksamhet för uppföljning och utvärdering. Anordnaren ska delta i den uppföljning som kommunen genomför.
23. Anordnaren ska kunna ta emot och lämna information till kommunen på ett sådant sätt att uppgifterna kan hanteras av kommunens administrativa system.
24. Anordnaren ska rapportera allvarliga klagomål, fel, brister och avvikelser till kommunen samt redovisa åtgärdsplaner kopplade härtill.
25. Anordnaren ska rapportera händelser av större betydelse avseende verksamhet eller ekonomi till kommunen.

Allvarlig eller extraordinär händelse samt höjd beredskap

26. Anordnaren ska samarbeta med kommunen vid allvarlig händelse där kommunen behöver tillgång till resurser för att erbjuda den form av verksamhet som anordnaren är auktoriserad för.
27. Anordnaren ska vid extraordinär händelse och höjd beredskap eller annan allvarlig händelse i fredstid inordna sin verksamhet under kommunens krisledning.

3 Sanktioner

Varje nämnd ska i de specifika auktorisationsvillkoren besluta om vilka sanktioner som ska inträda om anordnaren brister i uppfyllandet av ett auktorisationsvillkor. Bristens påverkan på kund ska vara en avgörande faktor för val av sanktion gentemot anordnaren, vilket innebär att ju mer negativ påverkan bristen har på kund desto mer påkallat är det med en allvarligare sanktion. Av nedan framgår vilka sanktioner som tillämpas om anordnare brister i sitt uppdrag.

- Åtgärdsplan
- Varning
- Vite
- Avauktorisering

Åtgärdsplan

Om bristen är av sådan art att det är osannolikt att kunder drabbas eller att kommunen drabbas ekonomiskt ska kommunen begära in en åtgärdsplan från anordnaren. Åtgärdsplanen ska innehålla:

- beskrivning av brist,
- beskrivning av åtgärd samt
- när bristerna ska vara åtgärdade.

Åtgärdsplanen ska godkännas och följas upp av kommunen.

Varning

Brister som riskerar eller har drabbat kunder ska leda till varning. Av varningen ska det framgå vilken påföljd som är aktuell om bristen inte åtgärdas inom angiven tid. Anordnaren ska upprätta en åtgärdsplan som ska godkännas och följas upp av kommunen (enligt ovan).

Vite

Sanktionerna åtgärdsplan och varning kan förenas med vite om bristen inte har åtgärdats inom utsatt tid. Vitet ska utgå per påbörjad vecka med en procentuell del av anordnarens genomsnittliga månadsersättning beräknat på de tre senaste månaderna för den verksamhet som bristen avser inom det specifika kundvalet. Vitet ska stå i rimlig proportion till anordnarens totala månadsersättning inom det specifika kundvalet.

Avauktorisering

- **Vid brist**
Om de generella eller specifika auktorisationsvillkoren inte följs kan anordnare avauktoriseras.
- **På egen begäran**
Anordnare som avser att avveckla verksamheten ska meddela kommunen inom uppsägningstid som anges i respektive nämnds specifika auktorisationsvillkor. Anordnare som avser att avveckla verksamheten ska meddela kommunen minst sex månader före verksamhetens upphörande. Om uppsägningstiden i de specifika auktorisationsvillkoren är längre än sex månader gäller denna i stället.
- **Utifrån avsaknad av uppdrag**
Om anordnare saknar uppdrag under en period som anges i respektive nämnds specifika auktorisationsvillkor avauktoriseras anordnaren.

Revidering av delegationsordningen

10

AFN 2021/52

2021-10-07

TJÄNSTESKRIVELSE

Dnr: AFN 2021/52

Revidering av delegationsordningen

Förslag till beslut

Arbets- och företagsnämnden beslutar att ändra nämndens delegationsordning enligt bilaga 1 till tjänsteskrivelsen.

Sammanfattning

Den föreslagna revideringen innebär följande förändringar. Ett stavfel korrigeras på sid. 1 i delegationsordningen. Text som innehåller LOV tas bort. 'Generella auktorisationsvillkor' ersätts med benämningen 'reglemente för kundval'. En ny delegationspunkt för beslut om åtgärdsplan införs.

Ärendet

Förutom ändringen av stavfelet på första sidan, berör ändringarna avsnitt 5 i delegationsordningen. I punkten 5.1 tas LOV bort, eftersom den inte tillämpas på Nackas kundval. I övrigt ersätts lagrumspunkterna i 5.1 och 5.2 med 'Reglemente om kundval och specifika auktorisationsvillkor'. Reglemente om kundval motsvarar den tidigare benämningen generella auktorisationsvillkor. En ny punkt 5.3 läggs till med delegation för beslut om den nya sanktionen åtgärdsplan. De föreslagna förändringarna markeras med gult i bilagan.

Ekonomiska konsekvenser

Beslutet bedöms inte innebära några ekonomiska konsekvenser.

Konsekvenser för barn

Beslutet bedöms inte innebära några konsekvenser för barn.

Bilagor

Bilaga 1. Förslag till reviderad delegationsordning 2021 för arbets- och företagsnämnden

Pia Starck
Enhetschef
Arbets- och företagsenheten

Catharina Granath
Kommunjurist
Juridik- och kanslistaben

DELEGATIONSORDNING

Delegationsordning för arbets- och företagsnämnden

Dokumentets syfte

En delegationsordning anger vilka frågor en nämnd delegerat och vem som får rätt att besluta på delegation av nämnden i en viss fråga. Nämnden är beslutsfattare.

Dokumentet gäller för

Alla verksamheter inom arbets- och företagsnämndens ansvarsområde

I. Innehållsförteckning

2.	Allmänt om att fatta beslut på delegation	2
2.1	Bestämmelser kring delegation	2
2.2	Delegationsförbud.....	2
2.3	Rätt att besluta	3
2.4	Vidaredelegation	3
2.5	Anmälan av delegationsbeslut	3
3	Förkortningar	3
4	Allmänt	4
5	Kundval	6
6	Vuxenutbildning, samhällsorientering och svenska för invandrare (SFI)	6
7	Ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsinsats	6
8	Dödsbo m.m.	8
9	Beslut med anledning av ansvar för mottagande av flyktingar	8
10	Insatser med stöd av LVU	10
11	Överklagan och yttrande till domstol	12

Diarienummer	Fastställt/senast uppdaterad	Beslutsinstans	Ansvarigt politiskt organ	Ansvarig processägare
AFN 2021/52	2021-06-16	Arbets- och företagsnämnden	Arbets- och företagsnämnden	Utbildnings- och arbetsmarknadsdirektör

12	Ersättningar till asylsökande med flera.....	13
13	Lex Sarah	13
14	Polisanmälan.....	13

2. Allmänt om att fatta beslut på delegation

2.1 Bestämmelser kring delegation

Med delegering menas att arbets- och företagsnämnden ger någon i uppdrag att fatta beslut på nämndens vägnar i vissa ärenden. Nämnden överför alltså rätten att fatta självständiga beslut till en delegat. Ett beslut som fattas med stöd av delegering gäller på samma sätt som om nämnden själv fattar beslutet.

Beslutet kan inte ändras av nämnden på annat sätt än att ett nytt beslut fattas. Om nämnden anser att någon utövar sin beslutanderätt olämpligt kan nämnden återkalla rätten att fatta beslut för en viss grupp av ärenden, för ett visst ärende eller för en viss delegat. Nämnden kan också innan ett beslut är fattat överta beslutanderätten från den som har fått ett delegationsuppdrag och i stället själv fatta beslut. Vidare kan delegaten istället för att själv fatta beslutet överlämna ärendet till nämnd för ställningstagande.

Om inte annat anges omfattar delegationen både beslut om bifall och avslag samt, i de fall det är aktuellt, upphörande av insatsen. För att besluta om upphörande av insatsen krävs det att det utav beslutet framgår att insatsen kan komma att upphöra om behov inte längre föreligger.

2.2 Delegationsförbud

I vissa slags ärenden finns ett generellt förbud mot delegation. Enligt 6 kapitlet 38 § kommunallagen får följande ärenden inte delegeras:

1. Ärenden som avser verksamhetens mål, inriktning, omfattning eller kvalitet.
Exempel på ärenden som avser verksamhetens mål, inriktning, omfattning eller kvalitet är
  - riktlinjer, intentioner, ramar och system för budget och budgetuppföljning fastställande av nämndens budget
  - åtgärder på grund av budgetavvikelse som påverkar totalramen för nämndens budget
  - fastställande av förslag till ekonomiskt bokslut och verksamhetsberättelse
  - åtgärder med anledning av revisionsanmärkning
2. Framställningar eller yttranden till fullmäktige liksom yttranden med anledning av att beslut av nämnden i dess helhet eller av fullmäktige har överklagats.

3. Ärenden som rör myndighetsutövning mot enskilda, om de är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt.
4. Ärenden som väckts genom medborgarförslag och som överlåtits till nämnden.
5. Vissa ärenden som anges i särskilda föreskrifter.

Delegationsförbud gäller även för vissa specifika ärendetyper vilket framgår av 10 kap. 4-5 § socialtjänstlagen.

2.3 Rätt att besluta

Delegat i delegationsordningen anges i lägsta nivå. För tjänstemannadelegat innebär detta att överordnad tjänsteman kan fatta beslut även i alla ärenden delegerade till lägre tjänsteman.

Delegaten ”handläggare” innefattar tjänstetiteln karriärvägledare och socialsekreterare.

2.4 Vidaredelegation

Direktören har rätt att vidaredelegera beslutanderätten i ärenden vilka delegerats till direktören att fatta beslut, enligt 7 kap. 6 § kommunallagen. Direktören ska anmäla sin beslutsordning till nämnden.

2.5 Anmälan av delegationsbeslut

Samtliga beslut som fattas på delegation ska skriftligen anmälas. Ärendena anmäls till nästa sammanträde med arbets- och företagsnämnden. Beslut i individärenden anmäls istället till arbets- och företagsnämndens utskott. Därefter anmäls utskottets protokoll till arbets- och företagsnämnden och nämnden ges därmed tillfälle att ta del av samtliga delegationsbeslut. Beslutsfattaren/delegaten ansvarar för att anmälan sker till nämnd respektive utskott.

Även beslut som är fattade på vidaredelegation ska anmälas.

3 Förkortningar

AFN	Arbets- och företagsnämnden
BegrL	Begravningslag (1990:1144)
FB	Föräldrabalken (1949:381)
FL	Förvaltningslagen (2017:900)
KL	Kommunallagen (2017:725)
LMA	Lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.m.
LOU	Lag (2016:1145) om offentlig upphandling
LOV	Lagen (2008:962) om valfrihetssystem
LSS	Lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade
LUL	Lagen (1964:167) med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare

LVU	Lag (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga
OSL	Offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)
SFB	Socialförsäkringsbalken (2010:110)
SKL	Sveriges Kommuner och Landsting
SL	Skollagen (2010:800)
SoF	Socialtjänstförordningen (2001:937)
SOSFS	Socialstyrelsens författningssamling
SoL	Socialtjänstlagen (2001:453)
TF	Tryckfrihetsförordningen (1949:105)

4 Allmänt

Nr	Ärende	Lagrum	Delegat
4.1	Ärenden så brådskande att nämndens beslut inte kan inväntas	6 kap. 39 § KL	Nämndens ordförande eller vid förhinder för denne, 1:e vice eller 2:e vice ordförande
4.2	Beslut att inte lämna ut allmän handling eller uppgift ur sådan till enskild eller annan myndighet samt uppställande av förbehåll	2 kap. 14 § TF, 6 kap. 4 § OSL, 10 kap. 4 och 1-14 §§ OSL	Biträdande enhetschef
4.3	Yttrande till tillsynsmyndighet: a) Inspektionen för vård och omsorg b) Skolinspektionen, Diskrimineringsombudsmannen	a) 13 kap. 5 § SoL b) 26 kap. 7-8 §§ SL	a) Utskott inom AFN b) Rektor
4.4	Utfärda och återkalla fullmakt att föra nämndens talan inför domstol		Biträdande enhetschef
4.5	I sådana mål och ärenden när nämnden för kommunens talan besluta om förlikning, träffa överenskommelse om betalning av fordran, anta ackord och avvisa fordran; allt för belopp inte överstigande tio basbelopp		Arbetsmarknadsdirektör
4.6	Upphandling av varor, tjänster och entreprenader inom nämndens verksamhetsområde Beslut om att inleda och utformning av förfrågningsunderlag vid upphandling för kontraktsvärde under direktupphandlingsgränsen	LOU	Enhetschef

	Beslut om att avbryta upphandling för kontraktsvärde under direktupphandlingsgränsen		Enhetschef
	Beslut om tilldelning och ingående av avtal för kontraktsvärde under direktupphandlingsgränsen		Enhetschef
	Beslut om direktupphandling		Enhetschef
4.7	Avskrivning av fordran med belopp upp till fyra basbelopp		Arbetsmarknadsdirektör
4.8	Beslut om bidrag till organisationer inom arbets- och företagsnämndens ansvarsområde till ett högsta belopp om 50 000 kr.		Enhetschef
4.9	Beslut om att återkräva utbetalda bidrag till organisationer inom arbets- och företagsnämndens ansvarsområde till ett högsta belopp om 50 000 kronor.		Enhetschef
4.10	Beslut om framställning om överflyttning av ärende till nämnd i annan kommun samt beslut i fråga om mottagande av ärende	2 a kap. 10 § SoL	Biträdande Enhetschef
4.11	Beslut om ansökan om överflyttning av ärende hos Inspektionen för vård och omsorg	2 a kap. 11 § SoL	Biträdande Enhetschef
4.12	Ansöka om statliga medel eller bidrag till kommunala vuxenutbildningen eller arbetsmarknadsinsatser Ansöka om statliga medel eller bidrag a) Till kommunala vuxenutbildningen b) Till arbetsmarknadsinsatser		a) Rektor b) Enhetschef
4.13	Beslut om den registrerades rättigheter i fråga om rättelse, radering, begränsning av behandling och överföring av personuppgifter till annan personuppgiftsansvarig (dataportabilitet).		Enhetschef
4.14	Beslut att ingå personuppgiftbiträdesavtal med personer utanför den kommunala organisationen som behandlar personuppgifter för arbets- och företagsnämndens räkning.		Enhetschef
4.15	Anta och besluta om revidering av informationshanteringsplan inom enhetens/verksamhetens ansvarsområde		Enhetschef/ Rektor
4.16	Beslut att anmäla personuppgiftsincident till tillsynsmyndighet.	Artikel 33 dataskyddsförordningen	Enhetschef i samråd med dataskyddsombud
4.17	Utse dataskyddsombud		Utbildnings- och arbetsmarknadsdirektör
4.18	Beslut enligt 15 § 2 st lagen om tillgänglighet till digital offentlig service		Enhetschef/rektor

4.19	Rättelse enligt 19 § lagen om tillgänglighet till digital offentlig service		Enhetschef/ rektor
------	---	--	--------------------

5 Kundval

Nr	Ärende	Lagrum	Delegat
5.1	Auktorisera anordnare inom kundvalssystem a) Arbetsmarknadsinsatser b) Vuxenutbildning	LOV, generella Reglemente för kundval och specifika auktorisations- villkor	a) Enhetschef b) Rektor
5.2	Beslut om avauktionering samt hävning på grund av avsaknad av uppdrag under en period på tolv månader samt på anordnarens egen begäran a) Arbetsmarknadsinsatser b) Vuxenutbildning	LOV, generella Reglemente för kundval och specifika auktorisations- villkor	a) Enhetschef b) Rektor
5.3	Beslut om åtgärdsplan a) Arbetsmarknadsinsatser b) Vuxenutbildning	Reglemente för kundval och specifika auktorisations- villkor	a) Enhetschef b) Rektor

6 Vuxenutbildning, samhällsorientering och svenska för invandrare (SFI)

Nr	Ärende	Lagrum	Delegat
6.1	Utredning och vidtagande av åtgärder vid anmälan om kränkande behandling/trakasserier	6 kap. 10 § SL 2 kap. 7 § diskrimineringslagen	Rektor
6.2	Beslut om sökande ska tas emot i kommunal vuxenutbildning	20 kap.11, 22 §§ SL	Handläggare
6.3	Beslut om antagning till kommunal vuxenutbildning som erbjuds av Nacka kommun	20 kap.11, 22 §§ SL	Handläggare
6.4	Beslut om utbildning vid kommunal vuxenutbildning ska upphöra i förtid/börja om på nytt	20 kap. 9, 22 §§ SL	Rektor
6.5	Besluta om kostnader för hjälpmedel och dylikt inom kommunal vuxenutbildning	20 kap. 7 § SL	Rektor
6.6	Avge yttrande och/eller besluta om interkommunal ersättning inom kommunal vuxenutbildning alternativt bevilja vuxcheck	20 kap 15, 21 §§ SL	Handläggare
6.7	Besluta om mottagande av sökanden från andra kommuner till kommunal vuxenutbildning	20 kap. 22 § SL	Handläggare

7 Ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsinsats

Nr	Ärende	Lagrum	Delegat
7.1	Beslut om ekonomiskt bistånd i form av försörjningsstöd enligt riktlinjer a) bifall b) avslag c) bifall eller avslag med villkor om praktik eller kompetenshöjande åtgärder	a) 4 kap. 1 § SoL b) 4 kap. 1 § SoL c) 4 kap. 4 § SoL	a-c) Handläggare
7.2	Beslut om ekonomiskt bistånd utöver 4 kapitlet 1 § socialtjänstlagen	4 kap. 2 § SoL	Kundkoordinator/ arbetsledare
7.3	Beslut om arbetsmarknadsinsats	4 kap. 4 § SoL	Handläggare
7.4	Beslut om ekonomiskt bistånd för sjukvård och mediciner utifrån högkostnadskort samt sjukresor enligt högkostnadskort	4 kap. 1 § SoL	Handläggare
7.5	Beslut om vägran eller nedsättning av försörjningsstöd	4 kap. 5 § SoL	Handläggare
7.6	Beslut om ekonomiskt bistånd för hyresskuld a) upp till 15 000 kr b) upp till 1 prisbasbelopp c) över 1 prisbasbelopp	4 kap. 1 § SoL	a) Handläggare b) Arbetsledare c) Utskott inom AFN
7.7	Beslut om ekonomiskt bistånd till extraordinärt boende a) upp till tre månader b) mer än tre månader	4 kap. 1 § SoL	a) Handläggare b) Arbetsledare
7.8	Beslut om ekonomiskt bistånd till elskuld a) upp till 6 000 kr b) upp till 1 prisbasbelopp c) över 1 prisbasbelopp	4 kap. 1 § SoL	a) Handläggare b) Arbetsledare c) Utskott inom AFN
7.9	Beslut om ekonomiskt bistånd till tandvård a) upp till 15 000 kronor b) upp till 1 prisbasbelopp c) över 1 prisbasbelopp	4 kap. 1 § SoL	a) Handläggare b) Arbetsledare c) Utskott inom AFN
7.10	Beslut om ekonomiskt bistånd i avvaktan annan ersättning mot återkrav	4 kap 1 § SoL 9 kap 2 § SoL	Handläggare
7.11	Beslut om övrigt ekonomiskt bistånd enligt riktlinjer för ekonomiskt bistånd a) upp till 15 000 kronor b) upp till 1 prisbasbelopp c) över 1 prisbasbelopp	4 kap. 1 § SoL	a) Handläggare b) Arbetsledare c) Utskott inom AFN
7.13	Beslut om övrigt ekonomiskt bistånd utanför riktlinjer för ekonomiskt bistånd a) upp till 1 prisbasbelopp b) över 1 prisbasbelopp	4 kap. 1 § SoL	b)-Arbetsledare c) Utskott inom AFN

7.14	Beslut om att återkräva ekonomiskt bistånd enligt 4 kap. 2 § SoL	9 kap. 2 § 2 st. SoL	Handläggare felaktiga utbetalningar och bidragsbrott
7.15	Beslut om ekonomiskt bistånd till begravningskostnad upp till ett halvt prisbasbelopp	4 kap. 1 § SoL	Handläggare
7.16	Beslut om att föra talan i förvaltningsrätten a) enligt 9 kap. 1 § b) enligt 9 kap. 2 §	9 kap. 3 § SoL	a) Utskott inom AFN b) Biträdande Enhetschef OBS delegationsförbud 10 kap. 4 § SoL gällande punkt a)
7.17	Beslut om att helt eller delvis efterge ersättnings-skyldighet enligt 9 kap 1 och 2 §§ SoL	9 kap 4 § SoL	Utskott inom AFN
7.18	Beslut om att underrätta Försäkringskassan om att nämnden ska uppbära ersättning enligt socialförsäkringsbalken (förskottsansökan)	107 kap. 5 § SFB	Administratör

8 Dödsbo m.m.

Nr	Ärende	Lagrum	Delegat
8.1	Beslut att göra eller inte göra dödsboanmälan till Skatteverket	20 kap. 8 a ÄB	Handläggare
8.2	Beslut att överlämna förvaltning och avveckling till dödsbodelägare	18 kap. 2 § ÄB	Handläggare
8.3	Beslut att överlämna förvaltning och avveckling till Allmänna arvsfonden	17 § lag (1994:243) om Allmänna arvsfonden	Handläggare
8.4	Beslut att överlämna förvaltning och avveckling till god man för bortavarande	18 kap. 2 § ÄB	Handläggare
8.5	Beslut att föranstalta om bouppteckning	20 kap. 2 § 2 st. ÄB	Handläggare
8.6	Beslut att förvalta och avveckla dödsboet	18 kap. 2 § ÄB	Handläggare
8.7	Beslut att ordna gravsättning	5 kap. 2 § BegrL	Handläggare

9 Beslut med anledning av ansvar för mottagande av flyktingar

Nr	Ärende	Lagrum	Delegat
Barn och unga – insatser med stöd av SoL			
9.1	Beslut om a) att utredning ska inledas b) att utredning inte ska inledas eller att inledd utredning ska avslutas utan insats	11 kap. 1 § SoL	a) Handläggare b) Förste socialsekreterare

9.2	Beslut om förlängning av utredningstid	11 kap. 2 § SoL	Förste socialsekreterare
9.3	Beslut om att inleda uppföljning när utredning avslutas utan insats eller en placering upphör	11 kap. 4 a och b §§ SoL	Förste socialsekreterare
9.4	Beslut om bistånd i form av öppenvårdsinsatser till exempel familjebehandling, strukturerad dagverksamhet och heldagsskolor	4 kap. 1 § SoL	Förste socialsekreterare
9.5	Beslut om bistånd i form av kontaktperson/familj a) enligt nämndens riktlinjer b) vid frångående av nämndens riktlinjer	4 kap. 1 § SoL	a) Handläggare b) Förste socialsekreterare
9.6	Beslut om förordnande och entledigande av kontaktperson		Handläggare
9.7	Beslut om arvode och omkostnadsersättning till kontaktperson/familj a) enligt SKL:s riktlinjer b) vid frångående av SKL:s riktlinjer		a) Handläggare b) Förste socialsekreterare
9.8	Beslut om bistånd åt barn/ungdom i form av placering i feriehem eller annan sommarvistelse samt beslut om ersättning	4 kap. 1 § SoL	Handläggare
9.9	Beslut om bistånd åt barn och ungdom i form av placering/omplacering i a) familjehem b) stödboende c) hem för vård eller boende	4 kap. 1 § SoL	a) Utskott inom AFN b-c) Förste socialsekreterare
9.10	Beslut om bistånd i form av tillfällig placering av barn/ungdom i jourhem, nätverkshem eller hem för vård eller boende	4 kap. 1 § SoL	Förste socialsekreterare, handläggare i socialjouren
9.11	Beslut om ersättning till särskilt förordnad vårdnadshavare som tidigare varit familjehemsförälder	6 kap. 11 § SoL	Förste socialsekreterare
9.12	Medgivande eller beslut om vård att barn tas emot för stadigvarande vård och fostran i enskilt hem som inte tillhör någon av hens föräldrar eller annan vårdnadshavare	6 kap. 6 § 1 st. SoL	Utskott inom AFN OBS delegations- förbud 10 kap. 4 § SoL
9.13	Medgivande eller beslut om vård att barn tas emot i sådant enskilt hem som vid upprepade tillfällen tar emot barn för tillfällig vård och fostran (jourhem)	6 kap. 6 § 3 st. SoL	Utskott inom AFN OBS delegations- förbud 10 kap. 4 § SoL
9.14	Övervägande om vård i annat hem än det egna fortfarande behövs	6 kap. 8 § SoL	Utskott inom AFN

			OBS delegationsförbud 10 kap. 4 § SoL
9.15	Beslut om arvode och omkostnadsersättning till familjehem/jourhem a) Enligt SKL:s riktlinjer b) Vid frångående av SKL:s riktlinjer		a) Handläggare b) Förste socialsekreterare
9.16	Beslut om att begära omprövning av Migrationsverkets anvisningsbeslut		Utskott inom AFN
Yttranden			
9.17	Yttrande till åklagarmyndigheten	11 § LUL	Förste socialsekreterare
9.18	Beslut om begäran om utredning om brott avseende någon som inte fyllt 15 år	31 § LUL	Förste socialsekreterare
9.19	Yttrande i ärenden om förordnande av god man eller förvaltare för någon som har fyllt 16 år	11 kap. 16 § 2 st. FB	Handläggare
9.20	Yttrande till Transportstyrelsen med anledning av ansökan om körkortstillstånd.	3 kap. 8 § körkortsförordningen	Handläggare
9.21	Beslut om framställning till Försäkringskassa om ändring av betalningsmottagare för allmänt barnbidrag i samband med placering av barn och ungdom i enskilt hem eller HVB	106 kap. 6-7 §§ SFB	Handläggare
9.22	Beslut om framställning till Centrala studiestödsnämnden om ändring av betalningsmottagare för studiebidrag	2 kap. 33 § 2 st. studiestödsförordning	Handläggare
Anmälan			
9.23	Beslut att anmäla behov av god man/förvaltare till överförmyndare	5 kap. 3 § SoF	Handläggare
9.24	Beslut att anmäla till överförmyndare att behov av god man/förvaltare inte föreligger	5 kap. 3 § SoF	Handläggare
9.25	Beslut att anmäla till överförmyndaren om förhållanden beträffande förvaltningen av underårigs egendom	5 kap. 3 § SoF	Biträdande enhetschef
9.26	Anmälan enligt smittskyddslagen	6 kap. 12 § smittskyddslagen	Biträdande enhetschef

10 Insatser med stöd av LVU

Den s.k. kompletterande beslutanderätten får användas när arbets- och företagsnämndens utskott inte kan avvaktas.

Nr	Ärende	Lagrum	Delegat
----	--------	--------	---------

10.1	Beslut om omedelbart omhändertagande av barn och ungdom under 20 år	6 § LVU	Utskottet inom AFN OBS delegationsförbud 10 kap. 4 § SoL Kompletterande beslutanderätt: ordförande, vice ordförande el. annan ledamot i utskottet som nämnden förordnat
10.2	Beslut om upphörande av omedelbart omhändertagande	9 § LVU	Ordförande, vice ordförande eller annan ledamot i utskottet inom AFN som nämnden förordnat
10.3	Begäran om förlängning av utredningstid hos förvaltningsrätten	8 § LVU	Biträdande enhetschef
10.4	Beslut om ansökan hos förvaltningsrätten om vård enligt LVU	4 § LVU	Utskottet inom AFN
10.5	Beslut om hur vården ska ordnas och var den unge ska vistas under vårdtiden	11 § 1 st. LVU	Utskottet inom AFN OBS delegationsförbud 10 kap. 4 § SoL Kompletterande beslutanderätt: ordförande, vice ordförande el. annan ledamot i utskottet som nämnden förordnat
10.6	Prövning av om vård med stöd av 3 § LVU ska upphöra	13 § 2 st. LVU	Utskottet inom AFN Obs delegationsförbud enligt 10 kap. 4 § SoL
10.7	Beslut om att vården ska upphöra	21 § LVU	Utskottet inom AFN Obs delegationsförbud enligt 10 kap. 4 § SoL
10.8	Beslut om ansökan om utreseförbud	31 b § LVU	Utskottet inom AFN OBS delegationsförbud 10 kap. 4 § SoL
10.9	Beslut om tillfälligt utreseförbud	31 d § LVU	Utskottet inom AFN OBS delegationsförbud 10 kap. 4 § SoL Kompletterande beslutanderätt:

			Ordförande, vice ordförande el. annan ledamot i utskottet som nämnden förordnat
10.10	Beslut om undantag från beslutat utreseförbud	31 i § LVU	Utskottet inom AFN OBS delegationsförbud 10 kap. 4 § SoL
10.11	Beslut om läkarundersökning, att utse läkare samt plats för läkarundersökning	32 § 1 st. LVU	Handläggare
10.12	Beslut att begära polishandräckning för att genomföra läkarundersökning	43 § 1 p. LVU	Utskottet inom AFN Obs delegationsförbud enligt 10 kap. 4 § SoL Kompletterande beslutanderätt: AFN:s ordförande, eller vid förhinder för denne, 1:e vice eller 2:e vice ordförande i nämnden
10.13	Beslut att begära polishandräckning för att genomföra beslut om vård eller omhändertagande med stöd av LVU	43 § 2 p. LVU	Utskottet inom AFN Obs delegationsförbud enligt 10 kap. 4 § SoL Kompletterande beslutanderätt: Ordförande, vice ordförande eller annan ledamot i AFN:s utskott som nämnden förordnat, förste socialsekreterare, handläggare i socialjouren

I | Överklagan och yttrande till domstol

Nr	Ärende	Lagrum	Delegat
11.1	Ändring av beslut	37-39 §§ FL	Delegaten i ursprungsbeslutet
11.2	Avvisning av överklagande som inkommit för sent	45 § FL	Delegaten i ursprungsbeslutet
11.3	Överklagande och yrkande av inhibition när förvaltningsrätten och kammarrätten ändrat nämndens beslut	6 kap. 37 § och 38 § p. 3 KL	Delegaten i ursprungsbeslutet
11.4	Yttrande till förvaltningsrätt och kammarrätt i ärenden rörande SoL och LMA	4 kap. SoL, 22 § LMA	Delegaten i ursprungsbeslutet
11.5	Yttrande till allmän förvaltningsdomstol i ärenden rörande vård enligt LVU		Utskottet inom AFN

11.6	Överklagande av Migrationsverkets beslut om statlig ersättning för kommunens kostnader för asylsökande samt ersättning för vissa kostnader för personer som ansökt om eller fått uppehållstillstånd samt yttrande till förvaltningsdomstol och kammarrätt med anledning av överklagan.	Förordning (2017:193) om statlig ersättning för asylsökande m.fl.	Biträdande enhetschef
------	--	---	-----------------------

12 Ersättningar till asylsökande med flera

Nr	Ärende	Lagrum	Delegat
12.1	Beslut om bistånd till tillståndssökande enligt Migrationsverkets riktlinjer	LMA	Handläggare
12.2	Beslut om bistånd till asylsökande (dagersättning och särskilt bidrag)	1, 3, 17 och 18 §§ LMA	Handläggare
12.3	Beslut om nedsättning av dagersättning till asylsökande	10 § LMA	Handläggare

13 Lex Sarah

Nr	Ärende	Lagrum	Delegat
13.1	Beslut att avsluta utredning		Arbetsmarknadsdirektör
13.2	Beslut att anmäla allvarliga missförhållanden eller risk för allvarliga missförhållanden till Inspektionen för vård och omsorg	14 kap. 7 § SoL, 24 f § LSS	Arbetsmarknadsdirektör

14 Polisanmälan

Nr	Ärende	Lagrum	Delegat
14.1	Beslut om att polisanmäla samt att inte polisanmäla brott som hindrar nämndens verksamhet a) anordnare i kundvalssystemen b) i övriga fall (till exempel hot, misshandel av tjänsteman & förstörelse av nämndens egendom)	10 kap. 2 § OSL 12 kap. 10 § SoL	a) Enhetschef/Rektor b) Biträdande enhetschef
14.2	Beslut om att till polismyndighet lämna uppgift som behövs för omedelbart polisiärt ingripande av underårig vid överhängande och allvarlig risk för den unges hälsa eller utveckling eller om den unge påträffas när han eller hon begår brott	10 kap. 20 § OSL 12 kap. 10 § SoL	Förste socialsekreterare och handläggare inom socialjouren var för sig
14.3	Beslut om att polisanmäla samt att inte polisanmäla brott som riktar sig mot underårig (gäller brott mot liv och hälsa,	10 kap. 21 § OSL 12 kap. 10 § SoL	Förste socialsekreterare och

	misshandelsbrott, brott mot frihet och frid, olaga frihetsberövande, olaga tvång, sexualbrott, könsstympning)		handläggare inom socialjouren var för sig
14.4	Beslut om att till åklagar- eller polismyndighet lämna uppgift som angår misstanke om överlåtelse av narkotika eller dopningsmedel eller icke ringa fall av olovlig försäljning eller anskaffning av alkoholdrycker till underårig	10 kap. 22 § OSL 12 kap. 10 § SoL	Förste socialsekreterare och handläggare inom socialjouren var för sig
14.5	Beslut om att till åklagar- eller polismyndighet lämna uppgift som angår misstanke om vissa grövre brott för vilket inte är föreskrivet lindrigare straff än fängelse i ett år eller försök till brott för vilket inte är föreskrivet lindrigare straff än fängelse i två år	10 kap. 23 § OSL 12 kap. 10 § SoL	Arbetsledare alternativt förste socialsekreterare
14.6	Beslut om att polisanmäla bidragsbrott	6 § Bidragsbrottslagen	Biträdande enhetschef

Delegationsbeslut och
anmälningar till sammanträdet
den 27 oktober 2021

11

AFN 2021/197

2021-10-26

TJÄNSTESKRIVELSE

Dnr: AFN 2021/197

Delegationsbeslut och anmälningar till sammanträdet den 27 oktober 2021

Förslag till beslut

Arbets- och företagsnämnden noterar handlingarna till protokollet.

Sammanfattning

Delegationsbeslut:

- Avauktorisering, AFN 2021/202, 2021-10-15
- Tilldelningsbeslut i upphandling av systemstöd för ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsinsatser, KFKS 2021/958, 2021-09-28

Övriga handlingar:

- Dom och laga kraft från Södertälje tingsrätt, T 1680-21, 2021-09-30
- Beslut om fördelning av anvisningar år 2022 till kommuner i Stockholms län, 2021-10-07, 851-57922-2021
- Delårsrapport VärNa, 2021-09-24, Dnr 2021-046
- Protokollsutdrag § 493 KF 2021-10-18, Begäran om entledigande från uppdrag som ersättare i arbets- och företagsnämnden från Johan Martis (KD) samt val av ny ersättare t.o.m. 2021-12-31

Maria Baeva

Nämndsekreterare

Arbets- och företagsnämnden